

Αρχική σελίδα>Χρήματα/Χρηματικές απαιτήσεις>Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ**Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ**

Ενδέχεται να θέλετε να ληφθούν ταχέως μέτρα σε ένα κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο εκκρεμεί η κύρια υπόθεσή σας χωρίς να περιμένετε την έκδοση οριστικής απόφασης.

Ενδεχομένως έχετε ασκήσει αγωγή, αλλά σας έχει αποθαρρύνει η βραδύτητα της διαδικασίας. Φοβάστε ότι ο οφειλέτης σας θα επωφεληθεί από τη βραδύτητα των διαδικασιών και από τα πολυάριθμα ένδικα βοηθήματα για να αποφύγει την ικανοποίηση των δανειστών του πριν από την έκδοση της οριστικής απόφασης. Για παράδειγμα, θα μπορούσε να φροντίσει να καταστεί αφερέγγυος ή να μεταβιβάσει τα περιουσιακά του στοιχεία. Στην περίπτωση αυτή, έχετε συμφέρον να ζητήσετε από το δικαστήριο τη λήψη προσωρινών μέτρων.

Με την **Ευρωπαϊκή Διαταγή Δέσμευσης Λογαριασμού (ΕΔΔΛ)**, τα δικαστήρια μιας χώρας της ΕΕ μπορούν να δεσμεύουν κεφάλαια στον τραπεζικό λογαριασμό οφειλέτη σε άλλη χώρα της ΕΕ. Η διαδικασία μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο σε διασυνοριακές υποθέσεις, γεγονός που σημαίνει ότι το δικαστήριο που διεξάγει τη διαδικασία ή η κατοικία του πιστωτή πρέπει να βρίσκεται σε διαφορετικό κράτος μέλος από εκείνο στο οποίο τηρείται ο λογαριασμός του οφειλέτη.

Το δικαστήριο θα διατάξει, εφόσον συντρέχει λόγος, προσωρινά ή ασφαλιστικά μέτρα επί των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη. Αποτέλεσμα όλων αυτών των μέτρων είναι να προκαταλάβουν για περιορισμένο χρονικό διάστημα την οριστική απόφαση επί της ουσίας, ούτως ώστε να διασφαλιστεί η μετέπειτα εκτέλεσή της.

Ωστόσο, αρκετά σημαντικές διαφορές διαπιστώνονται όσον αφορά τις προϋποθέσεις λήψης των εν λόγω μέτρων στα κράτη μέλη.

Επιλέξτε τη σημαία της χώρας που σας ενδιαφέρει για περισσότερες πληροφορίες.

Τελευταία επικαιροποίηση: 12/08/2022

Για τη διαχείριση αυτής της ιστοσελίδας υπεύθυνη είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην παρούσα σελίδα δεν απηχούν κατ' ανάγκη την επίσημη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Παρακαλείσθε να συμβουλευθείτε την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου σχετικά με το καθεστώς πνευματικής ιδιοκτησίας που διέπει τις σελίδες των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Βέλγιο**1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;**

Σκοπός των συντηρητικών μέτρων είναι η εξασφάλιση της διατήρησης των δικαιωμάτων. Συγκεκριμένα, επιτρέπουν στους πιστωτές να προστατευθούν από τον κίνδυνο μη εξόφλησης από τους οφειλέτες τους.

Σε περίπτωση που τα αμιγώς συντηρητικά μέτρα δεν είναι επαρκή, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει προσωρινά μέτρα τα αποτελέσματα των οποίων είναι συγκρίσιμα με εκείνα της απόφασης που αναμένεται στην επί της ουσίας διαδικασία. Η οριστική απόφαση επικυρώνει τα προσωρινά μέτρα ή τα ανακαλεί. Ο δικαστής μπορεί να επιβάλει προσωρινά ή συντηρητικά μέτρα επί των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη. Η αποπληρωμή των οφειλών διέπεται από την αρχή της ευθύνης του οφειλέτη με όλα τα κινητά (χρήματα, έπιπλα, κοσμήματα, κινητές αξίες) και τα ακίνητα περιουσιακά του στοιχεία (οικόπεδα, κτίρια, κατοικίες). Ο πιστωτής μπορεί επίσης να επιληφθεί των δικαιωμάτων του οφειλέτη του (πιστώσεις, μισθοί).

1.1. Συντηρητικά μέτρα**A. Συντηρητική κατάσχεση**

Σε επείγουσες περιπτώσεις, κάθε πιστωτής μπορεί να ζητήσει από τον δικαστή την άδεια να κατάσχει συντηρητικά τα κατασχετά περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη του (άρθρο 1413 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Ο οφειλέτης δεν μπορεί πλέον να διαθέτει ελεύθερα τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν αντικείμενο της συντηρητικής κατάσχεσης. Αυτό σημαίνει ότι δεν μπορεί πλέον να πωλήσει, να δωρίσει ή να υποθηκεύσει τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία. Αυτή η έλλειψη εξουσίας διαθέσεως είναι σχετική: ισχύει αποκλειστικά προς όφελος του κατασχόντος πιστωτή. Ο οφειλέτης παραμένει κύριος των περιουσιακών στοιχείων και διατηρεί το δικαίωμα κάρπωσης τους.

B. Μεσεγγύηση

Η μεσεγγύηση είναι μια μορφή παρακαταθήκης των περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν αντικείμενο διαφοράς και τα οποία πρέπει να διατηρηθούν μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης (άρθρο 1955 και επόμενα του αστικού κώδικα). Η μεσεγγύηση μπορεί είτε να συμφωνηθεί μεταξύ των διαδίκων (συμβατική μεσεγγύηση) είτε να διαταχθεί από τον δικαστή (δικαστική μεσεγγύηση). Σε αντίθεση με τη συνήθη παρακαταθήκη, η μεσεγγύηση μπορεί να έχει ως αντικείμενο και ακίνητα (άρθρο 1959 του αστικού κώδικα).

Γ. Απογραφή

Σκοπός της απογραφής είναι να προσδιοριστεί το περιεχόμενο μιας κληρονομίας, μιας κοινοκτημοσύνης ή μιας κοινωνίας κατ' ιδανικά μερίδια (άρθρο 1175 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας) κατόπιν αιτήματος πιστωτή, συζύγου ή συγκληρονόμου. Τα πρόσωπα που ζητούν την απογραφή δικαιούνται να επιλέξουν τον συμβολαιογράφο που θα καταρτίσει δημόσιο έγγραφο με τον κατάλογο των περιουσιακών στοιχείων. Σε περίπτωση διαφωνίας, ο συμβολαιογράφος διορίζεται από τον ειρηνοδίκη (άρθρο 1178 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Εάν προκύψει διαφορά, ο ειρηνοδίκης είναι αρμόδιος να την επιλύσει.

Δ. Σφράγιση

Συνέπεια της σφράγισης περιουσιακών στοιχείων είναι ότι αυτά δεν μπορούν πλέον να διατεθούν στην πράξη. Πιστωτής, σύζυγος ή κληρονόμος μπορεί να ζητήσει τη σφράγιση των περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν μέρος της κοινής περιουσίας των συζύγων, μιας κληρονομίας ή μιας κοινωνίας κατ' ιδανικά μερίδια, εφόσον αυτό επιβάλλεται για την προστασία ουσιώδους συμφέροντος (άρθρο 1148 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Η αίτηση σφράγισης υποβάλλεται στον ειρηνοδίκη. Ο τελευταίος μπορεί να διατάξει την αποσφράγιση, κατόπιν αιτήσεως του προσώπου που ζήτησε τη σφράγιση, των πιστωτών, του/της συζύγου ή των κληρονόμων. Σε περίπτωση εναντίωσης στην αποσφράγιση αποφαίνεται και πάλι ο ειρηνοδίκης.

1.2. Προσωρινά μέτρα

Τα προσωρινά μέτρα είναι ανακλητά και αναστρέψιμα. Μπορούν να επιβληθούν στο πλαίσιο διαδικασίας λήψεως ασφαλιστικών μέτρων ή διαδικασίας επί της ουσίας της υπόθεσης.

1.3. Προσωρινή εκτέλεση

Είναι δυνατή η προσωρινή εκτέλεση, υπό αυστηρά καθορισμένους όρους, μιας απόφασης που έχει εκδοθεί αλλά δεν έχει ακόμη καταστεί τελεσίδικη. Εκτός από τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στον νόμο ή εκτός αν ο δικαστής αποφασίσει διαφορετικά με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση, και με την επιφύλαξη του άρθρου 1414, η ανακοπή που ασκείται κατά οριστικής απόφασης αναστέλλει την εκτέλεση.

Εκτός από τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στον νόμο ή εκτός αν ο δικαστής αποφασίσει διαφορετικά με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση, και με την επιφύλαξη του άρθρου 1414, οι οριστικές αποφάσεις είναι προσωρινά εκτελεστές, παρά την άσκηση εφέσεως και άνευ εγγυοδοσίας, αν ο δικαστής δεν έχει διατάξει εγγυοδοσία (άρθρο 1397 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

A. Συντηρητική κατάσχεση

Πρόσωπο υπέρ του οποίου έχει εκδοθεί δικαστική απόφαση, έστω και στο εξωτερικό, δικαιούται να δώσει εντολή σε δικαστικό επιμελητή να προβεί σε συντηρητική κατάσχεση των περιουσιακών στοιχείων του προσώπου κατά του οποίου έχει εκδοθεί η απόφαση. Ελλείψει δικαστικής απόφασης, απαιτείται παρέμβαση της δικαστικής εξουσίας για να επιβληθεί συντηρητική κατάσχεση.

Οι αιτήσεις υποβάλλονται ενώπιον του δικαστή κατασχέσεων και εκδικάζονται με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (άρθρο 1395 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Η προθεσμία κλήτευσης είναι τουλάχιστον δύο ημέρες, αλλά μπορεί να συντμηθεί σε επείγουσες περιπτώσεις.

Μονομερής αίτηση επιβολής συντηρητικής κατάσχεσης εισάγεται από τον δικηγόρο ενώπιον του δικαστή κατασχέσεων, ο οποίος μπορεί να επιτρέψει την επιβολή συντηρητικής κατάσχεσης. Ο δικαστής κατασχέσεων εκδίδει διάταξη εντός προθεσμίας οκτώ ημερών. Η εν λόγω διάταξη, μαζί με το κατασχετήριο, πρέπει να επιδοθεί στο πρόσωπο κατά του οποίου επιβάλλεται η κατάσχεση με δικαστικό επιμελητή, προκειμένου το εν λόγω πρόσωπο να ενημερωθεί για τη διαδικασία που έχει κινηθεί σε βάρος του.

Η διάταξη είναι αυτοδικαίως προσωρινά εκτελεστή και παράγει μόνο σχετικό δεδικασμένο. Ο δικαστής κατασχέσεων μπορεί να την τροποποιήσει ή να την ανακαλέσει ανά πάσα στιγμή, λόγω μεταβολής των συνθηκών. Η αμοιβή του δικαστικού επιμελητή καθορίζεται από το βασιλικό διάταγμα της 30ής Νοεμβρίου 1976 (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του Βελγίου της 8ης Φεβρουαρίου 1977).

B. Μεσεγγύηση

Στην περίπτωση της συμβατικής μεσεγγύησης αρκεί μόνο έγκυρη σύμβαση μεταξύ των μερών και δεν απαιτείται δικαστική παρέμβαση, σε αντίθεση με τη δικαστική μεσεγγύηση, κατά την οποία η δικαστική παρέμβαση είναι υποχρεωτική.

Και στις δύο περιπτώσεις, διορίζεται μεσεγγυούχος, είτε από τη σύμβαση είτε από το δικαστήριο. Ο μεσεγγυούχος οφείλει να μεταχειρίζεται το υπό μεσεγγύηση αντικείμενο με τη δέουσα επιμέλεια. Επιπλέον, υποχρεούται να επιστρέψει το αντικείμενο μόλις λήξει η μεσεγγύηση. Ο μεσεγγυούχος δικαιούται να λαμβάνει την αμοιβή που καθορίζεται από τη νομοθεσία (άρθρο 1962 τρίτο εδάφιο του Αστικού Κώδικα).

Γ. Προσωρινά μέτρα

Προσωρινά μέτρα λαμβάνονται πάντοτε κατόπιν αιτήσεως που υποβάλλεται ενώπιον του δικαστή, είτε στο πλαίσιο διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων είτε διαδικασίας επί της ουσίας της υπόθεσης. Μπορούν να διαταχθούν επίσης από τον διαιτητή (άρθρο 1696 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

Ο πρόεδρος πρωτοδικών διατάσσει σε επείγουσες περιπτώσεις προσωρινά μέτρα επί παντός θέματος, εκτός από τα θέματα που ο νόμος εξαιρεί από τη δικαστική εξουσία (άρθρο 584 πρώτο εδάφιο του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). «Προσωρινά» είναι τα μέτρα που διατάσσονται με απόφαση που είναι μόνο προσωρινής φύσεως και δεν μπορεί να έχει οριστικά και αμετάκλητα αποτελέσματα. Ο πρόεδρος του εργατοδικείου και ο πρόεδρος του εμποροδικείου μπορούν επίσης να διατάξουν προσωρινά μέτρα σε επείγουσες περιπτώσεις της καθ' ύλην αρμοδιότητας των εν λόγω δικαστηρίων αντίστοιχα.

Η απόφαση ασφαλιστικών μέτρων δεν μπορεί να θίγει την ίδια την υπόθεση (την ουσία), πράγμα που σημαίνει ότι η απόφαση αυτή παράγει μόνο σχετικό δεδικασμένο. Ο δικαστής της ουσίας δεν δεσμεύεται καθ' οιονδήποτε τρόπο από την απόφαση αυτή ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να διατάσσει μόνο προσωρινά μέτρα.

Στο πλαίσιο διαδικασίας διαζυγίου, για παράδειγμα, ο πρόεδρος του δικαστηρίου οικογενειακών υποθέσεων δύναται να διατάξει προσωρινά μέτρα σχετικά με το πρόσωπο, τη διατροφή και τα περιουσιακά στοιχεία τόσο των συζύγων όσο και των τέκνων τους (άρθρο 1280 πρώτο εδάφιο του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

Το δικόγραφο των προσωρινών μέτρων που διατάχθηκαν επιδίδεται στον αντίδικο με δικαστικό επιμελητή και ο αντίδικος καλείται να συμμορφωθεί με αυτά τα μέτρα, εν ανάγκη υπό την απειλή δημόσιου καταναγκασμού και/ή χρηματικής ποινής. Η αμοιβή του δικαστικού επιμελητή καθορίζεται από το βασιλικό διάταγμα της 30ής Νοεμβρίου 1976 (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του Βελγίου της 8ης Φεβρουαρίου 1977).

Ο ειρηνοδίκης δύναται, όταν δικάζει σε πρώτο βαθμό, να διατάσσει επείγοντα προσωρινά μέτρα για τη διάρκεια της συμβίωσης των συζύγων ή των νομίμως συμβιούντων των οποίων η σχέση έχει διαταραχθεί, π.χ. όσον αφορά την οικογενειακή στέγη ή το πρόσωπο και την περιουσία των τέκνων. Αυτά τα μέτρα είναι προσωρινά και παύουν να ισχύουν όταν διακοπεί η συμβίωση. Στην περίπτωση των συζύγων, τα εν λόγω μέτρα δεν μπορούν να ρυθμίζουν με διαρκή τρόπο το διαζυγίο τους. Η τυχόν οριστική ρύθμιση του διαζυγίου εμπίπτει στην αρμοδιότητα του πρωτοδικείου.

Δ. Προσωρινή εκτέλεση

Η απόφαση περιάπτεται τον εκτελεστήριο τύπο. Εφόσον η απόφαση δεν έχει ακόμη αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου, δεν μπορεί να εκτελεστεί. Εκτός από τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στον νόμο ή εκτός αν ο δικαστής αποφασίσει διαφορετικά με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση, η προθεσμία άσκησης ανακοπής αναστέλλει την εκτέλεση, ενώ η προθεσμία άσκησης έφεσης ή ανάιρεσης δεν την αναστέλλει (άρθρο 1397 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

Ο δικαστής που εξέδωσε την οριστική απόφαση μπορεί να την κηρύξει προσωρινά εκτελεστή, πλην των περιπτώσεων όπου αυτό απαγορεύεται εκ του νόμου (άρθρο 1399 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), ιδίως στην περίπτωση των οριστικών αποφάσεων που αφορούν την νομική κατάσταση των προσώπων.

Σε περίπτωση που είναι δυνατή η προσωρινή εκτέλεση, αυτή ενεργείται με κίνδυνο και ευθύνη του επισπεύδοντα. Ο δικαστής μπορεί να εξαρτήσει την προσωρινή εκτέλεση από την παροχή εγγύησης από τον επισπεύδοντα (άρθρο 1400 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Ο επισπεύδων μπορεί να ενεργήσει εκτέλεση, αλλά υποχρεούται να καταθέσει ένα χρηματικό ποσό ή να παράσχει τραπεζική εγγύηση στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Είναι πράγματι δυνατό η απόφαση να μεταρρυθμιστεί κατ' έφεση και ο καθ' ου η εκτέλεση να δικαιούται αποζημίωση.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

A. Συντηρητική κατάσχεση

Συντηρητική κατάσχεση μπορεί να επιβληθεί μόνο σε επείγουσες περιπτώσεις και εφόσον η αξίωση είναι βέβαιη, εκκαθαρισμένη και απαιτητή.

Το επείγον προϋποθέτει ότι η φερεγγυότητα του οφειλέτη είναι επισφαλής, κατά τρόπο ώστε να κινδυνεύουν τα δικαιώματα του πιστωτή επί της περιουσίας του οφειλέτη. Η συντηρητική κατάσχεση δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως μέσο άσκησης πίεσης, αλλά είναι νόμιμη στον βαθμό που, σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια, η οικονομική κατάσταση του οφειλέτη είναι επισφαλής. Το επείγον πρέπει να υφίσταται τόσο κατά τον χρόνο επιβολής της κατάσχεσης όσο και κατά τον χρόνο που ο δικαστής οφείλει να αποφανθεί για τη διατήρησή της.

Η αξίωση του πιστωτή πρέπει να είναι βέβαιη, πράγμα που σημαίνει ότι η αξίωση πρέπει να θεμελιώνεται επαρκώς και ότι δεν πρέπει να υπάρχουν βάσιμοι λόγοι αμφισβήτησής της. Επιπλέον, η αξίωση πρέπει να είναι εκκαθαρισμένη. Πράγματι, το ποσό της αξίωσης πρέπει να έχει προσδιοριστεί ή τουλάχιστον να μπορεί να προσδιοριστεί με βάση μια προσωρινή εκτίμηση. Αν δεν έχει ακόμη προσδιοριστεί το ακριβές ποσό της οφειλής, ο δικαστής θα προβεί σε εκτίμηση. Τέλος, η αξίωση πρέπει να είναι απαιτητή, δηλαδή ο πιστωτής πρέπει να δικαιούται να απαιτήσει την πληρωμή της. Το άρθρο 1415 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καθορίζει αυτή την προϋπόθεση, ώστε για αξιώσεις για περιοδικές παροχές (διατροφές, ενοίκια, τόκους) και ακόμα και για αξιώσεις υπό αίρεση ή προθεσμία να μπορεί να επιβάλλεται συντηρητική κατάσχεση.

B. Μεσεγγύηση

Ο δικαστής μπορεί να διατάξει τη δικαστική μεσεγγύηση κατασχεμένων κινητών πραγμάτων του οφειλέτη, ακίνητων ή κινητών πραγμάτων την κυριότητα ή τη νομή των οποίων διεκδικούν δικαστικώς δύο ή περισσότερα πρόσωπα, καθώς και πραγμάτων που προσφέρει ο οφειλέτης προκειμένου να ελευθερωθεί (άρθρο 1961 του Αστικού Κώδικα). Γενικά, η μεσεγγύηση χρησιμοποιείται ως συντηρητικό μέτρο στις υποθέσεις όπου κρίνεται σκόπιμο, προκειμένου να εξασφαλιστεί η διατήρηση των περιουσιακών στοιχείων στην κατάσταση στην οποία βρίσκονται, με την επιφύλαξη οποιασδήποτε οριστικής επίλυσης της διαφοράς. Το επείγον δεν λαμβάνεται υπόψη. Το δικαστήριο επιβάλλει, ωστόσο, τη μεσεγγύηση με περίσκεψη, καθώς πρόκειται για μέτρο σοβαρό και εξαιρετικό του οποίου η επιβολή επιτρέπεται μόνο εφόσον συντρέχουν επαρκείς σοβαροί λόγοι.

Γ. Προσωρινά μέτρα

Μια υπόθεση μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο διαδικασίας λήψης ασφαλιστικών μέτρων μόνο όταν είναι τόσο επείγουσα που αν δεν ληφθούν αμέσως μέτρα, ο αιτών θα υποστεί ζημία ορισμένου ύψους ή σοβαρές δυσχέρειες. Το επείγον αποτελεί συνεπώς ουσιώδες κριτήριο για τη δυνατότητα κίνησης διαδικασίας λήψης ασφαλιστικών μέτρων.

Τα προσωρινά μέτρα στο πλαίσιο διαδικασίας επί της ουσίας πρέπει επίσης να βασίζονται στον επείγοντα χαρακτήρα της υπόθεσης. Για τον λόγο αυτόν τα συγκεκριμένα μέτρα, που μπορεί να τα ζητήσει κανείς από τον ειρηνοδίκη, καλούνται «επείγοντα προσωρινά μέτρα».

Δ. Προσωρινή εκτέλεση

Το κριτήριο που χρησιμοποιεί ο δικαστής για να επιτρέψει ή όχι την προσωρινή εκτέλεση είναι ο κίνδυνος που διατρέχει ο αιτών να καθυστερήσει ασκόπως ο αντίδικος την εκτέλεση της απόφασης ή να την καταστήσει αδύνατη. Σε περίπτωση που ο αντίδικος ασκήσει έφεση ή ανακοπή με αποκλειστικό σκοπό να εμποδίσει την εκτέλεση της απόφασης, ο δικαστής που εξέδωσε την απόφαση δύναται να διατάξει την προσωρινή εκτέλεσή της. Σε ορισμένα είδη υποθέσεων, εντούτοις, η προσωρινή εκτέλεση απαγορεύεται (βλέπε ανωτέρω).

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

A. Συντηρητική κατάσχεση

Όλα τα είδη περιουσιακών στοιχείων (κινητά, ακίνητα, άυλα) μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο συντηρητικής κατάσχεσης. Ορισμένα περιουσιακά στοιχεία, ωστόσο, δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κατάσχεσης (ή μπορούν μόνο εν μέρει). Το ακατάσχετο απορρέει είτε από τη νομοθεσία, είτε από τη φύση του περιουσιακού στοιχείου, είτε από τον σύνδεσμο του περιουσιακού στοιχείου προς το πρόσωπο του οφειλέτη.

Στο άρθρο 1408 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας περιλαμβάνεται κατάλογος των περιουσιακών στοιχείων που δεν επιτρέπεται να κατασχεθούν. Συνοπτικά, αυτά περιλαμβάνουν τα περιουσιακά στοιχεία που είναι αναγκαία για τον οφειλέτη, τα αντικείμενα που χρειάζεται ο καθ' ου η κατάσχεση για να συνεχίσει τις σπουδές ή την επαγγελματική κατάρτιση του ιδίου ή των παιδιών του, τον αναγκαίο επαγγελματικό εξοπλισμό του καθ' ου η κατάσχεση, αντικείμενα που εξυπηρετούν λατρευτικούς σκοπούς, καθώς και τρόφιμα και καύσιμα. Το άρθρο 1410 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καθορίζει τις απαιτήσεις που δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να κατασχεθούν, ιδίως τα οικογενειακά επιδόματα και ο κατώτατος μισθός.

Ο μισθός και τα εξομοιούμενα με αυτόν εισοδήματα του καθ' ου η κατάσχεση μπορούν να κατασχεθούν μόνο εν μέρει. Τα σχετικά ποσά καθορίζονται στο άρθρο 1409 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και αναπροσαρμόζονται ετησίως με βασιλικό διάταγμα λαμβανομένου υπόψη του δείκτη τιμών καταναλωτή. Το άρθρο 1410 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της μερικής κατάσχεσης, ιδίως στην προκαταβολή και την περιοδική παροχή διατροφής, στις συντάξεις, τα επιδόματα ανεργίας, τις αποζημιώσεις λόγω ανικανότητας προς εργασία και στα επιδόματα αναπηρίας.

Ο δικαστικός επιμελητής συντάσσει έκθεση στην οποία καταγράφει τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν αντικείμενο κατάσχεσης, εν όψει πιθανής πώλησής τους μεταγενέστερα, εκτός εάν, με τη μεσολάβηση του δικαστικού επιμελητή, καταστεί δυνατή η συμφωνία με τον πιστωτή. Απαγορεύεται ρητά και συνιστά ποινικό αδίκημα η απόκρυψη περιουσιακών στοιχείων που έχουν καταγραφεί από τον δικαστικό επιμελητή.

B. Μεσεγγύηση

Ο δικαστής μπορεί να διατάξει τη δικαστική μεσεγγύηση κατασχεμένων κινητών πραγμάτων του οφειλέτη, ακίνητων ή κινητών πραγμάτων την κυριότητα ή τη νομή των οποίων διεκδικούν δικαστικώς δύο ή περισσότερα πρόσωπα, καθώς και πραγμάτων που προσφέρει ο οφειλέτης προκειμένου να ελευθερωθεί (άρθρο 1961 του Αστικού Κώδικα).

Γ. Προσωρινά μέτρα

Όλα τα είδη υποθέσεων μπορούν να ρυθμιστούν προσωρινά μέσω διαδικασίας λήψης ασφαλιστικών μέτρων. Ο πρόεδρος του πρωτοδικείου είναι αρμόδιος να εκδικάζει όλες τις αστικές διαφορές του κοινού δικαίου. Οι διαφορές που άπτονται του εργατικού ή του εμπορικού δικαίου εμπíπτουν στην αρμοδιότητα του προέδρου του εργατοδικείου ή του εμποροδικείου.

Το δικαστήριο οικογενειακών υποθέσεων δύναται να διατάσσει επείγοντα προσωρινά μέτρα για τη διάρκεια της συμβίωσης, π.χ. όσον αφορά την οικογενειακή στέγη ή το πρόσωπο και την περιουσία των τέκνων. Η διάταξη αυτή ισχύει αποκλειστικά για τα έγγαμα ζεύγη (άρθρο 223 παράγραφος 1 του Αστικού Κώδικα) και για τους νομίμως συμβιούντες (άρθρο 1479 παράγραφος 1 του Αστικού Κώδικα), και όχι για τα ζεύγη που συνοικούν.

Δ. Προσωρινή εκτέλεση

Καταρχήν, όλες οι αποφάσεις μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο προσωρινής εκτέλεσης, εφόσον το επιτρέψει ο δικαστής, εκτός από τις περιπτώσεις όπου η προσωρινή εκτέλεση απαγορεύεται εκ του νόμου (άρθρο 1399 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

A. Συντηρητική κατάσχεση

Ο καθ' ου η κατάσχεση δεν χάνει ούτε την κυριότητα ούτε την κάρπωση (χρήση, μίσθωση, εισοδήματα, κέρδη) των κατασχεμένων περιουσιακών στοιχείων. Απλώς δεν μπορεί να απαλλοτριώσει τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία ή να τα υποθηκεύσει. Λόγω αυτής της έλλειψης εξουσίας διαθέσεως, κάθε συναλλαγή που πραγματοποιεί παρόλα αυτά ο καθ' ου η κατάσχεση είναι μεν έγκυρη, όμως δεν είναι αντιτάξιμη έναντι του κατασχόντος πιστωτή. Ο πιστωτής επομένως δεν χρειάζεται να λάβει υπόψη του την εν λόγω συναλλαγή και μπορεί να ενεργεί σαν αυτή να μην έλαβε χώρα ποτέ.

B. Μεσεγγύηση

Η μεσεγγύηση συνεπάγεται, όπως η κοινή παρακαταθήκη, ότι η κατοχή ενός περιουσιακού στοιχείου περιέρχεται στον δικαιούχο της εξασφάλισης. Ο τελευταίος μπορεί να ενεργεί μόνο πράξεις συντήρησης.

Γ. Προσωρινά μέτρα

Άνευ αντικειμένου

Δ. Προσωρινή εκτέλεση

Προσωρινή εκτέλεση σημαίνει ότι η δικαστική απόφαση εκτελείται, παρά την πιθανότητα μετατροπής της μετά από άσκηση έφεσης ή ανακοπής. Ο αιτών φέρει τον κίνδυνο της εκτέλεσης (βλέπε ανωτέρω).

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

A. Συντηρητική κατάσχεση

Η συντηρητική κατάσχεση έχει περιορισμένη χρονική ισχύ, καταρχήν τριετή. Ο δικαστής κατασχέσεων μπορεί να ορίσει συντομότερη χρονική ισχύ. Η κατάσχεση μπορεί να αναβιώσει, εφόσον η αρχική διάρκεια ισχύος της δεν έχει λήξει. Η αναβίωση —που είναι, στην πραγματικότητα, μια παράταση της αρχικής διάρκειας— επιτρέπεται σε περίπτωση που υπάρχουν βάσιμοι λόγοι και εξακολουθεί να υπάρχει επείγουσα ανάγκη προς τούτο.

Β. Μεσεγγύηση

Ο νόμος δεν προβλέπει όριο διάρκειας για τη μεσεγγύηση. Όταν δεν υπάρχει πλέον κίνδυνος μη διατήρησης των πραγμάτων στην κατάσταση στην οποία βρίσκονται και αδυναμίας υλοποίησης της οριστικής λύσης, η μεσεγγύηση αίρεται.

Γ. Προσωρινά μέτρα

Ο νόμος δεν καθορίζει διάρκεια ισχύος για τα προσωρινά μέτρα. Η οριστική απόφαση που εκδίδεται επί της διαφοράς μπορεί να επικυρώσει τα εν λόγω προσωρινά μέτρα ή να τα ανακαλέσει.

Δ. Προσωρινή εκτέλεση

Άνευ αντικειμένου

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Α. Συντηρητική κατάσχεση

Σε περίπτωση που ο δικαστής κατασχέσεων αρνηθεί να επιτρέψει μια συντηρητική κατάσχεση, ο αιτών την κατάσχεση δικαιούται να προσβάλει αυτή τη διάταξη του δικαστή εντός προθεσμίας ενός μηνός από την ημερομηνία κοινοποίησης της διάταξης (άρθρο 1419 πρώτο εδάφιο και άρθρο 1031 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Η υπόθεση εξετάζεται κατά τον ίδιο τρόπο όπως ενώπιον του αρχικού δικαστή και εκδίδεται απόφαση εν συμβουλίω. Σε περίπτωση που εκδοθεί κατ' έφεση απόφαση επιβολής κατάσχεσης, ο καθ' ου η κατάσχεση που επιθυμεί να την προσβάλει πρέπει να ασκήσει τριτανακοπή ενώπιον του εφετείου.

Ο καθ' ου η κατάσχεση ή κάθε άλλο ενδιαφερόμενο μέρος δικαιούται να ασκήσει τριτανακοπή κατά της διάταξης του δικαστή κατασχέσεων που επιτρέπει την επιβολή συντηρητικής κατάσχεσης (άρθρο 1419 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Η τριτανακοπή πρέπει να ασκηθεί εντός προθεσμίας ενός μηνός από την ημερομηνία επίδοσης της διάταξης που επιτρέπει την κατάσχεση ενώπιον του δικαστή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη διάταξη (άρθρο 1125 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Εκτός εάν ο δικαστής κατασχέσεων επιτρέψει την αναστολή της εκτέλεσης, η άσκηση τριτανακοπής δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

Β. Μεσεγγύηση

Άνευ αντικειμένου σε περίπτωση μεσεγγύησης με συμφωνία μεταξύ των μερών.

Η δικαστική μεσεγγύηση έχει τη μορφή δικαστικής απόφασης κατά της οποίας μπορούν να ασκηθούν ένδικα μέσα σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Γ. Προσωρινά μέτρα

Οποιοσδήποτε διάδικος θεωρεί ότι έχει ζημιωθεί από διάταξη που έχει εκδοθεί κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαιούται να ασκήσει ανακοπή ή έφεση. Το εφετείο δικάζει τις εφέσεις κατά διατάξεων του προέδρου του πρωτοδικείου ή του εμποροδικείου. Οι εφέσεις κατά διατάξεων του προέδρου του εργατοδικείου πρέπει να εισάγονται στο εργατοδικείο.

Σε περίπτωση που η διαδικασία κινήθηκε με κλήτευση ή εκούσια εμφάνιση, η προθεσμία για την άσκηση ανακοπής ή έφεσης είναι ένας μήνας από την ημερομηνία επίδοσης της διάταξης, ενώ σε περίπτωση που η διάταξη εκδόθηκε επί μονομερούς αιτήσεως, η προθεσμία για την άσκηση ανακοπής ή έφεσης είναι ένας μήνας από την ημερομηνία κοινοποίησης της διάταξης με ειδική συστημένη επιστολή.

Δ. Προσωρινή εκτέλεση

Η προσωρινή εκτέλεση δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Ο εφέτης δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να απαγορεύσει ή να αναστείλει την εκτέλεση μιας απόφασης (άρθρο 1402 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

Τελευταία επικαιροποίηση: 24/10/2019

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Βουλγαρία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Οι δίκες, γενικά, χαρακτηρίζονται από μεγαλύτερη ή μικρότερη χρονική διάρκεια. Η εν λόγω καθυστέρηση, η οποία οφείλεται στα διαφορετικά στάδια και βαθμούς δικαιοδοσίας μιας δίκης, ενδέχεται ενίοτε να οδηγήσει σε κενά στην επιδιωκόμενη νομική προστασία, λόγω της καθυστερημένης έκδοσης δικαστικής απόφασης ή της καθυστερημένης εφαρμογής της. Γι' αυτόν τον σκοπό, ο νομοθέτης έχει προβλέψει σειρά μέτρων για να διασφαλίσει την αποτελεσματικότητα της επιδιωκόμενης δικαστικής προστασίας, περιορίζοντας τη δυνατότητα άσκησης ορισμένων δικαιωμάτων κυριότητας από τον εναγόμενο.

Τα ζητήματα ως προς την εξασφάλιση απαίτησης διέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 389-404 του βουλγαρικού Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (ΚΠολΔ). Σύμφωνα με το άρθρο 391 του βουλγαρικού ΚΠολΔ, επιτρέπεται να εξασφαλιστεί απαίτηση όταν χωρίς τα εν λόγω ασφαλιστικά μέτρα θα ήταν αδύνατο ή πολύ δύσκολο για τον ενάγοντα να ασκήσει τα δικαιώματά που απορρέουν από την απόφαση και: α) όταν η απαίτηση βασίζεται σε αδιάσειστα αποδεικτικά έγγραφα, ή β) όταν πρέπει να παρασχεθεί εγγύηση ανερχόμενη σε ποσό που καθορίζεται από το δικαστήριο βάσει των άρθρων 180 και 181 του νόμου περί ενοχών και συμβάσεων. Μπορεί να ζητηθεί εγγύηση κατά τη διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου, ακόμη και όταν υπάρχουν αδιάσειστα αποδεικτικά έγγραφα. Θεμελιώδης προϋπόθεση και υποχρεωτικός όρος για να διαταχθούν ασφαλιστικά μέτρα είναι ο κίνδυνος που διατρέχει ο ενάγων να μην μπορέσει να ασκήσει τα δικαιώματά του, τα οποία απορρέουν από απόφαση που ενδεχομένως θα εκδοθεί σε σχέση με δυνητικά τεκμηριωμένη απαίτηση.

Ο δικαστής, προκειμένου να επιτρέψει την εξασφάλιση της απαίτησης, θα πρέπει να εκτιμήσει κατά πόσον υφίστανται οι ακόλουθες προϋποθέσεις: η ανάγκη εξασφάλισης της απαίτησης, η πιθανολόγηση της απαίτησης και ένα ασφαλιστικό μέτρο, όπως αυτό προσδιορίζεται από τον ενάγοντα, το οποίο είναι ενδεδειγμένο και κατάλληλο για τις ανάγκες της συγκεκριμένης υπόθεσης και τη νομική προστασία που επιδιώκεται ρητά.

Σύμφωνα με το άρθρο 397 παράγραφος 1 του ΚΠολΔ, ο νόμος προβλέπει τα ακόλουθα ασφαλιστικά μέτρα:

κατάσχεση ακίνητης περιουσίας,

συντηρητική κατάσχεση κινητών περιουσιακών στοιχείων και απαιτήσεων, μεταξύ άλλων και μετοχών εταιρείας,

άλλα κατάλληλα μέτρα που καθορίζονται από το δικαστήριο, συμπεριλαμβανομένης της κατάσχεσης μηχανοκίνητου οχήματος και της αναστολής εκτέλεσης.

Το δικαστήριο μπορεί επίσης να διατάξει διάφορα συντηρητικά μέτρα μέχρι του ύψους της απαίτησης (δεν απαιτείται η εξασφάλιση μεγαλύτερου ποσού).

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Δυνάμει των διατάξεων του κεφαλαίου 34 του ΚΠολΔ η εξασφάλιση απαίτησης επιτρέπεται:

σύμφωνα με το άρθρο 389 του ΚΠολΔ —για όλα τα είδη απαιτήσεων— σε σχέση με οποιοδήποτε στάδιο της υπόθεσης, πριν από την ολοκλήρωση της δικαστικής έρευνας κατά τη διάρκεια της δευτεροβάθμιας διαδικασίας,

σύμφωνα με το άρθρο 390 του ΚΠολΔ, όλες οι απαιτήσεις μπορούν να εξασφαλίζονται ακόμη και πριν από την άσκηση αγωγής.

Αίτηση ασφαλιστικών μέτρων σε σχέση με εκκρεμή υπόθεση:

Η εν λόγω αίτηση υποβάλλεται από τον ενάγοντα ενώπιον του δικαστηρίου που είναι αρμόδιο να επιληφθεί της διαφοράς. Για να εγκριθεί η εξασφάλιση απαίτησης, πρέπει να ισχύουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 391 του ΚΠολΔ: πιθανή αιτιολόγηση της απαίτησης, ανάγκη εξασφάλισης της απαίτησης, δηλαδή κίνδυνος ματαίωσης των αποτελεσμάτων της δικαστικής απόφασης που κάνει δεκτή την απαίτηση (εφόσον έχει εκδοθεί τέτοια απόφαση) επειδή ο εναγόμενος έχει διαθέσει τα κατασχέσιμα περιουσιακά στοιχεία του, καθώς και την επάρκεια του συγκεκριμένου μέτρου. Σύμφωνα με το άρθρο 391 παράγραφοι 2 και 3 του ΚΠολΔ, όταν δεν υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία, το δικαστήριο μπορεί, κατά τη διακριτική του ευχέρεια, να ζητήσει και την καταβολή χρηματικής εγγύησης, την οποία καθορίζει το ίδιο.

Η εξασφάλιση απαίτησης επιτρέπεται ακόμη και όταν η υπόθεση αναβάλλεται.

Αίτηση εξασφάλισης μελλοντικής απαίτησης:

Η αίτηση υποβάλλεται στον τόπο όπου ο ενάγων έχει τη μόνιμη κατοικία του ή όπου βρίσκεται η περιουσία που θα χρησιμεύσει για την εξασφάλιση της απαίτησης. Όταν υπάρχει αίτημα να γίνει δεκτό το ασφαλιστικό μέτρο «αναστολής εκτέλεσης», η αίτηση πρέπει να υποβάλλεται ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου με βάση τον τόπο εκτέλεσης.

Όταν εγκρίνονται ασφαλιστικά μέτρα σε σχέση με μελλοντική απαίτηση, το δικαστήριο θέτει χρονικό όριο για την υποβολή της απαίτησης, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τον έναν μήνα. Οι ουσιαστικές προϋποθέσεις για την έγκριση τέτοιων ασφαλιστικών μέτρων είναι οι ίδιες με εκείνες που αφορούν την έγκριση ασφαλιστικών μέτρων για εκκρεμή υπόθεση.

Η αίτηση πρέπει να αναφέρει τα αιτούμενα ασφαλιστικά μέτρα και την αξία της απαίτησης. Πρέπει να υποβληθεί στο σχετικό περιφερειακό ή επαρχιακό δικαστήριο, ανάλογα με τη δικαιοδοσία και την αρμοδιότητα των δικαστηρίων σύμφωνα με το άρθρο 104 του ΚΠολΔ.

Η αίτηση μπορεί να υποβάλλεται από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο ή από τον νόμιμο εκπρόσωπό του (δικηγόρο). Δεν απαιτείται προσκόμιση αντιγράφου της αίτησης, εφόσον δεν επιδίδεται αντίγραφο στον αντίδικο καθώς η διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων είναι μονομερής: επιστεύεται χωρίς τη συμμετοχή του αντιδίκου (του οποίου η περιουσία θα επηρεαστεί εάν διαταχθεί το μέτρο).

Τα ασφαλιστικά μέτρα που εγκρίνονται από το δικαστήριο επιβάλλονται με τους ακόλουθους τρόπους:

μέσω κατάσχεσης ακίνητης περιουσίας από το κτηματολόγιο,

μέσω συντηρητικής κατάσχεσης κινητών περιουσιακών στοιχείων και απαιτήσεων του οφειλέτη από δικαστικό επιμελητή —δημόσιο υπάλληλο ή ιδιώτη—, μεταξύ άλλων και με την αποστολή ειδοποίησης απ' αυτόν προς τρίτους, όπως τράπεζες και άλλα πιστωτικά ιδρύματα,

με ασφαλιστικά μέτρα που σχετίζονται με αυτοκίνητα — από τις υπηρεσίες των αρμόδιων υπηρεσιών της τροχαίας,

με το ασφαλιστικό μέτρο «αναστολής εκτέλεσης» — πρέπει να υποβληθεί στον αρμόδιο δικαστικό επιμελητή που κίνησε τη διαδικασία εκτέλεσης αντίγραφο της απόφασης του δικαστηρίου για την άδεια που εγκρίθηκε,

μέσω άλλων μέτρων που προβλέπει ο νόμος, από τον δικαστικό επιμελητή —δημόσιο υπάλληλο ή ιδιώτη— που έχει επιλέξει το πρόσωπο.

Ωστόσο, ο νόμος για την αφερεγγυότητα των τραπεζών, ως ειδικός νόμος, προβλέπει ρητά την εξασφάλιση των απαιτήσεων για την αναπλήρωση της πτωχευτικής περιουσίας μιας τράπεζας. Σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 2 του νόμου για την αφερεγγυότητα των τραπεζών, η εξασφάλιση απαίτησης εγκρίνεται όταν η αίτηση στηρίζεται σε επαρκή αποδεικτικά στοιχεία ως προς το βάσιμο της απαίτησης. Εάν η απαίτηση είναι μάλλον αβάσιμη, το γενικό δικαιο επιτρέπει την έγκριση ασφαλιστικών μέτρων όταν παρέχεται εγγύηση, ενώ το ειδικό δικαιο θεωρεί την πιθανή βασιμότητα της απαίτησης απαραίτητη προϋπόθεση για την έγκρισή της. Ως εκ τούτου, η εξασφάλιση μιας απαίτησης πρέπει να εγκρίνεται όταν τα επιχειρήματα και τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίστηκαν οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η απαίτηση είναι μάλλον βάσιμη. Αυτό είναι κατανοητό, δεδομένου ότι, σύμφωνα με το άρθρο 403 του ΚΠολΔ, ο διάδικος που αιτείται την εξασφάλιση ευθύνεται για τις ζημιές που τα ασφαλιστικά μέτρα τυχόν προκαλούν στον αντίδικο. Ο νομοθέτης αναγνωρίζει ότι δεν θα πρέπει να γεννώνται τέτοιες υποχρεώσεις αποζημίωσης ως προς την περιουσία αφερέγγυας τράπεζας (διότι αυτό θα οδηγούσε σε φθορά της πτωχευτικής περιουσίας και θα επέφερε ζημία στους πιστωτές) και, ως εκ τούτου, έχει θεσπίσει απαίτηση σύμφωνα με την οποία η αιτούμενη εξασφάλιση απαίτησης θα πρέπει να εγκρίνεται μόνο εφόσον υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία που αποδεικνύουν την πιθανή βασιμότητά της.

Σύμφωνα με το άρθρο 629α παράγραφος 1 σημείο 2) του νόμου για το εμπόριο, τα μέτρα του άρθρου 630 παράγραφος 1 σημείο 4) του ίδιου νόμου μπορούν να εγκριθούν ως προληπτικά ασφαλιστικά μέτρα στο πλαίσιο διαδικασίας αφερεγγυότητας, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για τη διατήρηση της περιουσίας του οφειλέτη. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν τη συντηρητική κατάσχεση, τον διορισμό προσωρινού διαχειριστή, την αναστολή των εκκρεμών διαδικασιών εκτέλεσης, τη σφράγιση εγκαταστάσεων και εξοπλισμού κ.λπ. Ο εν λόγω κανόνας προϋποθέτει ότι η αίτηση του άρθρου 625 του νόμου για το εμπόριο θα πρέπει να θεωρείται παραδεκτή, ότι θα πρέπει να υποστηρίζεται από γραπτά αποδεικτικά στοιχεία που να στοιχειοθετούν την πιθανότητα ύπαρξης των πραγματικών περιστατικών στην οποία βασίζεται η απαίτηση και, εάν η αίτηση δεν συνοδεύεται από τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία, ότι ο αιτών θα πρέπει να παράσχει εγγύηση ύψους που καθορίζεται από το δικαστήριο με σκοπό την αποζημίωση του οφειλέτη για τις ζημιές που θα προκληθούν σε περίπτωση που δεν αποδειχθεί ότι ο οφειλέτης είναι αφερέγγυος ή, αντιστοίχως, υπερχρεωμένος (άρθρο 629 α παράγραφος 2 του νόμου για το εμπόριο) και ότι θα πρέπει να υπάρχει συμφέρον για την εξασφάλιση (εάν ο οφειλέτης κατασπαταλά, καταστρέφει ή/και αποκρύπτει την περιουσία του και έτσι θέτει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των πιστωτών και, εφόσον τα μέτρα που ζητούνται δεν εγκριθούν, οι πιστωτές ενδέχεται να υποστούν ζημιές, καθώς η ικανοποίηση τους θα ήταν αδύνατη κατά τη ρευστοποίηση της περιουσίας του οφειλέτη). Ο νόμος προβλέπει επίσης ότι το επιδιωκόμενο ασφαλιστικό μέτρο θα πρέπει να είναι κατάλληλο και σχετικό με την ανάγκη εξασφάλισης της απαίτησης.

Από τον κανόνα του άρθρου 629α παράγραφος 1 του νόμου για το εμπόριο συνάγεται ότι η εκ των προτέρων εξασφάλιση στο πλαίσιο της κίνησης διαδικασίας αφερεγγυότητας εγκρίνεται μόνον εφόσον υφίσταται πραγματικός κίνδυνος ο οφειλέτης να διαθέσει την περιουσία του με σκοπό να βλάψει στους πιστωτές. Μόνον αν υφίσταται αυτή η προϋπόθεση υποχρεούται το δικαστήριο να εξετάσει αν συντρέχουν και οι άλλες προϋποθέσεις του άρθρου 629α παράγραφος 2 του νόμου για το εμπόριο.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Οι κύριες προϋποθέσεις έγκρισης των ασφαλιστικών μέτρων (όπως περιγράφονται παραπάνω) ορίζονται στο άρθρο 391 του ΚΠολΔ.

Η εξασφάλιση απαίτησης διατροφής επιτρέπεται ακόμη και χωρίς συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του άρθρου 391 του ΚΠολΔ, και στην περίπτωση αυτή το δικαστήριο μπορεί να λάβει ασφαλιστικά μέτρα αυτεπάγγελα.

Η μερική εξασφάλιση απαίτησης μπορεί να επιτραπεί επίσης, αλλά μόνο όσον αφορά τα τμήματα που στηρίζονται με επαρκή αποδεικτικά στοιχεία.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Γενικά, οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο του οφειλέτη μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο ασφαλιστικών μέτρων. Δεν επιτρέπεται η εξασφάλιση χρηματικής απαίτησης μέσω κατάσχεσης απαιτήσεων οι οποίες δεν υπάγονται σε διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης (ακατάσχετες απαιτήσεις).

Σύμφωνα με το άρθρο 393 παράγραφος 1 του ΚΠολΔ, δεν επιτρέπεται η εξασφάλιση χρηματικής απαίτησης έναντι του Δημοσίου, κρατικών οργανισμών και εγκαταστάσεων υγειονομικής περιθαλψής δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 1 του νόμου περί εγκαταστάσεων υγειονομικής περιθαλψής.

Τα ακόλουθα είδη περιουσιακών στοιχείων μπορούν να υπαχθούν σε ασφαλιστικά μέτρα:
απαιτήσεις του εναγομένου έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων σχετικά με τραπεζικούς λογαριασμούς που έχουν ανοιχθεί σ' αυτά·
κινητή περιουσία·
ακίνητη περιουσία·
αυτοκίνητα, όσον αφορά την κατάσχεσή τους·
δραστηριότητες αναγκαστικής εκτέλεσης·
προσωπικά περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη, σε σχέση με άλλες περιπτώσεις που προβλέπονται ρητά από τον νόμο.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Κάθε διάθεση αντικειμένου του ασφαλιστικού μέτρου από τον οφειλέτη είναι άκυρη ως προς το πρόσωπο που αιτήθηκε τη λήψη των ασφαλιστικών μέτρων. Όσον αφορά την ακίνητη περιουσία, η ακυρότητα ισχύει μόνο σε σχέση με τις πράξεις διάθεσης που πραγματοποιήθηκαν μετά την καταγραφή της κατάσχεσης στο μητρώο, σύμφωνα με το άρθρο 452 του ΚΠολΔ. Εκτός απ' αυτή τη σχετική ακυρότητα (μη αντιπαξιομότητα), οι πράξεις διάθεσης είναι πλήρως ισχυρές και παράγουν έννομα αποτελέσματα.

Το άρθρο 453 του ΚΠολΔ διέπει τις περιπτώσεις μη αντιπαξιομότητας, εκ μέρους του πιστωτή και των συνδεδεμένων πιστωτών, των δικαιωμάτων που αναγνωρίστηκαν μετά την εγγραφή της κατάσχεσης στο μητρώο και τη λήψη της σχετικής κοινοποίησης.

Σύμφωνα με το άρθρο 401 του ΚΠολΔ, ο ενέγγυος πιστωτής μπορεί να κινηθεί κατά τρίτου που είναι υπεύθυνος για τα ποσά ή τα περιουσιακά στοιχεία που ο τελευταίος αρνείται να καταβάλει εκουσίως.

Τα έξοδα που συνδέονται με τις διαδικασίες εξασφάλισης της απαίτησης επιβαρύνουν το πρόσωπο κατόπιν αίτησης του οποίου εγκρίθηκαν τα ασφαλιστικά μέτρα, όπως προβλέπεται από το άρθρο 514 του ΚΠολΔ, με παραπομπή στο άρθρο 401 του ΚΠολΔ, το οποίο ρυθμίζει τα ασφαλιστικά μέτρα.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Η άδεια εξασφάλισης απαίτησης εγκρίνεται βάσει της αρχής ότι, σε σχέση με εκκρεμή υπόθεση, το σχετικό ασφαλιστικό μέτρο επιβάλλεται πριν από την ολοκλήρωση της υπόθεσης, μέσω της αντίστοιχης δικαστικής απόφασης η οποία έχει τεθεί σε ισχύ.

Όταν εγκρίνονται ασφαλιστικά μέτρα σε σχέση με μελλοντική απαίτηση, το δικαστήριο θέτει χρονικό όριο για την υποβολή της απαίτησης, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τον έναν μήνα. Αν δεν προσκομίστούν στοιχεία για την υποβολή της απαίτησης εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, το δικαστήριο ακυρώνει τα ασφαλιστικά μέτρα αυτεπάγγελα, σύμφωνα με το άρθρο 390 παράγραφος 3 του ΚΠολΔ.

Σε περίπτωση υποβολής απαίτησης σε σχέση με την οποία έχουν εγκριθεί ασφαλιστικά μέτρα, ως είθισται, τα ασφαλιστικά μέτρα παραμένουν σε ισχύ και παράγουν αποτελέσματα μέχρι να ολοκληρωθεί η υπόθεση.

Το άρθρο 402 του ΚΠολΔ διέπει τη διαδικασία ακύρωσης των εγκριθέντων ασφαλιστικών μέτρων. Προβλέπει ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο οφείλει να υποβάλει αίτηση, αντίγραφο της οποίας πρέπει να χορηγηθεί στο πρόσωπο που έχει ζητήσει την έγκριση των ασφαλιστικών μέτρων. Το εν λόγω πρόσωπο μπορεί να υποβάλει ένσταση εντός τριών ημερών. Το δικαστήριο, που συνεδριάζει εν συμβουλία, ακυρώνει τα ασφαλιστικά μέτρα αν πειστεί πλήρως ότι ο λόγος για τον οποίον είχαν εγκριθεί δεν υφίσταται πλέον ή ότι ο εναγόμενος έχει συστήσει εγγύηση, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, καταθέτοντας ολόκληρο το ποσό το οποίο αξιώνει ο ενάγων (άρθρο 398 παράγραφος 2 του ΚΠολΔ). Η απόφαση του δικαστηρίου για την ακύρωση των ασφαλιστικών μέτρων επιδέχεται έφεση μέσω ιδιωτικής προσφυγής εντός μίας εβδομάδας.

Αντικατάσταση των εγκεκριμένων ασφαλιστικών μέτρων, όπως προβλέπεται από το άρθρο 398 του ΚΠολΔ, μπορεί να εγκριθεί στις δύο ακόλουθες περιπτώσεις:

δυνάμει της παραγράφου 1 —το δικαστήριο, κατόπιν αιτήματος ενός από τους διαδίκους, μπορεί, αφού ειδοποιήσει τον έτερο διάδικο και λάβει υπόψη τις ενστάσεις που θα υποβάλει αυτός εντός τριών ημερών από την κοινοποίηση, να εγκρίνει την αντικατάσταση ενός είδους ασφαλιστικού μέτρου από άλλο, δυνάμει της παραγράφου 2 —σε περίπτωση εξασφάλισης απαίτησης που μπορεί να αποτιμηθεί με χρηματικούς όρους, ο εναγόμενος μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να αντικαταστήσει την εγκεκριμένη εξασφάλιση, χωρίς τη συγκατάθεση του έτερου διαδίκου, με ενέχυρο υπό τη μορφή χρημάτων ή άλλων χρεογράφων, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 180 και 181 του ΚΠολΔ.

Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 398 παράγραφοι 1 και 2 του ΚΠολΔ, ανακαλείται η δέσμευση ή κατάσχεση.

Ο νόμος δεν αποκλείει τη δυνατότητα να προβάλει ο εναγόμενος απαίτηση αποζημίωσης κατά του ενάγοντα, ζητώντας αποζημίωση για τη ζημία που του προκάλεσαν τα ασφαλιστικά μέτρα, αν η απαίτηση για την οποία εγκρίθηκαν τα ασφαλιστικά μέτρα ανακληθεί ή δεν υποβληθεί εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, καθώς και αν η υπόθεση περατωθεί (άρθρο 403 του ΚΠολΔ).

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Σύμφωνα με το άρθρο 396 του ΚΠολΔ, η δικαστική απόφαση που αφορά την εξασφάλιση της απαίτησης μπορεί να εφεσιβληθεί με παρεμπίππουσα προσφυγή εντός μίας εβδομάδας. Για τον ενάγοντα, η χρονική περίοδος της μίας εβδομάδας αρχίζει από την επίδοση της απόφασης σ' αυτόν, ενώ για τον εναγόμενο (το πρόσωπο κατά του οποίου έχουν εγκριθεί τα προσωρινά μέτρα) αρχίζει από την ημέρα κατά την οποία επιδίδεται σ' αυτόν η κοινοποίηση περί των επιβληθέντων ασφαλιστικών μέτρων από δικαστικό επιμελητή, από το κτηματολόγιο ή από το δικαστήριο. Αντίγραφο της παρεμπίππουσας προσφυγής πρέπει να επιδοθεί στον αντίδικο, ο οποίος οφείλει να απαντήσει εντός μίας εβδομάδας.

Αναγνωρίζεται ότι οι τρίτοι έχουν έννομο συμφέρον στην άσκηση της προσφυγής εάν θίγεται η περιουσία τους από το ασφαλιστικό μέτρο. Στη μονομερή διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων, το δικαστήριο δεν εξετάζει αν ο εναγόμενος έχει τα δικαιώματα για τα οποία ζητείται περιορισμός της εξουσίας διάθεσης. Γ' αυτόν τον λόγο είναι δυνατή η κατάσχεση ακινήτων που δεν ανήκουν στον οφειλέτη. Σε μια τέτοια περίπτωση, ο πραγματικός κύριος θα νομιμοποιούνταν να προσφύγει κατά της απόφασης με την οποία εγκρίθηκε η κατάσχεση, παρόλο που είναι τρίτος όσον αφορά τη διαδικασία.

Σε περίπτωση προσφυγής κατά απόφασης με την οποία απορρίπτεται η αίτηση για την εξασφάλιση της απαίτησης, δεν επιδίδεται στον καθ' ου αντίγραφο της προσφυγής, καθώς σ' αυτό το στάδιο η διαδικασία εξακολουθεί να είναι μονομερής.

Αν το δευτεροβάθμιο δικαστήριο επικυρώσει απόφαση έγκρισης ή απόρριψης ασφαλιστικών μέτρων, η απόφαση δεν επιδέχεται αναίρεση. Αν το δευτεροβάθμιο δικαστήριο εγκρίνει ασφαλιστικά μέτρα που απορρίφθηκαν από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, η απόφαση του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου μπορεί να αναρριβληθεί μέσω παρεμπίππουσας αναίρετικής προσφυγής ενώπιον του ανώτατου ακυρωτικού δικαστηρίου, αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 280 του ΚΠολΔ για την εν λόγω αναίρεση.

Σύμφωνα με τον ισχύοντα ΚΠολΔ, τόσο τα εγκριθέντα ασφαλιστικά μέτρα όσο και το ποσό της εγγύησης που έχει καθοριστεί από το δικαστήριο ως προϋπόθεση για την έγκριση ασφαλιστικών μέτρων υπόκεινται σε έφεση. Ωστόσο, η άσκηση έφεσης ενώπιον του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου μπορεί να μη συνεπάγεται αναστολή των ασφαλιστικών μέτρων πριν εκδοθεί η απόφαση για την έφεση από το ανώτερο δικαστήριο και διαταχθεί η ακύρωσή τους.

Τελευταία επικαιροποίηση: 22/09/2021

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;**Προσωρινά μέτρα**

Τα προσωρινά μέτρα χρησιμοποιούνται για να ρυθμίζονται οι σχέσεις των διαδίκων προσωρινά ή όταν υπάρχει κίνδυνος να υπονομευτεί η εκτέλεση δικαστικής απόφασης.

Σε γενικές γραμμές, τα προσωρινά μέτρα που εκδίδονται πριν από την έναρξη της διαδικασίας που αφορά την ουσία της υπόθεσης διέπονται από το άρθρο 74 και επόμενα του κώδικα πολιτικής δικονομίας (νόμος 99/1963, όπως έχει τροποποιηθεί), ενώ τα προσωρινά μέτρα που εκδίδονται μετά την έναρξη της εν λόγω διαδικασίας διέπονται από το άρθρο 102 του κώδικα. Από τον νόμο περί ειδικών δικαστικών διαδικασιών (νόμος 292/2013) διέπονται ειδικά προσωρινά μέτρα για ορισμένες ειδικές καταστάσεις, και συγκεκριμένα τα προσωρινά μέτρα που ρυθμίζουν την κατάσταση ανηλίκου ο οποίος δεν έχει λάβει τη δέουσα μέριμνα (άρθρο 452 και επόμενα) και τα προσωρινά μέτρα που παρέχουν προστασία κατά της ενδοοικογενειακής βίας (άρθρο 400 και επόμενα). Το άρθρο 12 του νόμου 292/2013 ορίζει επίσης ορισμένους ειδικούς κανόνες που συμπληρώνουν τις γενικές ρυθμίσεις που ισχύουν για τα προσωρινά μέτρα, οι οποίοι καλύπτουν τα είδη διαδικασιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω νόμου.

Συντηρητική απόδειξη:

Συντηρητική απόδειξη διατάσσεται όταν θεωρείται ότι η αποδεικτική διαδικασία στο μέλλον θα είναι αδύνατη ή θα συναντήσει σοβαρά εμπόδια (π.χ. πλημμελής εκπλήρωση συμφωνίας αγοράς, το αντικείμενο της οποίας περιλαμβάνει αναλώσιμα αγαθά, ή εξέταση μάρτυρα που είναι σοβαρά άρρωστος και σε κατάσταση όπου απειλείται η ζωή του).

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;**2.1 Η διαδικασία**

Προσωρινά μέτρα:

Το άρθρο 74 παράγραφος 3 του κώδικα πολιτικής δικονομίας (νόμος 99/1963, όπως έχει τροποποιηθεί) προβλέπει ότι οι διαδικασίες για τη λήψη προσωρινού μέτρου κινούνται κατόπιν αίτησης.

Ωστόσο, το άρθρο 12 του νόμου 292/2013 ορίζει ότι ένα προσωρινό μέτρο μπορεί να διαταχθεί από δικαστήριο αυτεπάγγελα, αν επιτρέπεται επίσης στο δικαστήριο να κινήσει την εν λόγω διαδικασία αυτεπάγγελα (π.χ. διαδικασίες επιμέλειας ανήλικου, διαδικασίες στέρξης της δικαιοπρακτικής ικανότητας, διαδικασίες κηδεμονίας και διαδικασίες που αφορούν εξαφάνιση ή θάνατο). Σ' αυτές τις περιπτώσεις, το δικαστήριο διατάσσει προσωρινό μέτρο αυτεπάγγελα.

Το δικαστήριο που είναι αρμόδιο να εκδώσει προσωρινό μέτρο είναι το δικαστήριο που έχει την αρμοδιότητα να εξετάσει την ουσία, ενώ εξαιρέσεις σε αυτόν τον κανόνα προβλέπονται στα άρθρα 400 και 452 του νόμου 292/2013.

Συντηρητική απόδειξη μπορεί να διαταχθεί:

πριν από την έναρξη της διαδικασίας που αφορά την ουσία της υπόθεσης, κατόπιν αιτήματος. Αρμόδιο είναι το δικαστήριο που έχει αρμοδιότητα να εξετάσει την ουσία ή το δικαστήριο στην περιοχή του οποίου βρίσκονται τα αποδεικτικά στοιχεία που κινδυνεύουν.

κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, ακόμη και χωρίς αίτηση.

Οι διάδικοι θα πρέπει να είναι παρόντες κατά τη συντηρητική απόδειξη, εκτός αν τυχόν καθυστέρηση θα συνεπαγόταν κίνδυνο εν προκειμένω.

Συντηρητική απόδειξη μπορεί επίσης να γίνει μέσω συμβολαιογραφικής πράξης (*notářský zápis*) ή πράξης οργάνου επιβολής του νόμου (*exekutorský zápis*), αν αυτή η διαδικασία πραγματοποιείται ενώπιον συμβολαιογράφου ή οργάνου επιβολής του νόμου ή αν συμβολαιογράφος ή όργανο επιβολής του νόμου κατέθεσε για την κατάσταση.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Προσωρινό μέτρο μπορεί να διαταχθεί:

αν χρειάζεται να θεσπιστούν προσωρινές ρυθμίσεις που να διέπουν τις σχέσεις των διαδίκων

αν υπάρχουν ανησυχίες ότι κινδυνεύει η εκτέλεση δικαστικής απόφασης

με σκοπό να ρυθμιστούν οι σχέσεις σε προσωρινή βάση.

Η αξιολόγηση του κατά πόσο υπάρχει ανάγκη για προσωρινά μέτρα που να διέπουν τις σχέσεις των διαδίκων εξαρτάται από τις περιστάσεις της εκάστοτε υπόθεσης. Προσωρινό μέτρο διατάσσεται μόνο εφόσον υπάρχει αποδεικτέα ανάγκη για προσωρινή ρύθμιση που να διέπει τις έννομες σχέσεις των διαδίκων. Όσον αφορά άλλες περιστάσεις που σχετίζονται με τη διαταγή των εν λόγω προσωρινών μέτρων, αρκεί να αποδειχθούν τουλάχιστον τα γεγονότα που είναι κρίσιμα για την επιβολή της υποχρέωσης που προβλέπεται από τα προσωρινά μέτρα.

Υπονόμηση της εκτέλεσης δικαστικής απόφασης

Αν πρέπει να διαταχθεί προσωρινό μέτρο επειδή η εκτέλεση δικαστικής απόφασης μπορεί να διακυβευτεί, ο δικαιούχος διάδικος πρέπει να έχει απόφαση ή άλλη πράξη που να επιτρέπει την εκτέλεση της δικαστικής απόφασης. Προσωρινό μέτρο μπορεί να διαταχθεί μόνο μέχρι να καταστεί η απόφαση εκτελεστή ή αν υπάρχουν σοβαροί λόγοι για τους οποίους ο δικαιούχος διάδικος ήταν (προσωρινά) ανίκανος να εφαρμόσει – εκτελώντας την απόφαση – την υποχρέωση που έχει επιβληθεί. Ταυτόχρονα, γεγονότα που δικαιολογούν την ανησυχία ότι η εκτέλεση της απόφασης πρόκειται να υπονομευθεί (κυρίως λόγω της συμπεριφοράς του οφειλέτη) πρέπει να τεκμηριώνονται.

Η αίτηση για προσωρινό μέτρο πρέπει να περιλαμβάνει τα στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 42 παράγραφος 4 και το άρθρο 75 του κώδικα πολιτικής δικονομίας (νόμος 99/1963), μεταξύ άλλων:

πληροφορίες που υποδεικνύουν το δικαστήριο στο οποίο απευθύνεται η αίτηση

το πρόσωπο που υποβάλλει την αίτηση και την υπόθεση που αφορά, δηλ. απαρίθμηση των πραγματικών περιστατικών που δικαιολογούν το αίτημα για λήψη προσωρινού μέτρου

τον σκοπό που επιδιώκει η αίτηση, δηλ. ποιο προσωρινό μέτρο αιτείται ο αιτών

την ημερομηνία κατά την οποία συντάχθηκε η αίτηση, και την υπογραφή του αιτούντος ή του αντιπροσώπου του αιτούντος

περιγραφή της ανάγκης για προσωρινές ρυθμίσεις που να διέπουν τις σχέσεις των διαδίκων ή της ανησυχίας ότι η εκτέλεση της δικαστικής απόφασης διακυβεύεται.

Τυχόν πράξεις στις οποίες αναφέρεται ο αιτών πρέπει να επισυνάπτονται στην αίτηση.

Έως την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, ο αιτών απαιτείται να καταθέσει 10 000 CZK με δική του πρωτοβουλία, δηλ. όχι κατ' απαίτηση του δικαστηρίου.

Για υποθέσεις που αφορούν σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων οι οποίες προκύπτουν από επιχειρηματικές δραστηριότητες, η κατάθεση ανέρχεται σε 50 000 CZK. Οι αιτήσεις απαλλάσσονται από την απαίτηση κατάθεσης, αν αφορούν ζητήματα κοινωνικής πρόνοιας (π.χ. διατροφή, απασχόληση ή αποζημίωση για προσωπική βλάβη). Η αίτηση απορρίπτεται αν δεν πληρούται η απαίτηση της κατάθεσης.

Η κατάθεση λειτουργεί ως ασφάλεια σε περίπτωση αξίωσης για αποκατάσταση ζημίας ή άλλης απώλειας που ενδέχεται να υποστούν οι διάδικοι ή τρίτοι (δηλ. πρόσωπα που δεν συμμετέχουν στη διαδικασία λήψης προσωρινού μέτρου), αν διαταχθεί προσωρινό μέτρο.

Το άρθρο 12 παράγραφος 3 του νόμου 292/2013 προβλέπει εξαίρεση από την υποχρέωση της κατάθεσης που προβλέπει ο εν λόγω νόμος.

Συντηρητική απόδειξη:

Πριν από την έναρξη της διαδικασίας που αφορά την ουσία της υπόθεσης, είναι δυνατή η διεξαγωγή συντηρητικής απόδειξης (αν έχει γίνει σχετική πρόταση) αν υπάρχουν ανησυχίες ότι η διεξαγωγή αποδείξεων μέσω των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων θα είναι αδύνατη στο μέλλον ή θα συναντήσει σοβαρά εμπόδια. Δεν διεξάγεται συντηρητική απόδειξη, αν είναι σαφές ότι τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία δεν επηρεάζουν τη διαδικασία. Το δικαστήριο αρνείται να αποδεχτεί αίτηση διεξαγωγής συντηρητικής απόδειξης, αν υποπτεύεται ότι ο αιτών, αντί να επιδιώκει την προστασία των αποδεικτικών στοιχείων, έχει στην πραγματικότητα υποβάλει την αίτηση με απώτερο στόχο να επιτύχει άλλον σκοπό (δηλ. να λάβει πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες τρίτου, οι οποίες δεν είναι αλλιώς προσβάσιμες).

Εκτός από τα γενικά στοιχεία, η αίτηση διεξαγωγής συντηρητικής απόδειξης πρέπει να περιλαμβάνει περιγραφή των πραγματικών περιστατικών που πρόκειται να αποτελέσουν αντικείμενο της συντηρητικής απόδειξης. Πρέπει επίσης να προσδιορίζεται σαφώς το αποδεικτικό μέσο που θα αποτελέσει αντικείμενο της συντηρητικής απόδειξης.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Προσωρινά μέτρα:

Το άρθρο 76 του κώδικα πολιτικής δικονομίας προβλέπει ότι με προσωρινό μέτρο μπορεί να διατάσσεται αντίδικος, π.χ., να καταβάλει διατροφή, να καταθέσει χρηματικό ποσό στο δικαστήριο, να θέσει αντικείμενο υπό τη φύλαξη του δικαστηρίου, να μη διαθέσει ορισμένα αντικείμενα ή δικαιώματα, να πράξει κάτι, να μην πράξει κάτι ή να επιτρέψει να συμβεί κάτι. Τα μέτρα μπορούν να αφορούν οποιοδήποτε αντικείμενο βρίσκεται υπό την κατοχή του εν λόγω διαδίκου.

Δυνάμει προσωρινού μέτρου, ένα δικαστήριο μπορεί να επιβάλει υποχρέωση σε πρόσωπο πέραν των διαδίκων, που συμμετέχει στη διαδικασία, όταν αυτό μπορεί δικαιολογημένα να απαιτηθεί (π.χ. αν κάποιος αγοράζει περιουσιακό στοιχείο με πλήρη γνώση ότι το αγοράζει από κύριο που δεν έχει τηρήσει δεόντως τις υποχρεώσεις πληρωμής προς τους πιστωτές του).

Ειδικά προσωρινά μέτρα δυνάμει του νόμου 292/2013:

Το ειδικό προσωρινό μέτρο που διέπει την κατάσταση παιδιού δυνάμει του άρθρου 452 και επόμενα εφαρμόζεται αν ανήλικος δεν έχει λάβει τη δέουσα φροντίδα, ασχέτως με το κατά πόσο κάποιος έχει ή όχι το δικαίωμα να παρέχει φροντίδα στο παιδί, ή αν η ζωή, η φυσιολογική εξέλιξη ή άλλα σημαντικά συμφέροντα του παιδιού απειλούνται σοβαρά ή έχουν υπονομευτεί. Το προσωρινό μέτρο του δικαστηρίου ρυθμίζει την κατάσταση του παιδιού αυστηρά για τον χρόνο που είναι αναγκαίος, με την τοποθέτηση του παιδιού σε κατάλληλο περιβάλλον, όπως προβλέπεται στη δικαστική απόφαση.

Στον καθού μπορεί να επιβληθεί ειδικό προσωρινό μέτρο δυνάμει του άρθρου 400 και επόμενα, με το οποίο του ζητείται να εγκαταλείψει την οικογενειακή στέγη και το άμεσο περιβάλλον αυτής, να παραμείνει μακριά και να μην εισέρχεται στην οικογενειακή στέγη, να μην έρχεται σε επαφή με τον αιτούντα ή να μην παρακολουθεί επίμονα και παρενοχλεί τον αιτούντα κατά οποιοδήποτε τρόπο. Η αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει περιγραφή των πραγματικών περιστατικών που δείχνουν ότι η συνύπαρξη του αιτούντος και του καθού στο σπίτι ή το διαμέρισμα που συνιστά την οικογενειακή στέγη τους είναι ανυπόφορη για τον αιτούντα, λόγω σωματικής ή ψυχολογικής βίας που ασκείται κατά του αιτούντος ή άλλων ατόμων που κατοικούν στην οικογενειακή στέγη, ή περιγραφή των πραγματικών περιστατικών που αποδεικνύουν την επίμονη παρακολούθηση ή παρενόχληση του αιτούντος.

Συντηρητική απόδειξη:

Η αίτηση θα πρέπει να εξηγεί επίσης για ποιους λόγους ζητεί ο αιτών τη συντηρητική απόδειξη. Όλα τα μέσα με τα οποία επαληθεύεται το καθεστώς ορισμένης υπόθεσης, ιδίως η εξέταση μαρτύρων, η γνωμοδότηση πραγματογνώμονα, οι εκθέσεις και παρατηρήσεις αρχών και νομικών προσώπων κ.λπ., μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως αποδεικτικά στοιχεία.

Ένα ειδικό μέσο συντηρητικής απόδειξης αφορά τη συντηρητική απόδειξη σε υπόθεση που σχετίζεται με δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας [άρθρο 78β του κώδικα πολιτικής δικονομίας (νόμος 99/1963)]. Πρόσωπο που υπήρξε μάρτυρας παραβίασης δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας έχει ενεργητική νομιμοποίηση. Το αρμόδιο δικαστήριο είναι το περιφερειακό δικαστήριο στη δικαιοδοσία του οποίου βρίσκεται το αντικείμενο που αποτελεί αντικείμενο της συντηρητικής απόδειξης. Τα ακόλουθα δύνανται να αποτελέσουν αντικείμενο συντηρητικής απόδειξης: τα επίμαχα αγαθά υλικά και εργαλεία έγγραφα που σχετίζονται με τα επίμαχα αγαθά.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Προσωρινά μέτρα:

Ένα προσωρινό μέτρο συνιστά προσωρινή ρύθμιση που αποσκοπεί στην προστασία του αιτούντος. Εκδίδεται για την προστασία δικαιώματος του αιτούντος το οποίο έχει παραβιαστεί ή κινδυνεύει να παραβιαστεί. Όταν εκδίδεται προσωρινό μέτρο, αυτό δεν επηρεάζει τα δικαιώματα του αιτούντος που δεν έχουν κριθεί ακόμα. Ούτε αποτελεί μέσο διευθέτησης προδικαστικού ζητήματος. Ομοίως, απλώς και μόνο το γεγονός της έκδοσης προσωρινού μέτρου δεν πρέπει να επηρεάζει τη λήψη αποφάσεων του δικαστηρίου για την ουσία της υπόθεσης. Ακόμη και μετά την έκδοση προσωρινού μέτρου, οι οφειλότες μπορεί να συνεχίσουν να διαθέτουν στοιχεία της περιουσίας τους, ωστόσο οφείλουν να ενεργούν σύμφωνα με το εκδοθέν μέτρο.

Όποιος εμποδίζει κατάφωρα τη διαδικασία, ιδίως με τη μη εμφάνισή του —χωρίς εύλογη αιτία— ενώπιον του δικαστηρίου ή με την παραβίαση δικαστικής απόφασης, ενδέχεται να διαταχθεί από το δικαστήριο να καταβάλει πρόστιμο ύψους έως 50 000 CZK. Δικαστήριο μπορεί να εκτελέσει το ίδιο απόφαση προσωρινού μέτρου, αν ο διάδικος δεν συμμορφώνεται εκουσίως με την εν λόγω απόφαση. Η ποινή για παρεμπόδιση εκτέλεσης επίσημης απόφασης ή έξωσης (από την οικογενειακή στέγη) καθορίζεται επίσης στο άρθρο 337 παράγραφος 2 του νόμου 40/2009 του ποινικού κώδικα, ο οποίος προβλέπει το πλημμέλημα της παρεμπόδισης εκτέλεσης επίσημης απόφασης ή έξωσης.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Προσωρινά μέτρα:

Προσωρινό μέτρο ορισμένου χρόνου

Σε διαταγή έκδοσης προσωρινού μέτρου, το δικαστήριο μπορεί να ορίσει ότι το μέτρο θα είναι περιορισμένο χρονικά, ακόμα και αν αυτό δεν το έχει ζητήσει ο ενάγων (αιτών).

Επιβολή υποχρέωσης άσκησης αγωγής ή υποβολής άλλης αίτησης για την έναρξη διαδικασίας

Δικαστήριο που διατάσσει προσωρινό μέτρο απαιτεί επίσης από τον αιτούντα (ενάγοντα) να υποβάλει αίτηση προς το δικαστήριο για την έναρξη διαδικασίας (άσκηση αγωγής) για την ουσία εντός συγκεκριμένης χρονικής προθεσμίας, η οποία ορίζεται ταυτόχρονα με την έκδοση του μέτρου.

Το προσωρινό μέτρο παραμένει σε ισχύ μέχρι να παρέλθει η ισχύς του ή να αρθεί από το δικαστήριο.

Το προσωρινό μέτρο παύει να ισχύει, αν ο αιτών δεν ζητήσει την κίνηση διαδικασίας εντός της προθεσμίας που έχει οριστεί από το δικαστήριο αν η αίτηση επί της ουσίας της υπόθεσης δεν γίνει δεκτή αν η αίτηση επί της ουσίας της υπόθεσης γίνει δεκτή και έχουν παρέλθει περισσότερες από 15 ημέρες από την ημερομηνία που η απόφαση για την υπόθεση κατέστη εκτελεστή ή αν η διάρκεια ισχύος που έχει καθοριστεί για το προσωρινό μέτρο έχει εκπνεύσει.

Το δικαστήριο αίρει το προσωρινό μέτρο, αν οι λόγοι για τους οποίους είχε διαταχθεί έπαψαν να υφίστανται.

Προσωρινό μέτρο που διατάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 400 και επόμενα του νόμου 292/2013 διαρκεί έναν μήνα από την ημερομηνία που καθίσταται εκτελεστό (άρθρο 408) και η διάρκεια του μπορεί να παραταθεί, ανάλογα με την έναρξη διαδικασίας επί της ουσίας της υπόθεσης.

Προσωρινό μέτρο που διατάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 452 και επόμενα του νόμου 292/2013 διαρκεί έναν μήνα από την ημερομηνία που καθίσταται εκτελεστό (άρθρο 459) και η διάρκεια του μπορεί να παραταθεί.

Συντηρητική απόδειξη:

Η συντηρητική απόδειξη διεξάγεται εντός της προθεσμίας που ορίζεται από το δικαστήριο ή το νωρίτερο δυνατό. Οι διάδικοι μπορούν να παρίστανται κατά τη διεξαγωγή της συντηρητικής απόδειξης, αλλά δεν έχουν τέτοιο δικαίωμα αν τυχόν καθυστέρηση ενέχει κίνδυνο. Μετά την έναρξη της διαδικασίας επί της ουσίας της υπόθεσης, οι διάδικοι δικαιούνται να απαντήσουν στα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίζονται και σε όλα τα αποδεικτικά στοιχεία που καταχωρίζονται. Επιπλέον, οι διάδικοι μπορεί να εξεταστούν.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Προσωρινά μέτρα:

Οι αποφάσεις για προσωρινά μέτρα έχουν τη μορφή δικαστικών αποφάσεων. Απόφαση που επιβάλλει προσωρινό μέτρο καθίσταται εκτελεστή τη στιγμή της δημοσίευσής της. Αν δεν δημοσιευτεί, καθίσταται εκτελεστή τη στιγμή της επίδοσής της στο υπόχρεο μέρος. Γραπτό αντίγραφο του προσωρινού μέτρου επιδίδεται στους διαδίκους και σε τρίτο μέρος (όταν το εν λόγω τρίτο μέρος υπέχει υποχρέωση) και, αν το μέτρο αφορά την υποχρέωση μη διάθεσης ακίνητης περιουσίας, αντίγραφο επιδίδεται επίσης στο αρμόδιο κτηματολόγιο. Απόφαση με την οποία διατάσσεται προσωρινό μέτρο καθίσταται εκτελεστή τη στιγμή της δημοσίευσής ή της επίδοσης (άρθρο 76δ του κώδικα πολιτικής δικονομίας), και συνιστά βάση για την εκτέλεση δικαστικής απόφασης.

Οι εφέσεις κατά αποφάσεων έκδοσης προσωρινών μέτρων είναι παραδεκτές. Οι εφέσεις ασκούνται στο δικαστήριο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη δικαστική απόφαση, αλλά εξετάζονται από δευτεροβάθμια δικαστήρια, δηλ. από περιφερειακά ή ανώτερα δικαστήρια. Οι εφέσεις ασκούνται εντός 15 ημερών από τη λήψη γραπτού αντιγράφου της δικαστικής απόφασης.

Αν παραδεκτή έφεση ασκηθεί εμπρόθεσμα από μέρος που έχει δικαίωμα προς τούτο, η απόφαση δεν καθίσταται τελεσίδικη μέχρι το εφετείο να εκδώσει τελική απόφαση για την έφεση. Ωστόσο, μια απόφαση έκδοσης προσωρινού μέτρου καθίσταται εκτελεστή (δηλ. ακολουθείται διαδικασία σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην εν λόγω απόφαση) τη στιγμή της εκπομπής της προθεσμίας εκτέλεσης, η οποία αρχίζει την ημερομηνία της επίδοσης εναλλακτικά καθίσταται εκτελεστή τη στιγμή της επίδοσης, αν δεν επιβάλλεται μ' αυτήν υποχρέωση εκτέλεσης. Το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι απόφαση για προσωρινό μέτρο καθίσταται εκτελεστή μόνο αφού καταστεί τελεσίδικη η δικαστική απόφαση, εκτός αν κάτι τέτοιο αποκλείεται από τη φύση του προσωρινού μέτρου ή αντιβαίνει στον σκοπό του.

Τα άρθρα 409 και 463 του νόμου 292/20013 περιέχουν διατάξεις περί εφέσεων κατά των ειδικών προσωρινών μέτρων δυνάμει του εν λόγω νόμου.

Τελευταία επικαιροποίηση: 09/11/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση [de](#) αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Υπάρχει ήδη μετάφραση στις ακόλουθες γλώσσες: [en](#)

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Γερμανία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Τα μέτρα αυτά αποβλέπουν στην εξασφάλιση της δυνατότητας αναγκαστικής εκτέλεσης, είτε με τη συντηρητική κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη είτε με την προσωρινή ρύθμιση μιας κατάστασης. Τα μέτρα αυτά δεν οδηγούν κατά κανόνα στην πλήρη ικανοποίηση του δικαιώματος του δανειστή. Διαθέσιμα είναι τα ακόλουθα μέτρα:

1.1 Δέσμευση και συντηρητική προσωπική κράτηση [*dinglicher und persönlicher Arrest*, άρθρα 916 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (*Zivilprozessordnung*)]

Η δέσμευση και η συντηρητική προσωπική κράτηση διατάσσονται για την εξασφάλιση της δυνατότητας αναγκαστικής εκτέλεσης για την ικανοποίηση χρηματικής απαίτησης, συννηθέστερη δε περίπτωση είναι αυτή της δέσμευσης κινητών ή ακίνητων περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη. Για την επακόλουθη εκτέλεση της δέσμευσης ή της συντηρητικής προσωπικής κράτησης εφαρμόζονται, με μικρές αποκλίσεις, οι διατάξεις που διέπουν την αναγκαστική εκτέλεση. Για παράδειγμα, η δέσμευση μπορεί να εκτελεστεί με κατάσχεση (επί κινητού περιουσιακού στοιχείου) ή με δεσμευτική υποθήκη (επί ακίνητου περιουσιακού στοιχείου), ενώ η συντηρητική προσωπική κράτηση μπορεί να εκτελεστεί με σύλληψη και προσωποκράτηση.

1.2 Διάταξη εξασφαλιστικών μέτρων (*einstweilige Verfügung*, άρθρα 935 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας)

Η διάταξη εξασφαλιστικών μέτρων έχει ως σκοπό την προσωρινή εξασφάλιση κάποιας μη χρηματικής απαίτησης. Η διάταξη εξασφαλιστικών μέτρων υπό τη μορφή εξασφαλιστικής διαταγής (*Sicherungsverfügung*, άρθρο 935 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας) ή ρυθμιστικής διαταγής (*Regelungsverfügung*, άρθρο 940 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας) εκδίδεται από το αρμόδιο δικαστήριο κατόπιν σχετικής αίτησης. Επιπλέον, υφίσταται η εξασφαλιστική καταψηφιστική διαταγή (*sichernde Leistungsverfügung*), για την έκδοση της οποίας προβλέπονται αυστηρότερες προϋποθέσεις. Για την επακόλουθη εκτέλεση εφαρμόζονται, ομοίως, κατά κανόνα οι διατάξεις που διέπουν την αναγκαστική εκτέλεση (άρθρο 936 σε συνδυασμό με το άρθρο 928 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

1.3 Δέσμευση λογαριασμού κατά το δίκαιο της ΕΕ

Στα άρθρα 946 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας περιλαμβάνονται οι λεπτομερείς διατάξεις για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 655/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, περί της διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής δέσμευσης λογαριασμού προς διευκόλυνση της διασυννοριακής είσπραξης οφειλών σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 189 της 27.6.2014, σ. 59). Η δέσμευση λογαριασμού αποτελεί ειδική μορφή προσωρινής έννομης προστασίας.

1.4 Προαναγγελία κατάσχεσης (*Vorpfändung*, άρθρο 845 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας)

Πέραν των παραπάνω, υφίσταται ακόμη η προαναγγελία κατάσχεσης, η οποία αποτελεί ιδιαίτερη μορφή εξασφάλισης του δανειστή. Πρόκειται για ιδιωτικό μέτρο αναγκαστικής εκτέλεσης του δανειστή στις σχέσεις μεταξύ του οφειλέτη και τρίτου, το οποίο παράγει τα αποτελέσματα δέσμευσης (άρθρο 845 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Η δέσμευση και η συντηρητική προσωπική κράτηση καθώς και τα εξασφαλιστικά μέτρα (σημεία 1.1 και 1.2) διατάσσονται, κατόπιν αίτησης του διαδίκου που ζητεί έννομη προστασία, με διάταξη του αρμόδιου δικαστηρίου. Η αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει στοιχεία για την προς εξασφάλιση απαίτηση και το επείγον της έκδοσης διάταξης και/ή τον κίνδυνο ματαίωσης της ικανοποίησης του δανειστή. Αμφότερα τα στοιχεία αυτά πρέπει να πιθανολογηθούν, για παράδειγμα μέσω ένορκης βεβαίωσης.

Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί εγγράφως ή με προφορική δήλωση για την οποία συντάσσεται πρακτικό στη γραμματεία του δικαστηρίου. Αρμόδιο είναι το δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την κύρια υπόθεση ή και το ειρηνοδίκη (Amtsgericht) στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το προς το εξασφάλιση

αντικείμενο, το αντικείμενο της διαφοράς ή το προς προσωποκράτηση πρόσωπο. Η δικαστική απόφαση που εκδίδεται έχει τη μορφή είτε οριστικής, δεσμευτικής για το δικαστήριο απόφασης (*Urteil*), αν εκδόθηκε κατόπιν προφορικής συζήτησης, είτε απλουστευμένης απόφασης (*Beschluss*). Στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, η εκπροσώπηση από δικηγόρο είναι υποχρεωτική μόνο κατά την προφορική συζήτηση ενώπιον πρωτοδικείου (*Landgericht*).

Η δέσμευση λογαριασμού (σημείο 1.3) διέπεται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 655/2014. Τα άρθρα 946 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας περιλαμβάνουν τις αναγκαίες διατάξεις σχετικά με την υποβολή της αίτησης και τη διαδικασία εξέτασής της, την εκτέλεση της απόφασης και τα σχετικά διαθέσιμα ένδικα βοηθήματα.

Η προαναγγελία κατάσχεσης (σημείο 1.4) πραγματοποιείται (για λεπτομέρειες, βλ. παραπάνω) χωρίς δικαστική απόφαση. Στην περίπτωση αυτή, πράγματι ο δανειστής αναλαμβάνει ο ίδιος την πρωτοβουλία ικανοποίησης των απαιτήσεών του (κατά κανόνα μέσω εντολής που ανατίθεται σε δικαστικό επιμελητή). Ο δανειστής επιδιώκει την ικανοποίηση της απαίτησής του με την κατάσχεση στα χέρια τρίτου απαιτήσεων ή άλλων δικαιωμάτων, βάσει εκτελεστού τίτλου, επιδίδοντας γραπτή δήλωση στον τρίτο και στον οφειλέτη, με την οποία τους ενημερώνει ότι επίκειται η κατάσχεση του δικαιώματος ή της απαίτησης από την εν λόγω έννομη σχέση (άρθρο 845 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Η δήλωση προς τον τρίτο έχει την ισχύ δέσμευσης του άρθρου 930 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, εφόσον η κατάσχεση της απαίτησης πραγματοποιηθεί εντός ενός μήνα (άρθρο 845 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

Η αίτηση δέσμευσης ή συντηρητικής προσωπικής κράτησης, καθώς και η αίτηση έκδοσης διάταξης εξασφαλιστικών μέτρων υπόκεινται, βάσει του νόμου σχετικά με τα δικαστικά έξοδα (*Gerichtskostengesetz*), σε τέλος με συντελεστή x 1,5. Το ποσό του τέλους εξαρτάται από την αξία του αντικειμένου της διαφοράς, η οποία εκτιμάται κατά περίπτωση από το δικαστήριο βάσει του ασφαλιστέου συμφέροντος του αιτούντος. Ακολουθεί ο πίνακας τελών για τις διαφορές με αξίας μέχρι 500 000 ευρώ:

Νόμος σχετικά με τα δικαστικά έξοδα (*Gerichtskostengesetz - GKG*), παράρτημα 2 (στο άρθρο 34 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο)

Αξία διαφοράς μέχρι ... €	Τέλος ... €	Αξία διαφοράς μέχρι ... €	Τέλος ... €
500	35,00	50 000	546,00
1 000	53,00	65 000	666,00
1 500	71,00	80 000	786,00
2 000	89,00	95 000	906,00
3 000	108,00	110 000	1 026,00
4 000	127,00	125 000	1 146,00
5 000	146,00	140 000	1 266,00
6 000	165,00	155 000	1 386,00
7 000	184,00	170 000	1 506,00
8 000	203,00	185 000	1 626,00
9 000	222,00	200 000	1 746,00
10 000	241,00	230 000	1 925,00
13 000	267,00	260 000	2 104,00
16 000	293,00	290 000	2 283,00
19 000	319,00	320 000	2 462,00
22 000	345,00	350 000	2 641,00
25 000	371,00	380 000	2 820,00
30 000	406,00	410 000	2 999,00
35 000	441,00	440 000	3 178,00
40 000	476,00	470 000	3 357,00
45 000	511,00	500 000	3 536,00

Εάν διεξαχθεί προφορική διαδικασία για την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων και εφόσον η υπόθεση δεν περατωθεί λόγω απόσυρσης της αίτησης προτού ολοκληρωθεί η εν λόγω προφορική διαδικασία, ή λόγω αναγνώρισης της οφειλής, παραίτησης ή συμβιβασμού (στις περιπτώσεις αυτές το τέλος μειώνεται κατά 0,5), καταβάλλεται υψηλότερο τέλος, που ισούται με 300% του αρχικού. Καταρχήν τα δικαστικά έξοδα βαρύνουν τον διάδικο τον οποίο καταδικάζει το δικαστήριο στην καταβολή των δικαστικών εξόδων, αλλά υπεύθυνος εις ολόκληρον είναι επίσης και ο αιτών, εφόσον κινεί τη διαδικασία.

Για την κίνηση της διαδικασίας επίδοσης προαναγγελίας κατάσχεσης στον οφειλέτη και τον τρίτο που κατονομάζεται στη δήλωση, οι δικαστικοί επιμελητές χρεώνουν για καθέναν τέλος 3 ευρώ. Στο τέλος αυτό προστίθενται οι δαπάνες για έξοδα αποστολής και ενδεχόμενες απαραίτητες πιστοποιήσεις. Εάν η επίδοση γίνει από τον δικαστικό επιμελητή αυτοπροσώπως, το τέλος ανέρχεται σε 10 ευρώ και στην περίπτωση αυτή πρέπει επίσης να του καταβληθούν τα έξοδα μετακίνησης. Ανάλογα με τη διανυθείσα απόσταση, τα έξοδα αυτά κυμαίνονται από 3,25 έως 16,25 ευρώ. Εάν ο ίδιος ο δικαστικός επιμελητής συντάξει την δήλωση εξ ονόματος του δανειστή (άρθρο 845 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), εισπράττει ειδικό τέλος για τη σύνταξη επίσημης πράξης που ανέρχεται σε 16 ευρώ.

Η εφαρμογή των διαταχθέντων από το δικαστήριο ασφαλιστικών μέτρων αποτελεί πρωτίστως αρμοδιότητα των δικαστικών επιμελητών και πραγματοποιείται με μέσα κρατικού καταναγκασμού (εκτέλεση). Πραγματοποιείται κατά τρόπο αντίστοιχο με τον ισχύοντα για την αναγκαστική εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων.

Παρέκβαση: Η εκτέλεση απόφασης που κηρύχθηκε προσωρινά εκτελεστή, με την οποία προσβάλλεται ασφαλιστικό μέτρο, δεν διαφέρει ουσιαστικά από την αναγκαστική εκτέλεση τελεσίδικης απόφασης. Ωστόσο, ανάλογα με το είδος της απαίτησης, ο νόμος προβλέπει διάφορες δυνατότητες αναγκαστικής εκτέλεσης.

Σε περίπτωση οφειλής ορισμένου χρηματικού ποσού, ο δανειστής συχνά δίνει εντολή στον δικαστικό επιμελητή για την εκτέλεση της δικαστικής απόφασης. Η κατάσχεση κινητών περιουσιακών στοιχείων από δικαστικό επιμελητή συνεπάγεται την καταβολή ποσού 26 ευρώ. Εάν η κατάσχεση απαιτεί την παρέμβαση του δικαστικού επιμελητή για διάστημα άνω των τριών ωρών, πρέπει να του καταβληθεί ποσό ίσο με 20 ευρώ για κάθε επιπλέον ώρα ή τμήμα ώρας. Στα έξοδα αυτά προστίθενται επίσης τυχόν αναγκαίες δαπάνες που έγιναν από τον δικαστικό επιμελητή. Η διαταγή πληρωμής μπορεί επίσης να παρέχει στον δανειστή το δικαίωμα να ζητήσει κατάσχεση σε απαιτήσεις του οφειλέτη (για παράδειγμα επί του μισθού του, σύμφωνα με το άρθρο 829 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Για τις διαδικασίες που αφορούν αυτή καθαυτή την αίτηση επιβάλλεται τέλος 20 ευρώ, ενώ τα παρεπόμενα έξοδα (ειδικότερα τα έξοδα επίδοσης της δικαστικής απόφασης) χρεώνονται χωριστά.

Εάν η εκτέλεση αφορά ακίνητα του οφειλέτη μέσω αναγκαστικού πλειστηριασμού ή αναγκαστικής διαχείρισης, στην περίπτωση αυτή απαιτείται η εγγραφή υποθήκης ως εγγύηση. Η εγγραφή εξασφαλιστικής υποθήκης στο κτηματολόγιο συνεπάγεται, βάσει του νόμου για τα έξοδα σε υποθέσεις εκούσιας δικαιοδοσίας για δικαστήρια και συμβολαιογράφους (*Gerichts- und Notarkostengesetz - GNotKG*), την πλήρη καταβολή ενός τέλους που καθορίζεται σε συνάρτηση με την αξία της προς εξασφάλιση απαίτησης. Ακολουθεί πίνακας τιμών για τις απαιτήσεις αξίας μέχρι 3 εκατομμυρίων ευρώ:

Νόμος για τα έξοδα σε υποθέσεις εκούσιας δικαιοδοσίας για δικαστήρια και συμβολαιογράφους (*Gerichts- und Notarkostengesetz - GNotKG*)

παράρτημα 2 (στο άρθρο 34 παράγραφος 3)

Αξία του αντικειμένου έως ... €	Τέλος Πίνακας Α ... €	Τέλος Πίνακας Β ... €	Αξία του αντικειμένου έως ... €	Τέλος Πίνακας Α ... €	Τέλος Πίνακας Β ... €	Αξία του αντικειμένου έως ... €	Τέλος Πίνακας Α ... €	Τέλος Πίνακας Β ... €
500	35,00	15,00	200 000	1 746,00	435,00	1 550 000	7 316,00	2 615,00
1 000	53,00	19,00	230 000	1 925,00	485,00	1 600 000	7 496,00	2 695,00
1 500	71,00	23,00	260 000	2 104,00	535,00	1 650 000	7 676,00	2 775,00
2 000	89,00	27,00	290 000	2 283,00	585,00	1 700 000	7 856,00	2 855,00
3 000	108,00	33,00	320 000	2 462,00	635,00	1 750 000	8 036,00	2 935,00
4 000	127,00	39,00	350 000	2 641,00	685,00	1 800 000	8 216,00	3 015,00
5 000	146,00	45,00	380 000	2 820,00	735,00	1 850 000	8 396,00	3 095,00
6 000	165,00	51,00	410 000	2 999,00	785,00	1 900 000	8 576,00	3 175,00
7 000	184,00	57,00	440 000	3 178,00	835,00	1 950 000	8 756,00	3 255,00
8 000	203,00	63,00	470 000	3 357,00	885,00	2 000 000	8 936,00	3 335,00
9 000	222,00	69,00	500 000	3 536,00	935,00	2 050 000	9 116,00	3 415,00
10 000	241,00	75,00	550 000	3 716,00	1 015,00	2 100 000	9 296,00	3 495,00
13 000	267,00	83,00	600 000	3 896,00	1 095,00	2 150 000	9 476,00	3 575,00
16 000	293,00	91,00	650 000	4 076,00	1 175,00	2 200 000	9 656,00	3 655,00
19 000	319,00	99,00	700 000	4 256,00	1 255,00	2 250 000	9 836,00	3 735,00
22 000	345,00	107,00	750 000	4 436,00	1 335,00	2 300 000	10 016,00	3 815,00
25 000	371,00	115,00	800 000	4 616,00	1 415,00	2 350 000	10 196,00	3 895,00
30 000	406,00	125,00	850 000	4 796,00	1 495,00	2 400 000	10 376,00	3 975,00
35 000	441,00	135,00	900 000	4 976,00	1 575,00	2 450 000	10 556,00	4 055,00
40 000	476,00	145,00	950 000	5 156,00	1 655,00	2 500 000	10 736,00	4 135,00
45 000	511,00	155,00	1 000 000	5 336,00	1 735,00	2 550 000	10 916,00	4 215,00
50 000	546,00	165,00	1 050 000	5 516,00	1 815,00	2 600 000	11 096,00	4 295,00
65 000	666,00	192,00	1 100 000	5 696,00	1 895,00	2 650 000	11 276,00	4 375,00
80 000	786,00	219,00	1 150 000	5 876,00	1 975,00	2 700 000	11 456,00	4 455,00
95 000	906,00	246,00	1 200 000	6 056,00	2 055,00	2 750 000	11 636,00	4 535,00
110 000	1 026,00	273,00	1 250 000	6 236,00	2 135,00	2 800 000	11 816,00	4 615,00
125 000	1 146,00	300,00	1 300 000	6 416,00	2 215,00	2 850 000	11 996,00	4 695,00
140 000	1 266,00	327,00	1 350 000	6 596,00	2 295,00	2 900 000	12 176,00	4 775,00
155 000	1 386,00	354,00	1 400 000	6 776,00	2 375,00	2 950 000	12 356,00	4 855,00
170 000	1 506,00	381,00	1 450 000	6 956,00	2 455,00	3 000 000	12 536,00	4 935,00
185 000	1 626,00	408,00	1 500 000	7 136,00	2 535,00			

Για αίτηση αναγκαστικού πλειστηριασμού ή αναγκαστικής διαχείρισης ακινήτου, τα τέλη ανέρχονται σε 100 ευρώ.

Εάν ο οφειλέτης, βάσει της δικαστικής απόφασης, οφείλει να επιστρέψει κινητό περιουσιακό στοιχείο, η εκτέλεση της δικαστικής απόφασης γίνεται από δικαστικό επιμελητή κατόπιν αίτησης του δανειστή. Για την πραγματοποίηση της πράξης αυτής, επιβάλλεται τέλος 26 ευρώ. Εάν η απόφαση διατάσσει τον οφειλέτη να επιστρέψει ακίνητο ή κατοικία, το ποσό των απαιτούμενων τελών για την εκκένωση του ακινήτου ανέρχεται σε 98 ευρώ. Στα έξοδα αυτά προστίθενται παρεπόμενα έξοδα που προκαλούνται από τον δικαστικό επιμελητή, ιδίως για την προσφυγή σε υπηρεσίες τρίτων (όπως έξοδα μεταφοράς ή έξοδα για παραβίαση κλειδαριάς κλπ.). Και στην περίπτωση αυτή, εάν οι ενέργειες του δικαστικού επιμελητή απαιτούν χρονικό διάστημα άνω των τριών ωρών, πρέπει να του καταβληθεί πρόσθετο τέλος 20 ευρώ για κάθε επιπλέον ώρα ή τμήμα ώρας.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Η δέσμευση και η συντηρητική προσωπική κράτηση προϋποθέτουν, για να διαταχθούν, την ύπαρξη χρηματικής απαίτησης και βάσιμο λόγο για τη λήψη του μέτρου αυτού. Όσον αφορά τη δέσμευση περιουσίας, με την οποία κατάσχεται συντηρητικά το σύνολο των υποκείμενων σε κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, βάσιμος λόγος υφίσταται όταν υπάρχει φόβος ότι ο οφειλέτης θα επιχειρήσει δολίως είτε να αποτρέψει είτε να δυσχεράνει ουσιαστικά τη μελλοντική εκτέλεση της δικαστικής απόφασης, για παράδειγμα μέσω της μετακίνησης ή απόκρυψης των περιουσιακών στοιχείων του. Η συντηρητική προσωπική κράτηση, δηλαδή η προσωποκράτηση του οφειλέτη, αποσκοπεί επίσης στο να αποτραπεί, με ιδιαίτερα επεμβατικό τρόπο, ο οφειλέτης από το να αποκρύψει υπάρχοντα περιουσιακά στοιχεία του που θα υπόκειντο σε αναγκαστική εκτέλεση. Συντηρητική προσωπική κράτηση μπορεί να διαταχθεί μόνο όταν δεν μπορεί να επιτευχθεί η αναγκαία εξασφάλιση του δανειστή μέσω της δέσμευσης της περιουσίας του οφειλέτη.

Η διάταξη εξασφαλιστικών μέτρων (σε κάθε μορφή) στοχεύει στο να αποτρέψει μεταβολή της υπάρχουσας κατάστασης η οποία θα μπορούσε να αποτρέψει ή να δυσχεράνει ουσιαστικά την πραγμάτωση των δικαιωμάτων ενός διαδίκου ή μιας έννομης σχέσης. Αντικείμενο διάταξης εξασφαλιστικών μέτρων μπορούν να είναι αξιώσεις (προσωρινής) παράδοσης πραγμάτων ή (προσωρινής) ανοχής ή διενέργειας πράξεων (άρθρα 935, 938 και 940 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Οι διατάξεις που εφαρμόζονται στη δέσμευση και τη συντηρητική προσωπική κράτηση ισχύουν επίσης και για τη διάταξη εξασφαλιστικών μέτρων (άρθρο 936 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Εντελώς κατ' εξαίρεση, διάταξη εξασφαλιστικών μέτρων μπορεί επίσης να διατάσσει την προσωρινή εκπλήρωση παροχής.

Η αιτία και η αξίωση βάσει των οποίων ζητείται η δέσμευση ή η συντηρητική προσωπική κράτηση μπορούν να πιθανολογηθούν, για παράδειγμα, με ένορκες βεβαιώσεις ή έγγραφα (άρθρο 920 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Συναφώς, απαιτείται το δικαστήριο να κρίνει ως ιδιαίτερως πιθανή τη βασιμότητα των ισχυρισμών περί της ύπαρξης της αξίωσης και περί του επείγοντος. Το ίδιο ισχύει και για την έκδοση διάταξης εξασφαλιστικών μέτρων (άρθρο 936 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

Στη διαδικασία για την έκδοση απόφασης δέσμευσης ή συντηρητικής προσωπικής κράτησης η ακρόαση των διαδίκων είναι μεν δυνατή αλλά όχι υποχρεωτική από τον νόμο (άρθρο 922 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Αν ο οφειλέτης, στον οποίο πρέπει να επιδοθεί η απόφαση το αργότερο μία εβδομάδα μετά την εκτέλεσή της, ασκήσει ανακοπή κατά της απόφασης δέσμευσης ή συντηρητικής προσωπικής κράτησης, πρέπει να διεξαχθεί εκ των υστέρων προφορική συζήτηση (άρθρο 924 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Στη διαδικασία για την έκδοση διάταξης εξασφαλιστικών μέτρων υφίσταται κατά κανόνα υποχρέωση διεξαγωγής προφορικής συζήτησης. Μπορεί να παραλειφθεί μόνο σε επείγουσες περιπτώσεις ή εάν η αίτηση απορριφθεί (άρθρο 937 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Δεν τάσσεται προθεσμία για την ακρόαση των διαδίκων.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Αντικείμενο ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να αποτελέσει κάθε περιουσιακό στοιχείο το οποίο υπόκειται σε αναγκαστική εκτέλεση.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Η δέσμευση παράγει τα αποτελέσματα συντηρητικής κατάσχεσης ο οφειλέτης και ο τρίτος δεν μπορούν πλέον να διαθέσουν τα δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία.

Η κατάσχεση προστατεύεται από το άρθρο 136 του Ποινικού Κώδικα (*Strafgesetzbuch*), το οποίο αφορά την καταστροφή κατασχεμένου αγαθού. Εξάλλου, σε περίπτωση παράβασης μπορεί να γεννηθούν επίσης αστικοδικαικές αξιώσεις αποζημίωσης.

Όσον αφορά τη διάταξη εξασφαλιστικών μέτρων, εφαρμόζονται τα ακόλουθα: Η εκτέλεση διάταξης αφαίρεσης περιουσιακού στοιχείου πραγματοποιείται μέσω δικαστικού επιμελητή σύμφωνα με το άρθρο 883 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η εκτέλεση υποχρέωσης διενέργειας πράξης ή παράλειψης εκτελείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 887 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (ο δανειστής εξουσιοδοτείται από το δικαστήριο να προβεί σε πράξη που μπορεί να διενεργηθεί από άλλον) ή των άρθρων 888 και 890 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (απειλή χρηματικής ποινής/προσωπικής κράτησης ή προστίμου/πειθαρχικής κράτησης για τη διενέργεια πράξης που δεν μπορεί να διενεργηθεί από άλλον ή για να τον εξαναγκασμό σε παράλειψη ή ανοχή πράξης).

Ειδικές διατάξεις ισχύουν για τη κατάσχεση στα χέρια τρίτου τραπεζικού λογαριασμού, δυνάμει του άρθρου 835 παράγραφος 3 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Χρήματα από τον λογαριασμό οφειλέτη που είναι φυσικό πρόσωπο μπορούν να καταβληθούν στον δανειστή μόνο μετά την παρέλευση τεσσάρων εβδομάδων από την επίδοση στον τρίτο της διαταγής εκχώρησης της απαίτησης. Με τη διευθέτηση αυτή, ο οφειλέτης έχει τη δυνατότητα να υποβάλει αίτηση προστασίας από την κατάσχεση, προτού καταβληθεί στον δανειστή που επισπεύδει την κατάσχεση το πιστωτικό υπόλοιπο του τραπεζικού του λογαριασμού.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Η εκτέλεση της δέσμευσης ή συντηρητικής προσωπικής κράτησης καθώς και η εκτέλεση της διάταξης εξασφαλιστικών μέτρων πρέπει να λάβει χώρα εντός προθεσμίας ενός μηνός από την ημερομηνία απαγγελίας ή επίδοσης της απόφασης.

Τα μέτρα εξακολουθούν να ισχύουν για όσο διάστημα εξακολουθεί να υφίσταται ο λόγος της λήψης του ασφαλιστικού ή συντηρητικού μέτρου. Τα μέτρα παύουν επίσης όταν εκδοθεί απόφαση στην κύρια δίκη.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Δέσμευση ή συντηρητική προσωπική κράτηση καθώς και εξασφαλιστικά μέτρα μπορούν (όπως προαναφέρθηκε) να διαταχθούν είτε με οριστική απόφαση (*Endurteil*, έπειτα από ακροαματική διαδικασία) είτε με απλουστευμένη απόφαση (*Beschluss*, άρθρα 922 και 936 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

Σε περίπτωση οριστικής απόφασης, οι διάδικοι μπορούν να ασκήσουν έφεση, αν η αξία του αντικειμένου της έφεσης υπερβαίνει τα 600 ευρώ.

Αν τα εν λόγω μέτρα έχουν διαταχθεί με απλουστευμένη απόφαση, ισχύουν τα εξής:

Η δέσμευση / συντηρητική προσωπική κράτηση ή τα εξασφαλιστικά μέτρα μπορούν να προσβληθούν από τον οφειλέτη με ανακοπή (*Widerspruch*, άρθρο 924 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Στην περίπτωση αυτή, το δικαστήριο αποφαινεται επί της νομιμότητας του μέτρου με οριστική απόφαση έπειτα από ακροαματική διαδικασία. Κατά της εν λόγω οριστικής απόφασης μπορεί στη συνέχεια, υπό τις αναφερθείσες προϋποθέσεις, να ασκηθεί έφεση.

Εάν η αίτηση απορριφθεί με απλουστευμένη απόφαση, ο δανειστής μπορεί να ασκήσει άμεση προσφυγή (*sofortige Beschwerde*) εντός δύο εβδομάδων από την επίδοσή της. Το ίδιο ισχύει στην περίπτωση που απλουστευμένη απόφαση δέχεται την αίτηση δέσμευσης / συντηρητικής προσωπικής κράτησης ή εξασφαλιστικών μέτρων, αλλά ταυτόχρονα διατάσσει τον δανειστή να καταθέσει εγγύηση.

Εξάλλου, ο οφειλέτης μπορεί να ζητήσει την άρση της δέσμευσης / συντηρητικής προσωπικής κράτησης ή των εξασφαλιστικών μέτρων εάν ο δανειστής δεν τηρήσει την προθεσμία για την άσκηση αγωγής (άρθρο 926 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας) ή σε περίπτωση μεταβολής των συνθηκών (άρθρο 927 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

Όσον αφορά τη δέσμευση λογαριασμού κατά τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 655/2014, τα άρθρα 953 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προβλέπουν ένδικα βοηθήματα κατά των δικαστικών αποφάσεων που αφορούν τη δέσμευση λογαριασμού.

Τέλος, το άρθρο 945 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προβλέπει υποχρέωση αποζημίωσης σε βάρος διαδίκου ο οποίος πέτυχε την έκδοση υπέρ του απόφασης ασφαλιστικών μέτρων, εάν αποδειχθεί ότι η δέσμευση / συντηρητική προσωπική κράτηση ή τα εξασφαλιστικά μέτρα ήταν εξαρχής αδικαιολόγητα ή αν το διαταχθέν μέτρο αρθεί σύμφωνα με το άρθρο 926 παράγραφος 2 ή το άρθρο 942 παράγραφος 3 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Ο δανειστής διαθέτει προθεσμία ενός μήνα για να ζητήσει την εκτέλεση της δέσμευσης / συντηρητικής προσωπικής κράτησης ή των εξασφαλιστικών μέτρων. Συναφώς, εφαρμόζονται κατά βάση οι γενικές διατάξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης (άρθρα 928 και 936 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Στην περίπτωση της δέσμευσης της περιουσίας του οφειλέτη, η εκτέλεση πραγματοποιείται μέσω κατάσχεσης της περιουσίας του (άρθρο 930 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), ενώ στην περίπτωση της συντηρητικής προσωπικής κράτησης, η εκτέλεση πραγματοποιείται κατά κανόνα μέσω εντάλματος σύλληψης (άρθρο 933 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

Τελευταία επικαιροποίηση: 02/11/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Εσθονία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Τα ασφαλιστικά μέτρα με τα οποία εξασφαλίζεται μια αξίωση είναι τα ακόλουθα:

σύσταση δικαστικής υποθήκης σε ακίνητο περιουσιακό στοιχείο, σκάφος ή αεροσκάφος ιδιοκτησίας του εναγομένου

κατάσχεση περιουσιακού στοιχείου του εναγομένου το οποίο κατέχει ο ίδιος ή τρίτος και, βάσει αυτής, εγγραφή σημείωσης στο κτηματολόγιο καθιστώντας γνωστή την απαγόρευση διάθεσής του ή εγγραφή σημείωσης σε άλλο μητρώο περιουσιακών στοιχείων καθιστώντας γνωστή την απαγόρευση διάθεσής του απαγόρευση εκτέλεσης ορισμένων συναλλαγών ή πράξεων από τον εναγόμενο, μεταξύ άλλων με την επιβολή περιοριστικών όρων απαγόρευση της μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων από τρίτους στον εναγόμενο ή εκτέλεσης άλλων υποχρεώσεων σε σχέση με τον εναγόμενο, ενδεχομένως συνοδευόμενη από την υποχρέωση μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων σε δικαστικό επιμελητή ή της καταβολής χρημάτων σε τραπεζικό λογαριασμό που ορίζεται για τον σκοπό αυτόν

επιβολή υποχρέωσης στον εναγόμενο να καταθέσει αντικείμενο σε δικαστικό επιμελητή

αναστολή της διαδικασίας εκτέλεσης, συνέχιση της διαδικασίας εκτέλεσης μόνον έναντι εγγύησης ή ανάκληση της εκτέλεσης εάν ο εκτελεστός τίτλος αμφισβητηθεί με την άσκηση αγωγής ή εάν τρίτος καταθέσει αγωγή με αίτημα να αρθεί η κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων ή να κριθεί απαράδεκτη η αναγκαστική εκτέλεση για άλλο λόγο

απαγόρευση απομάκρυνσης του εναγομένου από τον τόπο κατοικίας του, σύλληψη ή επιβολή κράτησης του εναγομένου

επιβολή υποχρέωσης στον εναγόμενο και, ιδίως, σε ασφαλιστή να προβούν σε πληρωμές οι οποίες να αντιστοιχούν στο ελάχιστο ποσό που είναι πιθανό να καταστεί πληρωτέο κατά τη διαδικασία που αφορά ζημία από αξιόποινή πράξη ή ασφαλιστήριο συμβόλαιο

επιβολή υποχρέωσης στον εναγόμενο να παύσει την εφαρμογή αθέμιτου τυποποιημένου όρου ή επιβολή υποχρέωσης στο πρόσωπο που συνιστά την εφαρμογή του όρου να παύσει ή να ανακαλέσει τη σύσταση εφαρμογής του όρου στο πλαίσιο αγωγής παύσης της εφαρμογής αθέμιτου τυποποιημένου όρου ή αγωγής παύσης και ανάκλησης της σύστασης εφαρμογής του όρου από το πρόσωπο που συνιστά την εφαρμογή του όρου
κάθε άλλο μέτρο το οποίο θεωρείται αναγκαίο από το δικαστήριο.

Για την εξασφάλιση αγωγής η οποία βασίζεται σε προσβολή δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων ή δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας, το δικαστήριο δύναται, μεταξύ άλλων μέτρων, να κατασχεύει αγαθά σε περιπτώσεις στις οποίες υπάρχουν υπόνοιες προσβολής δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ή να επιβάλει υποχρέωση παράδοσης των εν λόγω αγαθών για την αποφυγή της διάθεσής τους στην αγορά ή της διανομής τους.

Εάν ζητείται η κατάσχεση του τραπεζικού λογαριασμού ή άλλων περιουσιακών στοιχείων του εναγομένου για την εξασφάλιση αγωγής η οποία βασίζεται σε προσβολή δικαιώματος δημιουργού ή συγγενικών δικαιωμάτων ή δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας για εμπορικούς σκοπούς, το δικαστήριο δύναται να επιβάλει υποχρέωση παράδοσης τραπεζικών, οικονομικών ή εμπορικών εγγράφων ή παροχής της δυνατότητας ελέγχου των εν λόγω εγγράφων.

Για την εξασφάλιση αγωγής η οποία βασίζεται στην παράνομη απόκτηση, εκμετάλλευση ή αποκάλυψη επιχειρηματικού απορρήτου, το δικαστήριο μπορεί, μεταξύ άλλων μέτρων, να κατασχεύει εμπορεύματα, όταν υπάρχουν υπόνοιες ότι ο σχεδιασμός, τα χαρακτηριστικά, η λειτουργία, η παραγωγή ή η εμπορία των εμπορευμάτων επωφελούνται σημαντικά από επιχειρηματικό απόρρητο που έχει αποκτηθεί, χρησιμοποιηθεί ή αποκαλυφθεί παράνομα, ή μπορεί να επιβάλει την υποχρέωση να παραδοθούν τα εμπορεύματα αυτά, για να αποφευχθεί η διάθεσή τους στην αγορά ή η διανομή τους.

Σε γαμική διαφορά, διαφορά με αντικείμενο διατροφή ή άλλη διαφορά οικογενειακού δικαίου, το δικαστήριο δύναται επίσης να ρυθμίσει τα ακόλουθα θέματα κατά τη διάρκεια της διαδικασίας:

τα δικαιώματα των γονέων σε σχέση με κοινό τέκνο

την επικοινωνία γονέα και τέκνου

την παράδοση τέκνου στον άλλο γονέα

τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις διατροφής οι οποίες απορρέουν από τον νόμο και, μεταξύ άλλων μέτρων, την επιβολή υποχρέωσης στον εναγόμενο να παράσχει οικονομική στήριξη ή εγγύηση κατά τη διαδικασία

τη χρήση οποιωνδήποτε αντικειμένων της κοινής κατοικίας και τη χρήση της κοινής κατοικίας των συζύγων

την παράδοση ή τη χρήση οποιωνδήποτε αντικειμένων που προορίζονται για προσωπική χρήση από σύζυγο ή τέκνο

άλλα θέματα που αφορούν τον γάμο ή την οικογένεια τα οποία απαιτείται να ρυθμιστούν ταχέως λόγω των περιστάσεων.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Οι αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων εξετάζονται από το δικαστήριο το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την υποβολή της αίτησης. Το δικαστήριο μπορεί να εκδώσει την απόφασή του επί της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων αργότερα εάν επιθυμεί να προβεί πρώτα σε ακρόαση του εναγομένου.

Ο εναγόμενος και άλλοι συμμετέχοντες στη διαδικασία δεν ειδοποιούνται για την εκδίκαση αίτησης ασφαλιστικών μέτρων. Εάν είναι σαφώς εύλογο και, κυρίως, εάν με την αίτηση ζητείται προσωρινή ρύθμιση της επίδικης έννομης σχέσης, το δικαστήριο δύναται να προβεί πρώτα σε ακρόαση του εναγομένου.

Το δικαστήριο δύναται επίσης να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα βάσει αίτησης πριν από την κατάθεση αγωγής. Στην αίτηση πρέπει να αναφέρονται οι λόγοι για τη μη άμεση κατάθεση της αγωγής. Η αίτηση κατατίθεται στο αρμόδιο δικαστήριο βάσει των διατάξεων περί αρμοδιότητας. Εάν το δικαστήριο διατάξει ασφαλιστικά μέτρα πριν από την κατάθεση της αγωγής, το δικαστήριο ορίζει προθεσμία εντός της οποίας ο ενάγων πρέπει να καταθέσει την αγωγή. Η προθεσμία δεν πρέπει να είναι μεγαλύτερη του ενός μήνα. Εάν η αγωγή δεν κατατεθεί εμπρόθεσμα, το δικαστήριο ακυρώνει τα ασφαλιστικά μέτρα.

Εάν είναι αναγκαίο, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα εάν το επίδικο περιουσιακό στοιχείο υπάγεται στην κατά τόπον αρμοδιότητά του, ακόμη και αν η αγωγή κατατέθηκε ή έπρεπε να κατατεθεί σε άλλο εσθονικό δικαστήριο, σε δικαστήριο άλλου κράτους ή σε διαιτητικό όργανο. Σε σχέση με περιουσιακό στοιχείο καταχωρισμένο σε μητρώο, ασφαλιστικά μέτρα μπορούν επίσης να διαταχθούν από το δικαστήριο στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγεται το μητρώο και, σε περίπτωση σκάφους, από το δικαστήριο στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγεται ο λιμένας βάσης του σκάφους.

Το δικαστήριο μπορεί να εξαρτήσει τη λήψη των ασφαλιστικών μέτρων ή τη συνέχιση των ασφαλιστικών μέτρων από την παροχή εγγύησης για την αντιστάθμιση τυχόν ζημίας που προκαλείται στον αντίδικο και σε τρίτο.

Το δικαστήριο διατάσσει ασφαλιστικά μέτρα σχετικά με χρηματική αξίωση μόνον εφόσον παρασχεθεί εγγύηση ύψους τουλάχιστον 5% του ποσού της αξίωσης, αλλά όχι κάτω των 32 ευρώ ούτε άνω των 32 000 ευρώ. Εάν ζητείται ως ασφαλιστικό μέτρο η κράτηση του εναγομένου ή η επιβολή απαγόρευσης απομάκρυνσης του εναγομένου από τον τόπο κατοικίας του, το ελάχιστο ποσό της παρεχόμενης εγγύησης είναι 3 200 ευρώ και το μέγιστο 32 000 ευρώ.

Εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις αίτησης ασφαλιστικών μέτρων, το δικαστήριο δύναται να αρνηθεί να ζητήσει την εγγύηση εν όλω ή εν μέρει ή να διατάξει την πληρωμή της σε δόσεις, εάν δεν μπορεί να αναμένεται εύλογα από τον ενάγοντα να παράσχει την εγγύηση για οικονομικούς ή άλλους λόγους και η μη λήψη ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να έχει σοβαρές επιπτώσεις για τον ενάγοντα ή εάν θα ήταν άδικο για τον ενάγοντα να ζητηθεί η πληρωμή της εγγύησης για οποιονδήποτε άλλο λόγο.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Το δικαστήριο δύναται να διατάξει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατόπιν αιτήματος του ενάγοντος, εάν πιστεύει ότι η μη λήψη ασφαλιστικών μέτρων ενδέχεται να καταστήσει δύσκολη ή αδύνατη την εκτέλεση δικαστικής απόφασης. Εάν είναι σαφές ότι η εκτέλεση δικαστικής απόφασης θα πραγματοποιηθεί εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ότι η εκτέλεση δεν είναι εξασφαλισμένη βάσει διεθνούς συμφωνίας, τεκμαίρεται ότι η μη λήψη ασφαλιστικών μέτρων ενδέχεται να καταστήσει δύσκολη ή αδύνατη την εκτέλεση της δικαστικής απόφασης.

Για την εξασφάλιση αγωγής η οποία δεν έχει ως αντικείμενο χρηματική αξίωση κατά του εναγομένου, το δικαστήριο δύναται να ρυθμίσει προσωρινά μια αμφισβητούμενη έννομη σχέση και, ιδίως, τον τρόπο χρήσης ενός αντικειμένου, εάν αυτό είναι απαραίτητο για την αποφυγή σημαντικής ζημίας ή αυθαίρετης ενέργειας ή για άλλο λόγο. Αυτό μπορεί να συμβεί ανεξάρτητα από το κατά πόσον το δικαστήριο έχει λόγο να πιστεύει ότι η μη λήψη ασφαλιστικών μέτρων

ενδέχεται να καταστήσει δύσκολη ή αδύνατη την εκτέλεση της δικαστικής απόφασης. Σε γαμική διαφορά, διαφορά με αντικείμενο διατροφής ή άλλη διαφορά οικογενειακού δικαίου, το δικαστήριο δύναται επίσης να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα με δική του πρωτοβουλία.

Ασφαλιστικά μέτρα μπορούν επίσης να διαταχθούν σε αγωγή η οποία αφορά μελλοντική ή υπό αίρεση αξίωση ή σε αναγνωριστική αγωγή. Δεν διατάσσονται ασφαλιστικά μέτρα για αξίωση υπό αίρεση, εάν θεωρείται ότι η αίρεση δεν θα πληρωθεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

Το δικαστήριο μπορεί επίσης να διατάξει ασφαλιστικό μέτρο για την εξασφάλιση αξίωσης σχετικής με δικαστικές ή αιτητικές διαδικασίες που διεξάγονται στην αλλοδαπή.

Ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να διαταχθούν επίσης εάν ο ενάγων επιδιώκει να εξασφαλίσει περισσότερες αξιώσεις κατά του ίδιου εναγομένου.

Ένα ασφαλιστικό μέτρο πρέπει να επιλέγεται έτσι ώστε, όταν εφαρμοστεί, να επιβαρύνει τον εναγόμενο μόνο σε εύλογο βαθμό λαμβάνοντας υπόψη τα νόμιμα συμφέροντα του ενάγοντος και τις περιστάσεις. Η αξία της αγωγής πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όταν διατάσσεται ασφαλιστικό μέτρο που αφορά χρηματική αξίωση. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη λήψη περισσότερων ασφαλιστικών μέτρων ταυτόχρονα για την εξασφάλιση αξίωσης.

Η κράτηση ή η επιβολή απαγόρευσης απομάκρυνσης ενός προσώπου από τον τόπο κατοικίας του μπορούν να διαταχθούν ως ασφαλιστικό μέτρο μόνον εάν αυτό είναι αναγκαίο για να διασφαλιστεί η συμμόρφωση προς δικαστική απόφαση και εφόσον άλλα ασφαλιστικά μέτρα θα ήταν σαφώς ανεπαρκή για την εξασφάλιση της απαίτησης, ιδίως εάν υπάρχει λόγος να πιστευτεί ότι το πρόσωπο είναι πιθανό να μεταβεί στο εξωτερικό ή να μεταφέρει τα περιουσιακά στοιχεία του στο εξωτερικό. Η κράτηση προσώπου εκτελείται από την αστυνομία βάσει δικαστικής απόφασης.

Η κράτηση ή η επιβολή απαγόρευσης απομάκρυνσης ενός προσώπου από τον τόπο κατοικίας του μπορούν να διαταχθούν ως μέτρο εξασφάλισης περιουσιακής αξίωσης μόνον αν η αξία της αγωγής υπερβαίνει τα 32 000 ευρώ.

Εάν το δικαστήριο επιβάλει κράτηση ή την απαγόρευση απομάκρυνσης προσώπου από τον τόπο κατοικίας του μέσω απόφασης ασφαλιστικών μέτρων για την εξασφάλιση χρηματικής απαίτησης ή άλλης απόφασης ασφαλιστικών μέτρων, το δικαστήριο καθορίζει το χρηματικό ποσό που πρέπει να καταβληθεί στον τραπεζικό λογαριασμό που προορίζεται για τους σκοπούς αυτούς ή για το οποίο πρέπει να παρασχεθεί τραπεζική εγγύηση. Όταν καταβληθεί το χρηματικό ποσό ή παρασχεθεί η εγγύηση, παύει η εκτέλεση της απόφασης ασφαλιστικών μέτρων. Στις περιπτώσεις αυτές, και βάσει αίτησης του εναγομένου, το δικαστήριο αίρει το ασφαλιστικό μέτρο και το αντικαθιστά με χρηματικό ποσό ή τραπεζική εγγύηση.

Συντηρητικά μέτρα μπορούν να διαταχθούν σε διαδικασία που κινείται βάσει αίτησης μόνον στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τον νόμο. Εφόσον μπορούν να διαταχθούν συντηρητικά μέτρα βάσει του νόμου σε διαδικασία που κινήθηκε βάσει αίτησης, τα μέτρα διατάσσονται εάν αυτό είναι αναγκαίο για τη διατήρηση ή την προσωρινή ρύθμιση υφιστάμενης κατάστασης ή καθεστώτος, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά από τον νόμο. Εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στον νόμο, οι διατάξεις περί ασφαλιστικών μέτρων εφαρμόζονται στα συντηρητικά μέτρα. Εάν η διαδικασία μπορεί να κινηθεί μόνον βάσει αίτησης, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει συντηρητικά μέτρα και να ακυρώσει ή να τροποποιήσει την απόφαση περί συντηρητικών μέτρων μόνον βάσει αίτησης, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από τον νόμο.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Ανάλογα με τη φύση και τον σκοπό του μέτρου, είναι δυνατό να εφαρμοστούν μέτρα τόσο σε κινητά όσο και σε ακίνητα περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων χρημάτων, καθώς και σε σκάφη και αεροσκάφη.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Κατάσχεση περιουσιακού στοιχείου

Σε περίπτωση κατάσχεσης περιουσιακού στοιχείου, ο εναγόμενος δεν μπορεί να διαθέσει το περιουσιακό στοιχείο. Επιπλέον της κατάσχεσης άλλων κινητών περιουσιακών στοιχείων, εκτός σκάφους καταχωρισμένου στο νηολόγιο ή αεροσκάφους καταχωρισμένου στο μητρώο αεροσκαφών, δημιουργείται δικαίωμα εξασφάλισης με την κατάσχεση.

Όταν κατάσχεται ακίνητο περιουσιακό στοιχείο ή καταχωρισμένο περιουσιακό στοιχείο ή άλλο αντικείμενο, εγγράφεται σημείωση σχετικά με την απαγόρευση διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου στο κτηματολόγιο ή άλλο μητρώο προς όφελος του ενάγοντος βάσει της αίτησης του ενάγοντος και της απόφασης ασφαλιστικών μέτρων. Κατόπιν αιτήματος του ενάγοντος, το δικαστήριο διαβιβάζει το ίδιο την απόφαση εγγραφής της σημείωσης σχετικά με την απαγόρευση στο μητρώο.

Βάσει αίτησης του ενάγοντος ή του εναγομένου, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την πώληση κατασχεθέντος αντικειμένου και την κατάθεση των εσόδων της πώλησης στον τραπεζικό λογαριασμό που προορίζεται για τους σκοπούς αυτούς, εάν η αξία του αντικειμένου ενδέχεται να μειωθεί σημαντικά ή η αποθήκευση του αντικειμένου συνεπάγεται αδικαιολόγητο κόστος.

Η κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων εκτελείται από δικαστικό επιμελητή. Ο δικαστικός επιμελητής θέτει υπό την εποπτεία του το κατασχεθέν αντικείμενο βάσει αίτησης του προσώπου που κατέθεσε την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων. Στις περιπτώσεις αυτές, ο δικαστικός επιμελητής απαγορεύει τη χρήση του αντικειμένου, εν όλω ή εν μέρει, και μπορεί να εκδώσει διαταγές σχετικά με το αντικείμενο, συμπεριλαμβανομένης της διαταγής περί οργάνωσης της αποθήκευσής του.

Δικαστική υποθήκη

Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από τον νόμο, δικαστική υποθήκη συσταθείσά σε ακίνητο περιουσιακό στοιχείο, σε σκάφος καταχωρισμένο στο νηολόγιο ή σε αεροσκάφος καταχωρισμένο στο μητρώο αεροσκαφών παρέχει στο πρόσωπο που ζήτησε το ασφαλιστικό μέτρο τα ίδια δικαιώματα σε σχέση με τα άλλα δικαιώματα που βαρύνουν το αντικείμενο με εκείνα που παρέχονται σε ενυπόθηκο δανειστή από υποθήκη ή ναυτική υποθήκη ή εκείνα που παρέχονται σε ενεχυρούχο δανειστή από καταχωρισμένη εξασφάλιση.

Το ύψος της υποθήκης είναι το ποσό της εξασφαλισμένης απαίτησης που καταχωρίζεται στο κτηματολόγιο, στο νηολόγιο ή στο μητρώο αεροσκαφών. Εάν το ποσό της κύριας απαίτησης είναι κατώτερο των 640 ευρώ, δεν συστήνεται δικαστική υποθήκη, εφόσον είναι εφικτό να εφαρμοστούν άλλα μέτρα για την εξασφάλιση της αξίωσης τα οποία είναι λιγότερο επιζήμια για τον εναγόμενο.

Δικαστική υποθήκη εγγράφεται στο κτηματολόγιο, στο νηολόγιο ή στο μητρώο αεροσκαφών προς όφελος του ενάγοντος βάσει της αίτησης του ενάγοντος και της απόφασης ασφαλιστικών μέτρων. Κατόπιν αιτήματος του ενάγοντος, το δικαστήριο διαβιβάζει το ίδιο την απόφαση σύστασης δικαστικής υποθήκης στο μητρώο. Η υποθήκη συστήνεται με την καταχώριση στο μητρώο.

Με τη σύσταση δικαστικής υποθήκης σε σκάφος ή αεροσκάφος, ο δικαστικός επιμελητής θέτει υπό την εποπτεία του το σκάφος ή το αεροσκάφος βάσει αίτησης του προσώπου που κατέθεσε την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων. Στις περιπτώσεις αυτές, ο δικαστικός επιμελητής απαγορεύει τη χρήση του σκάφους, εν όλω ή εν μέρει, και μπορεί να εκδώσει άλλες διαταγές σχετικά με το σκάφος.

Απαγόρευση απομάκρυνσης από τον τόπο κατοικίας

Η απαγόρευση απομάκρυνσης από τον τόπο κατοικίας υποχρεώνει το πρόσωπο στο οποίο επιβάλλεται να μην απομακρύνεται από τον τόπο κατοικίας του για διάστημα μεγαλύτερο από 24 ώρες χωρίς την άδεια του δικαστηρίου. Για την εφαρμογή απαγόρευσης απομάκρυνσης από τον τόπο κατοικίας, το δικαστήριο κλητεύει τον εναγόμενο, εάν ο εναγόμενος είναι φυσικό πρόσωπο, ή μέλος του διοικητικού οργάνου του εναγομένου, εάν ο εναγόμενος είναι νομικό πρόσωπο, και εξασφαλίζει την υπογραφή του για τον σκοπό αυτόν.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Εάν το δικαστήριο επιβάλει κράτηση ή την απαγόρευση απομάκρυνσης προσώπου από τον τόπο κατοικίας του μέσω απόφασης ασφαλιστικών μέτρων για την εξασφάλιση χρηματικής απαίτησης ή άλλης απόφασης ασφαλιστικών μέτρων, το δικαστήριο καθορίζει το χρηματικό ποσό που πρέπει να καταβληθεί στον τραπεζικό λογαριασμό που προορίζεται για τους σκοπούς αυτούς ή για το οποίο πρέπει να παρασχεθεί τραπεζική εγγύηση. Όταν καταβληθεί το χρηματικό ποσό ή παρασχεθεί η εγγύηση, παύει η εκτέλεση της απόφασης ασφαλιστικών μέτρων.

Κατόπιν αιτήματος διαδίκου, το δικαστήριο δύναται να αποφασίσει την αντικατάσταση ενός ασφαλιστικού μέτρου με άλλο ασφαλιστικό μέτρο.

Εάν συσταθεί δικαστική υποθήκη σε περισσότερα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία, σκάφη ή αεροσκάφη, το δικαστήριο αναφέρει στην απόφαση ασφαλιστικών μέτρων ένα ποσό για κάθε βεβαρημένο αντικείμενο, το οποίο πρέπει να κατατεθεί στον τραπεζικό λογαριασμό που προορίζεται για τους σκοπούς αυτούς ή για το οποίο πρέπει να παρασχεθεί τραπεζική εγγύηση. Όταν καταβληθεί το χρηματικό ποσό ή παρασχεθεί η εγγύηση, το ασφαλιστικό μέτρο ακυρώνεται. Σε περίπτωση ακύρωσης ή αντικατάστασης ασφαλιστικού μέτρου, ο κύριος του ακινήτου περιουσιακού στοιχείου, του σκάφους ή του αεροσκάφους γίνεται κύριος της υποθήκης. Κατόπιν αιτήματος του κυρίου της υποθήκης, η δικαστική υποθήκη διαγράφεται από το κτηματολόγιο, το νηολόγιο ή το μητρώο αεροσκαφών βάσει απόφασης ακύρωσης του ασφαλιστικού μέτρου.

Εάν αλλάξουν οι περιστάσεις και, ιδίως, εάν η αιτία λήψης των ασφαλιστικών μέτρων παύσει να υφίσταται ή παρασχεθεί εγγύηση ή εάν συντρέχει άλλος λόγος ο οποίος προβλέπεται στον νόμο, το δικαστήριο δύναται να ακυρώσει το ασφαλιστικό μέτρο κατόπιν αιτήματος διαδίκου. Μη χρηματικό ασφαλιστικό μέτρο μπορεί να ακυρωθεί ή να τροποποιηθεί με την αντικατάστασή του με χρηματικό ασφαλιστικό μέτρο μόνον με τη συγκατάθεση του ενάγοντος ή για βάσιμο λόγο.

Το δικαστήριο ακυρώνει ασφαλιστικό μέτρο μέσω δικαστικής απόφασης εάν η αγωγή απορριφθεί ή μέσω διάταξης εάν η αγωγή δεν γίνει δεκτή ή δεν δοθεί συνέχεια στη διαδικασία. Το δικαστήριο ακυρώνει επίσης το ασφαλιστικό μέτρο εάν η απόφαση λήψης του ασφαλιστικού μέτρου εκδόθηκε από άλλο δικαστήριο, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από τον νόμο.

Σε γαμική διαφορά, διαφορά με αντικείμενο διατροφή ή άλλη διαφορά οικογενειακού δικαίου, το δικαστήριο δύναται να τροποποιήσει ή να ακυρώσει ασφαλιστικό μέτρο με δική του πρωτοβουλία.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Διάδικος μπορεί να ασκήσει προσφυγή κατά απόφασης με την οποία περιφερειακό δικαστήριο ή εφετείο διέταξε τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, αντικατέστησε ένα ασφαλιστικό μέτρο με άλλο ή ακύρωσε ασφαλιστικό μέτρο. Απόφαση εφετείου επί προσφυγής κατά απόφασης περιφερειακού δικαστηρίου υπόκειται σε αίτηση αναίρεσης στο Ανώτατο Δικαστήριο (*Riigikohus*) μόνον εάν η αξία της αξίωσης που εξασφαλίζεται υπερβαίνει τα 100 000 ευρώ ή εάν επιβλήθηκε ως ασφαλιστικό μέτρο σε ένα πρόσωπο κράτηση ή απαγόρευση απομάκρυνσης από τον τόπο κατοικίας του.

Οι αποφάσεις ασφαλιστικών μέτρων μπορούν να εφεσιβληθούν. Οι αποφάσεις που εκδίδουν τα εφετεία επί των εφέσεων αυτών δεν μπορούν να προσβληθούν ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά από τον νόμο.

Τελευταία επικαιροποίηση: 22/02/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Ιρλανδία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Τα διαθέσιμα ασφαλιστικά μέτρα στα ιρλανδικά δικαστήρια είναι οι διάφοροι τύποι δικαστικών διαταγών (injunctions). Με τη δικαστική διαταγή το δικαστήριο διατάσσει ένα πρόσωπο να προβεί σε συγκεκριμένη πράξη ή να αποσχεί από συγκεκριμένη πράξη. Η παράβαση δικαστικής διαταγής συνιστά απείθεια προς το δικαστήριο και το πρόσωπο που παραβαίνει μια τέτοια διαταγή μπορεί να τιμωρηθεί με ποινή φυλάκισης. Η δικαστική διαταγή μπορεί:

- i) να είναι μόνιμη, ή
- ii) να αφορά συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, ή
- iii) να εκδίδεται σε προσωρινή βάση εν αναμονή της εκδίκασης της αγωγής.

Εάν ο ενάγων εκτιμά ότι ο εναγόμενος μπορεί να αφαιρέσει ή να καταστρέψει κρίσιμα αντικείμενα ή έγγραφα, μπορεί να υποβάλει στο δικαστήριο, στο πλαίσιο της διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας, αίτηση έκδοσης διαταγής «Anton Piller», η οποία είναι ένα είδος δικαστικής εντολής που υποχρεώνει τον εναγόμενο να επιτρέψει στον ενάγοντα να εισέλθει στους χώρους του για να ελέγξει έγγραφα ή άλλα αντικείμενα και να αφαιρέσει οτιδήποτε ανήκει στον ενάγοντα. Εάν ο ενάγων ανησυχεί ότι ο εναγόμενος ενδέχεται να διαθέσει το σύνολο ή μέρος των περιουσιακών στοιχείων του και ενδέχεται να μην είναι σε θέση να ικανοποιήσει την απαίτηση του ενάγοντα, εφόσον αυτή ευδοκιμήσει τελικά στη δίκη, ο ενάγων μπορεί να υποβάλει στο δικαστήριο αίτηση έκδοσης «δικαστικής διαταγής Mareva», ή διαταγής δέσμευσης, η οποία απαγορεύει στον εναγόμενο να συναλλάσσεται με αντικείμενο τα περιουσιακά στοιχεία του κατά τη διάρκεια ισχύος της διαταγής. Γενικά, η δικαστική διαταγή Mareva απαγορεύει σε εναγόμενο ο οποίος δεν βρίσκεται σε συγκεκριμένη δικαιοδοσία, αλλά διαθέτει περιουσιακά στοιχεία σ' αυτήν, να τα αφαιρέσει ενόσω εκκρεμεί η δίκη.

Όταν η απαίτησή του αφορά χρηματικό ποσό, ο ενάγων μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο να διατάξει τον εναγόμενο να προβεί σε προσωρινή πληρωμή του συνόλου ή μέρους του ποσού που αξιώνει με την αγωγή του. Εξ αντιδιαστολής, εναγόμενος ο οποίος ανησυχεί ότι, εάν η αγωγή του ενάγοντος δεν ευδοκιμήσει, ο ενάγων δεν θα μπορέσει να πληρώσει τα νομικά έξοδα του εναγομένου που αμύνθηκε επιτυχώς κατά της απαίτησης του ενάγοντος, μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο να διατάξει τον ενάγοντα να παράσχει εγγύηση για τα έξοδα της διαδικασίας καταβάλλοντας ένα χρηματικό ποσό στο δικαστήριο. Εάν εκδοθεί διαταγή «καταβολής εγγύησης για έξοδα» υπέρ του εναγομένου, ο ενάγων δεν θα μπορέσει να δώσει συνέχεια στην απαίτησή του εάν δεν καταβάλει στο δικαστήριο το χρηματικό ποσό που ορίζεται με τη δικαστική διαταγή.

Το High Court (Ανώτερο Δικαστήριο) έχει επίσης αρμοδιότητα έκδοσης προσωρινών διαταγών για την υποστήριξη διαδικασιών ενώπιον άλλων δικαστηρίων, εάν κάτι τέτοιο είναι σκόπιμο. Μπορεί να εκδώσει «παγκόσμια δικαστική διαταγή δέσμευσης», η οποία εφαρμόζεται στα περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται σε άλλες δικαιοδοσίες, όταν υπάρχει φόβος ή ανησυχία ότι ο εναγόμενος ενδέχεται να επιδιώξει να διαθέσει τα περιουσιακά στοιχεία του προκειμένου να αποφύγει την έκδοση δυσμενούς για αυτόν απόφασης.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Οι περισσότερες αιτήσεις έκδοσης δικαστικής διαταγής (injunction) μπορούν να υποβληθούν είτε στο Circuit Court (Κομητειακό Δικαστήριο) είτε στο High Court (Ανώτερο Δικαστήριο). Ωστόσο, ορισμένες μορφές ασφαλιστικών μέτρων μπορούν να εκδοθούν μόνο από το High Court, όπως οι διαταγές δέσμευσης, οι διαταγές Anton Piller και οι διαταγές που αφορούν διαδικασίες στην αλλοδαπή.

Το πρόσωπο που ζητεί την έκδοση προσωρινής διαταγής πρέπει να υποβάλει αίτηση, η οποία υποστηρίζεται από ένορκη βεβαίωση. Ο αιτών οφείλει να γνωστοποιήσει πλήρως όλα τα σχετικά πραγματικά περιστατικά, ιδίως εάν η αίτηση υποβάλλεται χωρίς ειδοποίηση προς τον αντίδικο. Στην ένορκη βεβαίωση πρέπει να περιλαμβάνεται επίσης σχέδιο διαταγής, με το ακριβές περιεχόμενο του αιτήματος που υποβάλλεται στο δικαστήριο. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα απαραίτητα δικαστικά έντυπα είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο της [Δικαστικής Υπηρεσίας](#).

Εάν ο αιτών εξασφαλίσει τη ζητηθείσα δικαστική διαταγή, οφείλει κατά κανόνα να υποβάλει «δέσμευση αποζημίωσης» για την περίπτωση που τελικά η αγωγή του δεν ευδοκιμήσει στο δικαστήριο, ώστε ο αντίδικος κατά του οποίου εκδίδεται η δικαστική διαταγή να μπορεί να ανακτήσει τα έξοδα που πραγματοποίησε λόγω της εκδοθείσας εις βάρος του διαταγής.

Οι αιτήσεις έκδοσης δικαστικής διαταγής μπορούν να υποβληθούν στο πλαίσιο της διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας ή χωρίς ειδοποίηση προς τον αντίδικο, εάν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι για κάτι τέτοιο. Οι αιτήσεις μπορούν επίσης να υποβληθούν πριν από την κίνηση της διαδικασίας, εάν η κατάσταση που αντιμετωπίζει ο ενάγων είναι επείγουσα. [Για προσωρινά ή ασφαλιστικά μέτρα στο Commercial Court (Εμπορικό Δικαστήριο), βλ. Ord. 63A, ρ. 6(3) των [Κανόνων των Ανώτερων Δικαστηρίων](#) 1986].

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Τα δικαστήρια έχουν διακριτική ευχέρεια όσον αφορά την έκδοση διαταγής προσωρινών ή ασφαλιστικών μέτρων και εκδίδουν τέτοια διαταγή όταν κάτι τέτοιο είναι δίκαιο και σκόπιμο [Ord. 50 ρ. 6(1) των [Κανόνων των Ανώτερων Δικαστηρίων](#) 1986]. Όταν εξετάζει τη σκοπιμότητα έκδοσης διαταγής προσωρινών μέτρων, το δικαστήριο οφείλει να καθορίζει:

- κατά πόσον υφίσταται εύλογο και θεμιτό ζήτημα το οποίο πρέπει να κριθεί
- κατά πόσον η επιδίκαση αποζημίωσης ή αποκατάστασης θα είναι επαρκής θεραπεία, εάν η αίτηση του αιτούντος για έκδοση δικαστικής διαταγής απορριφθεί και στη συνέχεια η αγωγή του ευδοκιμήσει στη δίκη
- την ισορροπία οφέλους και ζημίας για καθέναν από τους διαδίκους κατά τον σχετικό καθορισμό.

Η πρώτη προϋπόθεση σχετίζεται με το γεγονός ότι ο αιτών πρέπει να αποδείξει ότι υπάρχει εύλογο ζήτημα προς εκδίκαση. Αυτό είναι σχετικά εύκολο να επιτευχθεί από τον αιτούντα, αλλά τα τελευταία χρόνια η συγκεκριμένη προϋπόθεση πληροúται πιο δύσκολα όταν το προσωρινό μέτρο που ζητεί ο αιτών στο προδικαστικό στάδιο είναι η έκδοση δικαστικής διαταγής με την οποία ο αντίδικός του υποχρεώνεται σε προβεί σε συγκεκριμένη πράξη. Στην περίπτωση αυτή, οι αρχές έχουν πλέον καταστήσει σαφές ότι ο αιτών πρέπει να αποδείξει ότι διαθέτει βάσιμα επιχειρήματα χάρη στα οποία πιθανολογείται ότι η αγωγή του θα ευδοκιμήσει κατά την εκδίκασή της.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Η έκδοση δικαστικής διαταγής μπορεί να ζητηθεί για πλήθος λόγων, όπως για την παρεμπόδιση ενός διαδίκου να αναπτύξει ή να χρησιμοποιήσει έκταση γης κατά παράβαση όρων της πολεοδομίας ή συμφωνιών, για τη χορήγηση άδειας έρευνας σε ακίνητο και αφαίρεσης αντικειμένων από αυτό, για τον ερριανγκασμό εργοδότη να συνεχίσει να πληρώνει τον εργαζόμενο ή για την παρεμπόδιση εργοδότη να προσλάβει νέους υπαλλήλους ενόσω εκκρεμεί η κρίση της διαφοράς. Εάν εκδοθεί διαταγή δέσμευσης ή διαταγή τύπου Mareva, το πρόσωπο κατά του οποίου εκδίδεται η διαταγή δεν μπορεί να συναλλάσσεται με αντικείμενο τα περιουσιακά στοιχεία του με οποιονδήποτε τρόπο κατά παράβαση της δικαστικής διαταγής. Για παράδειγμα, μπορεί να δικαιούται μόνο να προβαίνει σε αναλήψεις καθορισμένων ποσών μετρητών από τραπεζικό λογαριασμό και δεν μπορεί να μειώσει την αξία των περιουσιακών στοιχείων του κάτω από ένα ορισμένο ποσό έως την οριστική περάτωση της διαδικασίας.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Εάν ένα πρόσωπο παραβεί διαταγή ασφαλιστικών μέτρων, μπορεί να θεωρηθεί ότι επέδειξε απείθεια στο δικαστήριο και μπορεί να τιμωρηθεί με ποινή φυλάκισης ή πρόστιμο ή με δέσμευση των περιουσιακών του στοιχείων. Η πρώτη σελίδα της διαταγής πρέπει να περιλαμβάνει την «ποινική διαταγή», με την οποία ο αποδέκτης ενημερώνεται για τις ενδεχόμενες συνέπειες της μη τήρησης των όρων της δικαστικής διαταγής. Ομοίως, εάν τρίτος βοηθήσει εν γνώσει του εναγόμενου να διαθέσει περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαταγής δέσμευσης, ο εν λόγω τρίτος μπορεί επίσης να κριθεί ένοχος απείθειας προς το δικαστήριο. Για τον λόγο αυτό, αντίγραφο τυχόν διαταγών δέσμευσης που εκδίδονται από το δικαστήριο επιδίδονται συνήθως σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, όπως διευθυντές τραπεζών, λογιστές και δικηγόρους τους οποίους προσλαμβάνει το πρόσωπο στο οποίο απευθύνεται η διαταγή ή οι οποίοι εργάζονται για αυτόν.

Κάθε σύμβαση η οποία συνάπτεται κατά παράβαση δικαστικής διαταγής είναι παράνομη και δεν μπορεί να εκτελεστεί από πρόσωπο το οποίο γνωρίζει την ύπαρξη της διαταγής. Ωστόσο, η κυριότητα ενδέχεται να μεταβιβαστεί ακόμη και μέσω παράνομης σύμβασης και, επομένως, σε περίπτωση εκτέλεσης τέτοιας σύμβασης δεν είναι γενικά εφικτό να ανακτηθεί το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο και η μόνη θεραπεία για τον ενάγοντα στην περίπτωση αυτή θα είναι η επιδίκαση αποζημίωσης.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Κανονικά, η δικαστική διαταγή (injunction) ισχύει έως την περάτωση της δίκης (διαταγή ασφαλιστικών μέτρων). Εάν εκδοθεί προσωρινή δικαστική διαταγή χωρίς να παρασχεθεί ειδοποίηση στον αντίδικο, αυτή διαρκεί συνήθως για περιορισμένο χρονικό διάστημα, στη λήξη του οποίου θα απαιτηθεί η έκδοση άλλης δικαστικής διαταγής.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Ναι. Ο εναγόμενος ή οποιοδήποτε πρόσωπο θίγεται από την έκδοση προσωρινής δικαστικής διαταγής μπορεί οποτεδήποτε να υποβάλει στο δικαστήριο αίτηση τροποποίησης ή άρσης της δικαστικής διαταγής. Το πρόσωπο που επιθυμεί να προσβάλει τη δικαστική διαταγή οφείλει να ειδοποιήσει τον δικηγόρο του αντιδίκου του για την κατάθεση της αίτησής του. Το δικαστήριο μπορεί να άρει τη δικαστική διαταγή, εάν ο εναγόμενος μπορεί να αποδείξει ότι η δικαστική διαταγή δεν έπρεπε εξ αρχής να είχε εκδοθεί, εάν υπήρξε κάποια σημαντική αλλαγή των περιστάσεων μετά την έκδοση της διαταγής ή εάν η άρση της διαταγής είναι εύλογη και δίκαιη. Όπως προαναφέρεται, το δικαστήριο μπορεί να υποχρεώσει το πρόσωπο που ζητεί την έκδοση δικαστικής διαταγής να καταβάλει στο δικαστήριο «δέσμευση αποζημίωσης» ώστε, εάν τελικά η απαίτησή του δεν ευδοκιμήσει στο δικαστήριο, το πρόσωπο κατά του οποίου εκδίδεται η δικαστική διαταγή να διαθέτει κάποια προστασία όσον αφορά τα έξοδα που πραγματοποίησε λόγω της δικαστικής διαταγής.

Τελευταία επικαιροποίηση: 16/04/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Ελλάδα

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Προσωρινά και συντηρητικά μέτρα και γενικότερα ασφαλιστικά μέτρα είναι η προσωρινή παροχή δικαστικής προστασίας, ως παρακολούθημα της κύριας διαγνωστικής δίκης, η οποία σχετικά με το ασφαλιστέο δικαίωμα, είτε είναι εκκρεμής είτε πρόκειται να ανοίξει σύντομα. Η προσωρινή αυτή παροχή δικαστικής προστασίας αποβλέπει στην εξασφάλιση της μελλοντικής ικανοποίησης της απαίτησης που πρόκειται να διαγνωσθεί. Αυτά είναι τα εξής: Εγγυοδοσία, εγγραφή προσημείωσης υποθήκης, συντηρητική κατάσχεση, δικαστική μεσεγγύηση, προσωρινή επιδίκαση απαιτήσεων, προσωρινή ρύθμιση κατάστασης, σφράγιση, αποσφράγιση, απογραφή και δημόσια κατάθεση, ασφαλιστικά μέτρα νομής.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Τα άνω μέτρα διατάσσονται πάντοτε από το δικαστήριο.

Γενική καθ' ύλην αρμοδιότητα να διατάξει τα άνω μέτρα έχει το μονομελές πρωτοδικείο. Στερητική για το μονομελές πρωτοδικείο καθ' ύλην αρμοδιότητα έχει το ειρηνοδικείο στην περίπτωση της προσωρινής ρύθμισης της νομής ή κατοχής, καθώς και όταν με βάση τις γενικές διατάξεις του ΚΓΠολΔ είναι αρμόδιο για την κυρία υπόθεση, ενώ είναι αποκλειστικά αρμόδιο για τη συναινετική εγγραφή και άρση της προσημείωσης υποθήκης. Εξάλλου το πολυμελές πρωτοδικείο, στο οποίο εκκρεμεί η κυρία υπόθεση, έχει συντρέχουσα με το μονομελές πρωτοδικείο αρμοδιότητα προς λήψη των άνω μέτρων. Κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο είναι, καταρχήν, το κατά τόπον για την κυρία υπόθεση δικαστήριο, ενώ τα άνω μέτρα δύνανται να διατάσσονται και από το δικαστήριο που βρίσκεται πληρέστερα στον τόπο που πρόκειται να εκτελεστούν αυτά. Η απόφαση που διατάσσει τα άνω μέτρα επιδίδεται στον υπόχρεο και εκτελείται από τον δικαστικό επιμελητή. Αν ο τελευταίος εμποδίζεται στην εκτέλεση ζητεί τη συνδρομή των αστυνομικών υπαλλήλων. Τα έξοδα δεν είναι εύκολο να υπολογισθούν καθόσον οι αμοιβές των δικηγόρων και δικαστικών επιμελητών ποικίλουν. Το ενδεικτικό κόστος είναι περίπου 250 ευρώ.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Το δικαστήριο διατάσσει ασφαλιστικά μέτρα αν:

α) υπάρχει επείγουσα περίπτωση ή για να αποτραπεί επικείμενος κίνδυνος προκειμένου να εξασφαλισθεί ή να διατηρηθεί ένα δικαίωμα ή να ρυθμισθεί μια κατάσταση και

β) πιθανολογείται η ύπαρξη δικαιώματος προς προστασία του οποίου επιδιώκεται το ασφαλιστικό μέτρο.

Η απαίτηση πρέπει να προαποδεικνύεται και να πιθανολογείται, δηλ δεν απαιτείται πλήρης απόδειξη αλλά ατελής απόδειξη συνισταμένη σε μικρότερο βαθμό πεποίθησης ως προς τα αποδεικτέα πραγματικά περιστατικά ,τα οποία αρκεί να κρίνονται απλώς πιθανά από τον δικαστή προκειμένου να παρασχεθεί η ζητούμενη δικαστική προστασία. Για την παροχή προστασίας απαιτείται κατεπείγουσα περίπτωση ή επικείμενος κίνδυνος αποξένωσης του οφειλέτη από την κατασχετή του περιουσία έτσι που ν α είναι αδύνατη στο μέλλον, η επίσπευση εναντίον του αναγκαστικής εκτέλεσης ,όταν κάποτε ο δανειστής μετά τον τερματισμό της κύριας δίκης, θα εφοδιαστεί με εκτελεστό τίτλο.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Αντικείμενο των μέτρων αυτών είναι όλα γενικώς τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη, είτε βρίσκονται εις χείρας του, είτε εις χείρας τρίτου, αρκεί να είναι μεταβιβάστα κατά τους κανόνες του ιδιωτικού δικαίου και να μην εξαιρούνται από το νόμο. Ειδικότερα αντικείμενα των μέτρων αυτών δύνανται να είναι ακίνητα του οφειλέτη, κινητά τα οποία δεν θεωρούνται πχ ακατάσχετα, πλοία, αεροσκάφη, χερσαία μεταφορικά μέσα, τραπεζικές καταθέσεις και άυλες μετοχές.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Ο οφειλέτης μετά την απόφαση δεν δύνανται να διαθέσει την περιουσία του, εφόσον έχει διαταχθεί ασφαλιστικό μέτρο που δεσμεύει αυτή π.χ. συντηρητική κατάσχεση της περιουσίας του ή προσημείωση υποθήκης της ακίνητης περιουσίας του. Σε περίπτωση δε που δεν συμμορφωθεί στην απόφαση του δικαστηρίου ο οφειλέτης τιμωρείται κατ' άρθρο 232Α Ποινικού Κώδικα με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

Με το ν. δ 1059/1971 καθιερώνεται το απόρρητο των καταθέσεων και προβλέπεται φυλάκιση τουλάχιστον 6 μηνών σε περίπτωση που μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, διοικητές ή υπάλληλοι των τραπεζών το παραβιάσουν, πλην όμως το γεγονός αυτό δεν αποτελεί φραγμό για την συντηρητική κατάσχεσή τους αφού η δικαστική απόφαση που διατάσσει αυτό το ασφαλιστικό μέτρο δεν είναι απαραίτητο να εξειδικεύει την τραπεζική κατάσταση ή τις άυλες μετοχές, οι οποίες πρόκειται να δεσμευθούν προσωρινά με την απόφαση ασφαλιστικών μέτρων. Ούτε η απαγόρευση διάθεσής τους που επιβάλλεται με την απόφαση προσβάλλει το απόρρητο αφού δεν καλούνται αυτές (τράπεζες) να δώσουν πληροφορίες για την ύπαρξή τους. Σε περίπτωση άλλων τρίτων όταν υπάρχει συντηρητική κατάσχεση εις χείρας τους οφείλουν να δηλώσουν αν υπάρχει η απαίτηση ή το δικαίωμα που κατασχέθηκε και αν υπάρχει άλλη κατάσχεση εις χείρας τους και για τι ποσό.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Η ισχύς αυτών των μέτρων είναι σύμφωνα με το νόμο

α) μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης στη δίκη για την κύρια υπόθεση κατά εκείνου που ζήτησε το ασφαλιστικό μέτρο που έγινε τελεσίδικη,

β) μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης που τον ωφελεί και αυτή (απόφαση) εκτελέστηκε,

γ) σε περίπτωση συμβιβασμού για την κύρια υπόθεση,

δ) αν περάσουν 30 ημέρες από την περάτωση ή κατάργηση της δίκης με άλλο τρόπο,

ε) αν ανακληθεί ή μεταρρυθμιστεί αυτή ,είτε με την συνδρομή νέων πραγματικών περιστατικών από το δικαστήριο που εξέδωσε αυτήν ή από το δικαστήριο της κυρίας δίκης χωρίς να απαιτείται η επίκληση νέων πραγματικών περιστατικών και

στ) σε περίπτωση που η ίδια η απόφαση θέσει προθεσμία για να ασκηθεί η κυρία αγωγή και αυτή (αγωγή) δεν ασκηθεί εντός της προθεσμίας αυτής.

Η ερημοδικία ενός από τους διαδίκους, που έχει κλητευθεί νομότυπα και εμπρόθεσμα, κατά τη συζήτηση της αίτησης, έχει μεν σαν συνέπεια να δικαστεί αυτός ερήμην, πλην όμως το δικαστήριο θα εξετάσει την υπόθεση σαν όλοι οι διάδικοι να ήσαν παρόντες αφού η ερημοδικία στην διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δεν τεκμηριώνει ομολογία των πραγματικών περιστατικών που εκτίθενται στην σχετική αίτηση. Δύνανται να επανεξεταστεί η υπόθεση από το δικαστήριο μόνο σε περίπτωση που ο ερημοδικασθείς διάδικος επικαλεσθεί νέα πραγματικά περιστατικά, τα οποία αν τα γνώριζε το δικαστήριο θα εξέδιδε διαφορετική απόφαση, αιτούμενος την ανάκληση ή μεταρρύθμιση της απόφασης.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Ένδικο μέσα δεν επιτρέπονται κατά της απόφασης που διατάσσει ασφαλιστικά μέτρα με μόνη εξαίρεση την απόφαση της προσωρινής ρύθμισης της νομής ή κατοχής για την οποία προβλέπεται ρητά από το νόμο η δυνατότητα έφεσης ενώπιον του αρμόδιου Πολυμελούς Πρωτοδικείου, εντός προθεσμίας 10 ημερών από την επίδοση της απόφασης. Επίσης, ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου μπορεί να ασκήσει αναίρεση κατά κάθε απόφασης αν δημιουργείται ζήτημα γενικότερου ενδιαφέροντος. Το δικαστήριο αυτό αφού εξετάσει την υπόθεση επικυρώνει ή εξαφανίζει την προσβαλλομένη απόφαση και η ισχύς της απόφασής του είναι προσωρινή. Υπάρχει η δυνατότητα άσκησης αίτησης από τον διάδικο ανάκλησης ή μεταρρύθμισης της απόφασης, ως προαναφέρθηκε και η δυνατότητα άσκησης αίτησης ανάκλησης ή μεταρρύθμισης της απόφασης (τριτακοπή) από τρίτο άτομο που δεν κλήθηκε στην δίκη και δεν έλαβε μέρος σ' αυτήν και έχει έννομο συμφέρον.

Τελευταία επικαιροποίηση: 12/03/2015

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση [es](#) αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Υπάρχει ήδη μετάφραση στις ακόλουθες γλώσσες: [en](#)

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Ισπανία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Το αστικό δικονομικό δίκαιο (βασικά, ο κώδικας πολιτικής δικονομίας) (Ley de Enjuiciamiento Civil – ΚΠολΔ) αποτελεί την κύρια πηγή ασφαλιστικών μέτρων ωστόσο, ορισμένα τέτοια μέτρα προβλέπονται σε ειδικές διατάξεις ουσιαστικού δικαίου.

Μεταξύ των μέτρων που προβλέπει ο ΚΠολΔ (άρθρο 727) περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

Συντηρητική κατάσχεση [*el embargo preventivo de bienes*], με στόχο τη διασφάλιση της εφαρμογής αποφάσεων που διατάσσουν την καταβολή χρηματικών ποσών ή καρπών, προσόδων και πραγμάτων ορισμένων κατά γένος που μπορούν να αποτιμηθούν σε μετρητά με την εφαρμογή ορισμένων τιμών.

Δικαστικός έλεγχος ή αναγκαστική, κατόπιν δικαστικής εντολής, διαχείριση παραγωγικών στοιχείων [*la intervención o la administración de bienes productivos*], όταν επιδιώκεται, βάσει δικαιώματος κυριότητας, επικαρπίας ή άλλου δικαιώματος που θεμελιώνει έννομο συμφέρον στη διατήρηση της παραγωγικότητας, η έκδοση απόφασης που να διατάσσει την παράδοσή τους, ή όταν η διασφάλιση της εν λόγω παραγωγικότητας είναι κρίσιμης σημασίας για την αποτελεσματικότητα της απόφασης που πρόκειται να εκδοθεί σε εύθετο χρόνο.

Παρακατάθεση κινητού περιουσιακού στοιχείου [*el depósito de cosa mueble*], όταν αντικείμενο της αξίωσης είναι η έκδοση διαταγής για την παράδοση του εν λόγω περιουσιακού στοιχείου και αυτό βρίσκεται στην κατοχή του καθ' ου.

Απογραφή περιουσιακών στοιχείων [*la formación de inventarios de bienes*], σύμφωνα με τους όρους που ορίζει το δικαστήριο.

Προληπτική εγγραφή αγωγής [*la anotación preventiva de demanda*], όταν αυτή αφορά περιουσιακά στοιχεία ή δικαιώματα που υπόκεινται σε καταχώριση σε δημόσια μητρώα.

Λοιπές καταχωρίσεις σε μητρώα [*otras anotaciones registrales*], σε περιπτώσεις στις οποίες ο δημόσιος χαρακτήρας του μητρώου ενδέχεται να συμβάλει στην επίτευξη θετικού αποτελέσματος.

Δικαστική διαταγή για προσωρινή παύση δραστηριότητας [*la orden judicial de cesar provisionalmente en una actividad*] διαταγή προσωρινής παράλειψης ορισμένης συμπεριφοράς ή προσωρινή απαγόρευση της διακοπής ή της παύσης της παροχής ορισμένης παρεχόμενης υπηρεσίας.

Δέσμευση και παρακατάθεση εσόδων [*la intervención y depósito de ingresos*] που αποκτήθηκαν μέσω δραστηριότητας που θεωρείται παράνομη και της οποίας η απαγόρευση ή η διακοπή ζητείται στην αγωγή, καθώς και μεσεγγύηση ή παρακατάθεση ποσών που διεκδικούνται ως αμοιβή για δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας.

Προσωρινή παρακατάθεση αντιτύπων έργων ή αντικειμένων [*el depósito temporal de ejemplares de las obras u objetos*] των οποίων η παραγωγή εικάζεται ότι παραβιάζει τους κανόνες διανοητικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, καθώς και παρακατάθεση του υλικού που χρησιμοποιείται για την παραγωγή τους.

Αναστολή προσβαλλόμενων εταιρικών αποφάσεων [*la suspensión de acuerdos sociales*], όταν ο αιτών ή οι αιτούντες αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 1 ή το 5 τοις εκατό του μετοχικού κεφαλαίου, ανάλογα με το αν η καθ' ης εταιρεία είχε εκδώσει χρεόγραφα τα οποία, κατά την περίοδο της αντιδικίας, είχαν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε επίσημη δευτερογενή αγορά.

Παράλληλα, η τελευταία παράγραφος του άρθρου 727 του ΚΠολΔ παρέχει τη δυνατότητα στον δικαστή να διατάξει και άλλα μέτρα που δεν περιλαμβάνονται μεταξύ των προαναφερθέντων επομένως, η απαρίθμηση δεν είναι περιοριστική (για παράδειγμα, βλ. τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 762 του ΚΠολΔ):

πρόκειται για τα **άλλα μέτρα** που θεσπίζονται ρητά βάσει νόμου για την προστασία ορισμένων δικαιωμάτων ή που θεωρούνται αναγκαία για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας της δικαστικής προστασίας που μπορεί να χορηγηθεί με δικαστική απόφαση που θα εκδοθεί στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς. Πέραν του συγκεκριμένου γενικού συστήματος, υπάρχουν και άλλες νόμιμες διατάξεις σχετικά με το ζήτημα της προσωρινής προστασίας, όπως οι ακόλουθες: Διαδικασία για τη **δικαιοπρακτική ικανότητα των προσώπων**: το άρθρο 762 του ΚΠολΔ επιτρέπει στο δικαστήριο να θεσπίζει επισημώς τα μέτρα που κρίνει αναγκαία για την προστασία του προσώπου που τεκμαίρεται ότι δεν διαθέτει δικαιοπρακτική ικανότητα ή της περιουσίας του.

Διαδικασία που αφορά την **ιδιότητα του γονέα, την πατρότητα και τη μητρότητα**: το άρθρο 768 του ΚΠολΔ προβλέπει μέτρα προστασίας για το πρόσωπο και τα περιουσιακά στοιχεία υπό την εποπτεία εκείνου που εμφανίζεται ως γονέας, καθώς και για τη χορήγηση προσωρινής διατροφής στον αιτούντα, συμπεριλαμβανομένου χωρίς προηγούμενη ακροαματική διαδικασία σε επείγουσες περιπτώσεις.

Προστασία της **κληρονομικής περιουσίας θανόντος**: μπορεί να απαιτείται, μεταξύ άλλων μέτρων, η διασφάλιση της κληρονομικής περιουσίας και των εγγράφων θανόντος, η διαχείριση της κληρονομικής περιουσίας ή η ταυτοποίηση των συγγενών του θανόντος (άρθρα 790 έως 796 του ΚΠολΔ).

Ειδικά ασφαλιστικά μέτρα προβλέπονται επίσης σε ειδικά νομοθετήματα, περιλαμβανομένων, ενδεικτικά, των εξής:

Στον νόμο περί διανοητικής ιδιοκτησίας (βασιλικό νομοθετικό διάταγμα αριθ. 1/1996, της 12ης Απριλίου 1996), και συγκεκριμένα στα άρθρα 138 και 141 (δέσμευση και παρακατάθεση εισοδημάτων που αποκτώνται από την επίμαχη παράνομη δραστηριότητα, αναστολή δραστηριότητας αναπαραγωγής, διανομής και παρουσίας στο κοινό, παρακατάθεση των παραχθέντων αντικειμένων, δέσμευση εξοπλισμού, συσκευών και υλικών φορέων κ.λπ.). Στον νόμο περί σημάτων (νόμος αριθ. 17/2001, της 7ης Δεκεμβρίου 2001), και συγκεκριμένα στο άρθρο 61 (προληπτική εγγραφή αγωγής στο μητρώο σημάτων).

Στον νόμο περί διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (νόμος αριθ. 24/2015, της 24ης Ιουλίου 2015), και συγκεκριμένα στο άρθρο 11 (αναστολή της διαδικασίας χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας) και στα άρθρα 117 και 127 επ. (παύση πράξεων ικανών να θίξουν τα δικαιώματα του αιτούντος, δέσμευση και διακράτηση των εμπορευμάτων τα οποία εικάζεται ότι παραβιάζουν τα δικαιώματα του αιτούντος, εγγυοδοσία για την αποζημίωση που ενδεχομένως θα επιδικαστεί και συναφείς εγγραφές στο μητρώο).

Στον πτωχευτικό νόμο (νόμος αριθ. 22/2003, της 9ης Ιουλίου 2003), και συγκεκριμένα στο άρθρο 48β (δέσμευση περιουσιακών στοιχείων διαχειριστών εταιρείας) και στο άρθρο 17 (μεταξύ άλλων, διασφάλιση της μη διάθεσης περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη).

Στον νόμο περί θαλάσσιας ναυσιπλοΐας (νόμος αριθ. 14/2014, της 24ης Ιουλίου 2014), και συγκεκριμένα στα άρθρα 43 και 470 επ.

(συντηρητική κατάσχεση ποντοπόρων πλοίων). Στον νόμο περί οριζόντιας ιδιοκτησίας (νόμος αριθ. 49/1960, της 21ης Ιουλίου 1960), και συγκεκριμένα στο άρθρο 7 (παύση απαγορευμένης δραστηριότητας) και στο άρθρο 18 (αναστολή συμφωνιών που έχουν ληφθεί από τη συνέλευση των συνιδιοκτητών).

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Τα μέτρα διατάσσονται από τον δικαστή ή το δικαστήριο που διαθέτει καθ' ύλη και κατά τόπο αρμοδιότητα. Πρόκειται για τον δικαστή ή το δικαστήριο που εκδικάζει την κύρια υπόθεση ή, εάν δεν έχει ξεκινήσει η κύρια δίκη, τον δικαστή ή το δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα εμπίπτει η εκδίκαση της κύριας δίκης.

Ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να ζητηθούν πριν από την κατάθεση αγωγής, υπό την προϋπόθεση ότι ο χαρακτήρας τους δεν καθιστά αδύνατη την έκδοσή τους (όπως στην περίπτωση της προσωρινής εγγραφής αγωγής) και ότι, βάσει του νόμου, δεν απαιτείται η υποβολή της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων ταυτόχρονα με την κατάθεση της αγωγής (όπως στην περίπτωση της παύσης απαγορευμένων δραστηριοτήτων ή της αναστολής κοινοτικών συμφωνιών σε περίπτωση διαφοράς που αφορά οριζόντια ιδιοκτησία). Λόγω του έκτακτου χαρακτήρα των μέτρων αυτών (συνήθως σωρεύονται με την κύρια αγωγή), αυτά πρέπει να είναι ταυτόχρονα αναγκαία και επείγοντα. Μπορούν να εκδοθούν χωρίς να έχει προηγηθεί ακρόαση του αντιδίκου (χωρίς, πάντως, να θίγεται το δικαίωμα προσβολής των μέτρων μετά την έκδοσή τους) ωστόσο, η ισχύς τους λήγει εφόσον η αντίστοιχη αγωγή δεν κατατεθεί εντός είκοσι ημερών από την ημερομηνία έκδοσής τους.

Εντούτοις, όπως επισημαίνεται ανωτέρω, είναι συνηθέστερο να υποβάλλεται η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ταυτόχρονα με την κατάθεση της αγωγής. Στην περίπτωση αυτή, ο δικαστής ή το δικαστήριο διατάσσει την κατάρτιση χωριστού φακέλου για το ασφαλιστικό μέτρο, ο οποίος θα εξεταστεί ταυτόχρονα με την κύρια υπόθεση στον εν λόγω φάκελο μπορούν να υποβληθούν και να προστεθούν αποδεικτικά στοιχεία τα οποία να καταδεικνύουν ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την παροχή προσωρινής προστασίας. Κατά γενικό κανόνα, πάντως, οι διάδικοι καλούνται σε ακρόαση ενώπιον του δικαστηρίου πριν από την έκδοση ασφαλιστικών μέτρων, στο πλαίσιο της οποίας δίδονται καταθέσεις και είναι δυνατή η προσκόμιση κάθε αποδεικτικού στοιχείου που συνδέεται με το ζήτημα της έκδοσης ή μη ασφαλιστικών μέτρων όταν συντρέχει περίπτωση, εξετάζεται η εγγύηση προς κατάθεση από τον διάδικο που ζητεί την έκδοση του ασφαλιστικού μέτρου, για την περίπτωση απόρριψης της αγωγής. Εντούτοις, ο διάδικος που ζητεί την έκδοση του μέτρου μπορεί να ζητήσει να εκδοθεί αυτό χωρίς προηγούμενη ακρόαση του αντιδίκου, εφόσον προσκομίσει στοιχεία που αποδεικνύουν ότι συντρέχουν επείγοντες λόγοι ή ότι η ακρόαση θα μπορούσε να υπονομεύσει την αποτελεσματικότητα του μέτρου – για παράδειγμα, αν συντρέχει κίνδυνος απόκρυψης ή απομείωσης της περιουσίας του οφειλέτη. Στην περίπτωση αυτή, ο ζημιωθείς δύναται να ασκήσει ανακοπή κατά του μέτρου μετά την έκδοσή του. Αίτηση έκδοσης ασφαλιστικών μέτρων μπορεί επίσης να υποβληθεί μετά την αγωγή ή και κατά τη διαδικασία έφεσης, πλην όμως η εν λόγω αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από στοιχεία ή περιστασεις που δικαιολογούν τον χρόνο υποβολής της.

Στις περιπτώσεις στις οποίες απαιτείται η παρέμβαση δικηγόρου και εισαγγελέα, η συμμετοχή τους είναι απαραίτητη για την υποβολή αίτησης έκδοσης ασφαλιστικών μέτρων. Στην περίπτωση επειγόντων μέτρων πριν από την αγωγή, δεν απαιτείται νομική εκπροσώπηση (άρθρα 23 και 31 του ΚΠολΔ).

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Προκειμένου να διατάξει το δικαστήριο οποιοδήποτε από τα μέτρα που απαριθμούνται ανωτέρω, πρέπει να συντρέχουν τα ακόλουθα:

κίνδυνος που απορρέει από την πάροδο του χρόνου (*periculum in mora*): συνίσταται στον κίνδυνο βλάβης που θα μπορούσε να υποστεί ο αιτών λόγω καθυστέρησης της δικαστικής διαδικασίας, γεγονός που θα μπορούσε να ματαιώσει την εφαρμογή του διατακτικού της απόφασης που θα περατώσει τη δικαστική διαδικασία. Ο διάδικος που υποβάλλει αίτηση για την έκδοση του μέτρου πρέπει να καταδείξει ότι, αν τα μέτρα που αιτείται δεν εκδοθούν, θα μπορούσαν, ενόσω εκκρεμεί η διαδικασία, να εκδηλωθούν καταστάσεις που θα δυσχεράνουν ή θα εμποδίσουν την αποτελεσματικότητα της προστασίας που ενδεχομένως θα του χορηγηθεί. Σε κάθε περίπτωση, δεν θα πρέπει να εκδίδεται το μέτρο αν ο αιτών έχει ανεχτεί την κατάσταση που ενέχει τον κίνδυνο ήδη για μεγάλο χρονικό διάστημα, εκτός αν προσκομίσει στοιχεία που δικαιολογούν το γιατί δεν υπέβαλε νωρίτερα αίτηση για την έκδοση του μέτρου. Πιθανολόγηση της αξίωσης ή απόδειξη *prima facie*: Ο αιτών πρέπει να παρουσιάσει στο δικαστήριο λόγους στους οποίους να μπορεί να θεμελιωθεί πιθανολόγηση της βασιμότητας της αξίωσης του αιτούντος. Η απαίτηση αυτή συνεπάγεται ότι ο αιτών πρέπει να υποβάλει στοιχεία, ισχυρισμούς και αποδεικτικά έγγραφα στα οποία να μπορεί το δικαστήριο να βασιστεί, χωρίς να προδικάζει την τελική κρίση του επί της ουσίας της υπόθεσης (ιδίoti στην Ισπανία ασφαλιστικά μέτρα εκδίδονται από το ίδιο δικαστήριο το οποίο στη συνέχεια θα εκδικάσει την κύρια υπόθεση), προσωρινή και αιτιολογημένη απόφαση υπέρ της βασιμότητας της αξίωσης (άρθρο 782 παράγραφος 2 του ΚΠολΔ). Εκτός από τα αποδεικτικά έγγραφα, γίνονται δεκτά και άλλα αποδεικτικά στοιχεία (μάρτυρες, εμπειρογνώμονες, καταθέσεις διαδίκων).

Εγγύηση: πλην αν υπάρξει ρητή απόφαση περί του αντιθέτου, ο αιτών την έκδοση του μέτρου πρέπει να καταθέσει εγγύηση ικανή να αποκαταστήσει, με ταχύ και αποτελεσματικό τρόπο, τις ζημιές που ενδέχεται να προκαλέσει στην περιουσία του καθ' ου η έκδοση του ασφαλιστικού μέτρου. Το δικαστήριο πρέπει να καθορίσει το σχετικό ποσό λαμβάνοντας υπόψη: α) τη φύση και το περιεχόμενο της αξίωσης β) την αξιολόγησή του ως προς τη βάση της αίτησης έκδοσης του μέτρου και γ) τους λόγους για την καταλληλότητα ή την επάρκεια του ποσού της εγγύησης ενόψει του ύψους της ζημίας την οποία η έκδοση του μέτρου θα μπορούσε να προκαλέσει.

Αναλογικότητα: η εν λόγω προϋπόθεση δεν προβλέπεται ρητά στον ΚΠολΔ, όμως γίνεται γενικά δεκτό ότι συμπληρώνει τις λοιπές προϋποθέσεις, δεδομένου ότι το δικαστήριο διατάσσει μόνο μέτρα που είναι απολύτως απαραίτητα για την επίτευξη του σκοπού της διασφάλισης της δικαστικής διαδικασίας την οποία αφορά η προσωρινή προστασία. Αυτό προκύπτει από τις αρχές του κράτους δικαίου και της ελάχιστης δυνατής παρέμβασης στο πεδίο της ελευθερίας του ατόμου. Μέσω του συντάγματος, οι εν λόγω αρχές διέπουν ολόκληρο το νομικό σύστημα.

Συμπληρωματικότητα: τα ασφαλιστικά μέτρα ακολουθούν την εξέλιξη της κύριας δίκης με την οποία συνδέονται.

Μεταβλητότητα: τα ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να τροποποιηθούν εφόσον προβληθούν και αποδειχθούν στοιχεία ή περιστάσεις που δεν θα μπορούσαν να έχουν ληφθεί υπόψη κατά τον χρόνο της έκδοσης των μέτρων ή εντός της προθεσμίας για την προσβολή της απόφασης που διέταξε τα μέτρα.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

Σκοπός της έκδοσης ασφαλιστικού μέτρου είναι να αντιμετωπιστεί ή να καλυφθεί το ενδεχόμενο να υποχρεωθεί ο καθ' ου, στο πλαίσιο τρέχουσας ή μελλοντικής δίκης, να παραλείψει ή να προβεί σε ορισμένες ενέργειες σε σχέση με την περιουσία του. Πρόκειται για προσπάθεια να εμποδιστεί ο καθ' ου να προβεί σε ενέργειες που έχουν ως στόχο να αποτραπεί η πρόσβαση σε περιουσιακά στοιχεία ή δικαιώματά του, να προκληθεί ή να επιτραπεί βλάβη στην εν λόγω περιουσία του, ή να τεθούν περιουσιακά στοιχεία εκτός του πεδίου πρόσβασης της δικαιούσνης μέσω της δημιουργίας υποχρεώσεων, προκειμένου να αποτραπεί η αναγκαστική εκτέλεση τυχόν μελλοντικής δικαστικής απόφασης σε βάρος του.

Στην ισπανική νομοθεσία, ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να εκδοθούν μόνο από τα δικαστήρια. Δεν μπορούν να εκδοθούν από διαιτητές ή διαμεσολαβητές δεν προβλέπεται κλειστός αριθμός αυτών ανήκουν στη διάθεση των διαδίκων (μπορούν να εκδοθούν μόνο κατόπιν αιτήματος διαδίκου) έχουν περιουσιακό χαρακτήρα, δεδομένου ότι επηρεάζουν τα περιουσιακά στοιχεία και τα δικαιώματα του καθ' ου σκοπός τους είναι η διασφάλιση της δυνατότητας εκτέλεσης πιθανής θετικής δικαστικής απόφασης είναι βοηθητικά της απόφασης που θα εκδοθεί στην κύρια δίκη.

Μπορούν να εκδοθούν τόσο για υλικά όσο και για άυλα περιουσιακά στοιχεία. Δεν είναι αποκλειστικά οικονομικής φύσης η έκδοση ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να αφορά τον περιορισμό προσωπικών δικαιωμάτων.

Επιτρέπεται η έκδοση εντολών και απαγορεύσεων, επομένως μπορούν να διατάσσουν πράξεις ή παραλείψεις.

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Τα ασφαλιστικά μέτρα μπορεί να αφορούν συγκεκριμένα και προσδιορισμένα περιουσιακά στοιχεία, καθώς και οτιδήποτε μπορεί να αποτιμηθεί σε χρήμα, όπως τα προϊόντα, οι πρόσοδοι μισθώματα και οι καρποί που μπορούν να ληφθούν από πράγματα.

Είναι δυνατόν να υποβληθεί αίτηση κατάσχεσης τέτοιων περιουσιακών στοιχείων για να διασφαλιστεί χρηματική αξίωση που απορρέει από γενική υποχρέωση βάσει της οποίας τα οφειλόμενα πράγματα δεν εξατομικεύονται αλλά αποκαθίστανται από συγκεκριμένο χρηματικό ποσό που μπορεί να υπολογιστεί με απλές μαθηματικές πράξεις.

Ορισμένα κινητά αγαθά κατατίθενται σε κατάλληλο θεματοφύλακα, τον οποίο ορίζει το δικαστήριο.

Υπάρχει επίσης η δυνατότητα δέσμευσης, θέσης υπό μεσεγγύηση και παρακατάθεσης χρηματικών ποσών. Γίνεται διάκριση μεταξύ δέσμευσης και παρακατάθεσης εσόδων που προκύπτουν από παράνομες δραστηριότητες και εσόδων που προκύπτουν από επιτρεπόμενες δραστηριότητες, όπως τα έσοδα από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας.

Περαιτέρω, υπάρχει και μια άλλη ομάδα μέτρων που μπορούν να ληφθούν, τα οποία συνίστανται σε πράξεις που μπορεί να διατάξει το δικαστήριο σχετικά με αξίωση που προβάλλεται με αίτηση και τα οποία δεν αφορούν συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο.

Στο πλαίσιο αυτό, υπάρχει η δυνατότητα δικαστικού ελέγχου ή αναγκαστικής, κατόπιν δικαστικής εντολής, διαχείρισης παραγωγικών στοιχείων όταν επιδιώκεται η έκδοση απόφασης που να διατάσσει την παράδοσή τους βάσει δικαιώματος κυριότητας, επικαρπίας ή άλλου δικαιώματος που θεμελιώνει έννομο συμφέρον.

Μπορεί επίσης να υποβληθεί αίτηση για απογραφή περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με τους όρους που θέτει το δικαστήριο.

Η προληπτική εγγραφή αγωγής επιτρέπεται όταν αυτή αφορά περιουσιακά στοιχεία ή δικαιώματα που υπόκεινται σε καταχώριση σε δημόσια μητρώα, ενώ λοιπές καταχωρίσεις σε μητρώα επιτρέπονται στις περιπτώσεις στις οποίες η σχετική δημοσιότητα μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη θετικού αποτελέσματος. Τέλος, μπορεί να εκδοθεί δικαστική διαταγή για προσωρινή παύση δραστηριότητας, προσωρινή παράλειψη ορισμένης συμπεριφοράς ή προσωρινή αναστολή ή παύση της παροχής ορισμένης υπηρεσίας.

Η τελευταία κατηγορία πραγμάτων τα οποία μπορεί να αφορούν τα μέτρα είναι τα υλικά και αντίτυπα που συνδέονται με καθεστώς αποκλειστικότητας (επί της ουσίας, πρόκειται για κατάσχεση ή δέσμευση αντικειμένων που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή δικαιωμάτων βιομηχανικής και διανοητικής ιδιοκτησίας).

Μπορούν επίσης να ανασταλούν οι εταιρικές αποφάσεις κάθε είδους εμπορικής εταιρείας.

Τέλος, στην ισπανική νομοθεσία προβλέπεται η δυνατότητα έκδοσης σειράς μη προσδιοριζόμενων μέτρων τα οποία αποσκοπούν στην προστασία δικαιωμάτων και τα οποία προβλέπονται από τον νόμο ή κρίνονται αναγκαία για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας της δικαστικής προστασίας. Τα στοιχεία επί των οποίων μπορούν να επιβληθούν τέτοια μέτρα δεν καθορίζονται, αλλά μπορούν να είναι οποιουδήποτε είδους, υπό την προϋπόθεση ότι τα μέτρα είναι αναγκαία.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Η συντηρητική κατάσχεση ποσοτικά προσδιορισίμων πραγμάτων, χρημάτων, προσόδων, προϊόντων έχει ως στόχο να διασφαλίσει την ύπαρξη ενός υπολοίπου ώστε να μπορεί ο καθ' ου να ανταποκριθεί στο κόστος τυχόν απόφασης σε βάρος του, ιδίως στις περιπτώσεις στις οποίες η συμμόρφωση με την απόφαση δεν θα είναι οικειοθελής.

Παρακατάθεση κινητού περιουσιακού στοιχείου μπορεί να διαταχθεί μόνο όταν η αίτηση αφορά την παράδοση συγκεκριμένου αντικειμένου το οποίο βρίσκεται στην κατοχή του καθ' ου.

Στόχος της θέσης υπό δικαστικό έλεγχο ή υπό αναγκαστική, κατόπιν δικαστικής εντολής, διαχείριση είναι η διασφάλιση ιδιαιτέρως παραγωγικών στοιχείων, προκειμένου να αποφευχθεί η κακή διαχείρισή τους που θα οδηγούσε σε μείωση ή εξάλειψη των παραγωγικών αποδόσεών τους.

Η θέση παραγωγικών στοιχείων υπό έλεγχο συνεπάγεται την άσκηση δικαστικού ελέγχου, χωρίς, ωστόσο, να αφαιρείται η διαχείριση από τον καθ' ου αντιθέτως, η θέση υπό αναγκαστική διαχείριση περιλαμβάνει ένα ακόμη βήμα, στο πλαίσιο του οποίου τη διαχείριση αναλαμβάνει, αντί του καθ' ου, ορισμένος από το δικαστήριο διαχειριστής.

Αίτηση για απογραφή μπορεί να εγκριθεί σε κάθε είδους διαδικασία, ανεξαρτήτως του σκοπού της, με μοναδική προϋπόθεση η απογραφή να είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της έκδοσης θετικής απόφασης. Ο δικαστής πρέπει να προσδιορίσει σαφώς τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει η απογραφή, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να πραγματοποιηθούν.

Τα αποτελέσματα της προληπτικής εγγραφής αγωγής εκτείνονται στο διαδικαστικό πλαίσιο που συνδέεται με τη δικαστική διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας αυτή έχει διαταχθεί. Η διαδικασία επιδιώκει την αναστολή της προστασίας που παρέχει ο δημόσιος χαρακτήρας των μητρώων και της εμπιστοσύνης που αυτός δημιουργεί υπέρ του κατόχου του περιουσιακού στοιχείου ή του δικαιώματος, ενώ οι τρίτοι δεν μπορούν να ισχυριστούν άγνοια όσον αφορά τα αποτελέσματα έναντι αυτών της εγγραφής. Η εν λόγω προληπτική εγγραφή αγωγής μπορεί να διαταχθεί σε κάθε είδους διαδικασία, παρέχοντας προστασία σε κάθε είδους δημόσιο μητρώο, όπως το κτηματολόγιο και το εμπορικό μητρώο.

Προσωρινοί περιορισμοί της συμπεριφοράς του καθ' ου: ρυθμίζονται σε διαφορετικούς ειδικούς νόμους και, συνεπώς, πρέπει να διατάσσονται σύμφωνα με τις διατάξεις του εκάστοτε σχετικού νομοθετήματος. Τα αποτελέσματά τους εκτείνονται στην έκδοση διαταγής για προσωρινή παύση δραστηριότητας που πραγματοποιείται από τον καθ' ου: προσωρινή παράλειψη ορισμένης συμπεριφοράς, ή προσωρινή απαγόρευση της διακοπής ή της παύσης της παροχής ορισμένης παρεχόμενης υπηρεσίας.

Δέσμευση, μεσεγγύηση και παρακατάθεση χρηματικών ποσών: πρόκειται σαφώς για ασφαλιστικό μέτρο και συνιστά συντηρητική κατάσχεση, καθώς διασφαλίζει την ικανοποίηση αξίωσης με συγκεκριμένο οικονομικό περιεχόμενο. Το μέτρο αυτό επιτρέπει τη δέσμευση και παρακατάθεση εσόδων που προκύπτουν από παράνομη δραστηριότητα. Δεν είναι δυνατή η χωριστή επιβολή τους, επομένως είναι αναγκαία η ταυτόχρονη επιβολή δέσμευσης και παρακατάθεσης. Εφόσον επιδιώκεται μόνο η μία εκ των δύο, θα πρέπει να γίνει προσφυγή στα γενικά μέτρα που περιγράφονται ανωτέρω. Επίσης, στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου, μπορεί επίσης να ζητηθεί η θέση υπό μεσεγγύηση ή η παρακατάθεση χρηματικών ποσών που αξιώνονται ως αμοιβή για δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας πρόκειται για το δικαίωμα των δημιουργών να λαμβάνουν χρηματικά ποσά για τα έργα τους, το οποίο συνίσταται στο δικαίωμά τους αναλογικής συμμετοχής στα έσοδα που προκύπτουν από τους διάφορους τρόπους δημόσιας εκμετάλλευσης που αναγνωρίζονται από τον νόμο περί διανοητικής ιδιοκτησίας.

Παρακατάθεση υλικών ή αντιτύπων που συνδέονται με καθεστώς αποκλειστικότητας: πρόκειται για ασφαλιστικό μέτρο που εντάσσεται στον τομέα της προστασίας των δικαιωμάτων αποκλειστικής εκμετάλλευσης τα οποία παρέχουν στους δικαιούχους τους ειδικοί νόμοι για τη βιομηχανική και τη διανοητική ιδιοκτησία. Αποτελεί ειδική περίπτωση κατάσχεσης του σχετικού αντικειμένου, των αντιτύπων ή του υλικού που απαιτείται για την παραγωγή.

Αναστολή εταιρικών αποφάσεων: η εξειδίκευση του εν λόγω μέτρου εξαρτάται από τις αναγκαίες προϋποθέσεις για να ζητηθεί η λήψη του: 1 % του μετοχικού κεφαλαίου αν η εταιρεία έχει εκδώσει μετοχές οι οποίες, κατά τον χρόνο άσκησης της αίτησης, είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση σε επίσημη δευτερογενή αγορά ή 5 % του μετοχικού κεφαλαίου σε κάθε άλλη περίπτωση. Μπορεί να εφαρμοστεί σε κάθε είδους εμπορική εταιρεία.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Τα ασφαλιστικά μέτρα εκδίδονται κατά κανόνα κατόπιν ακρόασης του καθ' ου. Αν ο αιτών ισχυριστεί και αποδείξει ότι συντρέχουν λόγοι επείγοντος, τα ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να διαταχθούν από το δικαστήριο χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις, με αιτιολόγηση της μη ακρόασης του καθ' ου εντός προθεσμίας πέντε ημερών. Μετά την έκδοσή τους, τα ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να τροποποιηθούν εφόσον προβληθούν και αποδειχθούν στοιχεία ή περιστάσεις που δεν θα μπορούσαν να έχουν ληφθεί υπόψη κατά τον χρόνο της έκδοσης των μέτρων ή εντός της προθεσμίας για την προσβολή της απόφασης που διέταξε τα μέτρα.

Αν με την απόφαση στην κύρια υπόθεση απορριφθεί η αγωγή του αιτούντος, ο δικαστής πρέπει να διατάξει αμέσως την άρση του μέτρου, εκτός αν υποβληθεί αίτηση περί του αντιθέτου ενόψει των περιστάσεων της υπόθεσης και ύστερα από αύξηση της εγγύησης.

Αν η αγωγή γίνει εν μέρει δεκτή, ο δικαστής αποφασίζει, κατόπιν ακρόασης του αντιδίκου, την άρση ή τη διατήρηση του μέτρου.

Αν επιβεβαιωθεί η απόρριψη της αγωγής, με την έκδοση της τελεσίδικης απόφασης, το δικαστήριο αίρει αυτεπαγγέλτως τα μέτρα και το θιγόμενο μέρος δύναται να ασκήσει αγωγή αποζημίωσης για τη ζημία που υπέστη (αυτό ισχύει και στην περίπτωση της παραίτησης από το δικαίωμα ή το δικόγραφο της αγωγής).

Άλλη περίπτωση στην οποία είναι δυνατή η τροποποίηση ασφαλιστικών μέτρων είναι όταν η αίτηση έκδοσης του μέτρου υποβλήθηκε πριν από την αγωγή και το μέτρο εκδόθηκε χωρίς ακρόαση του καθ' ου. Στην περίπτωση αυτή, αν ο αιτών δεν τηρήσει τη νόμιμη προθεσμία των είκοσι ημερών για την άσκηση της αγωγής και η εν λόγω προθεσμία εκπνεύσει, το μέτρο αίρεται άμεσα και ο καθ' ου δικαιούται αποζημίωση για τη ζημία που υπέστη, ενώ επιβάλλονται στον αιτούντα τα συνολικά έξοδα της διαδικασίας.

Ομοίως, το μέτρο δεν μπορεί να διατηρηθεί σε περίπτωση που η δίκη ανασταλεί για διάστημα μεγαλύτερο των έξι μηνών για λόγο που βαρύνει τον αιτούντα.

Αν διαταχθεί η προσωρινή εκτέλεση δικαστικής απόφασης, τα ασφαλιστικά μέτρα που έχουν διαταχθεί και τα οποία συνδέονται με την εν λόγω εκτέλεση αίρονται και αντικαθίστανται από τα μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης, κατά τρόπο ώστε τα μέτρα που επιβλήθηκαν αρχικά ως ασφαλιστικά να αλλάζουν φύση. Τέλος, ο καθ' ου δύναται να ζητήσει από το δικαστήριο την αντικατάσταση του ασφαλιστικού μέτρου με την καταβολή εγγύησης ύψους επαρκούς ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης εφαρμογή της δικαστικής απόφασης. Αρμόδιο συναφώς είναι το δικαστήριο που διέταξε το μέτρο, το οποίο καθορίζει την προς παροχή εγγύηση, η οποία μπορεί να καταβληθεί σε χρήμα ή να παρασχεθεί υπό τη μορφή τριτεγγύησης.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Οι δικονομικοί κανόνες προβλέπουν τη δυνατότητα άσκησης έφεσης ενώπιον ανώτερου δικαστηρίου.

Συνεπώς, υπάρχει η δυνατότητα έφεσης κατά της απόφασης που διατάσσει τα μέτρα, μολοντί η εν λόγω έφεση δεν αναστέλλει την εφαρμογή των μέτρων. Μπορεί επίσης να ασκηθεί έφεση κατά απόφασης με την οποία απορρίπτεται η έκδοση μέτρων.

Εξάλλου, πέραν της εν λόγω δυνατότητας έφεσης, ο αιτών δύναται, σε κάθε περίπτωση, να καταθέσει εκ νέου την αίτησή του εφόσον έχουν αλλάξει οι συνθήκες που επικρατούσαν κατά τον χρόνο της αρχικής αίτησης.

Δεν υπάρχει δικαίωμα έφεσης κατά απόφασης που διατάσσει ασφαλιστικά μέτρα χωρίς προηγούμενη ακρόαση του καθ' ου, καθώς η ορθή διαδικασία στην περίπτωση αυτή είναι η άσκηση ανακοπής, η οποία ασκείται ενώπιον του δικαστηρίου που διέταξε το ασφαλιστικό μέτρο. Ο καθ' ου δύναται να ασκήσει έφεση –η οποία δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα– κατά απόφασης απόρριψης της εν λόγω ανακοπής του. Ο αιτών τα ασφαλιστικά μέτρα έχει το ίδιο δικαίωμα άσκησης έφεσης σε περίπτωση που γίνει δεκτή, εν όλω ή εν μέρει, η ανακοπή του καθ' ου.

Σε αντίθεση με τα ανωτέρω, δεν υφίσταται δικαίωμα έφεσης κατά απόφασης που δέχεται ή απορρίπτει αίτημα εγγυοδοσίας.

Η κατάρτιση και η τεκμηρίωση της έφεσης διέπονται από τους γενικούς κανόνες (άρθρο 458). Σε περίπτωση περισσότερων εφεσιβαλλόντων, η σχετική προθεσμία υπολογίζεται χωριστά για τον καθένα.

Όπως προαναφέρθηκε, στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, η άσκηση έφεσης δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα: το δικαστήριο εξακολουθεί να εκδίδει τις διατάξεις που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή του ασφαλιστικού μέτρου.

Στο εφετέιο οι αποφάσεις που απορρίπτουν τα ασφαλιστικά μέτρα εκδικάζονται κατά προτεραιότητα, με τις ημερομηνίες συνεδρίασης, ψηφοφορίας και έκδοσης της απόφασης να ορίζονται το συντομότερο δυνατόν.

ΕΞΟΔΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Γενικά, το ζήτημα των εξόδων της διαδικασίας ρυθμίζεται βάσει του κριτηρίου της ήττας στη δίκη, σύμφωνα με το οποίο τα εν λόγω έξοδα βαρύνουν τον αντίδικο του διαδίκου του οποίου το αίτημα (αποδοχή ή απόρριψη των μέτρων) κάνει δεκτό η απόφαση. Συγκεκριμένα, το άρθρο 736 του ΚΠολΔ ορίζει ότι ο αιτών βαρύνεται με τα έξοδα σε περίπτωση απόρριψης του αιτήματος (αρχή «ο ηττημένος πληρώνει»), αλλά δεν υφίσταται αντίστοιχη διάταξη (που να ορίζει ότι ο καθ' ου βαρύνεται με τα έξοδα) για την περίπτωση αποδοχής του αιτήματος. Για τις περιπτώσεις αυτές, υποστηρίζονται διαφορετικές απόψεις στη νομική θεωρία και τη νομολογία.

Τελευταία επικαιροποίηση: 02/04/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Γαλλία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων μπορεί ανά πάσα στιγμή να διατάξει επείγοντως προσωρινά μέτρα (επείγουσα διαδικασία, εγγυοδοσία, αποβολή από τη νομή ή την κατοχή, απαγόρευση πράξης επ' απειλή χρηματικής ποινής, διατήρηση αποδεικτικού μέσου).

Τα προσωρινά μέτρα που μπορούν να ληφθούν δεν προβλέπονται περιοριστικά: στο πλαίσιο διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων μπορούν να διαταχθούν όλα τα επείγοντα μέτρα που δεν προσκρούουν σε καμία σοβαρή αντίκρουση ή τα οποία δικαιολογούνται από την ύπαρξη διαφοράς (εγγυοδοσία, αποβολή καταπατητή, πραγματογνωμοσύνη ή διάπίστωση ζημίας κ.λπ.). Επίσης, ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να διατάξει επείγοντως κάθε αναγκαίο μέτρο είτε για την αποτροπή επικείμενης ζημίας (ιδίως εργασίες σταθεροποίησης) είτε για την παύση προδήλως παράνομης προσβολής.

Προβλέπεται ειδικό καθεστώς για τα συντηρητικά μέτρα (συντηρητικές κατασχέσεις και δικαστικές ασφάλειες), τα οποία επιτρέπουν στον πιστωτή, συνήθως με την έγκριση του δικαστή, να δεσμεύσει το σύνολο ή μέρος των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη ή να εγγράψει επί των περιουσιακών αυτών στοιχείων ειδική εμπράγματη ασφάλεια, προκειμένου να εξασφαλίσει την εξόφληση απαίτησης η οποία δεν έχει ακόμη αναγνωριστεί με δικαστική απόφαση αλλά της οποίας η δυνατότητα είσπραξης φαίνεται να απειλείται.

Τα συντηρητικά μέτρα μπορούν να λάβουν τις εξής δύο μορφές:

της συντηρητικής κατάσχεσης, η οποία επιτρέπει τη συντηρητική κατάσχεση υλικών περιουσιακών στοιχείων (επίπλων, οχημάτων κ.λπ.), άυλων περιουσιακών στοιχείων (χρηματικών ποσών, εταιρικών δικαιωμάτων, κινητών αξιών κ.λπ.) ή απαιτήσεων (τραπεζικών λογαριασμών, μισθωμάτων κ.λπ.), της δικαστικής ασφάλειας επί ακινήτων, επί της υπεραξίας επιχείρησης, επί εταιρικών μεριδίων ή επί κινητών αξιών (εγγραφή προσωρινής υποθήκης, ενεχυρίαση εταιρικών μεριδίων ή κινητών αξιών).

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Προσωρινά μέτρα: η προσφυγή στον δικαστή των ασφαλιστικών μέτρων γίνεται μέσω επίδοσης κλήσης (κλήτευση μέσω δικαστικού επιμελητή). Πρόκειται για διαδικασία επείγουσα, κατ' αντιδίκια. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, μπορεί να διαταχθεί η λήψη προσωρινών μέτρων κατόπιν αιτήσεως, χωρίς προηγούμενη κατ' αντιμωλία συζήτηση.

Συντηρητικά μέτρα: καταρχήν, απαιτείται η προηγούμενη έγκριση του δικαστή. Ωστόσο, ο πιστωτής απαλλάσσεται από την υποχρέωση λήψης της εν λόγω έγκρισης όταν στηρίζεται σε εκτελεστό τίτλο ή δικαστική απόφαση η οποία δεν είναι ακόμα εκτελεστή. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση μη πληρωμής συναλλαγματικής που έχει γίνει αποδεκτή, γραμματίου σε διαταγή, επιταγής ή μισθώματος για τη μίσθωση ακινήτου (εφόσον η σύμβαση είναι έγγραφη). Όσον αφορά τα προσωρινά μέτρα, ο καθορισμός του αρμόδιου δικαστηρίου εξαρτάται από τη φύση της αίτησης. Η γενική αρμοδιότητα ανήκει στον πρόεδρο του πρωτοδικείου (tribunal judiciaire). Παρά ταύτα, το πρωτοδικείο (tribunal de proximité), ο πρόεδρος του εμποροδικείου (tribunal de commerce), του εργατοδικείου (conseil des prud'hommes) και του δικαστηρίου αγροτικών μισθώσεων (tribunal paritaire des baux ruraux) μπορούν επίσης να αποφαινούνται επί ασφαλιστικών μέτρων εντός των ορίων της αρμοδιότητάς τους.

Αρμόδιος δικαστής για τα συντηρητικά μέτρα είναι ο δικαστής της εκτέλεσης, ο οποίος είναι δικαστής του πρωτοδικείου, ή ο πρόεδρος του εμποροδικείου, όταν η αίτηση, η οποία υποβάλλεται πριν από την έναρξη οποιασδήποτε διαδικασίας, επιδιώκει τη διατήρηση απαίτησης που εμπίπτει στη δικαιοδοσία του εμποροδικείου.

Αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του οφειλέτη όταν ο τόπος κατοικίας του βρίσκεται στη Γαλλία. Ελλείψει τόπου κατοικίας στη Γαλλία, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου εκτέλεσης του μέτρου.

Η εκπροσώπηση από δικηγόρο είναι καταρχήν υποχρεωτική ενώπιον του δικαστή των ασφαλιστικών μέτρων και του δικαστή της εκτέλεσης, εκτός από την περίπτωση ορισμένων αιτήσεων, ιδίως όταν αφορούν ποσό μικρότερο των 10 000 EUR. Οι συντηρητικές κατασχέσεις πρέπει να επιβάλλονται από δικαστικό επιμελητή. Δεν προβλέπεται η ίδια υποχρέωση για την εγγραφή των δικαστικών ασφαλειών. Ωστόσο, δεδομένης της νομικής περιπλοκότητας της εγγραφής ασφάλειας, οι πιστωτές καταφεύγουν πάντοτε στη βοήθεια επαγγελματία νομικού.

Το κόστος των συντηρητικών μέτρων βαρύνει τελικά τον οφειλέτη, ακόμη και αν ο πιστωτής χρειαστεί να το προκαταβάλει. Τα έξοδα εκτέλεσης υπόκεινται σε διατίμηση μέσω της οποίας ορίζεται η αμοιβή των δικαστικών επιμελητών για κάθε πράξη εκτέλεσης και κάθε συντηρητικό μέτρο.

Βάσει του διατάγματος αριθ. ° 96-1080 της 12ης Δεκεμβρίου 1996, η καθορισμένη αμοιβή των δικαστικών επιμελητών περιλαμβάνει ένα κατ' αποκοπή ποσό το οποίο εκφράζεται, σωρευτικά ή αναλλακτικά κατά περίπτωση, σε σταθερά ή αναλογικά δικαιώματα, τα οποία συμπληρώνονται ενίοτε από δικαιώματα λήψης καταδιωκτικών μέτρων.

Σε ό,τι αφορά τα συντηρητικά μέτρα, τα αναλογικά δικαιώματα ανάκτησης, υπολογιζόμενα επί των ανακτώμενων ποσών, δεν καθίστανται απαιτητά παρά μόνο εφόσον οι δικαστικοί επιμελητές λάβουν εντολή να ανακτήσουν τα οφειλόμενα ποσά. Εξάλλου, ο ονομαστικός κατάλογος που επισυνάπτεται στο ως άνω διάταγμα αποκλείει την καταβολή συμπληρωματικής αμοιβής ελεύθερα διαπραγματευθείσας, εξαιρουμένων ωστόσο των συντηρητικών κατασχέσεων εταιρικών δικαιωμάτων και κινητών αξιών.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Το δικαστήριο δεν λαμβάνει το συντηρητικό μέτρο αλλά το εγκρίνει. Το μέτρο λαμβάνεται από τον δικαστικό επιμελητή κατόπιν αίτησης του δικαιούχου της έγκρισης.

Εάν απαιτείται προηγούμενη έγκριση του δικαστή, θα πρέπει η απαίτηση να κρίνεται καταρχήν βάσιμη.

Σε ό,τι αφορά τα συντηρητικά μέτρα, δεν προβλέπεται ρητά ως προϋπόθεση η ύπαρξη επείγοντος.

Ο πιστωτής οφείλει να καταδείξει ότι συντρέχουν περιστάσεις που μπορούν να απειλήσουν την ανάκτηση της απαίτησης (για παράδειγμα, κακή πίστη του οφειλέτη ο οποίος αποκρύπτει τα περιουσιακά του στοιχεία, πολλαπλασιασμός των πιστωτών του κ.λπ.).

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Όλα τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη τα οποία δεν χαρακτηρίζονται ως ακατάσχετα από τον νόμο (όπως εκείνα που είναι απαραίτητα για την καθημερινή ζωή ή την άσκηση του επαγγέλματός του) μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο συντηρητικής κατάσχεσης. Το ίδιο ισχύει και για τις απαιτήσεις: ωστόσο, οι μισθοί δεν μπορούν ποτέ να αποτελέσουν το αντικείμενο συντηρητικών μέτρων (ακόμη και αν μπορούν να κατασχεθούν βάσει δικαστικής απόφασης ή άλλου εκτελεστού τίτλου, σύμφωνα με τη διαδικασία κατάσχεσης αμοιβών).

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Τα περιουσιακά στοιχεία που κατάσχονται συντηρητικά δεν μπορούν να διατεθούν. Ο οφειλέτης διατηρεί το δικαίωμα χρήσης και κάρπωσης τους, υπό την ευθύνη του, αλλά δεν δύναται να τα διαθέσει. Ο οφειλέτης, εάν καταχραστεί το κατασχεθέν περιουσιακό στοιχείο, διαπράττει αδίκημα το οποίο τιμωρείται με πρόστιμο και ποινή φυλάκισης.

Τα χρηματικά ποσά που κατάσχονται κατατίθενται σε λογαριασμό.

Τα περιουσιακά στοιχεία επί των οποίων επιβάλλεται δικαστική ασφάλεια μπορούν να πωληθούν από τον οφειλέτη, αλλά ο πιστωτής διαθέτει δικαίωμα παρακολούθησης και προνομιακής ικανοποίησης από το τίμημα της πώλησης των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων.

Τα περιουσιακά στοιχεία που κατάσχονται συντηρητικά τίθενται υπό την ευθύνη του οφειλέτη, ο οποίος καθίσταται «κηδεμόνας» τους, καθώς το αποτέλεσμα της κατάσχεσης δεν αντιπάσεται έναντι τρίτων. Αντιθέτως, οι δικαστικές ασφάλειες, οι οποίες αποτελούν αντικείμενο μέτρων δημοσιότητας (εμπορικής ή κτηματολογικής), αντιπάσσονται έναντι πάντων.

Η τράπεζα (και κάθε τρίτος εν γένει) που λαμβάνει αίτηση συντηρητικής κατάσχεσης για πελάτη υποχρεούται να γνωστοποιήσει αμέσως στον δικαστικό επιμελητή το σύνολο των υποχρεώσεων της έναντι του οφειλέτη (δηλαδή, το σύνολο των τραπεζικών λογαριασμών που έχουν ανοιχτεί στο όνομα του οφειλέτη, καθώς και των ποσών που περιλαμβάνονται σε αυτούς). Εάν η τράπεζα δεν παράσχει αυτές τις πληροφορίες χωρίς νόμιμη αιτία, μπορεί να καταδικαστεί στην εξόφληση της οφειλής αντί του οφειλέτη.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Τα συντηρητικά μέτρα πρέπει να λαμβάνονται εντός τριών μηνών από την έκδοση της απόφασης του δικαστή που τα εγκρίνει. Διαφορετικά, η έγκριση παύει να ισχύει.

Εάν ο πιστωτής δεν έχει ακόμη κινήσει διαδικασία για την αναγνώριση της απαίτησής του, οφείλει να το πράξει εντός του μήνα κατά τον οποίο λαμβάνεται το μέτρο. Διαφορετικά, το μέτρο παύει να ισχύει.

Τα συντηρητικά μέτρα πρέπει να κοινοποιούνται στον οφειλέτη το αργότερο εντός οκτώ ημερών. Ο οφειλέτης δύναται να προσφύγει στον δικαστή της εκτέλεσης προκειμένου να προσβάλει το μέτρο ή την έγκρισή του. Ο δικαστής μπορεί επίσης να έχει προβλέψει, εκ των προτέρων, ημερομηνία ακρόασης κατά την οποία οι διάδικοι καλούνται σε συζήτηση επί του μέτρου. Καταρχήν, η προσφυγή εκ μέρους του οφειλέτη είναι παραδεκτή ενόσω η συντηρητική κατάσχεση δεν έχει μετατραπεί σε αναγκαστική κατάσχεση κατόπιν της έκδοσης δικαστικής απόφασης υπέρ του πιστωτή σχετικά με την απαίτηση.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Ο οφειλέτης δύναται να προσβάλει τη δικαστική απόφαση ταυτόχρονα με το ίδιο το μέτρο.

Ο δικαστής της εκτέλεσης, ο οποίος είναι αρμόδιος για την έγκριση των συντηρητικών μέτρων, επιλαμβάνεται επίσης των προσφυγών κατά της απόφασης.

Οι αποφάσεις αυτού προσβάλλονται με έφεση ενώπιον του εφετίου.

Στον βαθμό που ο οφειλέτης λαμβάνει ταυτόχρονα γνώση της έγκρισης του μέτρου και του ίδιου του μέτρου, η προσφυγή κατά της δικαστικής απόφασης διέπεται από τους ίδιους κανόνες με την προσφυγή κατά του μέτρου: είναι παραδεκτή ενόσω το συντηρητικό μέτρο δεν έχει μετατραπεί σε μέτρο εκτέλεσης.

Η προσφυγή δεν αναστέλλει την ισχύ του συντηρητικού μέτρου, το οποίο παράγει αποτελέσματα ενόσω ο δικαστής δεν έχει διατάξει την άρση του ή δεν το έχει κηρύξει άκυρο.

Οι αποφάσεις που προβλέπουν προσωρινά μέτρα μπορούν να προσβληθούν με την άσκηση ένδικου μέσου (έφεση κατόπιν κατ' αντιμωλία διαδικασίας, συνοπτική διαδικασία ανάκλησης σε περίπτωση μη κατ' αντιμωλία διαδικασίας).

Σχετικοί σύνδεσμοι

 [Ιστότοπος Legifrance](#)

 [Ιστότοπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης](#)

 [Ιστότοπος του Εθνικού Συλλόγου Δικαστικών Επιμελητών](#)

Τελευταία επικαιροποίηση: 04/04/2022

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις

μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Κροατία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Ο νόμος περί εκτέλεσης [Ovršni zakon («OZ»), Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της Κροατίας (Narodne Novine - «NN») αριθ. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 και 73/17], στην τρίτη ενότητα που επιγράφεται Εξασφάλιση απαιτήσεων (Osiguranje), προβλέπει τα παρακάτω μέτρα:

- εξασφάλιση απαιτήσεων με αναγκαστική σύσταση εμπράγματος βάρους σε ακίνητο - τίτλος 28,
- δικαστική και συμβολαιογραφική εξασφάλιση απαιτήσεων με σύσταση εμπράγματος βάρους βάσει συμφωνίας των μερών - τίτλος 29,
- δικαστική και συμβολαιογραφική εξασφάλιση απαιτήσεων με μεταβίβαση της κυριότητας επί πραγμάτων και μεταβίβαση δικαιωμάτων - τίτλος 30,
- εξασφάλιση απαιτήσεων με συντηρητική εκτέλεση - τίτλος 31,
- εξασφάλιση απαιτήσεων με συντηρητικά μέτρα - τίτλος 32,
- προσωρινά μέτρα - τίτλος 33.

Σύμφωνα με τον OZ, ως ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να οριστούν μόνον τα μέτρα που προσδιορίζονται ως τέτοια από αυτόν ή άλλον νόμο. Δεν επιτρέπεται η λήψη ασφαλιστικών μέτρων επί πραγμάτων και δικαιωμάτων τα οποία, σύμφωνα με τον OZ, δεν υπόκεινται σε εκτέλεση, εκτός αν άλλως ορίζεται από τον εν λόγω νόμο.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Ως (μακροπρόθεσμο) μέτρο στο πλαίσιο της αναγκαστικής εξασφάλισης απαιτήσεων, ο OZ επιτρέπει την εξασφάλιση απαιτήσεων με την αναγκαστική σύσταση εμπράγματος βάρους σε ακίνητα και κινητά περιουσιακά στοιχεία (λ.χ., σε χρηματικές αξιώσεις, εισοδήματα-μισθούς, συντάξεις κ.ο.κ, τραπεζικούς λογαριασμούς, χρεόγραφα και μετοχές), καθώς και με τη μεταβίβαση της κυριότητας επί πραγμάτων και με τη μεταβίβαση δικαιωμάτων. Η εξασφάλιση απαίτησης με τη σύσταση εμπράγματος βάρους μπορεί να είναι εκούσια ή αναγκαστική, ενώ η εξασφάλιση απαίτησης με τη μεταβίβαση της κυριότητας επί πραγμάτων και με τη μεταβίβαση δικαιωμάτων μπορεί να είναι μόνον εκούσια, με διαδικασία που διεξάγεται ενώπιον δικαστηρίου ή συμβολαιογράφου. Άλλα μέτρα που προβλέπονται από τον OZ παρέχουν εξασφάλιση με συντηρητική εκτέλεση, με συντηρητικά μέτρα και με προσωρινά μέτρα. Τα εν λόγω μέτρα μπορούν να καθοριστούν μόνον δικαστικά με αναγκαστικό τρόπο, είτε κατόπιν αιτήματος διαδίκου είτε αυτεπαγγέλτως.

Τα δημοτικά δικαστήρια είναι αρμόδια για την παραγγελία και την εκτέλεση των ασφαλιστικών μέτρων, εκτός αν ο νόμος ορίζει άλλο αρμόδιο δικαστήριο, ενώ στις υποθέσεις που την αρμοδιότητα να διατάξουν την εκτέλεση έχουν τα εμπορικά δικαστήρια, αυτά είναι αρμόδια και για την παραγγελία και την εκτέλεση των ασφαλιστικών μέτρων.

Δικαστήριο αρμόδιο να διατάξει και να εκτελέσει αυτεπαγγέλτως ασφαλιστικά μέτρα είναι το δικαστήριο που είναι αρμόδιο να αποφασίσει επί της αίτησης του δανειστή που επιδιώκει τα ασφαλιστικά μέτρα, εκτός αν άλλως ορίζει ο νόμος.

Δικαστήριο αρμόδιο να αποφασίσει επί αίτησης εξασφάλισης χρηματικής απαίτησης με την αναγκαστική σύσταση εμπράγματος βάρους σε ακίνητο είναι το δικαστήριο που τηρεί το κτηματολόγιο στο οποίο πρέπει να καταχωριστεί ο εκτελεστός τίτλος που καθορίζει τη χρηματική απαίτηση. Σκοπός του εν λόγω μέτρου είναι η εξασφάλιση της χρηματικής απαίτησης με την επιβολή επί του ακινήτου εμπράγματος βάρους το οποίο θα καταχωριστεί στο κτηματολόγιο. Η καταχώριση αυτή έχει ως αποτέλεσμα να μπορεί να επιστευστεί εκτέλεση επί του ακινήτου και έναντι τρίτων που τυχόν θα αποκτήσουν το ακίνητο μεταγενέστερα.

Το δικαστήριο μπορεί, κατόπιν κοινής αίτησης του δανειστή που επιδιώκει την εξασφάλιση και του οφειλέτη που την παραχωρεί, να διατάξει τη δικαστική εξασφάλιση χρηματικής απαίτησης με τη σύσταση εμπράγματος βάρους επί συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων με συμφωνία των μερών. Το κατά τόπο αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση της αίτησης του δανειστή που επιδιώκει την εξασφάλιση χρηματικής απαίτησης ζητώντας να διαταχθεί και να επιβληθεί εμπράγματο βάρος επί πραγμάτων ή δικαιωμάτων του οφειλέτη καθορίζεται βάσει των διατάξεων του OZ για την κατά τόπο αρμοδιότητα των δικαστηρίων στη διαδικασία εκτέλεσης επί συγκεκριμένων, υποκείμενων σε εκτέλεση, περιουσιακών στοιχείων για την είσπραξη χρηματικών απαιτήσεων. Στα πρακτικά του δικαστηρίου καταχωρίζεται η συμφωνία των διαδίκων ως προς την ύπαρξη της απαίτησης και τον χρόνο κατά τον οποίο αυτή θα καταστεί απαιτητή, καθώς και η συμφωνία των διαδίκων για την εξασφάλιση της εν λόγω απαίτησης με τη σύσταση εμπράγματος βάρους. Η υπογεγραμμένη συμφωνία έχει την ισχύ δικαστικού συμβιβασμού.

Η συμβολαιογραφική εξασφάλιση χρηματικής απαίτησης με τη σύσταση εμπράγματος βάρους βάσει συμφωνίας των μερών είναι εφικτή με συμφωνία του δανειστή και του οφειλέτη που έχει περιβληθεί τον τύπο συμβολαιογραφικού εγγράφου ή επικυρωμένου ιδιωτικού εγγράφου και που συμπεριλαμβάνει δήλωση του οφειλέτη ότι συμφωνεί στη σύσταση εμπράγματος βάρους σε συγκεκριμένο περιουσιακό του στοιχείο.

Η δικαστική εξασφάλιση απαίτησης με τη μεταβίβαση της κυριότητας επί πραγμάτων ή τη μεταβίβαση δικαιωμάτων είναι εφικτή με συμφωνία των διαδίκων να καταχωριστεί στα πρακτικά της δίκης συμφωνία τους για τη μεταβίβαση της κυριότητας επί συγκεκριμένων πραγμάτων του οφειλέτη που παραχωρεί την εξασφάλιση προς τον δανειστή που λαμβάνει την εξασφάλιση, ή για τη μεταβίβαση συγκεκριμένων δικαιωμάτων του οφειλέτη που παραχωρεί την εξασφάλιση προς τον δανειστή που λαμβάνει την εξασφάλιση, με σκοπό την εξασφάλιση συγκεκριμένης χρηματικής απαίτησης του δανειστή. Μπορούν να εξασφαλίζονται και μελλοντικές απαιτήσεις. Η συμφωνία έχει την ισχύ δικαστικού συμβιβασμού. Το κατά τόπο αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση της αίτησης του δανειστή που επιδιώκει την εξασφάλιση χρηματικής απαίτησης ζητώντας να του μεταβιβαστεί η κυριότητα επί πραγμάτων ή δικαιώματα καθορίζεται βάσει των διατάξεων του OZ για την κατά τόπο αρμοδιότητα των δικαστηρίων στη διαδικασία εκτέλεσης επί συγκεκριμένων, υποκείμενων σε εκτέλεση, περιουσιακών στοιχείων για την είσπραξη χρηματικών απαιτήσεων.

Η συμβολαιογραφική εξασφάλιση απαίτησης με τη μεταβίβαση της κυριότητας επί πραγμάτων, τη μεταβίβαση δικαιωμάτων ή τη μεταβίβαση μετοχών, μεριδίων ή συμμετοχών σε εταιρεία είναι εφικτή με συμφωνία του δανειστή και του οφειλέτη που έχει περιβληθεί τον τύπο συμβολαιογραφικού εγγράφου ή επικυρωμένου ιδιωτικού εγγράφου. Η αρμοδιότητα του συμβολαιογράφου να προβαίνει σε επιμέρους πράξεις εξασφάλισης καθορίζεται βάσει των κανόνων για την έδρα και την περιφέρεια των συμβολαιογράφων.

Κατά τόπον αρμόδιο για την εκδίκαση αίτησης συντηρητικής εκτέλεσης και τη διεξαγωγή της εν λόγω εκτέλεσης είναι το δικαστήριο που θα ήταν αρμόδιο για την εκτέλεση βάσει εκτελεστού τίτλου. Η εξασφάλιση απαίτησης με συντηρητική εκτέλεση διατάσσεται και εκτελείται από το δικαστήριο. Με απόφαση που εκδίδεται στο πλαίσιο αστικής διαδικασίας, το δικαστήριο διατάσσει συντηρητική εκτέλεση για την εξασφάλιση μη χρηματικής απαίτησης που δεν μπορεί να εξασφαλιστεί με προσωρινή καταχώριση στο δημόσιο μητρώο, εφόσον πιθανολογηθεί από τον επιστευδόντα δανειστή κίνδυνος να καταστεί αδύνατη ή κατά πολύ δυσχερέστερη η εκτέλεση αν αναβληθεί έως ότου η απόφαση καταστεί εκτελεστή και εφόσον ο επιστευδών δανειστής παρέχει ασφάλεια για τη ζημία που ενδέχεται να υποστεί ο καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτης από την εν λόγω εκτέλεση.

Κατά τόπον αρμόδιο για την εκδίκαση αίτησης εξασφάλισης απαίτησης με συντηρητικά μέτρα και την εκτέλεση των εν λόγω μέτρων είναι το δικαστήριο που θα ήταν αρμόδιο για την εκτέλεση βάσει του εκτελεστού τίτλου με τον οποίο διατάχθηκε η εξασφάλιση. Προϋπόθεση για να διαταχθούν συντηρητικά μέτρα είναι να πιθανολογήσει ο δανειστής που ζητά την εξασφάλιση ότι υπάρχει κίνδυνος να καταστεί αδύνατη ή κατά πολύ δυσχερέστερη η ικανοποίηση της απαίτησής του χωρίς τα εν λόγω μέτρα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, το δικαστήριο μπορεί να εξαρτήσει το συντηρητικό μέτρο από την παροχή ασφάλειας για τις ζημιές που ο οφειλέτης που παραχωρεί την εξασφάλιση ενδέχεται να υποστεί από τη λήψη του εν λόγω μέτρου. Η αιτιολογημένη απόφαση που διατάσσει συντηρητικό μέτρο πρέπει να μνημονεύει το ύψος της απαίτησης που εξασφαλίζεται, περιλαμβανομένων των τόκων και των εξόδων, το μέτρο που χρησιμοποιείται για την εξασφάλιση της απαίτησης και τον χρόνο για τον οποίο διατάσσεται (το αργότερο μέχρι 15 ημέρες μετά την εκπλήρωση των προϋποθέσεων εκτέλεσης).

Πριν από την έναρξη δίκης ή την κίνηση άλλης δικαστικής διαδικασίας σχετικά με την απαίτηση που αποτελεί το αντικείμενο εξασφάλισης, κατά τόπον αρμόδιο για την εκδίκαση της αίτησης εξασφάλισης απαίτησης με συντηρητικά μέτρα είναι το δικαστήριο που θα ήταν αρμόδιο να εκδικάσει την αίτηση εκτέλεσης. Κατά τόπον αρμόδιο για την εκτέλεση των συντηρητικών μέτρων είναι το δικαστήριο που θα ήταν αρμόδιο να διεξαγάγει την εκτέλεση. Μετά την κίνηση δικαστικής διαδικασίας, αρμόδιο για την εκδίκαση της αίτησης εξασφάλισης με απαίτησης με συντηρητικά μέτρα είναι το δικαστήριο ενώπιον του οποίου έχει κινηθεί η διαδικασία. Εάν δικαιολογείται από τις ιδιαίτερες περιστάσεις της υπόθεσης, αίτηση μπορεί επίσης να κατατεθεί ενώπιον του δικαστηρίου που είναι κατά τόπον αρμόδιο να διεξαγάγει την εκτέλεση. Το δικαστήριο που θα ήταν αρμόδιο για την εκδίκαση αίτησης εκτέλεσης βάσει εκτελεστού τίτλου που εκδόθηκε στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας είναι επίσης αρμόδιο για την εκδίκαση αίτησης λήψης συντηρητικών μέτρων μετά το πέρας της εν λόγω διαδικασίας. Τα συντηρητικά μέτρα διατάσσονται από το δικαστήριο βάσει αίτησης που υποβάλλεται πριν από την κίνηση ή κατά τη διάρκεια της δικαστικής ή διοικητικής διαδικασίας και μετά το πέρας της εν λόγω διαδικασίας έως τη διεξαγωγή της εκτέλεσης. Οι αποφάσεις που διατάσσουν συντηρητικά μέτρα έχουν την ισχύ διαταγής εκτέλεσης. Τα είδη των συντηρητικών μέτρων εξαρτώνται από το αν με το συντηρητικό μέτρο εξασφαλίζεται χρηματική ή μη χρηματική απαίτηση. Το δικαστήριο μπορεί, ανάλογα με τις περιστάσεις της υπόθεσης, να διατάξει περισσότερα συντηρητικά μέτρα, αν το κρίνει αναγκαίο.

Η σύσταση βάρους, η παραχώρηση δικαιωμάτων και η επιβολή απαγορεύσεων επί κινήτων, μετοχών, μεριδίων ή συμμετοχών καταχωρίζονται, βάσει δικαστικής απόφασης, συμβολαιογραφικού εγγράφου ή επικυρωμένου ιδιωτικού εγγράφου, στο μητρώο δικαστικών και συμβολαιογραφικών εξασφαλίσεων που έχουν συσταθεί υπέρ δανειστών (μητρώο εμπράγματος βαρών) (*Upisnik založnih prava*), το οποίο τηρείται στην Οικονομική Υπηρεσία και αποτελεί μια μοναδική βάση δεδομένων με τα εμπράγματα βάρη που έχουν συσταθεί, τα δικαιώματα που έχουν παραχωρηθεί και τις απαγορεύσεις που έχουν επιβληθεί, ενώ η σύσταση εμπράγματος βαρών και η μεταβολή δικαιωμάτων ιδιοκτησίας επί ακινήτων πραγματοποιείται με την καταχώρισή τους στα κτηματολόγια.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Όταν διατάζει την εξασφάλιση απαίτησης με την αναγκαστική σύσταση εμπράγματος βάρους σε ακίνητο, το δικαστήριο αποφασίζει επί της αίτησης εξασφάλισης χρηματικής απαίτησης βάσει εκτελεστού τίτλου που διατάζει την εξόφληση της χρηματικής απαίτησης. Η διαταγή εξασφάλισης δεν υπόκειται σε ειδικές προϋποθέσεις και το δικαστήριο, βασιζόμενο στην αίτηση, διατάζει την εξασφάλιση και τη σύσταση εμπράγματος βάρους υπέρ του εξασφαλισμένου δανειστή στο ακίνητο που έχει καταχωριστεί στο κτηματολόγιο, μνημονεύοντας επίσης την εκτελεστότητα της απαίτησης. Αν ο οφειλέτης σε βάρος του οποίου διατάζεται η εξασφάλιση δεν είναι καταχωρισμένος στο κτηματολόγιο ως κύριος του ακινήτου, ο δανειστής που ζητά την εξασφάλιση συνυποβάλλει με την αίτηση το κατάλληλο έγγραφο για την καταχώριση του δικαιώματος κυριότητας του οφειλέτη σε βάρος του οποίου διατάζεται η εξασφάλιση.

Προς τον σκοπό της εξασφάλισης χρηματικής απαίτησης του δανειστή που ζητά την εξασφάλιση με τη σύσταση εμπράγματος βάρους σε συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία, ο δανειστής που ζητά την εξασφάλιση και το ασφαλειοδότης μπορούν να ζητήσουν συναινετικά από το δικαστήριο να διατάξει και να επιβάλει, προς όφελος του δανειστή που ζητά την εξασφάλιση, τη σύσταση εμπράγματος βάρους σε ακίνητα, κινητά, χρηματικές απαιτήσεις και άλλα πράγματα και δικαιώματα που ανήκουν στον ασφαλειοδότη. Ομοίως, μπορούν να καταρτίσουν συμφωνία υπό τη μορφή συμβολαιογραφικού ή επικυρωμένου ιδιωτικού εγγράφου στην οποία ο ασφαλειοδότης θα δηλώνει τη συμφωνία του στη σύσταση εμπράγματος βάρους σε συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο του.

Το υπογεγραμμένο πρακτικό της δίκης, το συμβολαιογραφικό έγγραφο ή το επικυρωμένο ιδιωτικό έγγραφο έχει επίσης την ισχύ δικαστικού συμβιβασμού έναντι του προσώπου που παρείχε τη συμφωνία του για τη σύσταση εμπράγματος βάρους σε πράγμα ή δικαίωμά του. Επομένως, για την είσπραξη της εξασφαλισμένης αξίωσης, είναι δυνατόν, βάσει του εν λόγω εγγράφου, να ζητηθεί εκτέλεση απευθείας κατά του προσώπου που παραχώρησε το περιουσιακό στοιχείο στο οποίο επιβλήθηκε το εμπράγματο βάρος για την εξασφάλιση απαίτησης.

Οι διάδικοι μπορούν να ζητήσουν από κοινού από το δικαστήριο να ορίσει προφορική συνεδρίαση και να καταχωρίσει στα πρακτικά της εν λόγω συνεδρίασης τη συμφωνία τους για μεταβίβαση της κυριότητας περιουσιακού στοιχείου του οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση προς τον δανειστή που λαμβάνει την εξασφάλιση ή για μεταβίβαση δικαιώματος του οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση προς τον δανειστή που λαμβάνει την εξασφάλιση, προς τον σκοπό της εξασφάλισης συγκεκριμένης χρηματικής απαίτησης του δανειστή. Μπορούν να εξασφαλίζονται και μελλοντικές απαιτήσεις. Η εν λόγω συμφωνία μπορεί να καταρτιστεί με συμβολαιογραφικό έγγραφο ή με επικυρωμένο ιδιωτικό έγγραφο. Η συμφωνία θα πρέπει να περιέχει διάταξη σχετικά με τον χρόνο που θα καταστεί απαιτητή η εξασφαλισμένη απαίτηση ή σχετικά με τον τρόπο που θα καθοριστεί ο εν λόγω χρόνος. Ο πάροχος της εξασφάλισης μπορεί να είναι διαφορετικό πρόσωπο από αυτό που οφείλει στον εξασφαλισμένο δανειστή την εξασφαλισμένη απαίτηση, δηλαδή να είναι τρίτος που συναινεί να παράσχει εξασφάλιση στην οικεία απαίτηση. Η συμφωνία μπορεί επίσης να αφορά την εξασφάλιση μη χρηματικών απαιτήσεων, ωστόσο, στην περίπτωση αυτή, η συμφωνία πρέπει να προσδιορίζει τη χρηματική αξία της απαίτησης. Η απαίτηση θα πρέπει να είναι βεβαιωμένη ή να μπορεί να βεβαιωθεί. Στη συμφωνία μπορεί να προστεθεί δήλωση του παρόχου της εξασφάλισης ότι συναινεί να επιτρέπεται στον εξασφαλισμένο δανειστή να ζητήσει απευθείας, με βάση τα πρακτικά, εκτέλεση σε βάρος του παρόχου της εξασφάλισης για την απόδοση του περιουσιακού στοιχείου που αποτελεί το αντικείμενο της εξασφάλισης, αφού καταστεί απαιτητή η εξασφαλισμένη απαίτηση. Τα πρακτικά που περιλαμβάνουν τέτοια δήλωση αποτελούν εκτελεστό τίτλο. Όταν με τη συμφωνία μεταβιβάζεται η κυριότητα ακινήτου που έχει καταχωριστεί στο κτηματολόγιο, η συμφωνία θα πρέπει να περιέχει δήλωση του παρόχου της εξασφάλισης ότι συναινεί η μεταβίβαση να μπορεί να εκτελεστεί απευθείας στο κτηματολόγιο βάσει της συμφωνίας και ότι η καταχώριση στο κτηματολόγιο θα επιφέρει τη μεταβίβαση της κυριότητας του ακινήτου στον εξασφαλισμένο δανειστή, με σημείωση ότι η μεταβίβαση πραγματοποιείται με σκοπό την εξασφάλιση μιας συγκεκριμένης εξασφαλισμένης απαίτησης του εξασφαλισμένου δανειστή. Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά, ο πάροχος της εξασφάλισης μπορεί να συνεχίσει να κάνει χρήση του αντικειμένου το οποίο μεταβιβάστηκε κατά κυριότητα στον εξασφαλισμένο δανειστή, δηλαδή να ασκεί το δικαίωμα που μεταβιβάστηκε στον εξασφαλισμένο δανειστή, ενώ ο εξασφαλισμένος δανειστής μπορεί να πωλήσει το πράγμα ή το δικαίωμα που του μεταβιβάστηκε ή να βαρύνει με υποθήκη το ακίνητο, μόλις καταστεί απαιτητή η απαίτησή του.

Εξασφάλιση με συντηρητικά μέτρα μπορεί να διαταχθεί για την εξασφάλιση χρηματικών απαιτήσεων που βασίζονται σε απόφαση δικαστηρίου ή διοικητικού οργάνου η οποία δεν έχει ακόμη καταστεί εκτελεστή, σε δικαστικό συμβιβασμό ή συμβιβασμό ενώπιον διοικητικού οργάνου αν η οριζόμενη σ' αυτόν απαίτηση δεν έχει ακόμη καταστεί απαιτητή, ή σε συμβολαιογραφική απόφαση ή πράξη αν η οριζόμενη σ' αυτήν απαίτηση δεν έχει ακόμη καταστεί απαιτητή. Το δικαστήριο, βάσει των εν λόγω εγγράφων, διατάζει το συντηρητικό μέτρο εφόσον πιθανολογηθεί από τον δανειστή που ζητά την εξασφάλιση ότι υπάρχει κίνδυνος να καταστεί αδύνατη ή κατά πολύ δυσχερέστερη η ικανοποίηση της απαίτησης αν αυτή δεν εξασφαλιστεί. Ο κίνδυνος θεωρείται πιθανός αν η λήψη του συντηρητικού μέτρου ζητείται στη βάση διαταγής πληρωμής ή εντολής εκτέλεσης εκδοθείσας στη βάση γνήσιου εγγράφου το οποίο εκδόθηκε βάσει δημοσίου εγγράφου ή εγγράφου επικυρωμένου από συμβολαιογράφο, συναλλαγματικής ή επιταγής κατά των οποίων έχει ασκηθεί εγκαίρως ανακοπή στη

βάση απόφασης που εκδόθηκε στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας για απαίτηση που αφορά ακίνητο και η οποία μπορεί να επανεκδικαστεί στη βάση απόφασης που πρέπει να εκτελεστεί στην αλλοδαπή στη βάση απόφασης που έχει εκδοθεί βάσει ομολογίας κατά της οποίας έχει ασκηθεί έφεση στη βάση συμβιβασμού που προσβάλλεται με τον τρόπο που ορίζει ο νόμος στη βάση συμβολαιογραφικής απόφασης ή πράξης, αν η οριζόμενη σ' αυτήν απαίτηση δεν έχει καταστεί απαιτητή, η οποία προσβάλλεται με τον τρόπο που ορίζει ο νόμος. Το δικαστήριο απορρίπτει την αίτηση εξασφάλισης με συντηρητικό μέτρο ή ανακαλεί προηγουμένως διαταχθέν συντηρητικό μέτρο και αναστέλλει τη διαδικασία αν ο οφειλέτης κατά του οποίου ζητείται η εξασφάλιση πιθανολογήσει ότι δεν υπάρχει κίνδυνος ή ότι αυτός έχει εκλείψει.

Εξασφάλιση με προσωρινό μέτρο μπορεί να ζητηθεί πριν από την κίνηση ή όσο διαρκεί η δικαστική ή η διοικητική διαδικασία και μετά το πέρας αυτής έως τη διεξαγωγή της εκτέλεσης. Στην αίτηση με αντικείμενο τη λήψη προσωρινού μέτρου, ο δανειστής που ζητά την εξασφάλιση πρέπει να υποβάλει αίτημα με το οποίο να προσδιορίζει ακριβώς την απαίτηση της οποίας ζητά την εξασφάλιση, και να ορίζει το είδος του μέτρου που ζητά και τη διάρκειά του, καθώς και, όποτε είναι αναγκαίο, τα μέσα εξασφάλισης με τα οποία θα εκτελεστεί αναγκαστικά το προσωρινό μέτρο και το αντικείμενο της εξασφάλισης. Η αίτηση πρέπει να μνημονεύει τα πραγματικά περιστατικά στα οποία βασίζεται η αίτηση λήψης του προσωρινού μέτρου και να προτείνει αποδεικτικά στοιχεία για την τεκμηρίωση των σχετικών ισχυρισμών. Ο δανειστής που ζητά την εξασφάλιση οφείλει να επισυνάψει τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία, εφόσον είναι εφικτό, στην αίτηση. Προσωρινό μέτρο μπορεί να διαταχθεί για την εξασφάλιση μη ληξιπρόθεσμων και υπό αίρεση αξιώσεων, ενώ δεν επιτρέπεται να διαταχθεί σε περίπτωση που πληρούνται οι προϋποθέσεις λήψης συντηρητικού μέτρου με το οποίο μπορεί να επιτευχθεί το ίδιο αποτέλεσμα. Προσωρινό μέτρο προς εξασφάλιση χρηματικής απαίτησης μπορεί να διαταχθεί εφόσον πιθανολογηθεί από τον δανειστή που ζητά την εξασφάλιση η ύπαρξη της απαίτησης και του κινδύνου, χωρίς το εν λόγω μέτρο, ο οφειλέτης κατά του οποίου ζητείται η εξασφάλιση να αποτρέψει ή να καταστήσει κατά πολύ δυσχερέστερη την είσπραξη της απαίτησης, με την εκποίηση των περιουσιακών του στοιχείων ή την απόκρυψη ή διάθεσή τους με άλλον τρόπο. Ο δανειστής που ζητά την εξασφάλιση δεν απαιτείται να πιθανολογήσει τον κίνδυνο εφόσον πιθανολογήσει ότι ο οφειλέτης κατά του οποίου ζητείται η εξασφάλιση θα υφίστατο επουσιώδη μόνον ζημία από το ζητούμενο μέτρο, ενώ ο κίνδυνος θεωρείται ότι έχει καταδειχθεί σε περίπτωση απαίτησης που πρέπει να εκτελεστεί στην αλλοδαπή. Προς τον σκοπό της εξασφάλισης μη χρηματικής απαίτησης, μπορεί να διαταχθεί προσωρινό μέτρο εφόσον πιθανολογηθεί από τον δανειστή που ζητά την εξασφάλιση η ύπαρξη της απαίτησης και του κινδύνου, χωρίς το εν λόγω μέτρο, ο οφειλέτης κατά του οποίου ζητείται η εξασφάλιση να αποτρέψει ή να καταστήσει κατά πολύ δυσχερέστερη την εκτέλεση της απαίτησης, ιδίως μεταβάλλοντας την υφιστάμενη κατάσταση, ή ότι το μέτρο είναι αναγκαίο για την αποτροπή βίας ή ανεπανόρθωτης ζημίας. Περαιτέρω, ο δανειστής που ζητά την εξασφάλιση δεν χρειάζεται να πιθανολογήσει τον κίνδυνο εφόσον πιθανολογήσει ότι ο οφειλέτης κατά του οποίου ζητείται η εξασφάλιση θα υφίστατο επουσιώδη μόνον ζημία από το ζητούμενο μέτρο, ενώ ο κίνδυνος θεωρείται ότι έχει καταδειχθεί σε περίπτωση απαίτησης που πρέπει να εκτελεστεί στην αλλοδαπή. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει προσωρινό μέτρο κατόπιν αίτησης του δανειστή που ζητά την εξασφάλιση, ακόμη και αν δεν έχει πιθανολογηθεί η ύπαρξη της απαίτησης και του κινδύνου, εάν προηγουμένως, εντός προθεσμίας που είχε τάξει το δικαστήριο, ο δανειστής είχε παράσχει εγγύηση για τη ζημία που ενδέχεται να υποστεί ο οφειλέτης κατά του οποίου ζητείται η εξασφάλιση από τη λήψη και την εκτέλεση του προσωρινού μέτρου. Αν ο δανειστής που ζητά την εξασφάλιση δεν παράσχει την εγγύηση εντός της ταχθείσας προθεσμίας, το δικαστήριο θα απορρίψει την αίτηση εξασφάλισης. Το δικαστήριο μπορεί, ενόψει των περιστάσεων της υπόθεσης και αν το κρίνει αναγκαίο, να διατάξει περισσότερα προσωρινά μέτρα αν σε μια δεδομένη υπόθεση είναι δυνατόν να διαταχθούν περισσότερα προσωρινά μέτρα, το δικαστήριο διατάζει το πλέον κατάλληλο μέτρο για την επίτευξη του σκοπού της εξασφάλισης (και αν όλα είναι εξίσου κατάλληλα, το δικαστήριο διατάζει το λιγότερο επαχθές για τον οφειλέτη κατά του οποίου ζητείται η εξασφάλιση).

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Αντικείμενο μέτρων εξασφάλισης και προσωρινών μέτρων μπορεί να είναι οποιοδήποτε πράγμα ή δικαίωμα που ανήκει στην κυριότητα του οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση, λ.χ., ακίνητα, κινητά, χρηματικές απαιτήσεις, συντάξεις, παροχές αναπηρίας, καταθέσεις μετρητών σε τραπεζικούς λογαριασμούς ή αποταμιευτικοί λογαριασμοί και άλλα περιουσιακά δικαιώματα, εφόσον δεν είναι ακατάσχετα βάσει του νόμου ή δεν υφίσταται νομικός περιορισμός στο δικαίωμα εκτέλεσης επί των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων (λ.χ., πράγματα εκτός συναλλαγών, αγροτεμάχια και αγροτικά οικήματα των αγροτών στο μέτρο που είναι αναγκαία για τη διαβίωση του οφειλέτη και των μελών της στενής οικογένειάς του, καθώς και των άλλων προσώπων που υποχρεούνται από τον νόμο να διατρέφει κ.ο.κ.).

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Η εξασφάλιση με τη σύσταση εμπράγματος βάρους σε ακίνητο (εκούσια ή αναγκαστική, δικαστική ή συμβολαιογραφική) πραγματοποιείται με την καταχώριση του εμπράγματος βάρους στο κτηματολόγιο στο οποίο είναι καταχωρισμένο το ακίνητο.

Στη δικαστική ή συμβολαιογραφική εξασφάλιση με τη μεταβίβαση της κυριότητας πραγμάτων ή τη μεταβίβαση δικαιωμάτων, ο εξασφαλισμένος δανειστής καθίσταται κύριος του πράγματος ή του δικαιώματος από την καταχώριση στα από τον νόμο προβλεπόμενα δημόσια βιβλία ή μητρώα. Ο δανειστής που ζητά την εξασφάλιση και ο οφειλέτης που την παρέχει μπορούν, προς τον σκοπό της εξασφάλισης χρηματικής απαίτησης του δανειστή με τη σύσταση εμπράγματος βάρους σε συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία, να ζητήσουν συναινετικά από το δικαστήριο να διατάξει και να εκτελέσει, προς όφελος του δανειστή που ζητά την εξασφάλιση:

1. την επιβολή εμπράγματος βάρους σε ακίνητη περιουσία του οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση,
2. την κατάθεση συμφωνίας των μερών για την επιβολή εμπράγματος βάρους σε ακίνητο που δεν έχει καταχωριστεί στο κτηματολόγιο ενώπιον του δικαστηρίου του κτηματολογίου,
3. την επιβολή εμπράγματος βάρους σε κινητή περιουσία του οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση,
4. την επιβολή εμπράγματος βάρους σε χρηματική απαίτηση του οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση,
5. την επιβολή εμπράγματος βάρους σε μέρος των εισοδημάτων του οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση από σύμβαση απασχόλησης ή παροχή υπηρεσιών,
6. την επιβολή εμπράγματος βάρους σε μέρος της σύνταξης, του επιδόματος αναπηρίας ή της αποζημίωσης λόγω απώλειας εισοδήματος,
7. την επιβολή εμπράγματος βάρους σε απαίτηση του οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση από τραπεζικό λογαριασμό ή βιβλιάριο αποταμιεύσεων,
8. την επιβολή εμπράγματος βάρους σε απαίτηση απόδοσης ή παράδοσης κινητών ή απόδοσης ακινήτου,
9. την επιβολή εμπράγματος βάρους σε άλλα εμπράγματα ή ενοχικά δικαιώματα,
10. την επιβολή εμπράγματος βάρους σε τίτλους μετοχών και άλλα χρεόγραφα και την παράδοσή τους προς φύλαξη,
11. την επιβολή εμπράγματος βάρους σε μετοχές για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί τίτλοι μετοχών και σε μερίδια και συμμετοχές σε εταιρείες,
12. την επιβολή εμπράγματος βάρους σε τίτλους που τηρούνται από θεματοφύλακα.

Εξασφάλιση με συντηρητική εκτέλεση: για την εξασφάλιση της εκτέλεσης μη χρηματικής απαίτησης που δεν μπορεί να εξασφαλιστεί με υπό αίρεση καταχώριση σε δημόσιο βιβλίο, το δικαστήριο μπορεί, βάσει απόφασης εκδοθείσας στο πλαίσιο αστικής διαδικασίας, να διατάξει συντηρητική εκτέλεση.

Εξασφάλιση με συντηρητικά μέτρα: το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τα παρακάτω συντηρητικά μέτρα:

1. την επιβολή εμπράγματος βάρους σε ακίνητο του οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση ή σε δικαίωμά του επί ακινήτου,
2. την κατάθεση συμφωνίας των μερών για την επιβολή εμπράγματος βάρους σε ακίνητο που δεν έχει καταχωριστεί στο κτηματολόγιο ενώπιον του δικαστηρίου του κτηματολογίου,

3. την επιβολή εμπράγματος βάρους σε κινητή περιουσία του οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση,
4. την επιβολή εμπράγματος βάρους σε χρηματική απαίτηση του οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση,
5. την επιβολή εμπράγματος βάρους σε μέρος των εισοδημάτων του οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση από σύμβαση απασχόλησης ή παροχή υπηρεσιών,
6. την επιβολή εμπράγματος βάρους σε μέρος της σύνταξης, του επιδόματος αναπηρίας ή της αποζημίωσης λόγω απώλειας εισοδήματος,
7. την επιβολή εμπράγματος βάρους σε απαίτηση του οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση από τραπεζικό λογαριασμό ή βιβλιάριο αποταμιεύσεων,
8. την επιβολή εμπράγματος βάρους σε απαίτηση απόδοσης ή παράδοσης κινητών ή απόδοσης ακινήτου,
9. την επιβολή εμπράγματος βάρους σε άλλα εμπράγματα ή ενοχικά δικαιώματα,
10. την επιβολή εμπράγματος βάρους σε τίτλους μετοχών και άλλα χρεόγραφα και την παράδοσή τους προς φύλαξη,
11. την επιβολή εμπράγματος βάρους σε μετοχές για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί τίτλοι μετοχών και σε μερίδια και συμμετοχές σε εταιρείες,
12. την επιβολή εμπράγματος βάρους σε τίτλους που τηρούνται από θεματοφύλακα,
13. την απαγόρευση σε τράπεζα να πληρώσει από τον λογαριασμό του οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση ή τρίτου ποσό για το οποίο έχει διαταχθεί συντηρητικό μέτρο.

Ο δανειστής που λαμβάνει την εξασφάλιση αποκτά εμπράγματο βάρος στο περιουσιακό στοιχείο που αποτελεί το αντικείμενο της εξασφάλισης με την επιβολή του συντηρητικού. Όταν διατάζεται απαγόρευση καταβολής ποσού από τραπεζικές καταθέσεις του οφειλέτη, το εν λόγω ποσό δεν μπορεί να μεταφερθεί από τον λογαριασμό όσο διαρκεί η απαγόρευση, παρά μόνον για την πληρωμή της εξασφαλισμένης απαίτησης.

Προσωρινά μέτρα

- για την εξασφάλιση χρηματικής απαίτησης μπορεί να διαταχθεί οποιοδήποτε μέτρο που επιτυγχάνει τον εν λόγω σκοπό, και ιδίως τα παρακάτω:

1. να απαγορευθεί στον οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση η διάθεση ή η επιβάρυνση κινητών περιουσιακών του στοιχείων, να διαταχθεί η κατάσχεση αυτών και να οριστεί μεσεγγυούχος ο εξασφαλισμένος δανειστής ή τρίτος για την ασφαλή τους φύλαξη
2. να κατασχεθούν και να κατατεθούν στο δικαστήριο ή σε συμβολαιογράφο μετρητά, χρεόγραφα και παρεμφερή περιουσιακά στοιχεία
3. να απαγορευθεί στον οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση η διάθεση ή η επιβάρυνση ακινήτων του ή εμπράγματος δικαιωμάτων που έχουν καταχωριστεί υπέρ του επί ακινήτου, με σημείωση της απαγόρευσης στο κτηματολόγιο
4. να απαγορευθεί σε οφειλέτη του οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση η εκούσια εκπλήρωση της υποχρέωσης που υπέχει έναντι αυτού και να απαγορευθεί στον οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση να λάβει το προϊόν από την εκπλήρωση της εν λόγω υποχρέωσης ή να διαθέσει τις απαιτήσεις του
5. να διαταχθεί τράπεζα να αρνηθεί να καταβάλει, από τον λογαριασμό του οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση, το ποσό για το οποίο έχει διαταχθεί το προσωρινό μέτρο στον οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση ή σε τρίτο κατ' εντολή του οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση.

- Για την εξασφάλιση μη χρηματικής απαίτησης μπορεί να διαταχθεί οποιοδήποτε μέτρο που επιτυγχάνει τον εν λόγω σκοπό, και ιδίως τα παρακάτω:

1. να απαγορευθεί η διάθεση ή η επιβάρυνση των κινητών τα οποία αφορά η απαίτηση, να διαταχθεί η κατάσχεση αυτών και να οριστεί μεσεγγυούχος ο εξασφαλισμένος δανειστής ή τρίτος για την ασφαλή τους φύλαξη
2. να απαγορευθεί η διάθεση ή η επιβάρυνση των μετοχών, μεριδίων ή συμμετοχών τα οποία αφορά η απαίτηση, με σημείωση της απαγόρευσης στο μητρώο μετοχών και, όταν απαιτείται, στο μητρώο του δικαστηρίου να απαγορευθεί η χρήση ή η άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από τις εν λόγω μετοχές, μερίδια ή συμμετοχές να ανατεθεί η διαχείριση των μετοχών, μεριδίων ή συμμετοχών σε τρίτο να συγκροτηθεί προσωρινό διαχειριστικό συμβούλιο σε εταιρεία
3. να απαγορευθεί η διάθεση ή η επιβάρυνση των άλλων δικαιωμάτων τα οποία αφορά η απαίτηση και να ανατεθεί η διαχείριση των εν λόγω δικαιωμάτων σε τρίτο
4. να απαγορευθεί η διάθεση ή η επιβάρυνση του ακινήτου το οποίο αφορά η απαίτηση ή εμπράγματος δικαιωμάτων που έχουν καταχωριστεί επί του ακινήτου το οποίο αφορά η απαίτηση, με σημείωση της απαγόρευσης στο κτηματολόγιο να κατασχεθεί το ακίνητο και να οριστεί μεσεγγυούχος ο εξασφαλισμένος δανειστής ή τρίτος για την ασφαλή του φύλαξη
5. να απαγορευθεί σε οφειλέτη του οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση η απόδοση του πράγματος, η μεταβίβαση του δικαιώματος ή η ανάληψη οποιασδήποτε μη χρηματικής υποχρέωσης την οποία αφορά η απαίτηση έναντι του οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση
6. να απαγορευθεί στον οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση κάθε πράξη που θα μπορούσε να προκαλέσει ζημία στον εξασφαλισμένο δανειστή και να απαγορευθεί κάθε τροποποίηση των πραγμάτων τα οποία αφορά η απαίτηση
7. να διαταχθεί ο οφειλέτης που παρέχει την εξασφάλιση να προβεί σε συγκεκριμένες πράξεις που απαιτούνται για τη διατήρηση των κινητών ή ακινήτων ή για τη διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης των πραγμάτων
8. να εξουσιοδοτηθεί ο εξασφαλισμένος δανειστής να παρακρατήσει τα πράγματα του οφειλέτη που παρέχει την εξασφάλιση τα οποία βρίσκονται στην κατοχή του και τα οποία αφορά η απαίτηση μέχρι το πέρας της αντιδικίας
9. να εξουσιοδοτηθεί ο εξασφαλισμένος δανειστής να προβεί σε συγκεκριμένες πράξεις ή να αποκτήσει συγκεκριμένα πράγματα, μόνος ή διά πληρεξουσίου, ιδίως προς τον σκοπό της επαναφοράς των πραγμάτων στην πρότερη κατάσταση
10. να επιστρέψει προσωρινά ο εργαζόμενος στην εργασία του να καταβληθεί αποζημίωση στο πλαίσιο εργατικής διαφοράς, αν είναι αναγκαία για τη διαβίωσή και τη διαβίωση των προσώπων που υποχρεούται να διατρέφει σύμφωνα με τον νόμο.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Η δικαστική και η συμβολαιογραφική εξασφάλιση με τη σύσταση εμπράγματος βάρους ή με τη μεταβίβαση της κυριότητας πραγμάτων ή τη μεταβίβαση δικαιωμάτων ισχύουν, κατά κανόνα, έως την οριστική περάτωση της διαδικασίας.

Η απόφαση που διατάζει το συντηρητικό μέτρο πρέπει να μνημονεύει το ύψος της εξασφαλιζόμενης απαίτησης, περιλαμβανομένων των τόκων και των εξόδων, το μέτρο που χρησιμοποιείται για την εξασφάλιση της απαίτησης και τον χρόνο για τον οποίο διατάζεται. Το διάστημα για το οποίο διατάζεται συντηρητικό μέτρο δεν μπορεί να υπερβεί τις 15 ημέρες μετά την ημέρα εκπλήρωσης των προϋποθέσεων εκτέλεσης. Εάν παρέλθει το εν λόγω διάστημα πρoτού καταστεί εκτελεστή η απόφαση βάσει της οποίας διατάχθηκε το συντηρητικό μέτρο, το δικαστήριο, κατόπιν αίτησης του δανειστή που ζητά την εξασφάλιση η οποία υποβάλλεται στο δικαστήριο πριν από την παρέλευση της περιόδου για την οποία διατάχθηκε το συντηρητικό μέτρο, παρατείνει το εν λόγω διάστημα, υπό τον όρο ότι δεν έχουν μεταβληθεί οι περιστάσεις υπό τις οποίες διατάχθηκε το μέτρο.

Η απόφαση με την οποία διατάζεται προσωρινό μέτρο επίσης προσδιορίζει τη διάρκεια του εν λόγω μέτρου και, αν το μέτρο διαταχθεί πριν από την άσκηση αγωγής ή την κίνηση άλλης διαδικασίας, τάσσει επίσης την προθεσμία εντός της οποίας ο δανειστής που ζητά την εξασφάλιση οφείλει να ασκήσει αγωγή ή να υποβάλει αίτηση κίνησης της διαδικασίας, προκειμένου να δικαιολογηθεί το μέτρο. Το δικαστήριο, κατόπιν αίτησης του δανειστή που ζητά την εξασφάλιση, παρατείνει τη διάρκεια ισχύος του προσωρινού μέτρου, υπό τον όρο ότι δεν έχουν μεταβληθεί οι περιστάσεις υπό τις οποίες διατάχθηκε το μέτρο.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Κατά της πρωτοβάθμιας απόφασης μπορεί να ασκηθεί έφεση μέσα σε οκτώ ημέρες από την ημερομηνία επίδοσής της, εκτός αν άλλως ορίζεται από τον ΟΖ. Κατά κανόνα, η έφεση δεν αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης. Επί της έφεσης αποφασίζει το εφετείο.

Η έφεση κατά απόφασης που έχει εκδοθεί επί αίτησης λήψης προσωρινού μέτρου δεν κοινοποιείται στον αντίδικο για αντίκρουση και το εφετείο εκδίδει την απόφασή του επί της έφεσης εντός τριάντα ημερών από την παραλαβή της.

Δεν υπάρχει ένδικο βοήθημα για την προσβολή συμβολαιογραφικού εγγράφου ή επικυρωμένου ιδιωτικού εγγράφου, ωστόσο, ο οφειλέτης μπορεί να προβάλει τις αντιρρήσεις του κατά της συμβολαιογραφικής εξασφάλισης σε ειδική δίκη στην οποία προσβάλλει τις συμφωνίες. Οι τρίτοι μπορούν να προβάλουν τις αντιρρήσεις τους κατά της συμβολαιογραφικής εξασφάλισης σε διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τις ανακοπές κατά δικαστικής εξασφάλισης.

Αναίρεση στο πλαίσιο διαδικασίας εξασφάλισης επιτρέπεται μόνο αν η απόφαση που εκδόθηκε στον δεύτερο βαθμό εξαρτάται από την επίλυση ουσιαστικού ή οικονομικού ζητήματος που είναι σημαντικό για τη διασφάλιση της ομοιόμορφης εφαρμογής του νόμου και την ισότητα όλων στην εφαρμογή του, σύμφωνα με τους κανόνες της πολιτικής δικονομίας. Δεν επιτρέπεται η επανεκδίκαση, ενώ η επαναφορά των πραγμάτων στην πρότερη κατάσταση επιτρέπεται μόνο σε περίπτωση απώλειας της προθεσμίας για άσκηση έφεσης ή ανακοπής.

Τελευταία επικαιροποίηση: 06/02/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Ιταλία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Το ιταλικό νομικό σύστημα διαθέτει ασφαλιστικά μέτρα που μπορούν επίσης να έχουν προληπτικό χαρακτήρα και είναι, καταρχήν, προσωρινά. Τα ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να εκδίδονται είτε πριν από τη διαδικασία (μέτρα ante causam) είτε κατά τη διάρκεια αυτής. Μπορούν επίσης να ζητηθούν κατά τον χρόνο εισαγωγής της διαφοράς στο δικαστήριο. Οι γενικοί κανόνες σχετικά με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων περιέχονται στον κώδικα πολιτικής δικονομίας, άρθρο 669-bis επ. Τα ασφαλιστικά μέτρα διακρίνονται στις εξής κατηγορίες: α) στα συντηρητικά (conservativi) μέτρα, που αποσκοπούν στη διασφάλιση της κατάστασης των πραγμάτων κατά τη διάρκεια της δίκης ή στη διατήρηση περιουσίας. Σ' αυτήν την κατηγορία εμπίπτει, για παράδειγμα, η συντηρητική κατάσχεση. Τα συντηρητικά μέτρα αποσκοπούν, κατ' ουσίαν, στην αποτροπή του ενδεχομένου να μην είναι δυνατή στην πράξη η εκτέλεση βάσει εκτελεστού τίτλου που αποκτάται σε μεταγενέστερο χρόνο καθώς, για παράδειγμα, το διεκδικούμενο πράγμα έχει χαθεί ή καταστραφεί β) στα «προληπτικά», με τα οποία προλαμβάνονται, πριν από την έκβαση της δίκης, τα αποτελέσματα της οριστικής απόφασης. Ως εκ τούτου, τα προληπτικά ασφαλιστικά μέτρα αποσκοπούν στο να αποτραπεί το ενδεχόμενο να μην ικανοποιηθεί το υποκείμενο του δικαιώματος, εφόσον η μη ικανοποίησή του θα προκαλούσε ανεπανόρθωτη ζημία.

Τα ασφαλιστικά μέτρα είναι γενικά «τυπικά» και προβλέπονται επίσης σε ειδικούς νόμους: π.χ. στο οικογενειακό δίκαιο, τη νομοθεσία για τα τρόφιμα, στη νομοθεσία για τα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας κ.λπ. Μπορεί επίσης να υποβληθεί αίτηση για «άτυπα» ασφαλιστικά μέτρα: αυτά είναι τα λεγόμενα μέτρα έκτακτης ανάγκης (provvvedimenti d'urgenza), που διέπονται από το άρθρο 700 του κώδικα πολιτικής δικονομίας. Η σχετική διάταξη προβλέπει ότι όποιος έχει βάσιμους λόγους να φοβάται ότι, κατά τον χρόνο που απαιτείται για την άσκηση του δικαιώματός τους με τη συνήθη διαδικασία, ενδέχεται να προκύψει άμεση και ανεπανόρθωτη ζημία, μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο την έκδοση μέτρων έκτακτης ανάγκης, τα οποία, ανάλογα με τις περιστάσεις, είναι τα πλέον κατάλληλα για την προσωρινή διασφάλιση των αποτελεσμάτων της απόφασης επί της ουσίας.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

Η λήψη ασφαλιστικών μέτρων υπόκειται στις ακόλουθες δύο προϋποθέσεις:

A) periculum in mora, δηλαδή την ύπαρξη βάσιμου κινδύνου ότι, εν αναμονή της έκδοσης δικαστικής απόφασης επί της ουσίας, το δικαίωμα η διαφύλαξη του οποίου επιδιώκεται με τη λήψη του ασφαλιστικού μέτρου ενδέχεται να υποστεί ανεπανόρθωτη ζημία

B) fumus boni iuris, δηλαδή την πρώτης όψεως βασιμότητα της προβαλλόμενης αξίωσης.

2.1 Η διαδικασία

Η διαδικασία διέπεται από τα άρθρα 669-bis επ. του κώδικα πολιτικής δικονομίας. Το αίτημα υποβάλλεται με την κατάθεση αίτησης στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου. Αν δεν έχει ξεκινήσει η κύρια δίκη, η αίτηση υποβάλλεται στο δικαστήριο που είναι αρμόδιο να επιληφθεί της υπόθεσης. Αν έχει ξεκινήσει η κύρια δίκη, η αίτηση υποβάλλεται στο δικαστήριο που έχει επιληφθεί. Το δικαστήριο, αφού ακούσει τους διαδίκους, παραλείπει τυχόν διατυπώσεις που δεν είναι ουσιώδεις για τη διαδικασία της εκατέρωθεν ακρόασης και εξετάζει, με τον τρόπο που κρίνει προσφορότερο, αν πληρούνται οι προϋποθέσεις για τους σκοπούς του ζητούμενου μέτρου και εκδίδει απόφαση με την οποία η αίτηση γίνεται δεκτή ή απορρίπτεται. Όταν η κλήτευση του αντιδίκου μπορεί να αποβεί εις βάρος της εφαρμογής του μέτρου, εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση που ενσωματώνει, ενδεχομένως, συνοπτικές πληροφορίες. Σ' αυτήν την περίπτωση ορίζει, με την ίδια απόφαση, ημερομηνία ακρόασης των διαδίκων ενώπιόν του εντός προθεσμίας που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 15 ημέρες, παρέχοντας στον αιτούντα ανώτατο χρονικό όριο οκτώ ημερών για την επίδοση ή κοινοποίηση της αίτησης και της απόφασης. Στο πλαίσιο της εν λόγω ακρόασης το δικαστήριο, με διαταγή του, επιβεβαιώνει, τροποποιεί ή ανακαλεί τα μέτρα που εκδόθηκαν.

Το δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί επί της υπόθεσης εκδίδοντας απόφαση με την οποία η αίτηση απορρίπτεται ή γίνεται δεκτή εν όλω ή εν μέρει. Εάν η αίτηση υποβληθεί πριν ξεκινήσει η κύρια δίκη, η διαταγή με την οποία γίνεται δεκτή η αίτηση τάσσει υποχρεωτική προθεσμία για την έναρξή της η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 60 ημέρες: ο κανόνας αυτός δεν ισχύει για τα προληπτικά μέτρα και τα μέτρα έκτακτης ανάγκης του άρθρου 700 του κώδικα πολιτικής δικονομίας.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Η λήψη ασφαλιστικών μέτρων υπόκειται στον έλεγχο ότι συντρέχουν οι δύο προαναφερόμενες προϋποθέσεις: κίνδυνος μη εκτέλεσης (periculum in mora) και εκ πρώτης όψεως βάσιμο (fumus boni iuris).

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

Πρόκειται για μέτρα με προσωρινό χαρακτήρα εν αναμονή της έκδοσης απόφασης κατά την κύρια δίκη της υπόθεσης. Ωστόσο, παρότι τούτο ισχύει πάντα για τα συντηρητικά μέτρα, τα οποία προϋποθέτουν την αναμονή έκδοσης απόφασης επί της κύριας διαφοράς, ισχύει μόνον εν μέρει στην περίπτωση των προληπτικών μέτρων, τα οποία παραμένουν σε ισχύ ανεξάρτητα από το εάν εκκρεμεί ή όχι δίκη, αν και δεν έχουν την ίδια ισχύ με την τελεσίδικη απόφαση βάσει της οποίας κρίνονται τα σχετικά ζητήματα.

Το περιεχόμενο των μέτρων ποικίλλει ανάλογα με το είδος του κινδύνου που προορίζονται να αποτρέψουν. Αναφέρεται ενδεικτικά το παράδειγμα της συντηρητικής κατάσχεσης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη. Η διάταξη επαναπρόσληψης αδίκως απολυμένου εργαζομένου, απεναντίας, συνιστά υποχρέωση εκτέλεσης πράξης.

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Ανάλογα με την ανάγκη που πρέπει να καλυφθεί, η εφαρμογή των συντηρητικών μέτρων μπορεί να αφορά στοιχεία κινητής ή ακίνητης περιουσίας, αλλά και έργα διανοητικής ιδιοκτησίας και έργα που προστατεύονται από δικαιώματα δημιουργού.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Τα συντηρητικά μέτρα αποσκοπούν στη διατήρηση της νομικής και πραγματικής κατάστασης που υφίσταται κατά τη χρονική στιγμή υποβολής της αίτησης, ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι ο χρόνος που απαιτείται για την περάτωση της κύριας δίκης δεν θα ζημιώσει τα δικαιώματα του αιτούντος. Τα προληπτικά μέτρα, από την άλλη πλευρά, αποσκοπούν στην επίσπευση των αποτελεσμάτων που παράγει η τελεσίδικη απόφαση στο πλαίσιο της κύριας δίκης.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Τα ασφαλιστικά μέτρα παραμένουν σε ισχύ έως την έκδοση της απόφασης στο πλαίσιο της κύριας δίκης, η οποία και θα τα αντικαταστήσει. Τα συντηρητικά μέτρα, για τα οποία απαιτείται η κίνηση της κύριας διαδικασίας (για παράδειγμα, το μέτρο για την έγκριση της δικαστικής κατάσχεσης δυνάμει του άρθρου 670 του κώδικα πολιτικής δικονομίας ή το μέτρο συντηρητικής κατάσχεσης δυνάμει του άρθρου 671 του κώδικα πολιτικής δικονομίας), παύουν επίσης να ισχύουν εάν η κύρια διαδικασία δεν κινηθεί ή δεν συνεχιστεί εντός των προθεσμιών που ορίζονται από τον νόμο ή από το δικαστήριο ή σε περίπτωση που δεν έχει κατατεθεί η εγγύηση που έχει επιβάλει το δικαστήριο. Τα προληπτικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένων των άτυπων μέτρων (πρόκειται για μέτρα το περιεχόμενο των οποίων δεν καθορίζεται από τη νομοθεσία αλλά από το δικαστήριο, δυνάμει του άρθρου 700 του κώδικα πολιτικής δικονομίας), εξακολουθούν να ισχύουν, ακόμη και όταν δεν μπορούν να αποτελέσουν μέρος της οριστικής απόφασης, έστω και αν η κύρια διαδικασία είτε δεν έχει κινηθεί είτε έχει μεν κινηθεί αλλά στη συνέχεια διακόπηκε.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Οι αποφάσεις σχετικά με τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, είτε αφορούν την αποδοχή της αίτησης είτε την απόρριψή της, μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο έφεσης (άρθρο 669-terdecies) είτε λόγω πλημμελειών που παρουσιάζουν είτε με την υποβολή στο Εφετείο πρόσθετων στοιχείων και λόγων που δεν περιλαμβάνονταν στην αρχική αίτηση.

Σχετικοί σύνδεσμοι

► [Ιταλικό Σύνταγμα](#) (EN)

► https://www.senato.it/sites/default/files/media-documents/COST_INGLESE.pdf

► [Νομοθεσία και κώδικες της Ιταλίας](#)

► <https://www.normattiva.it/?language=en>

► [Ιταλικός κώδικας πολιτικής δικονομίας](#)

► <http://www.altalex.com/documents/codici-altalex/2015/01/02/codice-di-procedura-civile>

► [Κώδικας διοικητικής δικονομίας](#) (EN)

► https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/mzk3/~edisp/nsiga_4276977.pdf

► [Κώδικας διοικητικής δικονομίας](#) (FR)

► https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/njiz/~edisp/nsiga_4506451.pdf

► [Κώδικας διοικητικής δικονομίας](#) (DE)

► https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/nda5/~edisp/nsiga_4289867.pdf

► [Το δικαστικό σύστημα της Ιταλίας](#)

► https://www.csm.it/web/csm-international-corner/consiglio-superiore-della-magistratura/sistema-giudiziario-italiano?show=true&title=&show_breadcrumb=

► [Κώδικας φορολογικής διαδικασίας](#)

► <http://def.finanze.it/DocTribFrontend/getAttoNormativoDetail.do?id=%7bECD81E71-D37B-4722-AA36-116B5BCB2232%7d>

► [Υπουργείο Δικαιοσύνης](#)

► <https://www.giustizia.it/giustizia>

Τελευταία επικαιροποίηση: 28/12/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Κύπρος

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Α. Κάθε Δικαστήριο, κατά την άσκηση της πολιτικής του δικαιοδοσίας, δύναται να εκδίδει απαγορευτικό διάταγμα (παρεμπόδιον, διηνεκές, ή προστακτικό) ή να διορίζει παραλήπτη σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες το Δικαστήριο κρίνει αυτό δίκαιο ή πρόσφορο ακόμα και όταν δεν αξιούνται ή χορηγούνται μαζί με αυτό αποζημιώσεις ή άλλη θεραπεία. Παρεμπόδιον απαγορευτικό διάταγμα δεν εκδίδεται εκτός αν το δικαστήριο ικανοποιηθεί ότι υπάρχει σοβαρό ζήτημα προς εκδίκαση κατά την επ' ακροατηρίου διαδικασία, ότι υπάρχει πιθανότητα ότι ο αιτών διάδικος δικαιούται σε θεραπεία, και ότι εκτός εάν εκδοθεί παρεμπόδιον απαγορευτικό διάταγμα θα είναι δύσκολο ή αδύνατο να απονεμηθεί πλήρης δικαιοσύνη σε μεταγενέστερο στάδιο (άρθρο 32(1) περί Δικαστηρίων Νόμου, Ν. 14/60 όπως τροποποιήθηκε)

Β. Το Δικαστήριο δύναται σε οποιοδήποτε χρόνο, ενώ εκκρεμεί σ' αυτό αστική αγωγή, να εκδίδει διάταγμα για τη μεσεγγύηση, διατήρηση, φύλαξη, πώληση, κατακράτηση ή επιθεώρηση περιουσίας που αποτελεί το αντικείμενο της αγωγής ή διάταγμα για την παρεμπόδιση απώλειας ή ζημιάς ή δυσμενούς επηρεασμού που δυνατόν, αν δεν εκδοθεί το διάταγμα αυτό, να προξενηθούν σε πρόσωπο ή περιουσία ενόσω εκκρεμεί τελική δικαστική απόφαση σε ζήτημα που επηρεάζει το πρόσωπο αυτό ή περιουσία ή ενόσω εκκρεμεί η εκτέλεση της δικαστικής απόφασης (άρθρο 4(1) περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 6). Σκοπός του διατάγματος που εκδίδεται δυνάμει της συγκεκριμένης διάταξης είναι η προστασία (με την έκδοση των ειδικών διαταγμάτων που προβλέπονται) της περιουσίας που αποτελεί αντικείμενο της αγωγής κατά τη διάρκεια της εκκρεμότητας της αγωγής ή μέχρι την εκτέλεση της απόφασης.

Γ. Κάθε Δικαστήριο, στο οποίο εκκρεμεί αστική αγωγή για χρέος ή αποζημίωση δύναται σε οποιοδήποτε χρόνο μετά την έγερση της αγωγής να διατάξει όπως ο εναγόμενος παρεμποδιστεί να απαλλοτριώσει τόσο μέρος της ακίνητης ιδιοκτησίας που είναι εγγεγραμμένη στο όνομα του ή για την οποία δικαιούται κατά νόμο να εγγραφεί ως ιδιοκτήτης όσο κατά τη γνώμη του Δικαστηρίου είναι επαρκές να ικανοποιήσει την απαίτηση του ενάγοντα μαζί με τα έξοδα της αγωγής. Το διάταγμα δεν εκδίδεται εκτός αν φαίνεται στο Δικαστήριο ότι ο ενάγων έχει καλή βάση αγωγής, και ότι με την πώληση ή τη μεταβίβαση της ιδιοκτησίας σε τρίτο είναι πιθανόν να εμποδιστεί ο ενάγων στην ικανοποίηση της δικαστικής απόφασης που τυχόν να εκδοθεί υπέρ του. (άρθρο 5 (1) (2) Κεφ. 6). Το άρθρο αυτό εφαρμόζεται σε περιπτώσεις αγωγών για χρέος ή αποζημιώσεις και εξουσιοδοτεί την έκδοση διαταγμάτων αναφορικά με ακίνητη περιουσία που είναι εγγεγραμμένη στο όνομα του εναγόμενου, ή σε σχέση με την οποία ο εναγόμενος δικαιούται να εγγραφεί ως ιδιοκτήτης. Σκοπός είναι η δέσμευση ακίνητης περιουσίας προς εκτέλεση μελλοντικής απόφασης υπέρ του ενάγοντα.

Η εξουσία του Δικαστηρίου που περιγράφεται στην παράγραφο Α ανωτέρω είναι σαφέστατα ευρύτερη από τις περιπτώσεις Β και Γ και καθορίζει τις παραμέτρους της γενικής δικαιοδοσίας των Δικαστηρίων να εκδίδουν παρεμπόδιον απαγορευτικά διατάγματα. Οι περιπτώσεις Β και Γ υποδεικνύουν ειδικούς τύπους διαταγμάτων που δύνανται να εκδοθούν από το Δικαστήριο.

Σύμφωνα με τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, η γενική εξουσία της παραγράφου Α (άρθρο 32 περί Δικαστηρίων Νόμου) είναι ευρεία και επιτρέπει την έκδοση προσωρινού διατάγματος εναντίον περιουσίας η οποία δεν αποτελεί το αντικείμενο της κυρίως αγωγής. Από τη νομολογία προκύπτει ότι τα

Κυπριακά Δικαστήρια έχουν, με βάση το άρθρο 32 του περί Δικαστηρίων Νόμου, εξουσία να εκδίδουν παρεμπιπτόντα διατάγματα τύπου Mareva [διάταγμα δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων (χρημάτων ή κινητών) εντός δικαιοδοσίας τα οποία υπάρχει κίνδυνος να μετακινηθούν εκτός δικαιοδοσίας ή να σπαταληθούν.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Αιτήσεις για έκδοση προσωρινού διατάγματος υποβάλλονται σε οποιοδήποτε στάδιο διαδικασίας στην οποία εκκρεμεί αστική αγωγή. Η διαδικασία για την υποβολή της αίτησης διέπεται από τους περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικούς Κανονισμούς. Τυχόν καθυστέρηση από πλευράς ενάγοντα στη διεκδίκηση προσωρινών μέτρων συνιστά παράγοντα που λαμβάνεται υπόψη από το Δικαστήριο.

Στην Κυπριακή έννομη τάξη υπάρχει η δυνατότητα έκδοσης προσωρινού διατάγματος χωρίς ειδοποίηση της άλλης πλευράς (ex parte, βλ. άρθρο 9 περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 6). Τέτοια διαδικασία συνιστά εξαιρετικό μέτρο και, σε τέτοια περίπτωση, το επείγον αποτελεί δικαιοδοτικό όρο για την άσκηση της διακριτικής εξουσίας του Δικαστηρίου χωρίς να ακούσει την άλλη πλευρά. Τα Δικαστήρια εφαρμόζουν με αυστηρότητα τη συγκεκριμένη αρχή. Αυστηρές, επίσης, είναι σε μονομερή (ex parte) αίτηση για έκδοση προσωρινού διατάγματος, οι συνέπειες λόγω μη αποκάλυψης ουσιωδών γεγονότων από πλευράς του αιτητή.

Προσωρινό διάταγμα που εκδίδεται μονομερώς αποκτά άμεση ισχύ με την επίδοση στον καθ' ου η αίτηση, πλην όμως καθίσταται επιστρεπτέο ενώπιον του Δικαστηρίου το συντομότερο δυνατό μετά την έκδοσή του για να δοθεί η ευκαιρία στον καθ' ου η αίτηση να δηλώσει κατά πόσο ενίσταται στην έκδοσή του. Οποιοσδήποτε τρίτος επηρεάζεται άμεσα από το διάταγμα δικαιούται επίσης να αποταθεί στο Δικαστήριο για να ακουστεί επί του ζητήματος. Σε περίπτωση που ο καθ' ου η αίτηση ενίσταται στο διάταγμα το Δικαστήριο προχωρεί σε ακρόαση για να αποφασίσει κατά πόσον το διάταγμα θα παραμείνει σε ισχύ ή κατά πόσον θα ακυρωθεί ή θα τροποποιηθεί. Σε περίπτωση απόρριψής του, ο αιτητής έχει το δικαίωμα να αποταθεί εκ νέου, υπό την προϋπόθεση ότι στο μεταξύ οι ουσιώδεις συνθήκες έχουν μεταβληθεί. Θα πρέπει, επίσης να αναφερθεί ότι σε όλες τις περιπτώσεις όπου εκδίδεται προσωρινό διάταγμα μονομερώς (ex parte) , το Δικαστήριο εκδίδει, δυνάμει ρητής νομοθετικής πρόνοιας, διάταγμα όπως ο αιτητής προσκομίσει εγγύηση για το ποσό που καθορίζει το Δικαστήριο ως ασφάλεια για ζημιές που τυχόν προκληθούν στο πρόσωπο εναντίον του οποίου εκδίδεται το διάταγμα. Σύμφωνα με τη νομολογία, το Δικαστήριο στερείται εξουσίας να εκδώσει το διάταγμα εκτός εάν προσκομιστεί η εγγύηση από τον ίδιο τον αιτητή.

Υπάρχει βεβαίως η δυνατότητα εξασφάλισης προσωρινού διατάγματος στα πλαίσια αίτησης δια κλήσεως (δηλαδή με ειδοποίηση στο άλλο μέρος), όμως, σε μια τέτοια περίπτωση, ο παράγων του επείγοντος δεν εξετάζεται από το Δικαστήριο.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Η έκδοση παρεμπιπτόντος απαγορευτικού διατάγματος είναι ζήτημα που ανάγεται στη διακριτική ευχέρεια του Δικαστηρίου. Τρεις βασικές προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν πριν το Δικαστήριο αποφασίσει να ασκήσει τη διακριτική του εξουσία, με βάση το ισοζύγιο ευχέρειας, υπέρ της έκδοσης ή όχι του αιτούμενου διατάγματος:

Σοβαρό ζήτημα προς εκδίκαση (η αποκάλυψη συζητήσιμης υπόθεσης στη βάση των δικογράφων είναι αρκετή)

Πιθανότητα επιτυχίας (ορατό ενδεχόμενο επιτυχίας/ ορατή προοπτική ότι ο αιτών διάδικος δικαιούται σε θεραπεία στην αγωγή).

Δύσκολο ή αδύνατο να απονεμηθεί πλήρης δικαιοσύνη σε μεταγενέστερο στάδιο χωρίς την έκδοση του διατάγματος (κατά πόσον η επιδίκαση αποζημιώσεων υπέρ του αιτούντος διαδίκου στο τελικό στάδιο δεν είναι αρκετή για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων του).

Επαναλαμβάνεται ότι η έκδοση προσωρινού διατάγματος επαφίεται εξ ολοκλήρου στη διακριτική ευχέρεια του Δικαστηρίου. Η ικανοποίηση των τριών ανωτέρω προϋποθέσεων δεν οδηγεί αυτόματα στην έκδοση του διατάγματος. Το Δικαστήριο καλείται να σταθμίσει κατά πόσον είναι δίκαιο ή πρόσφορο υπό το φως όλων των γεγονότων και συνθηκών να εκδώσει το αιτούμενο διάταγμα.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Η νομολογία υποδεικνύει ότι φύση/τύπος του περιουσιακού στοιχείου γενικά δεν συνιστά περιοριστικό παράγοντα για την άσκηση της εξουσίας του Δικαστηρίου. Η φύση του περιουσιακού στοιχείου, όμως, είναι δυνατόν να αποτελέσει σχετικό παράγοντα στην αποτίμηση από το Δικαστήριο του ισοζυγίου (balance of convenience) κατά την άσκηση της διακριτικής του ευχέρειας για την έκδοση του διατάγματος. Ο αιτών διάδικος ευκολότερα μπορεί να αποδείξει τον κίνδυνο απώλειας χρημάτων σε τραπεζικό λογαριασμό παρά τον κίνδυνο αποξένωσης ακίνητης ιδιοκτησίας.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Με την έκδοση του διατάγματος, οποιοδήποτε μέρος προς το οποίο αυτό απευθύνεται τελεί υπό τη νομική υποχρέωση συμμόρφωσης με το διάταγμα. Ανυπακοή στο διάταγμα συνιστά περιφρόνηση του Δικαστηρίου, τιμωρούμενη σύμφωνα με το Νόμο. Περαιτέρω, οποιοδήποτε πρόσωπο που υποκινεί ή διευκολύνει ανυπακοή προς το διάταγμα του Δικαστηρίου, δύναται να κριθεί ένοχο για περιφρόνηση του Δικαστηρίου (άρθρο 42 του περί Δικαστηρίων Νόμου, Ν.14/1960 όπως τροποποιήθηκε).

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Προσωρινό διάταγμα που εκδίδεται από το Δικαστήριο περιλαμβάνει συγκεκριμένη πρόνοια ως προς τη διάρκειά του. Συνήθως παραμένει σε ισχύ μέχρι την τελική έκβαση της κυρίως αγωγής ή μέχρι τη ακύρωση ή τροποποίησή του από μεταγενέστερο διάταγμα του Δικαστηρίου. Στο στάδιο έκδοσης τελικής απόφασης στην κυρίως υπόθεση το Δικαστήριο δύναται να συμπεριλάβει ειδική πρόνοια στην απόφαση, διατηρώντας το διάταγμα σε ισχύ για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα μετά την έκδοση της απόφασης, ούτως ώστε να διευκολύνει την εκτέλεση της απόφασης.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Απόφαση του Δικαστηρίου με την οποία εκδίδεται προσωρινό διάταγμα υπόκειται σε έφεση ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Έφεση χωρεί, επίσης, κατά της απόφασης του Δικαστηρίου να απορρίψει αίτηση για έκδοση προσωρινού διατάγματος.

Κατά την εκδίκαση της έφεσης, το Ανώτατο Δικαστήριο έχει ευρείες εξουσίες. Μπορεί να εκδώσει το διάταγμα που δεν εκδόθηκε από το πρωτόδικο Δικαστήριο ή να ακυρώσει ή τροποποιήσει διάταγμα που εκδόθηκε από το κατώτερο Δικαστήριο. Θα πρέπει, όμως, να σημειωθεί ότι η κατ' έφεση διαδικασία δεν συνιστά εκ νέου ακρόαση της υπόθεσης. Η απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου δεν ανατρέπεται απλά γιατί το Ανώτατο Δικαστήριο θα ασκούσε τη διακριτική εξουσία διαφορετικά. Το Ανώτατο Δικαστήριο παρεμβαίνει μόνο όταν αποφανθεί πως το πρωτόδικο Δικαστήριο άσκησε τη διακριτική του εξουσία *λανθασμένα*.

Τελευταία επικαιροποίηση: 07/12/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Λετονία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Κατά τη λετονική νομοθεσία, τα διαθέσιμα προσωρινά και συντηρητικά μέτρα ενώ εκκρεμεί η οριστική απόφαση είναι δυνατόν να αποσκοπούν στην εξασφάλιση υφιστάμενης ή πιθανής αξίωσης, στην εξασφάλιση της προστασίας επίδικων δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ή στην εξασφάλιση αποδείξεων. Τα εν λόγω μέτρα μπορούν να διατάσσονται μόνο από δικαστήριο και μόνο κατόπιν αιτήματος ενδιαφερόμενου μέρους. Η σχετική διαδικασία καθορίζεται στον νόμο περί πολιτικής δικονομίας (*Civilprocesa likums*).

Κατά τον χρόνο άσκησης αγωγής, ή και νωρίτερα, είναι διαθέσιμα τα ακόλουθα μέτρα για την εξασφάλιση της αξίωσης:

συντηρητική κατάσχεση κινητών ή κεφαλαίων που ανήκουν στον εναγόμενο·

εγγραφή απαγόρευσης (*aizlieguma atzīme*) στο σχετικό μητρώο κινητής περιουσίας ή σε άλλο δημόσιο μητρώο

εγγραφή σημείωσης περί εξασφάλισης αξίωσης στο κτηματολόγιο ή στο νηολόγιο

σε περίπτωση ναυτικής απαίτησης, συντηρητική κατάσχεση σκάφους

απαγόρευση της εκτέλεσης ορισμένων πράξεων από τον εναγόμενο

συντηρητική κατάσχεση απαιτήσεων κατά τρίτων, συμπεριλαμβανομένων των χρηματικών ποσών που τηρούνται σε πιστωτικά ιδρύματα ή άλλους

χρηματοοικονομικούς οργανισμούς·

αναβολή πράξεων εκτέλεσης (η οποία περιλαμβάνει απαγόρευση στους δικαστικούς επιμελητές να καταβάλουν χρήματα ή περιουσιακά στοιχεία σε

πράκτορες εισπράξεων ή σε πιστωτές, ή αναστολή της πώλησης περιουσιακών στοιχείων).

Αξίωση μπορεί να εξασφαλιστεί μόνο αν είναι περιουσιακής φύσης.

Αν η αξίωση πρόκειται να εξασφαλιστεί με την εγγραφή απαγόρευσης σε μητρώο κινητής περιουσίας ή σε άλλο δημόσιο μητρώο, η απόφαση πρέπει να προσδιορίζει το είδος της απαγόρευσης.

Αν το αντικείμενο αγωγής είναι η διεκδίκηση της κυριότητας κινητού ή ακινήτου, ή αν με αγωγή ζητείται η αναγνώριση δικαιωμάτων κυριότητας, η αξίωση μπορεί να εξασφαλιστεί με τη συντηρητική κατάσχεση του επίδικου κινητού ή με την εγγραφή απαγόρευσης στο οικείο κτηματολόγιο.

Αν το αντικείμενο αγωγής είναι χρηματική αξίωση, η αξίωση μπορεί να εξασφαλιστεί με την εγγραφή εμπράγματος ασφάλειας (*ķīlas tiesības atzīme*) σε ακίνητο, στο οικείο κτηματολόγιο.

Αν το αντικείμενο αγωγής είναι εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου, η απαίτηση μπορεί να καλυφθεί με την εγγραφή εμπράγματος βάρους (*apgrūtinājuma atzīme*) στο ακίνητο, στο οικείο κτηματολόγιο.

Συντηρητική κατάσχεση σκάφους μπορεί να επιβληθεί μόνο για την εξασφάλιση ναυτικής απαίτησης.

Η αναστολή της πώλησης περιουσιακών στοιχείων δεν επιτρέπεται στις περιπτώσεις στις οποίες η αξίωση αφορά την καταβολή χρημάτων.

Η συντηρητική κατάσχεση απαιτήσεων κατά τρίτων, συμπεριλαμβανομένων των χρηματικών ποσών που τηρούνται σε πιστωτικά ιδρύματα ή άλλους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς, δεν επιτρέπεται στις περιπτώσεις στις οποίες η αξίωση αφορά αποζημίωση που εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου.

Στις διαφορές που αφορούν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, είναι δυνατόν να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα προσωρινής προστασίας:

συντηρητική κατάσχεση κινητών διά των οποίων εικάζεται ότι προσβάλλονται δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας

υποχρέωση απόσυρσης προϊόντων διά των οποίων εικάζεται ότι προσβάλλονται δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας

απαγόρευση εκτέλεσης συγκεκριμένων πράξεων από τον εναγόμενο ή από πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες οι οποίες χρησιμοποιούνται για την προσβολή δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ή από πρόσωπα που διευκολύνουν τη διάπραξη τέτοιων προσβολών.

Εξασφάλιση αποδείξεων (συντηρητική απόδειξη)

Εάν ένα πρόσωπο έχει λόγους να πιστεύει ότι η προσκόμιση των αποδείξεων που θα χρειαστεί ενδέχεται να καταστεί αδύνατη ή προβληματική, μπορεί να ζητήσει την εξασφάλιση των εν λόγω αποδείξεων.

Αιτήσεις για την εξασφάλιση αποδείξεων είναι δυνατόν να υποβληθούν σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, ακόμη και πριν ασκηθεί αγωγή ενώπιον δικαστηρίου.

Πριν από την άσκηση αγωγής, οι αποδείξεις μπορούν να εξασφαλιστούν από το επαρχιακό/δημοτικό δικαστήριο (*rajona/pilsētas tiesa*) του τόπου όπου βρίσκεται η πηγή των προς εξασφάλιση αποδείξεων. Μετά την άσκηση αγωγής, οι αποδείξεις μπορούν να εξασφαλιστούν από το δικαστήριο που έχει επιληφθεί της υπόθεσης.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Εξασφάλιση απαίτησης

Εάν υπάρχουν λόγοι να πιστεύεται ότι η εκτέλεση μιας δικαστικής απόφασης ενδέχεται να καταστεί αδύνατη ή προβληματική, το δικαστήριο ή ο δικαστής δύναται, κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης του ενάγοντα, να εκδώσει απόφαση εξασφάλισης της απαίτησης. Απαίτηση μπορεί να εξασφαλιστεί μόνο αν είναι περιουσιακής φύσης. Η αίτηση για εξασφάλιση απαίτησης είναι δυνατόν να εξεταστεί σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, ακόμη και πριν ασκηθεί αγωγή ενώπιον του δικαστηρίου.

Η αίτηση εξασφάλισης της απαίτησης πρέπει να περιλαμβάνει:

το δικαστήριο ενώπιον του οποίου υποβάλλεται

το ονοματεπώνυμο, τον αριθμό ταυτότητας και τον δηλωμένο τόπο κατοικίας ή, ελλείψει τέτοιου, τον πραγματικό τόπο κατοικίας του αιτούντος στην περίπτωση νομικού προσώπου, την επωνυμία, τον αριθμό μητρώου και την καταστατική έδρα του. Αν ο αιτών συμφωνεί να επικοινωνεί με το δικαστήριο με ηλεκτρονικά μέσα και εφόσον περιλαμβάνεται μεταξύ των προσώπων/οντοτήτων που απαριθμούνται στο άρθρο 56 παράγραφος 23 του νόμου περί πολιτικής δικονομίας, πρέπει επίσης να αναφέρεται διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και, αν είναι εγγεγραμμένος στο ηλεκτρονικό σύστημα επικοινωνίας με το δικαστήριο, τα στοιχεία εγγραφής του. Ο αιτών μπορεί, επιπλέον, να παράσχει άλλη διεύθυνση αλληλογραφίας με το δικαστήριο το ονοματεπώνυμο, τον αριθμό ταυτότητας και τον δηλωμένο τόπο κατοικίας ή, ελλείψει τέτοιου, τον πραγματικό τόπο κατοικίας του καθού και οποιοδήποτε τρίτου στην περίπτωση νομικού προσώπου, την επωνυμία, τον αριθμό μητρώου και την καταστατική έδρα του. Ο αριθμός ταυτότητας ή αριθμός μητρώου του καθού πρέπει να αναγράφεται εφόσον είναι γνωστός

το ονοματεπώνυμο, τον αριθμό ταυτότητας και τη διεύθυνση αλληλογραφίας του εκπροσώπου του αιτούντος (αν η αγωγή ασκείται από εκπρόσωπο) στην περίπτωση νομικού προσώπου, την επωνυμία, τον αριθμό μητρώου και την καταστατική έδρα του. Αν ο εκπρόσωπος του αιτούντος, ο οποίος διαθέτει δηλωμένο τόπο κατοικίας ή διεύθυνση αλληλογραφίας στη Λετονία, συμφωνεί να επικοινωνεί με το δικαστήριο με ηλεκτρονικά μέσα, πρέπει επίσης να αναφέρεται διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και, αν είναι εγγεγραμμένος στο ηλεκτρονικό σύστημα επικοινωνίας με το δικαστήριο, τα στοιχεία εγγραφής του. Αν ο δηλωμένος τόπος κατοικίας ή η διεύθυνση αλληλογραφίας του εκπροσώπου του αιτούντος είναι εκτός Λετονίας, πρέπει επίσης να αναφέρεται η διεύθυνσή του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και η συμμετοχή του στο ηλεκτρονικό σύστημα επικοινωνίας. Αν ο εκπρόσωπος του αιτούντος είναι δικηγόρος, θα πρέπει να αναφέρεται η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του γραφείου του

το αντικείμενο της απαίτησης

το ποσό της απαίτησης

το μέσο εξασφάλισης της απαίτησης που ζητεί ο αιτών

οι περιστάσεις που επικαλείται ο αιτών για να αιτιολογήσει την ανάγκη εξασφάλισης της απαίτησης.

Αίτηση για την εξασφάλιση απαίτησης η οποία υποβάλλεται πριν από την άσκηση αγωγής πρέπει να υποβληθεί στο δικαστήριο θα επιληφθεί της αγωγής. Όταν οι διάδικοι έχουν συμφωνήσει να υποβάλουν τη διαφορά σε διαιτησία, η αίτηση εξασφάλισης της απαίτησης πρέπει να υποβληθεί στο τακτικό δικαστήριο του τόπου όπου βρίσκεται ο οφειλέτης ή το περιουσιακό στοιχείο.

Η αναστολή της πώλησης περιουσιακών στοιχείων δεν επιτρέπεται στις περιπτώσεις στις οποίες η αξίωση αφορά την καταβολή χρημάτων.

Η συντηρητική κατάσχεση απαιτήσεων κατά τρίτων, συμπεριλαμβανομένων των χρηματικών ποσών που τηρούνται σε πιστωτικά ιδρύματα ή άλλους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς, δεν επιτρέπεται στις περιπτώσεις στις οποίες η αξίωση αφορά αποζημίωση που εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου.

Το δικαστήριο που αποφαίνεται επί αίτησης ενός εκ των διαδίκων μπορεί να διατάξει άλλα μέσα εξασφάλισης της απαίτησης από αυτά που ζητεί ο διάδικος. Ο μελλοντικός ενάγων δύναται να ζητήσει εξασφάλιση μιας απαίτησης ακόμη και πριν ασκήσει αγωγή, και πριν ακόμη καταστεί ληξιπρόθεσμη η υποχρέωση, εάν ο οφειλέτης, προκειμένου να αποφύγει την εκτέλεση της υποχρέωσής του, αφαιρέσει ή απαλλοτριώσει την περιουσία του, εγκαταλείψει τον τόπο διαμονής του χωρίς να ενημερώσει τον πιστωτή ή προβεί σε άλλες ενέργειες που υποδηλώνουν ότι ο οφειλέτης δεν ενεργεί καλή τη πίστη. Όταν υποβάλλει αίτηση εξασφάλισης μιας απαίτησης πριν από την άσκηση αγωγής, ο μελλοντικός ενάγων πρέπει να προσκομίζει αποδεικτικά στοιχεία προς υποστήριξη των δικαιωμάτων του και της αναγκαιότητας εξασφάλισης της απαίτησης.

Η απόφαση σχετικά με αίτηση για εξασφάλιση απαίτησης εκδίδεται από το δικαστήριο ή τον δικαστή το αργότερο την επόμενη ημέρα, χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση του εναγομένου ή άλλων ενδιαφερόμενων μερών. Για τη λήψη της σχετικής απόφασης, το δικαστήριο ή ο δικαστής αρκείται σε *πιθανολόγηση* του βάσιμου της αίτησης (*prima facie* απόδειξη). Εάν η αίτηση εξασφάλισης της απαίτησης γίνει δεκτή, το δικαστήριο ή ο δικαστής δύναται να ζητήσει από τον ενάγοντα να παράσχει εγγύηση για τυχόν απώλειες που ενδέχεται να υποστεί ο εναγόμενος ως αποτέλεσμα του μέτρου εξασφάλισης της απαίτησης, καταθέτοντας ένα καθορισμένο ποσό σε λογαριασμό καταθέσεων του δικαστικού επιμελητή.

Εάν ληφθεί απόφαση εξασφάλισης υφιστάμενης ή πιθανής απαίτησης, το δικαστήριο εκδίδει διαταγή εκτέλεσης (*izpildu raksts*), η οποία ανατίθεται προς εκτέλεση σε πιστοποιημένο δικαστικό επιμελητή (*zvērināts tiesu izpildītājs*).

Η απαίτηση εξασφαλίζεται έως την ημέρα που η οριστική απόφαση θα αρχίσει να παράγει έννομα αποτελέσματα. Εάν η απαίτηση δεν κριθεί ή εάν η διαδικασία περατωθεί, η απόφαση του δικαστηρίου ακυρώνει το μέτρο εξασφάλισης της απαίτησης. Η απαίτηση εξασφαλίζεται έως την ημέρα που η οριστική απόφαση θα αρχίσει να παράγει έννομα αποτελέσματα. Εάν η απαίτηση απορριφθεί, η απόφαση του δικαστηρίου ακυρώνει το μέτρο εξασφάλισης της απαίτησης.

Εάν η απόφαση εξασφάλισης μιας απαίτησης ληφθεί πριν από την υποβολή της ίδιας της απαίτησης στο δικαστήριο, και η απαίτηση δεν υποβληθεί τελικά στο δικαστήριο εντός του χρόνου που ορίζεται από το δικαστήριο, ο δικαστής δύναται να αποφασίσει να ακυρώσει το μέτρο εξασφάλισης της απαίτησης κατόπιν αίτησης του μελλοντικού ενάγοντα ή του μελλοντικού εναγομένου.

Ασφαλιστικά μέτρα

Εάν υπάρχουν λόγοι να θεωρηθεί ότι τα δικαιώματα κατόχου διανοητικής ιδιοκτησίας παραβιάζονται ή ενδέχεται να παραβιαστούν, το δικαστήριο δύναται, κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης του ενάγοντα, να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα. Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να αναφέρει τα ασφαλιστικά μέτρα που ζητείται να ληφθούν (άρθρο 250.10 του νόμου περί πολιτικής δικονομίας).

Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων κρίνεται από το δικαστήριο ή τον δικαστή εντός 10 ημερών από την παραλαβή της, ή από την έναρξη της διαδικασίας εάν η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων έχει κατατεθεί μαζί με την ίδια την απαίτηση.

Εάν τυχόν καθυστέρηση ενδέχεται να προκαλέσει ανεπανόρθωτη βλάβη στον κάτοχο δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, το δικαστήριο ή ο δικαστής πρέπει να αποφανθεί επί της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων το αργότερο την επόμενη ημέρα από την παραλαβή της αίτησης, χωρίς να ειδοποιήσει προηγουμένως τον εναγόμενο και τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Εάν ληφθεί απόφαση διαταγής ασφαλιστικών μέτρων ερήμην του εναγομένου ή άλλου ενδιαφερομένου, η απόφαση πρέπει να κοινοποιηθεί σε αυτόν το αργότερο κατά τον χρόνο εκτέλεσης της απόφασης.

Εάν το δικαστήριο ή ο δικαστής κάνει δεκτή μια αίτηση εξασφάλισης απαίτησης πριν από την υποβολή της ίδιας της απαίτησης, το δικαστήριο ή ο δικαστής δύναται να ζητήσει από τον ενάγοντα να παράσχει εξασφάλιση για τυχόν απώλειες που ενδέχεται να υποστεί ο εναγόμενος ή οι πάροχοι υπηρεσιών ως αποτέλεσμα των προσωρινών ασφαλιστικών μέτρων, καταθέτοντας ένα καθορισμένο χρηματικό ποσό σε λογαριασμό καταθέσεων του δικαστικού επιμελητή ή παρέχοντας ισοδύναμη εγγύηση.

Κατόπιν αίτησης του ενάγοντα, το δικαστήριο δύναται να αντικαταστήσει τα ασφαλιστικά μέτρα που έχουν ήδη διαταχθεί με άλλα μέτρα.

Τα ασφαλιστικά μέτρα είναι δυνατόν να ακυρωθούν από το ίδιο δικαστήριο κατόπιν αίτησης ενός ενδιαφερόμενου μέρους.

Εάν το δικαστήριο απορρίψει μια απαίτηση, η απόφασή του ακυρώνει τα ασφαλιστικά μέτρα. Τα ασφαλιστικά μέτρα παραμένουν σε ισχύ έως την ημέρα που η απόφαση αποκτά νομική ισχύ.

Εάν η απαίτηση δεν κριθεί ή εάν η διαδικασία περατωθεί, με την απόφαση του δικαστηρίου ακυρώνονται τα ασφαλιστικά μέτρα. Τα ασφαλιστικά μέτρα παραμένουν σε ισχύ έως την ημέρα που η απόφαση αποκτά νομική ισχύ.

Εάν η απόφαση διαταγής προσωρινών ασφαλιστικών μέτρων ληφθεί πριν από την υποβολή της ίδιας της απαίτησης στο δικαστήριο και η απαίτηση δεν υποβληθεί τελικά στο δικαστήριο εντός του χρόνου που έχει ορίσει το δικαστήριο, ο δικαστής δύναται να αποφασίσει να ακυρώσει τα ασφαλιστικά μέτρα κατόπιν αίτησης του μελλοντικού ενάγοντα ή άλλου ενδιαφερόμενου μέρους ή του μελλοντικού εναγομένου.

Εάν η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων κατατεθεί ταυτόχρονα με την ίδια την απαίτηση, η διαταγή ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να εκτελεστεί εντός 30 ημερών από την ημέρα έκδοσης της απόφασης. Σε περίπτωση που έχει κατατεθεί επικουρική ένσταση (*blakus sūdzība*) κατά της απόφασης, δεν εμποδίζεται η εκτέλεση της απόφασης.

Η απόφαση διαταγής ασφαλιστικών μέτρων, η οποία λαμβάνεται με κριτήριο ότι η καθυστέρηση ενδέχεται να προκαλέσει ανεπανόρθωτη βλάβη στον κάτοχο δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, εκτελείται αφού ο ενάγων καταβάλει το ποσό που έχει καθοριστεί από το δικαστήριο ή τον δικαστή στον λογαριασμό καταθέσεων του δικαστικού επιμελητή ή παράσχει ισοδύναμη εγγύηση. Το έγγραφο εκτέλεσης επιδίδεται μετά την παραλαβή του καθορισμένου ποσού ή της ισοδύναμης εγγύησης.

Κάθε απόφαση που διατάσσει προσωρινή προστασία με κατάσχεση των κινητών περιουσιακών στοιχείων δια των οποίων εικάζεται ότι παραβιάζονται δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, πρέπει να εκτελείται σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στον νόμο περί πολιτικής δικονομίας για την αποζημίωση έναντι κινητής περιουσίας.

Κάθε απόφαση που διατάσσει προσωρινή προστασία επιβάλλοντας απαγόρευση εκτέλεσης ορισμένων πράξεων ή υποχρέωση απόσυρσης προϊόντων δια των οποίων εικάζεται ότι παραβιάζονται δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, εκτελείται από δικαστικό επιμελητή και κοινοποιείται στον εναγόμενο ή σε οποιοδήποτε άλλο ενδιαφερόμενο μέρος με προσωπική παράδοση ή με συστημένη επιστολή.

Σε περίπτωση που ακυρωθεί ένα ασφαλιστικό μέτρο, η ακύρωση εκτελείται από τον δικαστικό επιμελητή που εκτέλεσε και την αρχική διαταγή επιβολής του.

Σε περίπτωση που ακυρωθεί ένα ασφαλιστικό μέτρο, η ακύρωση εκτελείται από τον δικαστικό επιμελητή που εκτέλεσε και την αρχική διαταγή επιβολής του.

Περαιτέρω, το κεφάλαιο 30.5 του νόμου περί πολιτικής δικονομίας προβλέπει προσωρινή προστασία κατά πράξεων βίας.

Προσωρινή προστασία κατά πράξεων βίας είναι δυνατόν να διαταχθεί σε σχέση με αγωγές διαζυγίου ή ακύρωσης γάμου αγωγές που ανακύπτουν από σωματική βλάβη αγωγές για καταβολή διατροφής αγωγές που επιζητούν τον διαχωρισμό της κοινής οικίας ή τον καθορισμό της χρήσης της κοινής οικίας, εφόσον οι αντίδικοι συγκατοικούν και υποθέσεις που ανακύπτουν από δικαιώματα κηδεμονίας και επικοινωνίας.

Αίτηση για προσωρινή προστασία από πράξεις βίας είναι δυνατόν να υποβληθεί από συζύγους ή πρώην συζύγους πρόσωπα μεταξύ των οποίων υπάρχει σχέση γονέα-τέκνου πρόσωπα μεταξύ των οποίων υπάρχει ή έχει υπάρξει σχέση κηδεμονίας ή οποιαδήποτε άλλη σχέση εξωοικογενειακής μέριμνας πρόσωπα μεταξύ των οποίων υπάρχει σχέση συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας πρόσωπα που συγκατοικούν ή έχουν συγκατοικήσει στο παρελθόν πρόσωπα που έχουν ή περιμένουν κοινό τέκνο, ανεξαρτήτως εάν έχουν συνάψει γάμο ή συμβιώνουν ή από πρόσωπα μεταξύ των οποίων υπάρχει ή έχει υπάρξει στενή προσωπική ή ερωτική σχέση.

Είναι δυνατόν να επιβληθούν ταυτοχρόνως περισσότερα του ενός μέτρα προσωρινής προστασίας από πράξεις βίας.

Εάν ένα πρόσωπο έχει υποστεί σωματική, σεξουαλική, ψυχολογική ή οικονομική βία λαμβάνοντας χώρα μεταξύ πρώην ή νυν συζύγων, ή προσώπων με άλλου είδους αμοιβαία σχέση, ανεξαρτήτως εάν ο διάδικος που την ασκεί συγκατοική ή έχει συγκατοικήσει με το θύμα, το δικαστήριο ή ο δικαστής δύναται να διατάζει προσωρινή προστασία από πράξεις βίας κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης του ενδιαφερόμενου προσώπου ή αίτησης που υποβάλλεται μέσω της αστυνομίας.

Παρόμοια μέτρα είναι διαθέσιμα σε περίπτωση που ένα πρόσωπο υφίσταται καταχρηστικό έλεγχο, δηλαδή μια πράξη ή σειρά πράξεων όπως παρενόχληση, σεξουαλικό εξαναγκασμό, απειλές, ταπείνωση, εκφοβισμό ή άλλες καταχρηστικές πράξεις, που έχουν ως σκοπό να βλάψουν, να τιμωρήσουν ή να εκφοβίσουν το θύμα.

Προσωρινή προστασία από πράξεις βίας μπορεί να ζητηθεί σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, ακόμη και πριν ασκηθεί αγωγή ενώπιον του δικαστηρίου.

Εξασφάλιση αποδείξεων (συντηρητική απόδειξη)

Εάν ένα πρόσωπο έχει λόγους να πιστεύει ότι η προσκόμιση των αποδείξεων που θα χρειαστεί ενδέχεται να καταστεί αδύνατη ή προβληματική, δύναται να ζητήσει την εξασφάλιση των εν λόγω αποδείξεων. Αιτήσεις για συντηρητική απόδειξη είναι δυνατόν να υποβληθούν σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, ακόμη και πριν ασκηθεί αγωγή ενώπιον του δικαστηρίου.

Η αίτηση συντηρητικής απόδειξης εξετάζεται από το δικαστήριο στο πλαίσιο ακρόασης στην οποία καλούνται να παραστούν ο αιτών και τα ενδιαφερόμενα μέρη. Ωστόσο, το δικαστήριο δύναται να εξετάσει την αίτηση ακόμη και αν δεν παραστεί κανένα από αυτά τα πρόσωπα.

Όταν η αίτηση συντηρητικής απόδειξης υποβάλλεται πριν από την άσκηση αγωγής, το δικαστήριο ή ο δικαστής εκδίδει απόφαση επί της αίτησης εντός 10 ημερών από την παραλαβή της.

Οι αποδείξεις είναι δυνατόν να εξασφαλιστούν χωρίς να κλητευθούν τα πιθανά ενδιαφερόμενα μέρη μόνο σε επείγουσες υποθέσεις, όπως σε παραβιάσεις ή πιθανές παραβιάσεις δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ή σε περιπτώσεις όπου δεν είναι εφικτό να διαπιστωθεί ποια είναι τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Εάν ληφθεί απόφαση για την εξασφάλιση αποδείξεων ερήμην του εναγομένου ή άλλου ενδιαφερομένου, η απόφαση πρέπει να κοινοποιηθεί σε αυτόν το αργότερο κατά τον χρόνο εκτέλεσης της απόφασης.

Εάν ο δικαστής κάνει δεκτή μια αίτηση εξασφάλισης αποδεικτικών στοιχείων πριν ασκηθεί η σχετική αγωγή στο δικαστήριο, ο δικαστής ορίζει ένα χρονικό όριο για την κατάθεση της αγωγής, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 30 ημέρες.

Εάν ο δικαστής κάνει δεκτή μια αίτηση εξασφάλισης αποδείξεων πριν από την υποβολή της ίδιας της απαίτησης, ο δικαστής δύναται να ζητήσει από τον ενάγοντα να παράσχει εξασφάλιση για τυχόν απώλειες που ενδέχεται να υποστεί ο εναγόμενος ως αποτέλεσμα του μέτρου εξασφάλισης αποδείξεων, καταθέτοντας ένα καθορισμένο χρηματικό ποσό σε λογαριασμό καταθέσεων του δικαστικού επιμελητή ή παρέχοντας ισοδύναμη εγγύηση.

Τα πρακτικά της συνεδρίασης του δικαστηρίου και οποιαδήποτε έγγραφα συγκεντρωθούν κατά τη διάρκεια της συντηρητικής απόδειξης φυλάσσονται έως ότου ζητηθούν από το δικαστήριο που εκδικάζει την κύρια αγωγή.

Εάν το δικαστήριο που εξετάζει μια υπόθεση δεν είναι σε θέση να συγκεντρώσει αποδεικτικά στοιχεία που βρίσκονται σε άλλη πόλη ή περιοχή, το δικαστήριο ή ο δικαστής ζητεί από το αρμόδιο δικαστήριο να προβεί σε συγκεκριμένες διαδικαστικές ενέργειες για λογαριασμό του πρώτου δικαστηρίου.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Ασφαλιστικά μέτρα είναι δυνατόν να διαταχθούν μόνον εάν υπάρχουν λόγοι να θεωρηθεί ότι η εκτέλεση μιας δικαστικής απόφασης σε διαφορά περιουσιακού χαρακτήρα ενδέχεται να καταστεί προβληματική ή αδύνατη ή ότι τα δικαιώματα κατόχου διανοητικής ιδιοκτησίας παραβιάζονται ή ενδέχεται να παραβιαστούν ή ότι η προσκόμιση των απαραίτητων αποδείξεων ενδέχεται να καταστεί αδύνατη ή προβληματική.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

Η αίτηση προσωρινής προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας πρέπει να αναφέρει το ασφαλιστικό μέτρο που ζητείται.

Τα διαθέσιμα ασφαλιστικά μέτρα είναι τα εξής:

κατάσχεση κινητών περιουσιακών στοιχείων δια των οποίων εικάζεται ότι παραβιάζονται δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας

υποχρέωση απόσυρσης προϊόντων δια των οποίων εικάζεται ότι παραβιάζονται δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας

απαγόρευση εκτέλεσης συγκεκριμένων πράξεων από τον εναγόμενο ή από πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες οι οποίες χρησιμοποιούνται για την παραβίαση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ή από πρόσωπα που διευκολύνουν τη διάπραξη των εν λόγω παραβιάσεων.

Η αίτηση εξασφάλισης της απαίτησης πρέπει να αναφέρει το μέτρο που ζητείται προκειμένου να εξασφαλιστεί η απαίτηση.

Τα διαθέσιμα μέτρα για την εξασφάλιση μιας απαίτησης είναι:

συντηρητική κατάσχεση κινητών ή κεφαλαίων που ανήκουν στον εναγόμενο·

εγγραφή απαγόρευσης (*aizlieguma atzīme*) στο σχετικό μητρώο κινητής περιουσίας ή σε άλλο δημόσιο μητρώο

εγγραφή σημείωσης περί εξασφάλισης αξίωσης στο κτηματολόγιο ή στο νηολόγιο

σε περίπτωση ναυτικής απαίτησης, συντηρητική κατάσχεση σκάφους

απαγόρευση της εκτέλεσης ορισμένων πράξεων από τον εναγόμενο

συντηρητική κατάσχεση απαιτήσεων κατά τρίτων, συμπεριλαμβανομένων των χρηματικών ποσών που τηρούνται σε πιστωτικά ιδρύματα ή άλλους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς·

αναβολή πράξεων εκτέλεσης (η οποία περιλαμβάνει απαγόρευση στους δικαστικούς επιμελητές να καταβάλουν χρήματα ή περιουσιακά στοιχεία σε πράκτορες εισπράξεων ή σε πιστωτές, ή αναστολή της πώλησης περιουσιακών στοιχείων).

Η αίτηση προσωρινής προστασίας από πράξεις βίας πρέπει να αναφέρει το μέτρο που ζητείται να επιβληθεί.

Τα διαθέσιμα μέτρα για την παροχή προσωρινής προστασίας από πράξεις βίας είναι τα εξής:

ο εναγόμενος διατάσσεται να εγκαταλείψει την οικία όπου διαμένει συνήθως ο ενάγων και του απαγορεύεται να επιστρέψει ή να παραμείνει εκεί

απαγορεύεται στον εναγόμενο να πλησιάσει σε ορισμένη απόσταση από την οικία όπου διαμένει συνήθως ο ενάγων

απαγορεύεται στον εναγόμενο να επισκέπτεται ορισμένα μέρη

απαγορεύεται στον εναγόμενο να συναντά τον ενάγοντα και να έχει φυσική ή οπτική επαφή μαζί του

ο εναγόμενος απαγορεύεται να έχει οποιαδήποτε επικοινωνία με τον ενάγοντα

απαγορεύεται στον εναγόμενο να κανονίζει, με τη διαμεσολάβηση τρίτων, να συναντά τον ενάγοντα ή να έρχεται σε επικοινωνία μαζί του

ο εναγόμενος απαγορεύεται να χρησιμοποιεί τα προσωπικά δεδομένα του ενάγοντα

το δικαστήριο ή ο δικαστής δύναται να επιβάλει άλλες απαγορεύσεις και υποχρεώσεις στον εναγόμενο προκειμένου να παράσχει προσωρινή προστασία στον ενάγοντα από πράξεις βίας.

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Κινητή και ακίνητη περιουσία, συμπεριλαμβανομένων σκαφών, μετρητών και κεφαλαίων σε τράπεζες και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Η διαδικασία κατάσχεσης κινητής περιουσίας οφειλέτη περιλαμβάνει απογραφή της περιουσίας, σφράγιση της περιουσίας (που αναφέρει ποιος κατάσχεσε την περιουσία και με ποιον τρόπο) και θέση της υπό προστασία. Η περιουσία δεν είναι απαραίτητο να σφραγιστεί εάν αυτό μπορεί να επιφέρει ζημία στην περιουσία ή να επηρεάσει σημαντικά την αξία της.

Ο δικαστικός επιμελητής αναθέτει την κατασχεθείσα περιουσία στη φροντίδα φυσικού προσώπου, το οποίο υπογράφει κατά την ανάληψή της. Ο οφειλέτης ή μέλη της οικογένειάς του εξακολουθούν να έχουν δικαίωμα χρήσης της περιουσίας εάν, λόγω των χαρακτηριστικών της περιουσίας, η χρήση της δεν καταστρέφει την περιουσία ούτε μειώνει σημαντικά την αξία της.

Εάν το δικαστήριο ή ο δικαστής κάνει δεκτή μια αίτηση εξασφάλισης απαίτησης πριν από την υποβολή της ίδιας της απαίτησης στο δικαστήριο, το δικαστήριο ή ο δικαστής δύναται να ζητήσει από τον μελλοντικό ενάγοντα να παράσχει εξασφάλιση για τυχόν απώλειες που ενδέχεται να υποστεί ο εναγόμενος ως αποτέλεσμα του μέτρου εξασφάλισης της απαίτησης, καταθέτοντας ένα καθορισμένο χρηματικό ποσό σε λογαριασμό καταθέσεων του δικαστικού επιμελητή. Καταθέσεις και λοιποί τίτλοι που ανήκουν στον οφειλέτη και φυλάσσονται σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή αλλού είναι δυνατόν να κατασχεθούν μόνο βάσει εγγράφου εκτέλεσης που έχει εκδοθεί από δικαστήριο, ή βάσει εντάλματος δικαστικού επιμελητή ή εισαγγελέα.

Η εγγραφή στο μητρώο ακίνητης περιουσίας που αναφέρει την αποζημίωση ή την εξασφάλιση μιας απαίτησης αποτρέπει οποιαδήποτε τυχόν εκούσια εγγραφή από μέρους του ιδιοκτήτη.

Εάν ο δικαστής κάνει δεκτή μια αίτηση εξασφάλισης απαίτησης πριν από την άσκηση της αγωγής, ο δικαστής δύναται να ζητήσει από τον μελλοντικό ενάγοντα να παράσχει εξασφάλιση για τυχόν απώλειες που ενδέχεται να υποστεί ο εναγόμενος ως αποτέλεσμα του μέτρου εξασφάλισης των αποδείξεων, καταθέτοντας ένα καθορισμένο χρηματικό ποσό σε λογαριασμό καταθέσεων του δικαστικού επιμελητή ή παρέχοντας ισοδύναμη εγγύηση.

Τα ασφαλιστικά μέτρα επιτρέπουν στον δημιουργό να ζητήσει από το δικαστήριο την εξασφάλιση μιας αστικής απαίτησης, ακόμη και αν δεν είναι περιουσιακού χαρακτήρα, μειώνοντας έτσι τον αριθμό πιθανών παραβιάσεων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και το εύρος των απωλειών που υφίσταται ο δημιουργός. Αυτά τα μέτρα προσφέρουν τη δυνατότητα να αποτραπούν παραβιάσεις δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και να αποκατασταθούν τα νόμιμα συμφέροντα και τα δικαιώματα του δημιουργού που έχουν παραβιαστεί.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Τα μέτρα εξασφάλισης μιας απαίτησης παραμένουν σε ισχύ ως την ημέρα που η απόφαση θα αποκτήσει νομική ισχύ ή που η διαδικασία θα περατωθεί, ή έως ότου ο δικαστής ακυρώσει το μέτρο εξασφάλισης της απαίτησης, ή έως ότου ο δικαστής αντικαταστήσει το μέτρο εξασφάλισης της απαίτησης με άλλο μέτρο.

Τα ασφαλιστικά μέτρα παραμένουν σε ισχύ έως την ημέρα που η απόφαση αρχίσει να παράγει έννομα αποτελέσματα.

Τα ασφαλιστικά μέτρα είναι δυνατόν να ακυρωθούν από το ίδιο δικαστήριο κατόπιν αίτησης ενός ενδιαφερόμενου μέρους. Εάν το δικαστήριο απορρίψει την απαίτηση, η απόφασή του ακυρώνει τα ασφαλιστικά μέτρα. Εάν η απαίτηση δεν κριθεί ή εάν η διαδικασία περατωθεί, με την απόφαση του δικαστηρίου ακυρώνονται τα ασφαλιστικά μέτρα. Τα ασφαλιστικά μέτρα παραμένουν σε ισχύ έως την ημέρα που η απόφαση αποκτά νομική ισχύ.

Εάν η απόφαση διαταγής προσωρινών ασφαλιστικών μέτρων ληφθεί πριν από την υποβολή της ίδιας της απαίτησης στο δικαστήριο και η απαίτηση δεν υποβληθεί τελικά στο δικαστήριο εντός του χρόνου που έχει ορίσει το δικαστήριο, ο δικαστής δύναται να αποφασίσει να ακυρώσει τα μέτρα κατόπιν αίτησης του μελλοντικού ενάγοντα ή άλλου ενδιαφερόμενου μέρους ή του μελλοντικού εναγομένου.

Εάν η απόφαση διαταγής συντηρητικής απόδειξης ληφθεί πριν από την άσκηση της αγωγής και η αγωγή δεν υποβληθεί τελικά στο δικαστήριο εντός του χρόνου που ορίζεται από το δικαστήριο, ο δικαστής δύναται να αποφασίσει να ακυρώσει το μέτρο συντηρητικής απόδειξης κατόπιν αίτησης του μελλοντικού ενάγοντα ή του μελλοντικού εναγομένου.

Η προσωρινή προστασία από πράξεις βίας παραμένει σε ισχύ έως την ημέρα που η οριστική απόφαση επί της υπόθεσης αποκτά νομική ισχύ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, το δικαστήριο δύναται να καθορίσει στην απόφασή του ότι η προσωρινή προστασία από πράξεις βίας θα παραμείνει σε ισχύ και αφού η απόφαση αποκτήσει νομική ισχύ, αλλά για διάστημα όχι μεγαλύτερο του ενός έτους από τη συγκεκριμένη ημερομηνία. Εάν η προσωρινή προστασία από πράξεις βίας έχει διαταχθεί κατά εναγομένου που διέμενε συνήθως στην ίδια οικία με τον ενάγοντα, για παράδειγμα σε περίπτωση που ο εναγόμενος έχει κληθεί να εγκαταλείψει την οικία όπου διαμένει συνήθως ο ενάγων και του έχει απαγορευθεί να επιστρέψει ή να παραμείνει εκεί, ή σε περίπτωση που έχει απαγορευθεί στον εναγόμενο να πλησιάσει σε ορισμένη απόσταση από την οικία συνήθους διαμονής του ενάγοντα, το δικαστήριο δύναται να ορίσει ότι η προσωρινή προστασία από πράξεις βίας θα παραμείνει σε ισχύ για διάστημα όχι μεγαλύτερο των 30 ημερών αφότου η απόφαση αποκτήσει νομική ισχύ. Τα μέτρα παροχής προσωρινής προστασίας από πράξεις βίας παραμένουν σε ισχύ έως την ημέρα που αποκτά νομική ισχύ δικαστική απόφαση ακύρωσης του μέτρου ή δικαστική απόφαση αντικατάστασης του μέτρου προσωρινής προστασίας με άλλο μέτρο.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Εξασφάλιση απαίτησης

Κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης από έναν διάδικο, είναι δυνατόν να ακυρωθεί ένα μέτρο εξασφάλισης απαίτησης από το ίδιο δικαστήριο που το διέταξε ή από το δικαστήριο που αναμένεται να εξετάσει την υπόθεση επί της ουσίας της.

Επικουρική ένσταση (*blakus sūdzība*) είναι δυνατόν να κατατεθεί εντός 10 ημερών κατά δικαστικής απόφασης για αντικατάσταση ενός μέτρου εξασφάλισης απαίτησης με ένα άλλο, κατά απόφασης απόρριψης μιας αίτησης για εξασφάλιση απαίτησης, ή κατά απόφασης απόρριψης μιας αίτησης για την ακύρωση μέτρου εξασφάλισης απαίτησης.

Εάν μια αίτηση για την εξασφάλιση απαίτησης γίνει δεκτή, ο ενάγων δύναται να καταθέσει επικουρική ένσταση κατά μέρους της δικαστικής απόφασης που καλεί τον ενάγοντα να παράσχει εξασφάλιση για τυχόν απώλειες που ενδέχεται να προκύψουν ως αποτέλεσμα του μέτρου εξασφάλισης της απαίτησης του ενάγοντα.

Εάν η απόφαση εξασφάλισης μιας απαίτησης ληφθεί ερήμην ενός ενδιαφερόμενου μέρους, η δεκαήμερη προθεσμία υποβολής επικουρικής ένστασης αρχίζει από την ημέρα που ο διάδικος λαμβάνει την απόφαση.

Ασφαλιστικά μέτρα

Τα ασφαλιστικά μέτρα είναι δυνατόν να ακυρωθούν από το ίδιο δικαστήριο κατόπιν αίτησης ενός ενδιαφερόμενου μέρους.

Επικουρική ένσταση μπορεί να κατατεθεί κατά της απόφασης επί αίτησης του ενάγοντα για αντικατάσταση ασφαλιστικού μέτρου που έχει ήδη διαταχθεί με διαφορετικό μέτρο, κατά της απόφασης απόρριψης μιας αίτησης για λήψη ασφαλιστικού μέτρου ή κατά της απόφασης απόρριψης μιας αίτησης για την ακύρωση ασφαλιστικού μέτρου.

Εάν η απόφαση που διατάσσει προσωρινή προστασία ληφθεί ερήμην ενός ενδιαφερόμενου μέρους, η δεκαήμερη προθεσμία υποβολής επικουρικής ένστασης αρχίζει από την ημέρα που επιδίδεται η απόφαση.

Εξασφάλιση αποδείξεων (συντηρητική απόδειξη)

Η απόφαση αποδοχής μιας αίτησης για εξασφάλιση αποδείξεων δεν μπορεί να προσβληθεί. Ωστόσο, ο εναγόμενος δύναται να ζητήσει αποζημίωση για απώλειες που υπέστη ως αποτέλεσμα του μέτρου εξασφάλισης των αποδείξεων, σε περίπτωση που:

τα στοιχεία έχουν εξασφαλιστεί πριν υποβληθεί η απαίτηση και η απαίτηση τελικά δεν υποβλήθηκε εντός του χρόνου που όρισε το δικαστήριο

η απαίτηση που υποβλήθηκε κατά του εναγομένου απορρίφθηκε

η απαίτηση δεν κρίθηκε

η διαδικασία περατώθηκε, διότι η απαίτηση υποβλήθηκε από πρόσωπο που δεν είχε το σχετικό δικαίωμα ή διότι ο ενάγων απέσυρε την απαίτηση.

Επικουρική ένσταση είναι δυνατόν να κατατεθεί κατά μιας δικαστικής απόφασης απόρριψης αίτησης για συντηρητική απόδειξη ή κατά μιας απόφασης που λαμβάνεται χωρίς να κλητευθούν οι μελλοντικοί διάδικοι. Εάν η απόφαση διαταγής προσωρινής προστασίας ληφθεί ερήμην ενός ενδιαφερόμενου μέρους, η δεκαήμερη προθεσμία υποβολής επικουρικής ένστασης αρχίζει από την ημέρα που επιδίδεται ή αποστέλλεται η απόφαση.

Προσωρινή προστασία από πράξεις βίας

Κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης από έναν διάδικο, ένα μέτρο προσωρινής προστασίας από πράξεις βίας είναι δυνατόν να αντικατασταθεί με άλλο μέτρο από το ίδιο δικαστήριο που το διέταξε ή από το δικαστήριο που αναμένεται να εξετάσει την υπόθεση επί της ουσίας της.

Κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης από έναν διάδικο, ένα μέτρο προσωρινής προστασίας από πράξεις βίας είναι δυνατόν να ακυρωθεί από το ίδιο δικαστήριο που το διέταξε ή από το δικαστήριο που αναμένεται να εξετάσει την υπόθεση επί της ουσίας της.

Επικουρική ένσταση είναι δυνατόν να κατατεθεί εντός 10 ημερών κατά μιας δικαστικής απόφασης αντικατάστασης ενός μέτρου προσωρινής προστασίας από πράξεις βίας με ένα άλλο, κατά μιας απόφασης απόρριψης αίτησης για προσωρινή προστασία από πράξεις βίας ή κατά μιας απόφασης απόρριψης αίτησης για την ακύρωση μέτρου προσωρινής προστασίας από πράξεις βίας. Αν η απόφαση ληφθεί ερήμην ενός ενδιαφερόμενου μέρους, η δεκαήμερη προθεσμία υποβολής επικουρικής ένστασης αρχίζει από την ημέρα που επιδίδεται η απόφαση.

Τελευταία επικαιροποίηση: 05/04/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Λιθουανία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Το άρθρο 145 του κώδικα πολιτικής δικονομίας (*Civilinio proceso kodeksas*) καθορίζει τα διάφορα είδη προσωρινών μέτρων. Προσωρινά μέτρα μπορούν να είναι τα ακόλουθα:

κατάσχεση της ακίνητης περιουσίας του εναγομένου

εισαγωγή απαγόρευσης στο δημόσιο μητρώο η οποία εμποδίζει τη μεταβίβαση τίτλου

κατάσχεση κινητής περιουσίας, χρημάτων ή άλλων δικαιωμάτων ιδιοκτησίας που ανήκουν στον εναγόμενο και κατέχονται από τον εναγόμενο ή τρίτους

παρακράτηση περιουσίας που ανήκει στον εναγόμενο

διορισμός διαχειριστή για την περιουσία του εναγομένου

απαγόρευση που δεν επιτρέπει στον εναγόμενο να συμμετέχει σε ορισμένες συναλλαγές ή να προβαίνει σε ορισμένες ενέργειες

απαγόρευση που δεν επιτρέπει σε άλλα πρόσωπα να μεταβιβάσουν περιουσία στον εναγόμενο ή να εκπληρώσουν άλλες υποχρεώσεις

σε εξαιρετικές περιπτώσεις, απαγόρευση που δεν επιτρέπει στον εναγόμενο να εγκαταλείψει τη μόνιμή κατοικία του και/ή απαγόρευση που δεν επιτρέπει την απομάκρυνση παιδιού από τη μόνιμη κατοικία του, χωρίς την άδεια του δικαστηρίου

αναστολή ρευστοποίησης στοιχείων του ενεργητικού, όταν έχει κατατεθεί αίτηση ακύρωσης της κατάσχεσης των εν λόγω στοιχείων του ενεργητικού αναστολή εκτέλεσης είσπραξης

επιδίκαση προσωρινής διατροφής ή επιβολή προσωρινών περιορισμών

απόφαση για λήψη μέτρων που αποτρέπουν την πρόκληση ή αύξηση ζημίας

άλλα μέτρα που προβλέπονται από τον νόμο ή διατάσσονται από το δικαστήριο, των οποίων η απουσία ενδέχεται να καταστήσει δυσκολότερη ή αδύνατη τη συμμόρφωση με την απόφαση του δικαστηρίου.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

Κατόπιν αιτήματος των εμπλεκόμενων στην υπόθεση ή άλλων ενδιαφερόμενων προσώπων, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει προσωρινά μέτρα, αν τα εν λόγω πρόσωπα παρέχουν αξιόπιστη αιτιολόγηση του αιτήματός τους ή αν η μη έγκριση αυτών των μέτρων καθιστά τη συμμόρφωση με τη δικαστική απόφαση δυσκολότερη ή αδύνατη.

Το δικαστήριο μπορεί να εφαρμόσει προσωρινά μέτρα αυτεπάγγελα μόνο όταν αυτό είναι αναγκαίο για την προστασία του δημόσιου συμφέροντος, καθώς και όταν η μη έγκριση των εν λόγω μέτρων θα συνεπαγόταν παραβίαση των δικαιωμάτων και νόμιμων συμφερόντων ενός προσώπου, της κοινωνίας ή του κράτους.

Τα προσωρινά μέτρα μπορεί να εφαρμόζονται τόσο χωρίς την άσκηση αγωγής όσο και σε οποιοδήποτε στάδιο της αστικής διαδικασίας.

2.1 Η διαδικασία

Αιτήματα σε σχέση με προσωρινά μέτρα εξετάζονται από πρωτοβάθμιο δικαστήριο ή, στις περιπτώσεις που αναφέρονται ρητώς στον [ΕΓ νόμο περί εμπορικής διαίτησης](#) (*Komercinio arbitražo įstatymas*), από το περιφερειακό δικαστήριο του Βίλνιους (*Vilniaus apygardos teismas*). Όταν το αίτημα για προσωρινά μέτρα συνδυάζεται με την άσκηση αγωγής, το ζήτημα των προσωρινών μέτρων αποφασίζεται μόνο αφού κριθεί το παραδεκτό της αγωγής με την οποία συνδυάζονται. Το δικαστήριο αποφαίνεται για το αίτημα προσωρινών μέτρων το ταχύτερο δυνατό, με γραπτή διαδικασία, όμως οφείλει να αποφανθεί το αργότερο εντός τριών εργάσιμων ημερών από τη λήψη του αιτήματος. Όταν κρίνεται αναγκαίο από το δικαστήριο, ο εναγόμενος ειδοποιείται για την εξέταση του αιτήματος προσωρινών μέτρων.

Τα πρόσωπα που εμπλέκονται στη διαδικασία δικαιούνται να καταθέτουν αιτήματα για προσωρινά μέτρα στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο ή το ακυρωτικό δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί η υπόθεση επί της ουσίας.

Το δικαστήριο δύναται να εκδώσει προσωρινά μέτρα πριν από την ημερομηνία άσκησης της αγωγής βάσει γραπτού αιτιολογημένου αιτήματος του ενδιαφερόμενου για προσωρινά μέτρα. Στο εν λόγω αίτημα, ο αιτών πρέπει να δηλώνει τους λόγους για τους οποίους η αγωγή δεν έχει ασκηθεί μαζί με το εν λόγω αίτημα, να προσκομίζει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τον κίνδυνο που αντιμετωπίζουν τα συμφέροντά του και να καταθέσει ποσό ίσο με το ήμισυ των δικαστικών εξόδων που χρεώνονται για αίτημα προσωρινών μέτρων, δηλ. 100 LTL. Σε περίπτωση αιτημάτων προσωρινών μέτρων που αφορούν υποθέσεις που εκκρεμούν σε εθνικά ή ξένα διαιτητικά δικαστήρια ή σε ξένα δικαστήρια, χρεώνεται ποσό 1 000 LTL. Το δικαστήριο μπορεί να μειώσει το ποσό της κατάθεσης, λόγω της δεινής οικονομικής κατάστασης του αιτούντος, αν ο αιτών έχει υποβάλει σχετικό αιτιολογημένο αίτημα, συνοδευόμενο από αποδεικτικά στοιχεία. Το δικαστήριο, όταν επιβάλλει προσωρινά μέτρα, θέτει προθεσμία για την άσκηση της αγωγής. Η εν λόγω προθεσμία δεν μπορεί να

υπερβαίνει τις 14 ημέρες. Αν η αγωγή πρέπει να ασκηθεί ενώπιον ξένου δικαστηρίου ή διαιτητικού δικαστηρίου, η προθεσμία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 30 ημέρες. Αν η αγωγή δεν ασκηθεί εντός της καθορισμένης προθεσμίας, αίρονται τα προσωρινά μέτρα. Αν δεν ασκήθηκε λόγω σφάλματος του ενδιαφερόμενου προσώπου, το ποσό της κατάθεσης δεν επιστρέφεται.

Το αίτημα προσωρινών μέτρων πρέπει να υποβάλλεται στο ίδιο δικαστήριο που θα εξετάσει την αγωγή σύμφωνα με τους κανόνες δικαιοδοσίας. Το αίτημα προσωρινών μέτρων που αφορά υπόθεση η οποία εκκρεμεί σε ξένο δικαστήριο ή σε ξένο ή εθνικό διαιτητικό δικαστήριο πρέπει να υποβάλλεται στο περιφερειακό δικαστήριο του Βίλνιους.

Κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος των προσώπων που εμπλέκονται στην υπόθεση ή άλλων ενδιαφερόμενων προσώπων, το δικαστήριο μπορεί να αντικαταστήσει ένα προσωρινό μέτρο με άλλο. Το δικαστήριο οφείλει να ενημερώσει τα πρόσωπα που εμπλέκονται στην υπόθεση ή τα άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα σχετικά με τυχόν τέτοιο αίτημα και αυτά έχουν το δικαίωμα να αντιταχθούν σ' αυτό.

Το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει να μην επιβάλει προσωρινά μέτρα αν ο εναγόμενος καταβάλει το αιτούμενο ποσό στον λογαριασμό του δικαστηρίου ή αν έχει συσταθεί εγγύηση για τον εναγόμενο. Εξάλλου, ο εναγόμενος μπορεί να ενεχυριάσει περιουσιακά στοιχεία του προς όφελος του αιτούντα.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

(Βλέπε τμήμα 2)

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Τα προσωρινά μέτρα μπορούν να αφορούν ακίνητα, κινητά περιουσιακά στοιχεία, κεφάλαια και δικαιώματα ιδιοκτησίας.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Τα προσωρινά μέτρα είναι μέτρα των οποίων η απουσία ενδέχεται να καταστήσει δυσκολότερη ή αδύνατη τη συμμόρφωση με την απόφαση του δικαστηρίου. Σε περιπτώσεις που αφορούν τον προσωρινό περιορισμό δικαιωμάτων ιδιοκτησίας σε αντικείμενο κοινής ιδιοκτησίας, μπορεί να επιβληθεί κατάσχεση μόνο στο μερίδιο ιδιοκτησίας που ανήκει στο πρόσωπο σε βάρος του οποίου διατάσσονται τα προσωρινά μέτρα. Όταν το μερίδιό του στην κοινή ιδιοκτησία δεν έχει προσδιοριστεί, ολόκληρη η ιδιοκτησία μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο κατάσχεσης, μέχρι τον προσδιορισμό του μεριδίου.

Μετά την κατάσχεση κεφαλαίων σε λογαριασμούς τραπεζών και άλλων πιστωτικών ιδρυμάτων, η χρήση των εν λόγω κεφαλαίων επιτρέπεται μόνο για τις συναλλαγές που ορίζονται στην απόφαση του δικαστηρίου.

Σε περιπτώσεις που κατάσχονται αγαθά σε ελεύθερη κυκλοφορία, πρώτες ύλες, ημικατεργασμένα προϊόντα ή προπαρασκευασμένα προϊόντα, ο κύριός τους μπορεί να αλλάξει τη σύνθεσή και τη μορφή τους μόνο εφόσον η συνολική αξία τους δεν πρόκειται να μειωθεί, εκτός αν υπάρχει διαφορετική πρόβλεψη στην απόφαση του δικαστηρίου.

Πρόσωπο του οποίου η περιουσία έχει κατασχεθεί φέρει ευθύνη για τυχόν παραβίαση των περιορισμών που επιβάλλονται από τη στιγμή της κοινοποίησης της απόφασης κατάσχεσης της περιουσίας και, αν η κοινοποίηση είναι αδύνατη, μεταξύ άλλων όταν η απόφαση προσωρινών μέτρων εγκρίνεται εν τη απουσία του εν λόγω προσώπου, από τη στιγμή που η απόφαση εγγράφεται στο μητρώο κατάσχεσης περιουσιακών στοιχείων.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Αν το δικαστήριο απορρίψει το αίτημα, τυχόν προηγούμενα προσωρινά μέτρα διατηρούνται μέχρι τη θέση σε ισχύ της απόφασης του δικαστηρίου. Το ζήτημα της άρσης προσωρινών μέτρων πρέπει να αποφασίζεται μέσω δικαστικής απόφασης.

Αν το αίτημα γίνει δεκτό, τυχόν προηγούμενα προσωρινά μέτρα διατηρούνται μέχρι την εκτέλεση της απόφασης του δικαστηρίου. Ο δικαστικός επιμελητής που αναλαμβάνει την εκτέλεση της απόφασης του δικαστηρίου ενημερώνει τον υπεύθυνο τήρησης του αντίστοιχου δημόσιου μητρώου σχετικά με τη λήξη των προσωρινών μέτρων στην εν λόγω υπόθεση.

Σε περίπτωση κατάσχεσης κινητής περιουσίας που δεν μπορεί να εγγραφεί στο κτηματολόγιο, ή αν την ημέρα της απόφασης η αξία και η φύση της περιουσίας του εναγομένου δεν έχουν γνωστοποιηθεί στο δικαστήριο, το πρόσωπο που ζητά προσωρινά μέτρα πρέπει να υποβάλει αίτημα στον δικαστικό επιμελητή για τον εντοπισμό και την περιγραφή της περιουσίας του εναγομένου. Αν δεν υποβληθεί τέτοιο αίτημα στον δικαστικό επιμελητή και τα στοιχεία της κατασχεθείσας περιουσίας δεν έχουν αποσαφηνιστεί, τα προσωρινά μέτρα παραμένουν σε ισχύ για δεκατέσσερις ημέρες από την ημερομηνία της απόφασης που τα επιβάλλει. Κατόπιν αιτήματος των προσώπων που εμπλέκονται στην υπόθεση ή άλλων ενδιαφερόμενων προσώπων, τα προσωρινά μέτρα μπορούν να αίρονται με απόφαση του δικαστηρίου που συνεδριάζει επί της ουσίας της υπόθεσης.

Το δικαστήριο ακυρώνει τα προσωρινά μέτρα αυτεπάγγελα, αν το πρόσωπο που ζητά τα προσωρινά μέτρα δεν ασκήσει αγωγή εντός της προθεσμίας που έχει ορίσει το δικαστήριο. Δεν μπορεί να ασκηθεί ξεχωριστή έφεση κατά της απόφασης για το εν λόγω ζήτημα. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να ακυρώσει προσωρινά μέτρα αυτεπάγγελα όταν αυτό είναι αναγκαίο για την προστασία του δημόσιου συμφέροντος, καθώς και όταν η μη άρση τους θα συνεπαγόταν παραβίαση των δικαιωμάτων και νόμιμων συμφερόντων ενός προσώπου, της κοινωνίας ή του κράτους.

Αν προσωρινά μέτρα που έχουν επιβληθεί από το δικαστήριο περιορίζουν, παραβιάζουν ή αποδυναμώνουν τα δικαιώματα προσώπων που δεν εμπλέκονται στην υπόθεση, τα εν λόγω πρόσωπα δικαιούνται να ζητήσουν από το δικαστήριο που εξετάζει την ουσία της υπόθεσης να ακυρώσει τα προσωρινά μέτρα.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Τυχόν απόφαση προσωρινών μέτρων που εκδίδεται από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο σύμφωνα με την ισχύουσα διαδικασία μπορεί να προσβληθεί από τα εμπλεκόμενα στην υπόθεση πρόσωπα με ξεχωριστή έφεση σε ανώτερο δικαστήριο, εκτός από μια σειρά υποθέσεων που ορίζονται στον κώδικα πολιτικής δικονομίας. Τα πρόσωπα που δεν εμπλέκονται στην υπόθεση μπορούν να ασκήσουν ξεχωριστή έφεση μόνο κατά αποφάσεων πρωτοβάθμιου δικαστηρίου οι οποίες έχουν απορρίψει αιτήματά τους για την ακύρωση των προσωρινών μέτρων που τους έχουν επιβληθεί. Η άσκηση ξεχωριστής έφεσης δεν συνεπάγεται αναστολή των διαδικασιών.

Οι δικαστικές αποφάσεις προσωρινών μέτρων δεν μπορούν να αναιρεσιβληθούν.

Τελευταία επικαιροποίηση: 21/10/2019

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Λουξεμβούργο

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Το δίκαιο του Λουξεμβούργου περιλαμβάνει διάφορα είδη μέτρων που προορίζονται για τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων των διαδίκων μέχρι την ολοκλήρωση της κύριας δίκης που θα κρίνει οριστικά τις αξιώσεις.

Διακρίνονται στα ακόλουθα:

Τα μέτρα που αποφασίζει ο δικαστής χωρίς κατ' αντιμωλία συζήτηση. Σ' αυτή την περίπτωση, υποβάλλεται στον δικαστή μονομερής αίτηση του διαδίκου που ζητεί τη λήψη του προσωρινού ή συντηρητικού μέτρου και ο δικαστής αποφαινεται με βάση τα στοιχεία που προσκομίζει μόνον ο ένας διάδικος.

Τα μέτρα που αποφασίζει ο δικαστής μετά από κατ' αντιμωλία συζήτηση. Σ' αυτήν την περίπτωση, ο δικαστής εκδίδει την απόφασή του μόνο μετά από δημόσια συνεδρίαση (ή συνεδρίαση κεκλεισμένων των θυρών) κατά την οποία οι διάδικοι έχουν τη δυνατότητα να υποστηρίξουν τις απόψεις τους. Η συνεδρίαση συγκαλείται με κλήτευση (επίδοση από δικαστικό επιμελητή) ή με κλήση της γραμματείας του δικαστηρίου, ανάλογα με τις δικονομικές διατάξεις που προβλέπει ο νόμος.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

Σε όλες τις περιπτώσεις επείγουσας ανάγκης, ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να διατάξει όλα τα μέτρα που δεν προσκρούουν σε καμία σοβαρή αντίκρουση ή τα οποία δικαιολογούνται από την ύπαρξη διαφοράς.

Μπορεί επίσης να αποφασίσει για θέματα σχετικά με τις δυσκολίες εκτέλεσης των δικών του διατάξεων.

Μπορεί ακόμη να διατάξει τα αναγκαία συντηρητικά μέτρα ή μέτρα αποκατάστασης, είτε για την αποτροπή επικείμενης ζημίας είτε για την παύση προδήλως παράνομης προσβολής.

2.1 Η διαδικασία

Η αίτηση εισάγεται με κλήτευση σε ακροαματική διαδικασία που διεξάγεται για τον σκοπό αυτό τη συνήθη ημέρα και ώρα εκδίκασης των ασφαλιστικών μέτρων.

Ωστόσο, σε περίπτωση κατεπείγοντος, ο πρόεδρος ή ο δικαστής που τον αντικαθιστά μπορεί να επιτρέψει την εκδίκαση της υπόθεσης, στην ορισμένη ώρα, ακόμη και κατά τις ημέρες εορτών ή αργιών, είτε στο ακροατήριο είτε στην κατοικία του με ελεύθερη είσοδο για το κοινό.

Σε επείγουσες περιπτώσεις, ο πρόεδρος του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου ή ο δικαστής που τον αντικαθιστά μπορεί να διατάξει κάθε ασφαλιστικό μέτρο που δεν προσκρούει σε καμία σοβαρή αντίκρουση ή δικαιολογείται από την ύπαρξη διαφοράς. Μπορεί επίσης να ρυθμίζει ζητήματα που προκύπτουν από τις δυσκολίες εκτέλεσης μιας δικαστικής απόφασης ή άλλου εκτελεστού τίτλου. Όταν τα ασφαλιστικά μέτρα αφορούν δυσκολίες σχετικά με την εκτέλεση εκτελεστού τίτλου ή δικαστικής απόφασης, αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο του τόπου διεξαγωγής της εκτέλεσης.

Ο πρόεδρος ή ο δικαστής που τον αντικαθιστά μπορεί επίσης να διατάξει τα αναγκαία συντηρητικά μέτρα ή μέτρα αποκατάστασης, είτε για την αποτροπή επικείμενης ζημίας είτε για την παύση προδήλως παράνομης προσβολής. Για να αποτραπεί η εξασθένηση των αποδεικτικών στοιχείων, μπορεί να διατάξει τη διεξαγωγή κάθε χρήσιμης αποδεικτικής διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένης της ακρόασης μαρτύρων.

Υπάρχουν πολλές νομικές διατάξεις που αφορούν ειδικά την οργάνωση των προσωρινών ή συντηρητικών μέτρων που εφαρμόζονται για συγκεκριμένους τομείς (π.χ. σε θέματα συμβάσεων μίσθωσης, εξ αδιαιρέτου ιδιοκτησίας, συγκυριότητας, κληρονομιών, περιουσιακών σχέσεων των συζύγων κ.λπ.). Οι κανόνες αρμοδιότητας προκύπτουν συνήθως με ειδικό τρόπο από το κείμενο του νόμου που επιτρέπει στον δικαστή να λάβει ένα προσωρινό μέτρο. Δεν υπάρχουν κανόνες γενικής αρμοδιότητας, αν και συνήθως η αρμοδιότητα για τη λήψη προσωρινών μέτρων παρέχεται στον πρόεδρο του δικαστηρίου που εκδικάζει την υπόθεση επί της ουσίας.

Όταν δεν προβλέπεται ειδική διαδικασία, ο διάδικος που επιθυμεί τη λήψη προσωρινού μέτρου οφείλει να προσφύγει στο δικαστήριο των ασφαλιστικών μέτρων. Ανάλογα με την αξία του αντικείμενου της διαφοράς, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να απευθυνθεί στο ειρηνοδικείο (για ποσά έως 15.000 ευρώ) ή στο τμήμα ασφαλιστικών μέτρων του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου. Οι δικαστές αυτών των δικαστηρίων έχουν γενική αρμοδιότητα να διατάσσουν τα αναγκαία συντηρητικά μέτρα ή μέτρα αποκατάστασης, είτε για την αποτροπή επικείμενης ζημίας είτε για την παύση προδήλως παράνομης προσβολής.

Γενικά, η προσφυγή στις υπηρεσίες δικηγόρου δεν είναι υποχρεωτική.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Προϋπόθεση για τη λήψη αυτών των μέτρων είναι η αναγκαιότητα ή ο επείγων χαρακτήρας των μέτρων κατά την εκτίμηση του δικαστηρίου.

Όταν ένας πιστωτής υποβάλλει αίτηση για να επιτραπεί η κατάσχεση, ο δικαστής οφείλει να επαληθεύσει, βάσει των εγγράφων και των εξηγήσεων που του παρέχονται, κατά πόσο η απαίτηση κρίνεται καταρχήν βάσιμη.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Τα προσωρινά μέτρα μπορούν να αφορούν όλη την κινητή περιουσία ενός προσώπου. Μόνο ορισμένα απολύτως αναγκαία αγαθά για τις καθημερινές ανάγκες θεωρούνται ακατάσχετα από τον νόμο. Βλέπε επίσης και το δελτίο «[Διαδικασίες για την εφαρμογή δικαστικών αποφάσεων - Λουξεμβούργο](#)».

Η νομοθεσία του Λουξεμβούργου επιτρέπει τη συντηρητική κατάσχεση των μισθών και αμοιβών ενός προσώπου, ακόμη και την κατάσχεση των εναλλακτικών πηγών εισοδήματος (συντάξεων, προσόδων κ.λπ.). Ωστόσο, ένα μέρος του εισοδήματος, δηλαδή το ποσό που κρίνεται απολύτως αναγκαίο για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης, είναι ακατάσχετο.

Αντιθέτως, δεν είναι δυνατή η συντηρητική κατάσχεση ακινήτων. Η κατάσχεση ακινήτων επιτρέπεται μόνο βάσει δικαστικής απόφασης που έχει αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Στις περισσότερες περιπτώσεις, αρμόδιος να καθορίσει τις συνέπειες του μέτρου το οποίο καλείται να λάβει είναι ο ίδιος ο δικαστής. Μπορεί να επιβάλει χρονικό περιορισμό στην εφαρμογή της διαταγής του ή να περιορίσει την έκτασή της σε ορισμένα περιουσιακά στοιχεία ή πράξεις.

Σε περίπτωση που ο δικαστής επιτρέπει κατασχέσεις με μονομερή αίτηση ενός διαδίκου, ο νόμος προβλέπει συγκεκριμένες προθεσμίες εντός των οποίων πρέπει να κατατεθεί ενώπιον του δικαστή αίτηση επικύρωσης της κατάσχεσης. Εάν δεν ζητηθεί η επικύρωση εντός αυτής της προθεσμίας, η κατάσχεση είναι αυτοδικαίως άκυρη.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Γίνεται λόγος για προσωρινά μέτρα όταν ο νόμος επιτρέπει στον δικαστή να ρυθμίσει προσωρινά μια επίδικη κατάσταση μεταξύ διαφόρων μερών, έως ότου δοθεί οριστική λύση στο πλαίσιο της διαδικασίας επί της ουσίας.

Πρόκειται για «μέτρα που λαμβάνονται για τη διασφάλιση δικαιωμάτων η αναγνώριση των οποίων ζητείται εξάλλου από τον δικαστή της κύριας δίκης, με παράλληλη διατήρηση της ισχύουσας πραγματικής ή νομικής κατάστασης», σύμφωνα με τον ορισμό που έδωσε το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πρόκειται επίσης για μέτρα που λαμβάνονται για να αποτραπεί η επιδείνωση μιας κατάστασης.

Στην πράξη, τα μέτρα αυτά επιτρέπουν στον πιστωτή να προφυλαχθεί από τον κίνδυνο μη πληρωμής με δύο τρόπους: είτε καθιστώντας αναπαλλοτρίωτα τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη είτε βαρύνοντάς τα με ασφάλειες που παρέχουν στον πιστωτή δικαίωμα παρακολούθησης σε περίπτωση μεταβίβασης των στοιχείων αυτών.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Επιτρέπεται η άσκηση ένδικου μέσου κατά των διαταγών που εκδίδει ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων μετά από κατ' αντιμωλία συζήτηση. Η προθεσμία άσκησης ένδικου μέσου είναι μόνο 15 ημερών από την επίδοση της απόφασης.

Κατά των αποφάσεων που λαμβάνει ο δικαστής επί μονομερούς αίτησης δεν είναι δυνατό να ασκηθούν ένδικα μέσα. Ο διάδικος που θεωρεί ότι ένα τέτοιο μέτρο ήταν λανθασμένο μπορεί να προσφύγει στον δικαστή των ασφαλιστικών μέτρων ώστε ο τελευταίος να διατάξει νέο συντηρητικό μέτρο που θα αναστείλει τα αποτελέσματα του μέτρου που έλαβε ο δικαστής βασιζόμενος μόνο στις πληροφορίες του ενός διαδίκου.

Σχετικοί σύνδεσμοι

 <http://www.legilux.lu/>

Τελευταία επικαιροποίηση: 11/01/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Ουγγαρία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Ο νόμος CXXX του 2016 για τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προβλέπει δύο είδη έννομων μέσων με τα οποία διασφαλίζεται η εκτέλεση μιας αμφισβητούμενης αξίωσης: πρόκειται για τα ασφαλιστικά μέτρα και τα μέτρα προσωρινής εκτέλεσης, με τα οποία παρέχεται προστασία πριν από την έκδοση οριστικής δικαστικής απόφασης. Προβλέπεται επίσης η δυνατότητα λήψης συντηρητικών μέτρων βάσει του νόμου LIII του 1994 για την εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να ληφθούν κατά τη διάρκεια της σχετικής διαδικασίας και πριν από την υποβολή της αίτησης για την κίνηση της διαδικασίας. Το δικαστήριο εξετάζει την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, εάν είναι δυνατή η διεξαγωγή του προπαρασκευαστικού σταδίου της διαδικασίας με βάση την αίτηση με την οποία κινήθηκε η διαδικασία. Το δικαστήριο πρέπει να αποφανθεί κατεπειγόντως επί της αίτησης για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων και να διατάξει τα ασφαλιστικά μέτρα αμελλητί, το αργότερο εντός οκτώ ημερών. Για να εκδώσει την απόφασή του, το δικαστήριο πρέπει να εξετάσει αν η λήψη των μέτρων θα προκαλούσε μεγαλύτερη βλάβη στον αντίδικο από αυτήν που θα υφίστατο ο διάδικος που ζητεί τη λήψη των ασφαλιστικών μέτρων πρέπει επίσης να συνεκτιμήσει την αναγκαιότητα καταβολής εγγύησης. Το δικαστήριο παρέχει στον αντίδικο τη δυνατότητα να απαντήσει στην αίτηση ασφαλιστικών μέτρων. Το δικαστήριο καλεί τους διαδίκους να εκφράσουν τις θέσεις τους σχετικά με την αίτηση με τον πλέον ενδεδειγμένο, κατά την κρίση του, τρόπο. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει ακρόαση των διαδίκων, εάν κρίνει ότι είναι αναγκαία για την εκτίμηση της αίτησης, ιδίως όταν πρέπει να αποφασίσει επί της καταβολής εγγύησης. Αν οι διάδικοι δεν τηρήσουν την ορισθείσα προθεσμία για την ακροαματική διαδικασία, δεν μπορούν να υποβάλουν αίτηση για παράταση. Για την έκδοση απόφασης επί της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων, αποδεικτικά στοιχεία υποβάλλονται μόνο εάν δεν είναι δυνατή η εξέταση της ουσίας της αίτησης χωρίς τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να προβεί στη διεξαγωγή αποδείξεων κατά τη διάρκεια του προπαρασκευαστικού σταδίου της διαδικασίας. Το δικαστήριο αποφασίζει επί της αίτησης λήψης ασφαλιστικών μέτρων με διαταγή κατά της οποίας μπορεί να ασκηθεί χωριστή προσφυγή. Το δικαστήριο μπορεί να τροποποιήσει τη διαταγή του κατόπιν αίτησης. Η διαταγή που εκδίδεται επί αίτησης ασφαλιστικών μέτρων είναι προσωρινά εκτελεστή. Εάν το δικαστήριο δεν διατάξει διαφορετικά, η προθεσμία συμμόρφωσης με τη διαταγή αρχίζει την επομένη της ημερομηνίας της κοινοποίησής της, η οποία γίνεται γραπτώς. Η διαταγή εξακολουθεί να ισχύει έως ότου αναιρεθεί από το δικαστήριο με διαταγή που εκδίδεται κατόπιν αίτησης οποιουδήποτε από τους διαδίκους, και μετά την ακρόαση του αντιδίκου, ή με οποιαδήποτε άλλη δικαστική απόφαση με την οποία περατώνεται η διαδικασία. Εάν η διαταγή για τα ασφαλιστικά μέτρα δεν αναιρεθεί από το δικαστήριο στο πλαίσιο της δικαστικής απόφασης με την οποία περατώνεται η διαδικασία, παύει να ισχύει μόλις η απόφαση σε πρώτο βαθμό καταστεί τελεσίδικη. Τα ασφαλιστικά μέτρα αίρονται αν η διαδικασία περατωθεί ή διακοπεί κατόπιν αναστολής. Αυτό πρέπει να διευκρινιστεί από το δικαστήριο στη διαταγή με την οποία περατώνεται η διαδικασία ή με την οποία κηρύσσεται η περάτωση της διαδικασίας. Η ισχύς των ασφαλιστικών μέτρων δεν θίγεται από τη διακοπή ή την αναστολή της διαδικασίας. Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να κατατεθεί πριν από την αίτηση για την κίνηση της διαδικασίας, εάν ο αιτών αποδείξει ότι η καθυστέρηση που θα προκληθεί σε περίπτωση που η αίτηση κατατεθεί μετά την κίνηση της διαδικασίας ενδέχεται να ματαιώσει τον σκοπό της λήψης ασφαλιστικών μέτρων. Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να κατατεθεί στο αρμόδιο δικαστήριο στη δικαιοδοσία του οποίου υπάγεται η διαδικασία. Εάν περισσότερα από ένα δικαστήρια είναι κατά τόπον αρμόδια για τη διαδικασία που πρόκειται να κινηθεί, η αίτηση μπορεί να κατατεθεί σε οποιοδήποτε από αυτά τα δικαστήρια. Το επιλεγέν δικαστήριο θα έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για τη διαδικασία που πρόκειται να κινηθεί. Οι γενικοί κανόνες της πολιτικής δικονομίας διέπουν την υποχρεωτική νομική εκπροσώπηση στη διαδικασία. Το δικαστήριο εξετάζει την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων κατά προτεραιότητα. Στην απόφαση με την οποία διατάσσει τα ασφαλιστικά μέτρα, το δικαστήριο καθορίζει προθεσμία για την κίνηση της διαδικασίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις σαράντα πέντε ημέρες από την κοινοποίηση της απόφασης. Εάν η διαδικασία δεν κινηθεί εντός της προθεσμίας που έχει καθοριστεί από το δικαστήριο ή εάν ο αιτών δεν αποδείξει στο δικαστήριο που διέταξε τα ασφαλιστικά μέτρα, εντός οκτώ ημερών από τη λήξη της προθεσμίας, ότι έχει κινηθεί η διαδικασία, τα ασφαλιστικά μέτρα αίρονται με διαταγή του ίδιου δικαστηρίου που εκδίδεται την επόμενη της τελευταίας ημέρας της προθεσμίας για την κίνηση της διαδικασίας. Εάν κινηθεί η διαδικασία, τα ασφαλιστικά μέτρα που διατάχθηκαν πριν από την κατάθεση της αίτησης για την κίνηση της διαδικασίας παραμένουν σε ισχύ έως ότου αναιρεθεί η σχετική διαταγή ή, κατά περίπτωση, έως ότου καταστεί τελεσίδικη η απόφαση σε πρώτο βαθμό. Εάν η αίτηση για την κίνηση της διαδικασίας κατατεθεί εντός της ορισθείσας προθεσμίας, αλλά απορριφθεί από το δικαστήριο, τα ασφαλιστικά μέτρα θα παραμείνουν σε ισχύ έως τη λήξη των εννόμων αποτελεσμάτων της κίνησης της διαδικασίας.

Το δικαστήριο αποφασίζει σχετικά με την προσωρινή εκτέλεση στην απόφαση που εκδίδει πρωτοδίκως.

Το δικαστήριο πρέπει να αποφασίσει κατεπειγόντως σχετικά με τη λήψη συντηρητικών μέτρων –το αργότερο εντός οκτώ ημερών– και να αποστείλει αμελλητί τη σχετική διαταγή στον δικαστικό επιμελητή, ο οποίος προβαίνει αμέσως στην εκτέλεσή της. Η προσφυγή κατά της διαταγής λήψης συντηρητικού μέτρου δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

Μπορεί επίσης να ζητηθεί, ως συντηρητικό μέτρο, η έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής διατήρησης λογαριασμού, ακόμη και πριν κινηθεί από τον δανειστή η διαδικασία για την εξέταση της ουσίας της διαφοράς. Σ' αυτή την περίπτωση, η διαδικασία για την εξέταση της ουσίας της διαφοράς πρέπει να κινηθεί μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Το δικαστήριο μπορεί, κατόπιν αιτήσεως, να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα προκειμένου να αποτραπεί τυχόν μεταβολή της τρέχουσας κατάστασης, σε περίπτωση που μεταγενέστερα θα ήταν αδύνατη η επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση, ή για να αποτραπεί η ματαίωση της άσκησης των δικαιωμάτων του αιτούντος, ή για να αποτραπεί τυχόν επικείμενη βλάβη του αιτούντος, ή για οποιονδήποτε άλλον λόγο που πρέπει να ληφθεί υπόψη. Με τα ασφαλιστικά μέτρα μπορεί να επιβληθεί η υποχρέωση για ενέργεια, την οποία ο αιτών θα μπορούσε να απαιτήσει δυνάμει του δικαιώματος που πρόκειται να εκτελεστεί στο πλαίσιο της διαδικασίας. Στις περιπτώσεις στις οποίες πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις, η αίτηση για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να κατατεθεί πριν από την αίτηση για την κίνηση της διαδικασίας, εάν ο αιτών αποδείξει ότι η καθυστέρηση που θα προκληθεί σε περίπτωση που η αίτηση κατατεθεί μετά την κίνηση της διαδικασίας ενδέχεται να ματαιώσει τον σκοπό της λήψης ασφαλιστικών μέτρων. Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να περιέχει αναφορά στην πλήρωση των όρων που στοιχειοθετούν την αίτηση για τη λήψη των ασφαλιστικών μέτρων, καθώς και έκθεση και τεκμηρίωση των πραγματικών περιστατικών βάσει των οποίων πληρούνται αυτοί οι όροι. Ο αιτών πρέπει να προσδιορίζει με σαφήνεια το περιεχόμενο των μέτρων τα οποία αιτείται. Εάν η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων κατατεθεί πριν από την αίτηση για την κίνηση της διαδικασίας, ο αιτών πρέπει επίσης να προσκομίσει τα αναγκαία στοιχεία βάσει των οποίων θα καθοριστεί το αρμόδιο δικαστήριο για τη διαδικασία που θα κινηθεί. Πρέπει επίσης να προσδιορίζεται το δικαίωμα που πρόκειται να εκτελεστεί στο πλαίσιο της διαδικασίας. Το δικαστήριο εξαρτά τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων από την καταβολή εγγύησης, σε

περίπτωση που ο αντίδικος αποδείξει ότι υπάρχει πιθανότητα να υποστεί βλάβη ως αποτέλεσμα των μέτρων που διατάχθηκαν, η οποία θα θεμελιώσει αξίωση αποζημίωσης ή απόδοσης ωφέλειας κατά του αιτούντος σε περίπτωση που ο αντίδικος κερδίσει την υπόθεση. Κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με την καταβολή εγγύησης, το δικαστήριο πρέπει να λάβει υπόψη του την πιθανολόγηση των πραγματικών περιστατικών επί των οποίων στηρίζεται η αίτηση. Εάν η βλάβη δεν είναι σημαντική, το δικαστήριο δεν θα πρέπει να διατάξει την καταβολή εγγύησης. Το δικαστήριο διατάσσει την καταβολή εγγύησης σε δύο περιπτώσεις. Μία περίπτωση είναι να το ζητήσει ο αντίδικος, ο οποίος είναι σε θέση να αποδείξει την πιθανότητα να υποστεί βλάβη προς την οποία αντιστοιχεί η εγγύηση που ζητείται να καταβληθεί. Η άλλη περίπτωση είναι η καταβολή εγγύησης να προταθεί από τον αιτούντα και να την αποδεχθεί ο αντίδικος. Στην πρώτη περίπτωση, το ποσό της εγγύησης αντιστοιχεί στην ενδεχόμενη βλάβη που επικαλείται ο αντίδικος. Στη δεύτερη περίπτωση, η εγγύηση συνίσταται στο ποσό που προτείνει ο αιτών και αποδέχεται ο αντίδικος. Εάν ο αιτών προτείνει συγκεκριμένο ποσό ως εγγύηση, το δικαστήριο καλεί τον αντίδικο να το αποδεχθεί υποβάλλοντας κατεπειγόντως χωριστή δήλωση. Η αποδοχή του ποσού της εγγύησης δεν συνιστά αναγνώριση των πραγματικών περιστατικών τα οποία επικαλέστηκε ο αιτών ως λόγους για τη λήψη των ασφαλιστικών μέτρων. Η καταβολή εγγύησης πραγματοποιείται ειδικότερα με κατάθεση στο δικαστήριο χρηματικού ποσού, χρεογράφων, υποκατάστατων χρήματος ή, στην περίπτωση τραπεζικής εγγύησης, της δήλωσης εγγύησης. Η δικαστική απόφαση πρέπει να κηρυχθεί εκτελεστέα ανεξαρτήτως της άσκησης προσφυγής, εφόσον επιβάλλει μία από τις κάτωθι υποχρεώσεις: την καταβολή διατροφής, προσόδου ή άλλων περιοδικών παροχών για τον ίδιο σκοπό την άρση της παραβίασης ιδιωτικού χώρου· την εξόφληση αξίωσης που αποδέχθηκε ο καθ' ου την καταβολή χρηματικού ποσού δυνάμει υποχρέωσης που έχει αναληφθεί με δημόσιο έγγραφο ή με ιδιωτικό έγγραφο με πλήρη αποδεικτική ισχύ, εφόσον οι σχετικές περιστάσεις αποδεικνύονται από τα εν λόγω έγγραφα άλλες μη χρηματικές υποχρεώσεις, σε περίπτωση που τυχόν καθυστέρηση της εκτέλεσης θα προκαλούσε στον ενάγοντα δυσανάλογα σοβαρή βλάβη ή βλάβη που είναι δύσκολο να καθοριστεί και εφόσον ο ενάγων έχει παράσχει ικανοποιητική εγγύηση. Το δικαστήριο μπορεί να αρνηθεί να διατάξει τη λήψη μέτρων προσωρινής εκτέλεσης εάν η επιβάρυνση ενός διαδίκου μέσω της εκτέλεσης θα ήταν δυσανάλογη προς την επιβάρυνση του αντιδίκου από τη μη λήψη μέτρων προσωρινής εκτέλεσης. Ο καθ' ου πρέπει να υποβάλει σχετικό αίτημα πριν περατωθεί η ακροαματική διαδικασία. Το δικαστήριο μπορεί να κηρύξει την απόφαση εν μέρει εκτελεστέα στο μέτρο του δυνατού, δεδομένων των περιστάσεων. Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, το δικαστήριο μπορεί να αρνηθεί να κηρύξει την απόφαση προσωρινώς εκτελεστέα ως προς τα στοιχεία αυτής τα οποία έχουν καταστεί άνευ σημασίας κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης. Η προσωρινή εκτέλεση δεν καλύπτει τα έξοδα της διαδικασίας, τα οφειλόμενα τέλη της διαδικασίας και τα έξοδα που έχουν προκαταβληθεί από το κράτος.

Εάν δεν είναι δυνατή η έκδοση του εγγράφου με το οποίο εφαρμόζεται απόφαση σχετικά με την ικανοποίηση αξίωσης, αλλά ο διάδικος που υποβάλλει αίτηση εκτέλεσης αποδείξει ότι πιθανολογείται κίνδυνος μη ικανοποίησης της αξίωσης μεταγενέστερα, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την διασφάλιση των κεφαλαίων που αποτελούν αντικείμενο της αξίωσης ή να απαγορεύσει τη διάθεση συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων, κατόπιν αιτήματος του εν λόγω διαδίκου, υπό τη μορφή συντηρητικού μέτρου. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη λήψη συντηρητικού μέτρου, για παράδειγμα, εάν η αξίωση στηρίζεται σε απόφαση βάσει της οποίας μπορεί να εκδοθεί το απόγραφο, αλλά η απόφαση δεν έχει ακόμη καταστεί τελεσίδικη ή δεν είναι δυνατή η προσωρινή εκτέλεσή της, ή έχει καταστεί τελεσίδικη, αλλά δεν έχει εκπνεύσει ακόμη η προθεσμία που έχει οριστεί για την εκτέλεσή της. Συντηρητικά μέτρα μπορούν να διαταχθούν επίσης σε σχέση με αξιώσεις που υποβάλλονται ενώπιον εθνικού δικαστηρίου μέσω αίτησης που κατατίθεται, αφενός, δυνάμει της νομοθεσίας που διέπει τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων και την προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, των υποδειγμάτων χρησιμότητας, των τοπογραφικών προϊόντων ημιαγωγών, των φυτικών ποικιλιών, των εμπορικών σημάτων, των γεωγραφικών ενδείξεων και σχεδίων, ή τα συμπληρωματικά πιστοποιητικά προστασίας ή την προστασία του δικαιώματος του δημιουργού ή, αφετέρου, δυνάμει των άρθρων 4 και 6 του νόμου LVII του 1996 σχετικά με την απαγόρευση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών και συμπτύξεων, σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στους ισχύοντες νόμους, ή μέσω άλλων αιτήσεων, στις οποίες τεκμηριώνεται η προέλευση, η αξία και η λήξη της αξίωσης βάσει δημοσίου ή ιδιωτικού εγγράφου με πλήρη αποδεικτική ισχύ το οποίο υποβάλλεται ταυτοχρόνως.

Μπορεί να ζητηθεί, ως συντηρητικό μέτρο, η έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής διατήρησης λογαριασμού, με τη χρήση του εντύπου που ορίζεται στον εκτελεστικό κανονισμό της Επιτροπής.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Στην περίπτωση ασφαλιστικών μέτρων, το δικαστήριο διατάσσει την εκτέλεση των ενεργειών που επιδιώκονται στο πλαίσιο της αξίωσης ή της αίτησης για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων. Αυτό μπορεί να αφορά οποιοδήποτε αξιώσεις ή περιουσιακά στοιχεία προσδιορίζονται στην αίτηση. Η έλλειψη εθελοντικής συμμόρφωσης με τη διαταγή του δικαστηρίου συνεπάγεται αναγκαστική εκτέλεση. Από εκείνη τη στιγμή και εφεξής, προσδιορίζονται τα περιουσιακά στοιχεία που εξαιρούνται από τα μέτρα της εκτέλεσης σύμφωνα με τη νομοθεσία περί αναγκαστικής εκτέλεσης.

Ως προσωρινή εκτέλεση νοείται η εκτέλεση των διατάξεων μη οριστικής απόφασης που εκδίδεται από πρωτοβάθμιο δικαστήριο. Κάθε περιουσιακό στοιχείο του καθ' ου μπορεί να αποτελεί αντικείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης, εκτός εάν προβλέπεται εξαίρεση δυνάμει της νομοθεσίας περί αναγκαστικής εκτέλεσης. Στο πλαίσιο συντηρητικού μέτρου, μπορεί να διαταχθεί από το δικαστήριο η απαγόρευση της διάθεσης ορισμένων περιουσιακών στοιχείων ή η εξασφάλιση χρηματικών ποσών με την καταβολή εγγύησης. Αν το δικαστήριο διατάξει την εξασφάλιση χρηματικών ποσών προς κάλυψη κάποιας αξίωσης, ο δικαστικός επιμελητής επιδίδει επιτόπου το έγγραφο με τη διαταγή στον οφειλέτη και συγχρόνως τον καλεί να καταβάλει αμελλητί στον ίδιο αυτοπροσώπως το σχετικό ποσό. Αν ο οφειλέτης δεν συμμορφωθεί, ο δικαστικός επιμελητής νομιμοποιείται να κατάσχει οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο του οφειλέτη και να δεσμεύσει τον λογαριασμό του ωστόσο, η δέσμευση μισθών και επιδομάτων του οφειλέτη επιτρέπεται μόνο αν αυτός δεν διαθέτει άλλο περιουσιακό στοιχείο το οποίο να μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης για την κάλυψη των χρηματικών ποσών που αποτελούν αντικείμενο της αξίωσης. Οι διαταγές για την απαγόρευση της διάθεσης συγκεκριμένων αντικειμένων μπορεί να καλύπτουν οποιοδήποτε κινητό περιουσιακό στοιχείο ή άλλο περιουσιακό στοιχείο με κάποια αξία.

Στη διαδικασία για την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής διατήρησης λογαριασμού, μπορεί να υποβληθεί αίτημα για τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τον τραπεζικό λογαριασμό, επί τη βάση του οποίου η αρμόδια αρχή θα επιχειρήσει να συλλέξει τα στοιχεία των λογαριασμών του οφειλέτη από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμής που διαχειρίζονται τους εν λόγω λογαριασμούς.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Στην περίπτωση των ασφαλιστικών μέτρων και της προσωρινής εκτέλεσης, ο οφειλέτης υποχρεούται να συμμορφωθεί με τη διαταγή του δικαστηρίου. Βάσει της διαταγής, μπορεί να κινηθεί η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη.

Προβλέπονται δύο είδη συντηρητικών μέτρων, τα οποία παράγουν διαφορετικές συνέπειες. Όταν το μέτρο αποβλέπει στη εξασφάλιση χρηματικών ποσών για την ικανοποίηση αξίωσης, ο οφειλέτης υποχρεούται να καταβάλει συγκεκριμένο χρηματικό ποσό στον δικαστικό επιμελητή. Εάν δεν το πράξει, ο δικαστικός επιμελητής εκτελεί το μέτρο με την κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων ή τη δέσμευση του λογαριασμού του οφειλέτη για αξία ισοδύναμη με τα διεκδικούμενα κεφάλαια. Τα χρηματικά ποσά που εισπράττονται από τον οφειλέτη ή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας δεν επιτρέπεται να τεθούν στη διάθεση του διαδίκου που υποβάλλει την αίτηση αναγκαστικής εκτέλεσης. Αντ' αυτού, διατηρούνται σε λογαριασμό καταθέσεων από την αρμόδια για την εκτέλεση αρχή. Όταν απαγορεύεται η διάθεση ενός αντικείμενου, αυτό καταρχών κατάσχεται, το οποίο σημαίνει ότι ο οφειλέτης μπορεί να συνεχίσει να το χρησιμοποιεί, αλλά δεν δικαιούται να το διαθέτει. Επιπλέον, τα αντικείμενα μπορούν να φυλάσσονται υπό επίσημη κράτηση. Στην περίπτωση αυτή, κλειδώνονται από τον δικαστικό επιμελητή σε φυλασσόμενο χώρο ή ανατίθενται σε διαχειριστή.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Η διαταγή του δικαστηρίου για τη λήψη των ασφαλιστικών μέτρων εξακολουθεί να ισχύει έως ότου αναιρεθεί ή, ανάλογα με την περίπτωση, έως ότου η απόφαση σε πρώτο βαθμό καταστεί τελεσίδικη. Τα ασφαλιστικά μέτρα αίρονται αν η διαδικασία περατωθεί ή διακοπεί κατόπιν αναστολής. Αυτό πρέπει να διευκρινιστεί από το δικαστήριο στη διαταγή με την οποία περατώνεται η διαδικασία ή με την οποία κηρύσσεται η περάτωση της διαδικασίας. Η ισχύς των ασφαλιστικών μέτρων δεν θίγεται από τη διακοπή ή την αναστολή της διαδικασίας.

Ως προσωρινή εκτέλεση νοείται η εκτέλεση της υποχρέωσης που επιβάλλεται μέσω δικαστικής απόφασης προτού αυτή καταστεί τελεσίδικη, ανεξαρτήτως της άσκησης ένδικων μέσων. Ως εκ τούτου, το εν λόγω μέτρο δεν υπόκειται σε χρονικό περιορισμό.

Τα συντηρητικά μέτρα εξακολουθούν να ισχύουν έως ότου εκδοθεί διαταγή εκτέλεσης της αξίωσης ή έως ότου αποφασίσει το δικαστήριο την άρση του συντηρητικού μέτρου.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Υπάρχει δυνατότητα άσκησης αυτοτελούς ένδικου μέσου (ανακοπής) κατά της διαταγής λήψης ενός ασφαλιστικού μέτρου. Για την άσκηση της ανακοπής ισχύουν οι γενικές διατάξεις, ενώ η προθεσμία για την άσκηση ανακοπής ανέρχεται σε 15 ημέρες. Η ανακοπή ασκείται στο δικαστήριο που εξέδωσε την εκάστοτε απόφαση. Αν η ανακοπή είναι βάσιμη, το δικαστήριο ανακόπτει τη διαταγή λήψης ασφαλιστικών μέτρων. Ειδάλλως, το δικαστήριο μπορεί να τροποποιήσει τη διαταγή του κατόπιν αιτήσεως, ή αυτεπαγγέλτως σε περίπτωση που ο αιτών μειώσει την αξίωσή του.

Το δικαστήριο είναι υποχρεωμένο να διατάξει την προσωρινή εκτέλεση στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τον νόμο. Οποιοσδήποτε διάδικος μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο να μη διατάξει προσωρινή εκτέλεση σε περιπτώσεις στις οποίες αυτό θα συνεπαγόταν δυσανάλογα μεγάλη επιβάρυνση για τον ίδιο. Η σχετική αίτηση πρέπει να κατατεθεί στο δικαστήριο που έχει επιληφθεί της υπόθεσης.

Κατά της διαταγής λήψης συντηρητικού μέτρου είναι δυνατόν να ασκηθεί ανακοπή ενώπιον του δικαστηρίου που έχει επιληφθεί της υπόθεσης. Η ανακοπή, ωστόσο, δεν αναστέλλει την εκτέλεση. Οι διάδικοι δύνανται να προσφύγουν κατά της διαταγής εντός 15 ημερών από την ανακοίνωσή της.

Η αίτηση ενδίκου μέσου κατά της ευρωπαϊκής διαταγής διατήρησης λογαριασμού ή της εκτέλεσής της πρέπει να κατατεθεί στο δικαστήριο που έχει επιληφθεί της υπόθεσης. Για την προσφυγή που ασκείται κατά της απόφασης επί του ενδίκου μέσου εφαρμόζονται οι γενικοί κανόνες.

Τελευταία επικαιροποίηση: 15/01/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Μάλτα

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Τα διάφορα είδη ασφαλιστικών μέτρων είναι τα ακόλουθα:

ένταλμα περιγραφής της κατάστασης

ένταλμα κατάσχεσης

ένταλμα κατάσχεσης συνεχιζόμενων εμπορικών δραστηριοτήτων

ένταλμα κατάσχεσης εις χείρας τρίτου

ένταλμα παρακώλυσης απόπλου

ένταλμα κατάσχεσης θαλάσσιου σκάφους

ένταλμα κατάσχεσης αεροσκάφους

ένταλμα απαγορευτικού ασφαλιστικού μέτρου.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

Τα μέτρα διέπονται από τα άρθρα 829 και επόμενα του κεφαλαίου 12 της Νομοθεσίας της Μάλτας. Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να εφαρμόζονται διατάξεις ειδικών νόμων.

2.1 Η διαδικασία

Η αίτηση έκδοσης ενός από τα προαναφερθέντα μέτρα πρέπει να υποβάλλεται μέσω ένορκης αίτησης, η οποία συντάσσεται από τον αιτούντα και πρέπει να περιέχει το ιστορικό και το είδος της οφειλής ή της απαίτησης που επιδιώκεται να εξασφαλιστεί: στην περίπτωση που το δικαίωμα που επιδιώκεται να εξασφαλιστεί αφορά οφειλή ή αίτημα το οποίο μπορεί να ικανοποιηθεί με την πληρωμή ενός χρηματικού ποσού, το ποσό πρέπει να προσδιορίζεται στην αίτηση.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Τα εν λόγω εντάλματα εκδίδονται από το δικαστήριο. Το ένταλμα περιγραφής της κατάστασης ή παρακώλυσης απόπλου βάσει επαγωγής όρκου εκ μέρους του εναγομένου δεν μπορεί να εκδοθεί από το κατώτερο δικαστήριο της Μάλτας ή το κατώτερο τμήμα του κατώτερου δικαστηρίου του Γκόζο. Επιπλέον, δεν είναι δυνατή η έκδοση ενταλμάτων κατάσχεσης ή ενταλμάτων κατάσχεσης εις χείρας τρίτου εις βάρος της κυβέρνησης για την εξασφάλιση δικαιωμάτων ή απαιτήσεων. Δεν είναι δυνατή η έκδοση ενταλμάτων κατάσχεσης ή ενταλμάτων κατάσχεσης εις χείρας τρίτου για την εξασφάλιση δικαιωμάτων ή απαιτήσεων κατά μελών των ένοπλων δυνάμεων ή σκάφους που είναι εξ ολοκλήρου ναυλωμένο στην υπηρεσία της κυβέρνησης της Μάλτας, εάν το εν λόγω πρόσωπο βρίσκεται στη Μάλτα ως μέλος των ενόπλων δυνάμεων ή ως μέλος του πληρώματος στο εν λόγω σκάφος. Δεν είναι δυνατή η έκδοση εντάλματος παρακώλυσης απόπλου για την εξασφάλιση τυχόν δικαιώματος ή απαίτησης κατά πλοιάρχου, ναυτικού ή άλλου προσώπου που απασχολείται νόμιμα σε πλοίο, εάν το πλοίο στο πλήρωμα του οποίου ανήκει έχει λάβει άδεια απόπλου, καθώς και κατά μηχανικού οποιουδήποτε βαθμού που απασχολείται σε ατμόπλοιο.

Αναφορά πρέπει να γίνεται πάντοτε στο άρθρο 829 και επόμενα του κεφαλαίου 12 της Νομοθεσίας της Μάλτας. Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να εφαρμόζονται διατάξεις ειδικών νόμων.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Τα περιουσιακά στοιχεία που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο των εν λόγω μέτρων είναι είτε κινητά είτε ακίνητα περιουσιακά στοιχεία. Ένταλμα κατάσχεσης μπορεί επίσης να εκδίδεται εις βάρος εμπορικής συνεχιζόμενης δραστηριότητας. Ένταλμα κατάσχεσης μπορεί να εκδοθεί και για θαλάσσια σκάφη μήκους άνω των δέκα μέτρων, καθώς και για αεροσκάφη.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Οι συνέπειες ποικίλλουν ανάλογα με το είδος του μέτρου, ωστόσο σε γενικές γραμμές ούτε τα κινητά ούτε τα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία μπορούν να πωληθούν ή να μεταβιβαστούν σε τρίτους.

Ένταλμα περιγραφής της κατάστασης μπορεί να εκδοθεί με σκοπό την εξασφάλιση δικαιώματος επί κινητών αντικειμένων: σε αυτήν την περίπτωση, για να μπορέσει ο αιτών να ασκήσει το εν λόγω δικαίωμα, μπορεί να είναι προς το συμφέρον του τα συγκεκριμένα κινητά αντικείμενα να παραμείνουν στην παρούσα θέση ή κατάστασή τους. Σε περίπτωση εντάλματος κατάσχεσης κινητού περιουσιακού στοιχείου, ο γραμματέας κατάσχει από τον οφειλέτη τα

αντικείμενα ή το αντικείμενο που αναφέρεται στην αίτηση. Οι συνέπειες ενός εντάλματος κατάσχεσης συνεχιζόμενων εμπορικών δραστηριοτήτων είναι η διατήρηση του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των αδειών και της υπεραξίας, και η διαταγή μη πώλησής τους, μερικής ή ολικής, και παράλληλα της συνέχισης της λειτουργίας της: σε κάθε περίπτωση, ωστόσο, το δικαστήριο δεν κάνει δεκτή αίτηση για την έκδοση εντάλματος εάν διαπιστώσει ότι υπάρχουν άλλα μέσα για την εξασφάλιση του οφειλόμενου ποσού. Αντιθέτως, οι συνέπειες ενός εντάλματος κατάσχεσης θαλάσσιου σκάφους και αεροσκάφους είναι η κατάσχεση του θαλάσσιου σκάφους μήκους άνω των δέκα μέτρων ή του αεροσκάφους από τον οφειλέτη, η παράδοσή του στις αρχές του τόπου όπου βρίσκεται το περιουσιακό στοιχείο και η διαταγή της μη αποδέσμευσης του εν λόγω θαλάσσιου σκάφους ή αεροσκάφους από τις αρχές ή της απαγόρευσης από τις αρχές της μερικής ή ολικής απαλλαγής του οφειλέτη με οποιονδήποτε τρόπο από το περιουσιακό στοιχείο ή της παροχής ή εκχώρησης δικαιωμάτων επί αυτού σε οποιοδήποτε πρόσωπο. Στόχος του εντάλματος απαγορευτικού ασφαλιστικού μέτρου είναι η αποτροπή προσώπου από το να προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια η οποία ενδέχεται να ζημιώσει το πρόσωπο που αιτήθηκε την έκδοση του εντάλματος.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Εάν δεν ακυρωθεί από το δικαστήριο ή δεν αποσυρθεί από τον διάδικο που αιτήθηκε την έκδοση του εντάλματος, το ένταλμα με το οποίο παραγγέλλεται το ασφαλιστικό μέτρο παραμένει σε ισχύ επί δεκαπέντε ημέρες αφότου η προσφυγή αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Δεν υπάρχει δυνατότητα άσκησης ένδικου μέσου κατά των εν λόγω μέτρων. Ωστόσο, υπάρχει δυνατότητα έκδοσης αντίθετου εντάλματος. Σε αυτήν την περίπτωση, ο εναγόμενος εις βάρος του οποίου έχει εκδοθεί το ασφαλιστικό μέτρο μπορεί να υποβάλει αίτηση στο δικαστήριο που εξέδωσε το ασφαλιστικό μέτρο και, εναλλακτικά, εάν έχει ασκηθεί αγωγή, μπορεί να υποβάλει αίτηση στο δικαστήριο που έχει επιληφθεί της υπόθεσης ζητώντας την ολική ή μερική ανάκληση του ασφαλιστικού μέτρου, για έναν από τους ακόλουθους λόγους:

η ισχύς του ασφαλιστικού μέτρου έχει παύσει

μία από τις απαιτούμενες εκ του νόμου προϋποθέσεις για την έκδοση ασφαλιστικού μέτρου δεν υφίσταται στην πραγματικότητα υπάρχει άλλο ενδεδειγμένο μέτρο εξασφάλισης για την ικανοποίηση της απαίτησης του προσώπου που υπέβαλε την αίτηση έκδοσης ασφαλιστικού μέτρου, είτε μέσω της έκδοσης άλλου ασφαλιστικού μέτρου είτε εφόσον αυτό το άλλο μέτρο μπορεί να εξασφαλίσει δεόντως την απαίτηση αποδεικνύοντάς το δεόντως στο δικαστήριο ή

προκύπτει ότι το ποσό της απαίτησης δεν δικαιολογείται εκ πρώτης όψεως ή είναι υπερβολικό ή

η εγγύηση που παρέχεται κρίνεται επαρκής από το δικαστήριο ή

εάν προκύπτει ότι, σύμφωνα με τις περιστάσεις, δεν θα ήταν εύλογη η διατήρηση της ισχύος του ασφαλιστικού μέτρου είτε εξ ολοκλήρου είτε εν μέρει ή ότι το ασφαλιστικό μέτρο εν όλω ή εν μέρει δεν είναι πλέον απαραίτητο ή δικαιολογημένο

Τελευταία επικαιροποίηση: 22/03/2017

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Κάτω Χώρες

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Υπάρχουν δύο είδη μέτρων: τα προσωρινά και τα συντηρητικά μέτρα.

Τα προσωρινά μέτρα είναι μέτρα που λαμβάνονται πριν από την έκδοση δικαστικής απόφασης επί της ουσίας της διαφοράς. Η απόφαση που εκδίδεται από το δικαστήριο επί της ουσίας της διαφοράς μπορεί να επιβεβαιώσει ή να ακυρώσει το προσωρινό μέτρο.

Τα συντηρητικά μέτρα είναι μέτρα που έχουν ως στόχο να διασφαλίσουν την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του οφειλέτη. Τα εν λόγω μέτρα δίνουν τη δυνατότητα στους πιστωτές να καλυφθούν έναντι του κινδύνου μη ικανοποίησης των απαιτήσεών τους.

Το δικαστήριο δύναται να επιβάλει προσωρινά και συντηρητικά μέτρα σε βάρος της περιουσίας του οφειλέτη. Ο πιστωτής δικαιούται βάσει του νόμου να ζητήσει τη λήψη ορισμένων μέτρων πριν από την έκδοση της δικαστικής απόφασης, ακόμα και πριν από τη διεξαγωγή της δικαστικής διαδικασίας, τα οποία αποσκοπούν στη διαφύλαξη δικαιωμάτων που μπορούν να ασκηθούν μόνο μετά την έκδοση της απόφασης. Στόχος είναι να μην καταστήσει ο αντίδικος το δικαίωμα αναζήτησης του πιστωτή άνευ περιεχομένου, για παράδειγμα, μέσω της πώλησης, της απόκρυψης, της δωρεάς ή της επιβάρυνσης αγαθών με ενέχυρο ή υποθήκη.

1.1 Προσωρινά μέτρα

Προσωρινά μέτρα μπορούν να επιβληθούν στο πλαίσιο δικαστικής διαδικασίας που έχει κινηθεί ειδικά προς τον σκοπό αυτόν ή στο πλαίσιο διαδικασίας επί της ουσίας που εκκρεμεί ενώπιον του δικαστηρίου.

Ειδικοί κανόνες ισχύουν σχετικά με τη λήψη προσωρινών μέτρων στο πλαίσιο διαδικασίας διαζυγίου.

1.2 Συντηρητικά μέτρα

A. Συντηρητική κατάσχεση (*conservatoir beslag*)

Το δικαστήριο δύναται να επιτρέψει στον πιστωτή να κατάσχει συντηρητικά περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη, με σκοπό τη διαφύλαξή τους έως ότου κατοχυρωθεί το δικαίωμα για το οποίο προβάλλει αξίωση το πρόσωπο που αιτείται τη συντηρητική κατάσχεση.

Υπάρχουν τέσσερα είδη συντηρητικής κατάσχεσης:

Συντηρητική κατάσχεση για την είσπραξη απαιτήσεων (*conservatoire verhaalsbeslagen*). Πραγματοποιείται κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων αφού το δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι πρέπει να ικανοποιηθεί χρηματική αξίωση.

Συντηρητική κατάσχεση προς τον σκοπό της απόδοσης κινητών πραγμάτων ή της παράδοσης αγαθών (*conservatoir beslag tot afgifte van roerende zaken of levering van goederen*). Στην περίπτωση αυτή, επιβάλλεται συντηρητική κατάσχεση στον οφειλέτη προκειμένου να διασφαλιστεί η διαφύλαξη των δικαιωμάτων του κυρίου ή δικαιούχου που δικαιούται να απαιτήσει παράδοση.

Συντηρητική κατάσχεση συζυγικής περιουσίας (*conservatoir marital beslag*). Ο/Η σύζυγος που υποβάλλει αίτηση διαζυγίου, δικαστικού χωρισμού ή εκκαθάρισης της κοινής περιουσίας μπορεί να επιβάλει το συγκεκριμένο είδος συντηρητικής κατάσχεσης προκειμένου να αποτραπεί η απομάκρυνση αγαθών της κοινής περιουσίας πριν από την πραγματοποίηση της διανομής της.

Συντηρητική κατάσχεση προς τον σκοπό της διαφύλαξης αποδεικτικών στοιχείων (*conservatoir bewijsbeslag*). Σκοπός της εν λόγω κατάσχεσης είναι η διαφύλαξη αποδεικτικών στοιχείων.

B. Μεσεγγύηση

Το εν λόγω μέτρο αφορά κυρίως περιπτώσεις στις οποίες υπάρχει κίνδυνος απομάκρυνσης των κατασχεθέντων αντικειμένων. Κατόπιν αιτήματος του προσώπου που αιτείται τη συντηρητική κατάσχεση, το δικαστήριο διατάσσει την παράδοση των κατασχεθέντων ή υπό κατάσχεση αντικειμένων σε μεσεγγυούχο τον οποίο ορίζει το δικαστήριο.

Μεσεγγύηση μπορεί επίσης να διαταχθεί ανεξαρτήτως κατάσχεσης.

Γ. Επιβολή αναγκαστικής διαχείρισης

Το δικαστήριο μπορεί να θέσει υπό αναγκαστική διαχείριση περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν αντικείμενο διαφοράς ως προς την κυριότητα. Για παράδειγμα, υπάρχει διαφωνία σχετικά με το δικαίωμα μιας εταιρείας να πραγματοποιεί παραδόσεις εμπορευμάτων. Η κατάσχεση ή η θέση υπό μεσεγγύηση των εμπορευμάτων της εταιρείας θα μπορούσε να εμποδίσει τη συνέχιση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας. Ο διαχειριστής μπορεί να διευθύνει την εταιρεία για όσο διάστημα εκκρεμεί η δικαστική διαδικασία.

Δ. Σφράγιση και απογραφή

Κατόπιν άδειας του ειρηνοδίκη (*kantonrechter*), αγαθά που ανήκουν σε κληρονομιά περιουσία ή συγκεκριμένη κοινή περιουσία μπορούν να σφραγιστούν από συμβολαιογράφο. Δεν απαιτείται η παρουσία δικηγόρου. Σπανίως γίνεται χρήση του συγκεκριμένου μέτρου. Σχετικό αίτημα μπορεί, για παράδειγμα, να κατατεθεί από κληρονόμους, τον επιζώντα σύζυγο ή καταχωρισμένο σύντροφο, εκτελεστές διαθήκης και (ορισμένα) πρόσωπα με δικαίωμα επί μεριδίου της κοινής περιουσίας.

Το αίτημα για αποσφράγιση κατατίθεται επίσης στο ειρηνοδικείο.

Κατόπιν αιτήματος που υποβάλλουν, μεταξύ άλλων, τα προαναφερθέντα πρόσωπα, το ειρηνοδικείο δύναται να διατάξει τη διενέργεια απογραφής από συμβολαιογράφο. Δεν απαιτείται η παρουσία δικηγόρου. Σκοπός του μέτρου είναι να καθοριστεί το μέγεθος (και η αξία) της περιουσίας. Η αίτηση μπορεί να συνοδεύεται από αίτημα σφράγισης ή αποσφράγισης. Το μέτρο περιλαμβάνει μια σύντομη περιγραφή όλων των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της περιουσίας και, κατόπιν αιτήματος διαδίκου, εκτίμηση της αξίας της κινητής περιουσίας. Εάν οι διάδικοι δεν είναι σε θέση να συμφωνήσουν στον διορισμό πιστοποιημένου(-ων) εκτιμητή(-ών), αυτός(-οί) διορίζεται(-ονται) από τον συμβολαιογράφο.

1.3 Προσωρινή εκτέλεση

Κατόπιν αίτησης, το δικαστήριο δύναται να κηρύξει την απόφασή του προσωρινά εκτελεστή σε κάθε περίπτωση, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τον νόμο ή αν η φύση της υπόθεσης αποκλείει την προσωρινή εκτέλεση. Εάν η προσωρινή εκτελεστότητα δεν προβλέπεται ειδικά από τον νόμο, πρέπει να ζητηθεί από τον ενάγοντα. Το δικαστήριο δεν μπορεί αυτεπάγγελα να προσδώσει προσωρινή εκτελεστότητα στην απόφασή του.

Απόφαση που έχει κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή μπορεί να εκτελεστεί αμέσως, ακόμη και αν έχει κατατεθεί εναντίον της ανακοπή, έφεση ή αναίρεση. Η διάταξη περί προσωρινής εκτελεστότητας μπορεί να καλύπτει το σύνολο ή μέρος της απόφασης. Η απόφαση θα μπορούσε επίσης να εκτελεστεί και χωρίς διάταξη που να την κηρύσσει προσωρινά εκτελεστή, πλην όμως, στην περίπτωση αυτή, η εκτέλεσή της θα αναστελλόταν με την άσκηση έφεσης. Εάν απόφαση κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή, η εκτέλεσή της μπορεί να συνεχιστεί ή ακόμα και να ξεκινήσει και μετά την άσκηση έφεσης κατά της απόφασης.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

A. Συντηρητική κατάσχεση

Συντηρητική κατάσχεση επιβάλλεται με την άδεια του αρμόδιου για την εκδίκαση αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων δικαστή (*voorzieningenrechter*) του πρωτοδικείου (*rechtbank*). Η αίτηση για άδεια επιβολής συντηρητικής κατάσχεσης κατατίθεται από δικηγόρο. Ο δικαστής μπορεί καταρχήν να βασιστεί στους ισχυρισμούς του αιτούντος. Ο οφειλέτης καταρχήν δεν εξετάζεται. Η δικαστική απόφαση εκδίδεται συνήθως αυθημερόν. Σε περίπτωση χρηματικής αξίωσης, ο δικαστής ορίζει το ποσό για το οποίο χορηγείται η άδεια. Ο δικαστής δύναται να διατάξει εγγυοδοσία για τυχόν ζημία που θα προκληθεί από τη συντηρητική κατάσχεση.

Η συντηρητική κατάσχεση επιβάλλεται με πράξη που επιδίδεται από δικαστικό επιμελητή. Πρόσωπο που διαπιστώνεται ότι κακώς έχει επιβάλει συντηρητική κατάσχεση μπορεί να υποχρεωθεί να καταβάλει αποζημίωση.

Η διαδικασία υποβολής αίτησης για συντηρητική κατάσχεση συνεπάγεται έξοδα, όπως τα εξής: δικαστικό ένσημο (<http://www.rechtspraak.nl/>), αμοιβές δικηγόρου (<http://www.advocatenorde.nl/>) και αμοιβές δικαστικού επιμελητή (<http://www.kbvg.nl/>).

B. Μεσεγγύηση

Η μεσεγγύηση διατάσσεται από τον αρμόδιο για την εκδίκαση αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων δικαστή του πρωτοδικείου, κατόπιν αιτήματος του αιτούντος τη συντηρητική κατάσχεση. Η απόφαση εκδίδεται κατόπιν ακρόασης του καθ' ου η συντηρητική κατάσχεση καθώς και κάθε άλλου ενδιαφερόμενου μέρους, εκτός αν αυτό αποκλείεται για λόγους επείγοντος. Δεν επιτρέπονται ένδικα μέσα κατά της απόφασης. Ο δικαστής δύναται να διατάξει εγγυοδοσία.

Ο αρμόδιος για την εκδίκαση αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων δικαστής του πρωτοδικείου δύναται να διατάξει μεσεγγύηση και ανεξαρτήτως συντηρητικής κατάσχεσης.

Η διαδικασία υποβολής αίτησης για μεσεγγύηση συνεπάγεται έξοδα, όπως τα εξής: δικαστικό ένσημο (<http://www.rechtspraak.nl/>), αμοιβές δικηγόρου (<http://www.advocatenorde.nl/>) και αμοιβές δικαστικού επιμελητή.

Γ. Επιβολή αναγκαστικής διαχείρισης

Κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου διαδίκου, ο αρμόδιος για την εκδίκαση αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων δικαστής του πρωτοδικείου θέτει τα επίδικα περιουσιακά στοιχεία υπό αναγκαστική διαχείριση. Το μέτρο δεν συνδέεται με την επιβολή συντηρητικής κατάσχεσης. Τυχόν συντηρητικές κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί στα περιουσιακά στοιχεία δεν περιορίζουν τις εξουσίες του διαχειριστή. Το μέτρο μπορεί να αφορά κάθε είδος αγαθών, κινητή και ακίνητη περιουσία, και περιουσιακά δικαιώματα. Η θέση υπό αναγκαστική διαχείριση εξυπηρετεί κυρίως την εξασφάλιση της απρόσκοπτης διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων, ιδίως επιχειρήσεων, από ανεξάρτητο τρίτο μέρος κατά τη διάρκεια της δικαστικής διαδικασίας.

Η διαδικασία υποβολής αίτησης για επιβολή αναγκαστικής διαχείρισης συνεπάγεται έξοδα, όπως τα εξής: δικαστικό ένσημο (<http://www.rechtspraak.nl/>), αμοιβές δικηγόρου (<http://www.advocatenorde.nl/>) και αμοιβή αναγκαστικού διαχειριστή.

Δ. Προσωρινά μέτρα

Η διαδικασία έκδοσης προσωρινών μέτρων μπορεί να διεξαχθεί εντελώς χωριστά από τη διαδικασία επί της ουσίας της υπόθεσης, ενώ δεν είναι απαραίτητο να ακολουθείται από τέτοια.

Ο αρμόδιος για την εκδίκαση αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων δικαστής του πρωτοδικείου είναι αρμόδιος να διατάξει, κατόπιν αίτησης, προσωρινά μέτρα σε κάθε υπόθεση. Επιπλέον, στις υποθέσεις των οποίων η επί της ουσίας εκδίκαση ανήκει στην αρμοδιότητα του ειρηνοδίκη, αρμόδιος να διατάξει προσωρινά μέτρα είναι και ο ειρηνοδίκης. Εξάλλου, πέραν του κατά τόπο αρμόδιου βάσει των συνήθων κανόνων δικαστηρίου, συντρέχουσα αρμοδιότητα διαθέτει και το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου πρόκειται να εκτελεστεί το μέτρο. Κάθε διαταγή ή απαγόρευση που θα μπορούσε να ζητηθεί στο πλαίσιο διαδικασίας επί της ουσίας μπορεί να ζητηθεί και στο πλαίσιο διαδικασίας έκδοσης προσωρινών μέτρων. Χρηματικές αξιώσεις μπορούν να υποβληθούν υπό ορισμένες προϋποθέσεις (βλ. σημείο 2.2).

Στις δίκες προσωρινών μέτρων ο αιτών πρέπει να παρίσταται με δικηγόρο. Ο καθ' ου μπορεί να παρίσταται με δικηγόρο. Στο ειρηνοδικείο οι διάδικοι μπορούν να παρίστανται χωρίς δικηγόρο. Η ακροαματική διαδικασία είναι προφορική και άτυπη. Η απόφαση εκδίδεται συνήθως ύστερα από μερικές εβδομάδες. Το δικαστήριο δύναται να κηρύξει αυτεπαγγέλτως το προσωρινό μέτρο προσωρινά εκτελεστό. Ο όρος «προσωρινό» σημαίνει ότι η απόφαση είναι νομικά ανατρέψιμη. Μπορεί να εκδοθεί διαφορετική απόφαση σε οποιαδήποτε δίκη επί της ουσίας της υπόθεσης.

Η διαδικασία αυτή συνεπάγεται τα ακόλουθα έξοδα: δικαστικό ένσημο (<http://www.rechtspraak.nl/>), αμοιβές δικαστικού επιμελητή (<http://www.kbvg.nl/>) και, για τον αιτούντα, δαπάνες πρόσληψης δικηγόρου (<http://www.advocatenorde.nl/>).

Προσωρινά μέτρα μπορούν επίσης να διαταχθούν στο πλαίσιο εκκρεμούς δίκης επί της ουσίας, περίπτωση κατά την οποία ισχύουν για όλη τη διάρκεια της δίκης. Η ζητούμενη προσωρινή προστασία πρέπει να συνδέεται με την αξίωση στην κύρια δίκη. Η εν λόγω διαδικασία χρησιμοποιείται σπάνια. Στις υποθέσεις διαζυγίου, προσωρινά μέτρα μπορούν να ζητηθούν για όλη τη διάρκεια της διαδικασίας και για ορισμένο χρονικό διάστημα μετά την ολοκλήρωσή της. Τα εν λόγω μέτρα μπορούν, για παράδειγμα, να αφορούν τη συζυγική κατοικία, αντικείμενα καθημερινής χρήσης, τα παιδιά και τη διατροφή προς καταβολή από τον ένα σύζυγο στον άλλο.

Η έκδοση των εν λόγω μέτρων ζητείται με χωριστή έγγραφη αίτηση πριν, κατά τη διάρκεια ή ακόμη και μετά τη διαδικασία διαζυγίου, έως ότου λήξει η περίοδος ισχύος τους. Η προφορική διαδικασία πρέπει να έχει ξεκινήσει το αργότερο εντός τριών εβδομάδων από την κατάθεση της αίτησης, ενώ ο δικαστής εκδίδει απόφαση το συντομότερο δυνατόν.

Η διαδικασία αυτή συνεπάγεται τα ακόλουθα έξοδα: δικαστικό ένσημο (<http://www.rechtspraak.nl/>) και δαπάνες πρόσληψης δικηγόρου (<http://www.advocatenorde.nl/>).

Ε. Προσωρινή εκτέλεση

Στις συνήθεις διαδικασίες με κλήτευση, το δικαστήριο δύναται, κατόπιν αίτησης του ενάγοντος, να κηρύξει προσωρινά εκτελεστό το σύνολο ή μέρος της απόφασής του, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τον νόμο ή αν η φύση της υπόθεσης αποκλείει την προσωρινή εκτέλεση. Μπορεί να θέσει την προσωρινή εκτελεστότητα υπό την προϋπόθεση της εγγυοδοσίας. Στις διαδικασίες έκδοσης προσωρινών μέτρων, το δικαστήριο μπορεί να κηρύξει την απόφασή του προσωρινά εκτελεστή και αυτεπαγγέλτως. Το ίδιο ισχύει στις διαδικασίες που κινούνται με αίτηση.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Α. Συντηρητική κατάσχεση

Η αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει ορισμένες πληροφορίες: το είδος της συντηρητικής κατάσχεσης που ζητείται, το δικαίωμα που επικαλείται ο αιτών και, στην περίπτωση χρηματικής αξίωσης, το (μέγιστο) ποσό αυτής. Επιπλέον, ανάλογα με το είδος της κατάσχεσης που ζητείται, πρέπει να καταδειχθεί κατά πόσον ο κίνδυνος υπεξαγωγής είναι βάσιμος. Δεν απαιτείται η ύπαρξη επείγοντος.

Β. Μεσεγγύηση

Στην περίπτωση αιτήματος προσώπου που επιβάλλει συντηρητική κατάσχεση, δεν απαιτείται η ύπαρξη επείγοντος. Αντιθέτως, στις διαδικασίες έκδοσης προσωρινών μέτρων ο αιτών πρέπει να καταδείξει την ύπαρξη επείγουσας περίπτωσης. Δεν χρειάζεται να αποδειχθεί κίνδυνος υπεξαγωγής.

Γ. Επιβολή αναγκαστικής διαχείρισης

Αφορά διαδικασίες έκδοσης προσωρινών μέτρων, επομένως ο αιτών πρέπει να καταδείξει την ύπαρξη επείγοντος. Δεν χρειάζεται να αποδειχθεί κίνδυνος υπεξαγωγής.

Δ. Προσωρινά μέτρα

Στις διαδικασίες έκδοσης προσωρινών μέτρων, ο αιτών πρέπει να καταδείξει την ύπαρξη επείγοντος, το δικαστήριο σταθμίζει τα συμφέροντα των διαδίκων και με την απόφασή του χορηγεί προσωρινή προστασία. Η ύπαρξη επείγοντος για τον αιτούντα δεν χρειάζεται να συνδέεται με συνθήκες που αφορούν τον καθ' ου. Η αξίωση μπορεί να είναι ήδη αντικείμενο αμφισβήτησης ή να είναι αμφισβητήσιμη. Αυστηρότερες απαιτήσεις ισχύουν όσον αφορά το παραδεκτό των χρηματικών αξιώσεων στις διαδικασίες έκδοσης προσωρινών μέτρων. Στο επίπεδο αυτό, ελέγχεται ιδιαίτερα η ύπαρξη επείγουσας ανάγκης προστασίας των συμφερόντων του αιτούντος, ενώ κατά τη στάθμιση των συμφερόντων των μερών λαμβάνεται επίσης υπόψη ο κίνδυνος να επέλθει αδυναμία επιστροφής – ο οποίος μπορεί να οδηγήσει σε απόρριψη της αίτησης προσωρινών μέτρων. Σε όλα τα πρωτοδικεία υπάρχει η δυνατότητα κίνησης διαδικασίας «προσωρινής είσπραξης απαιτήσεων» (*incasso-kort geding*) για απαιτήσεις που απορρέουν από την παράδοση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών και οποίες δεν αμφισβητούνται ή δεν μπορούν ευλόγως να αμφισβητηθούν.

Για να διαταχθούν προσωρινά μέτρα σε διαδικασίες διαζυγίου και άλλες διαδικασίες επί της ουσίας, δεν προβλέπονται απαιτήσεις σχετικά με τη δυνατότητα αμφισβήτησης ή το επείγον της υπόθεσης. Επίσης, δεν εξετάζεται ο τυχόν κίνδυνος υπεξαγωγής.

Ε. Προσωρινή εκτέλεση

Άνευ αντικειμένου.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

Σκοπός των συντηρητικών μέτρων είναι η διατήρηση μιας *de facto* ή *de jure* κατάστασης για την προστασία δικαιωμάτων (έννομη προστασίας). Σκοπός των προσωρινών μέτρων είναι η δημιουργία μιας *de facto* ή *de jure* κατάστασης πριν από την έκδοση απόφασης στο πλαίσιο δίκης επί της ουσίας της διαφοράς.

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Α. Συντηρητική κατάσχεση

Συντηρητική κατάσχεση μπορεί καταρχήν να επιβληθεί σε όλα τα είδη περιουσιακών στοιχείων, με εξαίρεση τα στοιχεία που προορίζονται για δημόσιες υπηρεσίες και τα αντικείμενα που αναφέρονται στα άρθρα 447, 448 και 712 του κώδικα πολιτικής δικονομίας (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*). Όσον αφορά τη συντηρητική κατάσχεση μισθών και άλλων απαιτήσεων περιοδικών πληρωμών, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το ακατάσχετο τμήμα αυτών. Συντηρητική κατάσχεση μπορεί επίσης να επιβληθεί σε περιορισμένο δικαίωμα ή σε μερίδιο περιουσιακού στοιχείου. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζονται αναλογικά οι κανόνες που διέπουν τη συντηρητική κατάσχεση των οικείων περιουσιακών στοιχείων (άρθρο 707 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Β. Μεσεγγύηση

Τα κινητά περιουσιακά στοιχεία που δεν είναι καταχωρισμένα σε μητρώο.

Γ. Επιβολή αναγκαστικής διαχείρισης

Όλα τα περιουσιακά στοιχεία για τα οποία υπάρχει αμφισβήτηση ως προς τον δικαιούχο.

Δ. Προσωρινά μέτρα

Όλα τα είδη περιουσιακών στοιχείων μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αίτησης σε διαδικασία έκδοσης προσωρινών μέτρων ή αίτησης προσωρινών μέτρων σε διαδικασία επί της ουσίας.

Ε. Προσωρινή εκτέλεση

Άνευ αντικειμένου.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Α. Συντηρητική κατάσχεση

Η συντηρητική κατάσχεση έχει ως αποτέλεσμα τη δέσμευση των κατασχεθέντων περιουσιακών στοιχείων. Το πρόσωπο σε βάρος του οποίου έχει επιβληθεί συντηρητική κατάσχεση δεν μπορεί πλέον, για παράδειγμα, να πωλήσει, να δωρίσει, να εγγράψει βάρος ή να μισθώσει το περιουσιακό στοιχείο. Η εν λόγω

αδυναμία διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου είναι σχετική: ισχύει μόνο υπέρ του προσώπου που επιβάλλει την κατάσχεση. Σε περίπτωση συντηρητικής κατάσχεσης εις χείρας τρίτου, ο τρίτος στα χέρια του οποίου επιβλήθηκε η κατάσχεση επίσης υποχρεούται να απέχει από κάθε περαιτέρω πληρωμή ή διάθεση περιουσιακού στοιχείου. Ωστόσο, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ο καλόπιστος τρίτος αγοραστής προστατεύεται. Στην περίπτωση συντηρητικής κατάσχεσης εις χείρας τρίτου, ο τρίτος στα χέρια του οποίου επιβλήθηκε η συντηρητική κατάσχεση υποχρεούται να δηλώσει τι κατέχει για λογαριασμό του προσώπου σε βάρος του οποίου επιβλήθηκε η συντηρητική κατάσχεση. Η υπεξαγωγή συντηρητικά κατασχεθέντων περιουσιακών στοιχείων τιμωρείται.

Β. Μεσεγγύηση

Η υπεξαγωγή περιουσιακών στοιχείων υπό μεσεγγύηση τιμωρείται.

Γ. Επιβολή αναγκαστικής διαχείρισης

Η διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων μεταβιβάζεται στον διαχειριστή.

Δ. Προσωρινά μέτρα

Η συμμόρφωση συχνά επιβάλλεται με την απειλή χρηματικής ποινής.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Α. Συντηρητική κατάσχεση

Κατά τη χορήγηση άδειας για συντηρητική κατάσχεση, το δικαστήριο πρέπει πάντοτε να τάσσει προθεσμία για την υποβολή της κύριας αγωγής. Εάν δεν εκκρεμεί ακόμη η κύρια αγωγή, το δικαστήριο τάσσει με την άδεια συντηρητικής κατάσχεσης προθεσμία, διάρκειας τουλάχιστον οκτώ ημερών από την επιβολή της κατάσχεσης, εντός της οποίας πρέπει να ασκηθεί η κύρια αγωγή. Ως κύρια αγωγή μπορεί να θεωρηθεί μόνο αγωγή σε δικαστική διαδικασία για την έκδοση εκτελεστής απόφασης πληρωμής της αξίωσης για την εξασφάλιση της οποίας επιβλήθηκε η συντηρητική κατάσχεση. Στο μεταξύ, το δικαστήριο μπορεί να άρει τη συντηρητική κατάσχεση κατόπιν αιτήματος του προσώπου σε περιουσιακό στοιχείο του οποίου επιβλήθηκε η συντηρητική κατάσχεση ή κατόπιν αιτήματος άλλου ενδιαφερόμενου μέρους. Εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία που έταξε το δικαστήριο, η συντηρητική κατάσχεση ανατρέπεται. Η συντηρητική κατάσχεση μετατρέπεται σε αναγκαστική μόλις το πρόσωπο που επέβαλε τη συντηρητική κατάσχεση εξασφαλίσει εκτελεστό τίτλο και αυτός επιδοθεί στο πρόσωπο σε βάρος του οποίου επιβλήθηκε η συντηρητική κατάσχεση (στην περίπτωση της συντηρητικής κατάσχεσης εις χείρας τρίτου, αφού επιδοθεί και στον τρίτο).

Σε περίπτωση ανέκκλητης απόρριψης της κύριας αγωγής, η συντηρητική κατάσχεση ανατρέπεται. Η συντηρητική κατάσχεση μπορεί να αρθεί κατόπιν αιτήματος του προσώπου σε βάρος του οποίου επιβλήθηκε.

Β. Μεσεγγύηση

Η μεσεγγύηση μπορεί να αρθεί από τον αρμόδιο για την εκδίκαση αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων δικαστή, κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε των διαδίκων στη διαδικασία έκδοσης προσωρινών μέτρων. Ο εν λόγω δικαστής καθορίζει, κατόπιν αιτήματος, σε ποιον διάδικο πρέπει να παραδώσει τα περιουσιακά στοιχεία ο μεσεγγυούχος. Άρση της συντηρητικής κατάσχεσης στην οποία βασίζεται η μεσεγγύηση έχει ως αποτέλεσμα την άρση της μεσεγγύησης. Στην περίπτωση αυτή, ο μεσεγγυούχος παραδίδει τα περιουσιακά στοιχεία στον διάδικο σε βάρος του οποίου επιβλήθηκε η συντηρητική κατάσχεση. Αφού κριθεί με τελεσίδικη ή προσωρινά εκτελεστή απόφαση ο δικαιούχος των περιουσιακών στοιχείων, ο μεσεγγυούχος παραδίδει τα περιουσιακά στοιχεία στο πρόσωπο αυτό.

Γ. Επιβολή αναγκαστικής διαχείρισης

Εάν η αγωγή στην κύρια υπόθεση δεν έχει ακόμη ασκηθεί, πρέπει να ασκηθεί εντός προθεσμίας που τάσσει το δικαστήριο. Σε περίπτωση που η εν λόγω προθεσμία παρέλθει άπρακτη, η αναγκαστική διαχείριση παύει.

Αφού κριθεί με τελεσίδικη ή προσωρινά εκτελεστή απόφαση ο δικαιούχος των περιουσιακών στοιχείων, ο διαχειριστής παραδίδει τα περιουσιακά στοιχεία στο πρόσωπο αυτό. Η αναγκαστική διαχείριση αίρεται με κοινή απόφαση των διαδίκων ή, κατόπιν αιτήματος ενός εξ αυτών, από τον αρμόδιο για την εκδίκαση αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων δικαστή.

Δ. Προσωρινά μέτρα

Τα προσωρινά μέτρα ισχύουν έως ότου το δικαστήριο εκδώσει απόφαση στη δίκη επί της ουσίας της διαφοράς.

Ο δικαστής της διαδικασίας έκδοσης των προσωρινών μέτρων δύναται επίσης να περιορίσει τη διάρκεια ισχύος των μέτρων ή να τα εξαρτήσει από την προϋπόθεση της κίνησης δίκης επί της ουσίας εντός ορισμένης προθεσμίας. Η ισχύς προσωρινών μέτρων που έχουν διαταχθεί στο πλαίσιο δίκης επί της ουσίας λήγει σε περίπτωση πρόωρης περάτωσης της κύριας δίκης.

Προσωρινά μέτρα που έχουν διαταχθεί στο πλαίσιο διαδικασίας διαζυγίου δύνανται να παραμείνουν σε ισχύ και για ορισμένο χρονικό διάστημα μετά την έκδοση της απόφασης διαζυγίου. Μπορούν να τροποποιηθούν ή να αρθούν. Προσωρινά μέτρα που έχουν διαταχθεί πριν από τη διαδικασία διαζυγίου παύουν να ισχύουν εάν η αίτηση διαζυγίου δεν κατατεθεί εντός τεσσάρων εβδομάδων από την έκδοση της απόφασης που διατάζει τα προσωρινά μέτρα.

Ε. Προσωρινή εκτέλεση

Το εφετείο δύναται να αναστείλει την εκτέλεση. Αναστολή μπορεί επίσης να χορηγηθεί μέσω ανακοπής κατά της εκτέλεσης.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Γενικοί κανόνες

Κατά δικαστικής απόφασης μπορεί να ασκηθεί ανακοπή, έφεση ή αναίρεση.

Διάδικος που καταδικάστηκε ερήμην μπορεί να ασκήσει ανακοπή ενώπιον του δικαστηρίου που εξέδωσε την ερήμην απόφαση, εντός τεσσάρων εβδομάδων (η έναρξη της προθεσμίας ποικίλλει).

Ο ηττηθείς διάδικος μπορεί σε ασκήσει έφεση (για ποσά που υπερβαίνουν τα 1 750 EUR) ενώπιον του εφετείου, εντός τριών μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης.

Ο ηττηθείς διάδικος μπορεί σε ασκήσει αναίρεση ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου των Κάτω Χωρών (*Hoge Raad der Nederlanden*), εντός τριών μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης είτε του δικαστηρίου πρώτου και τελευταίου βαθμού είτε του εφετείου.

Κατά δικαστικής διατάξης μπορεί να ασκηθεί έφεση ενώπιον του εφετείου και αναίρεση ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου των Κάτω Χωρών.

Έφεση μπορεί να ασκηθεί από τον αιτούντα και τα ενδιαφερόμενα μέρη που παρέστησαν στη δικαστική διαδικασία, εντός τριών μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης. Τα τυχόν άλλα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να ασκήσουν έφεση εντός τριών μηνών από την ημερομηνία που τους κοινοποιήθηκε η δικαστική διάταξη.

Αναίρεση μπορεί να ασκηθεί από διάδικο που παρέστη σε ένα από τα ανωτέρω δικαστήρια, εντός τριών μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης.

Τα εν λόγω ένδικα μέσα έχουν ως αποτέλεσμα την αναστολή της εκτέλεσης, εκτός εάν η απόφαση έχει κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή.

Α. Συντηρητική κατάσχεση

Δεν επιτρέπονται ένδικα μέσα κατά απόφασης που παρέχει άδεια επιβολής συντηρητικής κατάσχεσης (άρθρο 700 παράγραφος 2 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Σε περίπτωση αρνητικής απόφασης, ο αιτών τη συντηρητική κατάσχεση μπορεί να ασκήσει έφεση και, στη συνέχεια, αναίρεση.

Β. Μεσεγγύηση

Αν η μεσεγγύηση έχει διαταχθεί κατόπιν αιτήματος του προσώπου που επιβάλλει συντηρητική κατάσχεση, δεν επιτρέπονται ένδικα μέσα κατά της απόφασης.

Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης, ο αιτών μπορεί να ασκήσει έφεση και, στη συνέχεια, αναίρεση.

Κατά απόφασης ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να ασκηθεί ανακοπή, έφεση ή αναίρεση.

Γ. Επιβολή αναγκαστικής διαχείρισης

Κατά απόφασης που διατάζει τη θέση περιουσιακών στοιχείων υπό αναγκαστική διαχείριση μπορεί να ασκηθεί ανακοπή, έφεση ή αναίρεση.

Δ. Προσωρινά μέτρα

Κατά προσωρινών μέτρων που έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο διαδικασίας έκδοσης προσωρινών μέτρων ή διαδικασίας επί της ουσίας μπορεί να ασκηθεί ανακοπή, έφεση ή αναίρεση. Δεν επιτρέπεται η άσκηση έφεσης ή αναίρεσης κατά προσωρινών μέτρων που εκδόθηκαν σε διαδικασία διαζυγίου.

Ε. Προσωρινή εκτέλεση

Αν μια απόφαση δεν έχει κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή, αυτό μπορεί να επιδιωχθεί στο πλαίσιο έφεσης ή αναίρεσης ή μέσω δίκης περί την εκτέλεση. Αν μια απόφαση κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή, το εφετείο μπορεί να αναστείλει την εκτέλεσή της. Αυτό δεν είναι εφικτό στο πλαίσιο αναίρεσης. Αναστολή μπορεί επίσης να επιτευχθεί μέσω ανακοπής κατά της εκτέλεσης.

Τελευταία επικαιροποίηση: 09/02/2022

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση **de** αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Υπάρχει ήδη μετάφραση στις ακόλουθες γλώσσες: **en**

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Αυστρία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Τα προσωρινά και προληπτικά μέτρα ανήκουν στην κατηγορία των διαδικασιών εξασφάλισης. Το δίκαιο της Αυστρίας προβλέπει τις παρακάτω διαδικασίες εξασφάλισης:

μέτρα για την προστασία των αποδεικτικών στοιχείων

μέτρα εκτέλεσης για σκοπούς εξασφάλισης

προσωρινά μέτρα .

Κοινό χαρακτηριστικό των παραπάνω διαδικασιών εξασφάλισης είναι το γεγονός ότι οι διάδικοι δεν χρειάζεται να αποδείξουν τους ισχυρισμούς τους, αλλά απλώς να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία που να τους επιβεβαιώνουν (δηλαδή να τους καθιστούν πιστευτούς).

Από τα ανωτέρω μέτρα τα σημαντικότερα είναι τα προσωρινά μέτρα, για αυτόν τον λόγο οι παρακάτω επισημάνσεις περιορίζονται σε αυτά.

Τα προσωρινά μέτρα είναι δικαστικές αποφάσεις υπό μορφή διαταγής, με την οποία διασφαλίζεται η μελλοντική αναγκαστική εκτέλεση ή ρύθμιση των υφιστάμενων συνθηκών για ορισμένο χρονικό διάστημα ή επιτυγχάνεται προσωρινή ικανοποίηση της αξίωσης.

Τα προσωρινά μέτρα διακρίνονται περαιτέρω σε μέτρα:

για τη διασφάλιση αξίωσης επί χρηματικής παροχής

για τη διασφάλιση αξίωσης ατομικής παροχής

για τη διασφάλιση δικαιώματος ή έννομης σχέσης.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Τα προσωρινά μέτρα χορηγούνται μόνο κατόπιν αιτήσεως. Οι διάδικοι είναι ο ενάγων και ο εναγόμενος. Αρμόδια για την έκδοση προσωρινών μέτρων είναι τα παρακάτω δικαστήρια

επί εκκρεμοδικίας: το δικάζον δικαστήριο του οικείου βαθμού δικαιοδοσίας

κατά τη διάρκεια διαδικασίας εκτέλεσης: το επιφορτισμένο με την εκτέλεση δικαστήριο

πριν από την κύρια διαδικασία σε αμφισβητούμενες υποθέσεις ή μεταξύ δικαστικής διάγνωσης και διαδικασίας εκτέλεσης: το περιφερειακό δικαστήριο (

Bezirksgericht) στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται ο εναγόμενος

δευτερευόντως, το δικαστήριο στη δικαιοδοσία του οποίου υπάγεται το υποκείμενο των προσωρινών μέτρων ή στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται ο τόπος μόνιμης ή προσωρινής διαμονής του τρίτου οφειλέτη ή το περιφερειακό δικαστήριο που πραγματοποίησε την πρώτη εκτελεστική διαδικασία.

Επειδή η διαδικασία διενεργείται βάσει των διατάξεων αναγκαστικής εκτέλεσης, για τις πρωτοβάθμιες διαδικασίες δεν απαιτείται νομική εκπροσώπηση.

Διενεργείται αυτεπαγγέλτως (από το εκτελεστικό όργανο) πραγματική πράξη εκτέλεσης (όπως κατάσχεση από το δικαστήριο). Κατά κανόνα, τα έξοδα για τα προσωρινά μέτρα, το ύψος των οποίων εξαρτάται από την αξία της προς διασφάλιση αξίωσης, βαρύνουν σε πρώτη φάση τον αιτούντα. Ο αιτών μπορεί να ζητήσει αποζημίωση σε περίπτωση δικαίωσής του κατά την κύρια διαδικασία, κατά τη διάρκεια της οποίας υποβάλλεται η αίτηση. Ωστόσο, σε περίπτωση δικαίωσης του εναγομένου κατά την έκδοση της απόφασης επί των προσωρινών μέτρων, δικαιούται και αυτός αποζημίωση.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Προϋπόθεση για τη διαταγή προσωρινών μέτρων είναι η υποβολή σχετικής αίτησης από τον διάδικο που κινδυνεύει να υποστεί ζημία στην οποία προβάλλεται και πιστοποιείται ο ισχυρισμός αξίωσης επί χρημάτων, αξίωσης επί άλλης παροχής ή επί επίμαχου δικαιώματος ή έννομης σχέσης και στην οποία προβάλλεται και πιστοποιείται ο ισχυρισμός ης ύπαρξης κινδύνου.

Στην περίπτωση προσωρινών μέτρων για τη διασφάλιση χρηματικών απαιτήσεων, ο ενάγων πρέπει να πιστοποιήσει την ύπαρξη υποκειμενικού κινδύνου, δηλαδή ότι, απουσία προσωρινών μέτρων, ο εναγόμενος με δικές του ενέργειες θα ανέστειλε ή θα παρακώλυε την ικανοποίηση της χρηματικής απαίτησης.

Για τα λοιπά είδη προσωρινών μέτρων πρέπει να πιστοποιείται μόνο αντικειμενικός κίνδυνος, δηλαδή ότι, εάν δεν διατασσόταν το προσωρινό μέτρο, θα αναστελλόταν ή θα δυσχεραίνονταν σημαντικά η νομική δίωξη ή η ικανοποίηση της αξίωσης από το δικαστήριο, κυρίως λόγω μεταβολής της υφιστάμενης κατάστασης.

Τόσο για τα προσωρινά μέτρα προς διασφάλιση χρηματικών απαιτήσεων όσο και για τα λοιπά είδη προσωρινών μέτρων, αρκεί ως πιστοποίηση του κινδύνου η απόδειξη ότι η αξίωση θα έπρεπε να εκτελεστεί σε χώρες στις οποίες η εκτέλεση της αξίωσης δεν εξασφαλίζεται ούτε από διεθνείς συμβάσεις ούτε από το ενωσιακό δίκαιο.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Όλα τα μέσα διασφάλισης χρηματικών απαιτήσεων περιγράφονται στον εκτελεστικό κανονισμό (*Exekutionsordnung*): Είναι τα εξής:

μέτρα κατάσχεσης και διαχείρισης κινητών στοιχείων

διαταγή απαγόρευσης της μεταβίβασης ή της ενεχυρίασης κινητών στοιχείων

διαταγή απαγόρευσης έναντι τρίτων

μέτρα διαχείρισης της ακίνητης περιουσίας του αντίπαλου του αντιδίκου που διατρέχει τον κίνδυνο

διαταγή απαγόρευσης της πώλησης και επιβάρυνσης της ακίνητης περιουσίας ή δικαιωμάτων που έχουν καταχωριστεί στο κτηματολόγιο.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Τα αποτελέσματα που επιφέρουν τα μέτρα αυτά διαφέρουν ανάλογα με το είδος του μέτρου διασφάλισης. Σε περίπτωση κατάσχεσης και διαχείρισης κινητών στοιχείων, αυτά απομακρύνονται από την άμεση προσωπική επιρροή του εναγομένου. Ακόμα και η νόμιμη διάθεση υπό κατάσχεση ή διαχείριση στοιχείων είναι καταρχήν άκυρη. Προς αποφυγή της επέλευσης μεταβολών που θα υποβάθμιζαν την αξία ή το τίμημα των στοιχείων κατά τη διάρκεια της κατάσχεσης ή της διαχείρισής τους, ο νόμος αφήνει μεγάλο περιθώριο διακριτικής ευχέρειας στο δικαστήριο σε σχέση με την τυχόν «απαραίτητη ή ωφέλιμη» διάθεσή τους. Η εν λόγω διάθεση μπορεί, για παράδειγμα, να περιλαμβάνει την πώληση κατασχεθέντων ευπαθών αγαθών.

Κάθε είδους διάθεση που αντίκειται στην απαγόρευση της μεταβίβασης ή ενεχυρίασης κινητών υλικών στοιχείων είναι άκυρη.

Η δικαστική απαγόρευση έναντι τρίτων εφαρμόζεται απαγορεύοντας στον αντίπαλο του αντιδίκου που διατρέχει τον κίνδυνο να διαθέσει ή να ικανοποιήσει κάθε είδους αξιώσεις. Ταυτόχρονα απευθύνεται διαταγή σε τρίτους να μην καταβάλουν, μέχρι νεωτέρας ειδοποίησης από το δικαστήριο, στον αντίπαλο του αντιδίκου που διατρέχει τον κίνδυνο τα οφειλόμενα ποσά ούτε να παραδώσουν τα οφειλόμενα σε αυτόν στοιχεία ούτε να προβούν σε ενέργεια που θα μπορούσε να αναστείλει ή να παρακωλύσει σημαντικά τις διαδικασίες εκτέλεσης σε ό,τι αφορά τη χρηματική απαίτηση ή τα οφειλόμενα ή παραδοτέα στοιχεία. Με άλλα λόγια, στους τρίτους οφειλότες μπορεί να απαγορευτεί μόνο η εκπλήρωση υποχρέωσης ή η αποχή από την εκπλήρωση, αλλά δεν μπορεί να τους απαγορευθεί η καταβολή πληρωμών στον αντίδικο που διατρέχει τον κίνδυνο ή η άσκηση οποιουδήποτε δικαιώματος. Σε περίπτωση αδυναμίας συμμόρφωσης, οι τρίτοι υπόκεινται σε υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης. Δεν ορίζεται ρητά από τον νόμο εάν η διάθεση που αντίκειται στα προσωρινά μέτρα είναι άκυρη, ενώ οι απόψεις των νομικών στην Αυστρία ως προς αυτό το θέμα διίστανται.

Το δικαστήριο διορίζει και επιβλέπει διαχειριστή για τη διαχείριση της ακίνητης περιουσίας του αντίπαλου του αντιδίκου που διατρέχει τον κίνδυνο.

Για την απαγόρευση της διάθεσης και της επιβάρυνσης, εκ μέρους του οφειλέτη, της ακίνητης περιουσίας ή δικαιωμάτων που έχουν καταχωριστεί στο κτηματολόγιο, γίνεται σχετική εγγραφή σε αυτό. Μόλις γίνει η εγγραφή αυτή, επιτρέπεται μεν η εθελούσια διάθεση των ακίνητων περιουσιακών στοιχείων ή του δικαιώματος από μέρους του αντίπαλου του αντιδίκου που διατρέχει τον κίνδυνο καθώς και οι αντίστοιχες εγγραφές στο κτηματολόγιο, η ισχύς της όμως έναντι του αντιδίκου που διατρέχει τον κίνδυνο υπόκειται σε περιορισμούς. Μόνο εφόσον απορριφθεί τελεσίδικα η αξίωση του αντιδίκου που διατρέχει τον κίνδυνο ή αρθούν με άλλο τρόπο τα προσωρινά μέτρα, αποκτούν τρίτοι πλήρες δικαίωμα έναντι του αντιδίκου που διατρέχει τον κίνδυνο, μεταξύ άλλων και μπορούν να ζητήσουν να αρθεί η απαγόρευση.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Τα προσωρινά μέτρα ισχύουν για περιορισμένο χρονικό διάστημα. Ωστόσο η ισχύς τους μπορεί να παραταθεί κατόπιν αιτήσεως του αντιδίκου που διατρέχει τον κίνδυνο. Εάν ένα προσωρινό μέτρο διαταχθεί εκτός του πλαισίου διαδικασίας επί της ουσίας, το δικαστήριο πρέπει να θέσει, για την κατάθεση αγωγής ή αίτησης εκτέλεσης, εύλογη προθεσμία για την τεκμηρίωση της ασφαλισμένης αξίωσης. Ο εναγόμενος μπορεί, με την κατάθεση εγγύησης, να αναστείλει την εκτέλεση του μέτρου και να άρει τα ήδη εκτελεσθέντα μέτρα.

Τα προσωρινά μέτρα αίρονται κατόπιν αιτήσεως ή αυτεπάγγελτα όταν:

η προθεσμία για προσκόμιση των αποδεικτικών στοιχείων που θεμελιώνουν την κατάθεση αγωγής παρέλθει χωρίς να χρησιμοποιηθεί το προσωρινό μέτρο εφαρμοστεί σε βαθμό μεγαλύτερο από τον απαιτούμενο για τη διασφάλιση του αντιδίκου που διατρέχει τον κίνδυνο δεν πληρούνται πλέον οι όροι για το ασφαλιστικό μέτρο

ο αντίπαλος του αντιδίκου που διατρέχει τον κίνδυνο καταβάλει εγγύηση ή ενέχυρο

εκλείψουν οι λόγοι επιβολής του μέτρου.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης προσωρινών μέτρων, προβλέπονται δύο ένδικα μέσα που δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα:

η αίτηση ανάκλησης κατά του προσωρινού μέτρου: εάν ο εναγόμενος και ο τρίτος οφειλέτης δεν έχουν παραστεί προγενέστερα σε ακροαματική διαδικασία, μπορούν να υποβάλουν ένσταση εντός 14 ημερών. Προς διασφάλιση της δίκαιης ακρόασης είναι δυνατόν να προσκομιστούν νέα στοιχεία. Για τέτοιου είδους αποφασίζει το πρωτοδικείο μετά από ακροαματική διαδικασία, κεκλεισμένων των θυρών

υπάρχει επίσης η δυνατότητα ένστασης, γνωστής με την ονομασία «*Rekurs*», κατά αποφάσεων στο πλαίσιο της διαδικασίας προσωρινών μέτρων. Η προθεσμία υποβολής ένστασης είναι 14 ημέρες. Πρόκειται για γραπτή διαδικασία, στην οποία δεν επιτρέπεται να προσκομιστούν νέα αποδεικτικά στοιχεία.

Ένσταση επί νομικού ζητήματος μπορεί να υποβληθεί και κατά οριστικής απόφασης με την οποία διατάσσεται προσωρινό μέτρο, όχι όμως σε περίπτωση απόρριψης προσωρινού μέτρου.

Ειδικό κανόνες:

Ο νόμος προβλέπει τα εξής:

τον καθορισμό προσωρινής στέγασης για (διαζευγμένο) σύζυγο

την προσωρινή ρύθμιση, χρήση ή διασφάλιση των οικογενειακών περιουσιακών στοιχείων και των οικογενειακών αποταμιεύσεων

τον καθορισμό προσωρινής διατροφής για τέκνο

προσωρινά μέτρα για την προστασία από οικογενειακή βία

προσωρινά μέτρα για την προστασία από τη βία εν γένει

προσωρινό ενοίκιο

προσωρινά μέτρα προστασίας κατά των παραβιάσεων της ιδιωτικής ζωής

μέτρα για την κάλυψη επείγουσας ανάγκης στέγασης συζύγου.

Μεταξύ αυτών των ειδικών κανόνων, ιδιαίτερως σημαντικά είναι τα προσωρινά μέτρα για την προστασία από τη βία. Η Αυστρία έχει ένα απλό και πολύ αποτελεσματικό σύστημα για την προστασία από τη βία, το οποίο επιτρέπει την απομάκρυνση ενοίκου από το σπίτι και την απαγόρευση της επιστροφής του. Μπορεί επίσης να απαγορευθεί σε άτομο του οποίου η βίαιη συμπεριφορά καθιστά παράλογη την προσδοκία συγχρωτισμού του με άλλο άτομο, η παρουσία σε συγκεκριμένα μέρη και η επαφή με το άτομο που υφίσταται βία. Το σημαντικότερο είναι ότι το σύστημα προβλέπει στενή συνεργασία μεταξύ της αστυνομίας, των δικαστηρίων, της υπηρεσίας παρέμβασης για την προστασία από τη βία και, όταν εμπλέκονται ανήλικοι, των φορέων πρόνοιας για τα παιδιά και τους νέους, με σκοπό την προστασία από την οικογενειακή βία.

Τα όργανα της τάξης έχουν την εξουσία, βάσει της νομοθεσίας αστυνόμευσης, να επιβάλλουν αποπομπή ή περιορισμό παρείσφρησης για χρονικό διάστημα έως και δύο εβδομάδων, σε περίπτωση που τίθεται σε κίνδυνο η ζωή, η υγεία ή η ελευθερία. Σε περίπτωση υποβολής αίτησης σε δικαστήριο για έκδοση προσωρινών μέτρων, το σχετικό διάστημα επιμηκύνεται σε τέσσερις εβδομάδες το πολύ. Η αστυνομία οφείλει επίσης να ενημερώσει την υπηρεσία παρέμβασης για την προστασία από την οικογενειακή βία, ώστε να παρασχεθεί στήριξη στα θύματα.

Το δικαστήριο επιβάλλει επίσης σε άτομο που καθιστά αδύνατη τη συμβίωση μέσω εκδήλωσης σωματικής επίθεσης, απειλής εκδήλωσης σωματικής επίθεσης ή άσκησης ψυχολογικής βίας, κατόπιν αιτήσεως του θύματος:

την εγκατάλειψη της οικίας και της παρακείμενης περιοχής, και

την απαγόρευση της επιστροφής στην οικία και στην παρακαείμενη περιοχή, εφόσον η οικία χρησιμεύει για την κάλυψη των άμεσων αναγκών στέγασης του αιτούντος.

Το δικαστήριο μπορεί επιπλέον να απαγορεύσει στο εκδιωχθέν άτομο την παραμονή σε επακριβώς προσδιορισμένα σημεία (π.χ. έξω από την οικία ή το σχολείο του τέκνου) και να του επιβάλει να μην συναντά και να μην επικοινωνεί με τον ενάγοντα, υπό τον όρο ότι δεν θίγεται με αυτόν τον τρόπο σοβαρό συμφέρον του εναγομένου.

Τα προσωρινά μέτρα που διατάσσονται σε συνδυασμό με κύρια διαδικασία, όπως με διαδικασία διαζυγίου, ακύρωσης γάμου, με διαδικασία διανομής των περιουσιακών στοιχείων ή διευθέτησης των δικαιωμάτων χρήσης της οικίας, ισχύουν έως την έκδοση τελεσίδικης απόφασης. Προσωρινά μέτρα μπορεί να διαταχθούν ανεξάρτητα από το εάν εξακολουθεί να υφίσταται συμβίωση των διαδίκων και ανεξάρτητα από την κύρια διαδικασία. Ωστόσο, εάν δεν εκκρεμεί τέτοια διαδικασία, το χρονικό διάστημα για την έκδοση του προσωρινού μέτρου δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες.

Εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις, το προσωρινό μέτρο εφαρμόζεται άμεσα, είτε αυτεπάγγελα είτε κατόπιν αιτήσεως. Το εκτελεστικό όργανο (δικαστικός επιμελητής) διατάζει την απομάκρυνση του εναγομένου από την οικία, του αφαιρεί όλα τα κλειδιά της οικίας και τα καταθέτει στο δικαστήριο. Κατά την εκτέλεση προσωρινών μέτρων για σκοπούς προστασίας από οικογενειακή βία, το δικαστήριο μπορεί να αναθέσει στις αρχές ασφαλείας να κινητοποιήσουν τα εκτελεστικά όργανα που έχουν στη διάθεσή τους. Στην πράξη αυτό συμβαίνει συχνά, με αποτέλεσμα τα προσωρινά μέτρα για την προστασία από την οικογενειακή βία να εφαρμόζονται κατά κανόνα όχι από εκτελεστικό όργανο (δικαστικός επιμελητής), αλλά από τα όργανα επιβολής του νόμου και της τάξης.

Τελευταία επικαιροποίηση: 05/06/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Πολωνία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Το είδος των μέτρων εξαρτάται από τη φύση της προς εξασφάλιση απαίτησης. Δυνάμει του άρθρου 747 του κώδικα πολιτικής δικονομίας (*kodeks postępowania cywilnego*), οι χρηματικές απαιτήσεις εξασφαλίζονται με:

την κατάσχεση κινητών περιουσιακών στοιχείων, μισθών και ημερομισθίων, απαιτήσεων από τραπεζικό λογαριασμό ή άλλων απαιτήσεων, ή άλλου δικαιώματος ιδιοκτησίας

επιβάρυνση ακινήτων του υποχρέου με υποχρεωτική υποθήκη

απαγόρευση διάθεσης ή επιβάρυνσης ακινήτων για τα οποία δεν υπάρχει εγγραφή σε κτηματολόγιο ή μητρώο υποθηκών, ή για τα οποία η εγγραφή στο κτηματολόγιο ή το μητρώο υποθηκών έχει χαθεί ή καταστραφεί

επιβάρυνση σκάφους ή σκάφους υπό κατασκευή με ναυτική υποθήκη

απαγόρευση διάθεσης δικαιώματος συγκυριότητας σε εγκαταστάσεις

θήση υπό αναγκαστική διαχείριση επιχείρησης ή γεωργικής εκμετάλλευσης του υποχρέου ή οργανισμού που ανήκει σε επιχείρηση ή σε τμήμα αυτής, ή τμήματος γεωργικής εκμετάλλευσης του υποχρέου.

Όταν εξασφαλίζεται απαίτηση που δεν είναι χρηματική, το δικαστήριο καθορίζει το ασφαλιστικό μέτρο που κρίνει κατάλληλο στην εκάστοτε υπόθεση, χωρίς να αποκλείει μέτρα που προορίζονται για την εξασφάλιση χρηματικών απαιτήσεων (άρθρο 755 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Το δικαστήριο ενδέχεται πιο συγκεκριμένα:

να καθορίσει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των διαδίκων ή των συμμετεχόντων στη διαδικασία για τη διάρκεια της εν λόγω διαδικασίας

να επιβάλει απαγόρευση διάθεσης αντικειμένων ή δικαιωμάτων που καλύπτονται από τη διαδικασία

να αναστείλει τη διαδικασία εκτέλεσης ή άλλη διαδικασία που αποσκοπεί στην εκτέλεση δικαστικής απόφασης

να ρυθμίσει ζητήματα επιμέλειας παιδιών (ανηλίκων) και επικοινωνίας με τα παιδιά

να διατάξει την καταχώριση κατάλληλης εγγραφής στο κτηματολόγιο και το μητρώο υποθηκών ή άλλο κατάλληλο μητρώο.

Κατά την επιλογή του ασφαλιστικού μέτρου θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα συμφέροντα των διαδίκων ή των συμμετεχόντων στη διαδικασία, ώστε να διασφαλίζεται σωστή νομική προστασία για τον δικαιούχο και να μην επιβαρύνεται ο υπόχρεος υπερβολικά.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Η διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να κινηθεί:

κατόπιν αιτήματος διαδίκου ή συμμετέχοντος στη διαδικασία, το οποίο έχει υποβληθεί στο δικαστήριο που είναι αρμόδιο να εξετάσει την υπόθεση σε πρώτο βαθμό. Αν το εν λόγω δικαστήριο δεν μπορεί να προσδιοριστεί, αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο του τόπου στον οποίο πρόκειται να εφαρμοστεί η απόφαση για το ασφαλιστικό μέτρο ή, ελλείψει αυτού ή αν η απόφαση για το ασφαλιστικό μέτρο πρόκειται να εφαρμοστεί εντός της δικαιοδοσίας περισσότερων δικαστηρίων, το περιφερειακό δικαστήριο (*sąd rejonowy*) της περιοχής της Βαρσοβίας. Αίτηση ασφαλιστικού μέτρου που έχει υποβληθεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξετάζεται από το δικαστήριο του βαθμού στον οποίο εκκρεμεί η υπόθεση, εκτός αν το εν λόγω δικαστήριο είναι το ανώτατο δικαστήριο (*Sąd Najwyższy*). Σε τέτοιες περιπτώσεις, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο αποφασίζει αν θα πρέπει να διαταχθεί ασφαλιστικό μέτρο ή όχι (άρθρο 734 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

αυτεπάγγελα σε υποθέσεις όπου η διαδικασία μπορεί να κινηθεί αυτεπάγγελα (άρθρο 732 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Οι αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να υποβάλλονται γραπτώς. Θα πρέπει επίσης να διευκρινίζουν τη μορφή του ασφαλιστικού μέτρου και, σε περίπτωση χρηματικής απαίτησης, το σχετικό χρηματικό ποσό (το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό της απαίτησης, υπολογισμένο μαζί με τους τόκους από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης για το ασφαλιστικό μέτρο, καθώς επίσης μαζί με τα έξοδα εκτέλεσης του ασφαλιστικού μέτρου, και μπορεί επίσης να περιλαμβάνει τα προβλεπόμενα έξοδα της διαδικασίας) καθώς και τις περιστάσεις που αιτιολογούν την αίτηση. Αν η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων υποβληθεί πριν από την έναρξη της διαδικασίας, θα πρέπει επίσης να περιγράφεται εν συντομία το αντικείμενο της υπόθεσης (άρθρο 736 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Ασφαλιστικό μέτρο μπορεί να διαταχθεί πριν από την έναρξη της διαδικασίας ή κατά τη διάρκειά της. Μετά τη λήψη εκτελεστού τίτλου από τον δικαιούχο, ασφαλιστικό μέτρο μπορεί να διαταχθεί μόνο αν αποσκοπεί στην εξασφάλιση απαίτησης της οποίας η προθεσμία εκτέλεσης δεν έχει εκπνεύσει ακόμη (άρθρο 730 παράγραφος 2 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Όταν διατάσσεται ασφαλιστικό μέτρο πριν από την έναρξη της διαδικασίας, το δικαστήριο ορίζει την προθεσμία μέχρι την οποία πρέπει να υποβληθεί το εισαγωγικό της διαδικασίας έγγραφο, ειδάλλως το ασφαλιστικό μέτρο ακυρώνεται. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να υπερβεί τις δύο εβδομάδες (άρθρο 733 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Οι αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να εξετάζονται αμελλητί, και το πολύ εντός μίας εβδομάδας από την ημερομηνία κατά την οποία υποβάλλονται στο δικαστήριο, εκτός αν ειδικές διατάξεις προβλέπουν κάτι άλλο. Αν νομοθετική πράξη προβλέπει να εξετάζονται οι αιτήσεις σε ακροαματική διαδικασία, η εν

λόγω ακροαματική διαδικασία πρέπει να προγραμματίζεται εντός ενός μήνα από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης (άρθρο 737 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Τα ασφαλιστικά μέτρα διατάσσονται με δικαστική απόφαση.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να ζητηθούν σε όλες τις αστικές υποθέσεις που εξετάζονται από δικαστήριο ή από διαιτητικό δικαστήριο (άρθρο 730 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Οι όροι παροχής ασφαλιστικών μέτρων είναι οι ακόλουθοι: πρέπει να πιθανολογείται η απαίτηση και να τεκμηριώνεται το έννομο συμφέρον για την παροχή ασφαλιστικού μέτρου. Υφίσταται έννομο συμφέρον για την παροχή ασφαλιστικού μέτρου αν είναι αδύνατο ή πολύ δύσκολο να εκτελεστεί η δικαστική απόφαση που θα εκδοθεί για την υπόθεση ή αν είναι αδύνατο ή πολύ δύσκολο να επιτευχθεί διαφορετικά ο σκοπός της διαδικασίας χωρίς την παροχή ασφαλιστικού μέτρου (άρθρο 7301 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Σκοπός του ασφαλιστικού μέτρου δεν μπορεί να είναι η ικανοποίηση απαίτησης, εκτός αν υπάρχει διαφορετική πρόβλεψη σε νομοθετική πράξη (άρθρο 731 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Το δικαστήριο μπορεί να εξαρτήσει την εκτέλεση απόφασης για ασφαλιστικό μέτρο από την πρόβλεψη της καταβολής εγγύησης από τον δικαιούχο για την εξασφάλιση των απαιτήσεων του υποχρέου που απορρέουν από την εκτέλεση της απόφασης που διατάσσει τα ασφαλιστικά μέτρα, εκτός από την περίπτωση που ο δικαιούχος είναι το δημόσιο ταμείο και την περίπτωση που το ασφαλιστικό μέτρο αποσκοπεί στη διασφάλιση απαιτήσεων διατροφής, σύνταξης αναπηρίας ή ποσών που οφείλονται σε υπάλληλο για θέματα που σχετίζονται με το εργατικό δίκαιο ως προς τμήμα που δεν υπερβαίνει την πλήρη μηνιαία αμοιβή υπαλλήλου (άρθρο 739 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Αντικείμενο των ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να είναι:

κινητή περιουσία,

μισθοί και ημερομίσθια,

τραπεζικός λογαριασμός ή άλλες απαιτήσεις ή άλλα περιουσιακά δικαιώματα,

ακίνητη περιουσία,

σκάφη ή σκάφη υπό κατασκευή,

συνεταιριστικό δικαίωμα ιδιοκτησίας σε εγκαταστάσεις,

επιχείρηση ή γεωργική εκμετάλλευση, οργανισμός που ανήκει σε επιχείρηση ή σε τμήμα αυτής, ή τμήμα γεωργικής εκμετάλλευσης.

Το ασφαλιστικό μέτρο δεν μπορεί να καλύπτει αντικείμενα, χρέη ή δικαιώματα που αποκλείονται από την εκτέλεση. Αναλώσιμα αγαθά μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο ασφαλιστικού μέτρου αν ο υπόχρεος δεν διαθέτει άλλη περιουσία για να εξασφαλίσει τις απαιτήσεις του δικαιούχου και τα αγαθά μπορούν να πωληθούν αμέσως.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Ο κύριος σκοπός της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων είναι να διασφαλιστεί ότι ο δικαιούχος (συνήθως ο δανειστής) προστατεύεται από πιθανές δυσμενείς επιπτώσεις καθυστέρησης στο πλαίσιο υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον δικαστηρίου (καθώς και πριν επιληφθεί το δικαστήριο), και να βελτιωθεί η κατάσταση του δικαιούχου κατά τη διαδικασία εκτέλεσης, εφόσον το αντικείμενο της δικαστικής διαδικασίας και του ασφαλιστικού μέτρου είναι εκτελεστή απαίτηση. Σε περιορισμένη κλίμακα, το ασφαλιστικό μέτρο μπορεί να επιτρέπει στον δικαιούχο τη λήψη παροχών σε χρήμα.

Επιπλέον, το ασφαλιστικό μέτρο μπορεί να αποτελεί αντίδραση σε ενέργειες του υπόχρεου εις βάρος των έννομων συμφερόντων του δικαιούχου.

Οι συνέπειες του ασφαλιστικού μέτρου για τον υπόχρεο διαφέρουν ανάλογα με τη μορφή του μέτρου και ενδέχεται να είναι οι εξής:

σε περίπτωση κατάσχεσης κινητών περιουσιακών στοιχείων, η διαχείριση των κινητών περιουσιακών στοιχείων μετά την κατάσχεση δεν έχει επιπτώσεις στην περαιτέρω πορεία της διαδικασίας για τα κινητά περιουσιακά στοιχεία που κατασχέθηκαν μπορεί να κινηθεί διαδικασία εκτέλεσης και κατά του αγοραστή,

αν ως ασφαλιστικό μέτρο κατασχεθεί τραπεζικός λογαριασμός επιχείρησης ή ιδιοκτήτη γεωργικής εκμετάλλευσης, ο υπόχρεος μπορεί να εισπράξει μόνο τα ποσά που ορίζει το δικαστήριο για την πληρωμή των τρεχόντων μισθών και ημερομισθίων, μαζί με τις φορολογικές κρατήσεις και άλλα ποσά που προβλέπει ο νόμος, και για την κάλυψη των λειτουργικών του εξόδων,

μπορεί να γίνει περιορισμένη χρήση άλλων χρεών και περιουσιακών δικαιωμάτων που έχουν κατασχεθεί (ο τρόπος χρήσης καθορίζεται από το δικαστήριο), δικαστικός επιμελητής εκποιεί όλα τα κατασχεμένα αντικείμενα, μαζί με τυχόν δικαιώματα σε χρηματοπιστωτικά μέσα που έχουν καταγραφεί σε λογαριασμό αξιογράφων ή σε άλλο λογαριασμό κατά την έννοια των κανόνων για τις συναλλαγές χρηματοπιστωτικών μέσων, και το ποσό που εισπράττεται κατατίθεται στον λογαριασμό μεσεγγύησης του δικαστηρίου,

απαγόρευση διάθεσης ή επιβάρυνσης ακίνητης περιουσίας και δικαιώματος συγκυριότητας σε εγκαταστάσεις,

επιβάρυνση σκάφους ή σκάφους υπό κατασκευή με ναυτική υποθήκη,

ο υπόχρεος αποστερείται των διαχειριστικών δικαιωμάτων του και τίθεται υπό αναγκαστική διαχείριση, και τα έσοδα από την αναγκαστική διαχείριση λειτουργούν ως εγγύηση,

σε θέματα που αφορούν διατροφή, ο υπόχρεος μπορεί να υποχρεωθεί να καταβάλει συγκεκριμένο ποσό στον δικαιούχο εφάπαξ ή σε περιοδική βάση.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Ο υπόχρεος μπορεί να ζητήσει ανά πάσα στιγμή νομικά δεσμευτική απόφαση που να προβλέπει την ανάκληση ή τροποποίηση του ασφαλιστικού μέτρου, αν ο λόγος για το ασφαλιστικό μέτρο παύσει να υφίσταται ή αλλάξει (άρθρο 742, άρθρο 7541 παράγραφος 3 και άρθρο 757 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Το ασφαλιστικό μέτρο ακυρώνεται αν:

ο υπόχρεος καταθέσει στον λογαριασμό μεσεγγύησης του Υπουργείου Οικονομικών το ποσό της εγγύησης που ζητείται από τον δικαιούχο στην αίτηση ασφαλιστικών μέτρων,

το δικαστήριο απορρίψει οριστικά το μέτρο,

το δικαστήριο δεν δικαιώσει τον αιτούντα ή διακόψει οριστικά τη διαδικασία,

ο δικαιούχος δεν αιτείται ολόκληρο το ποσό της απαίτησης που αποτελεί αντικείμενο της διαδικασίας ή προβάλλει άλλες απαιτήσεις και όχι την απαίτηση που είχε εξασφαλιστεί πριν από την κίνηση της διαδικασίας,

η δικαστική απόφαση που δέχεται εξασφαλισμένη απαίτηση καθίσταται τελεσίδικη (το ασφαλιστικό μέτρο ακυρώνεται έναν μήνα αφού καταστεί τελεσίδικη η δικαστική απόφαση),

ο δικαιούχος δεν αιτείται περαιτέρω μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης μέσα σε δύο εβδομάδες από την ημερομηνία κατά την οποία κατέστη τελεσίδικη η δικαστική απόφαση που έκανε δεκτό το αίτημα, σε υποθέσεις όπου το ασφαλιστικό μέτρο είχε τη μορφή της κατάσχεσης κινητών περιουσιακών στοιχείων,

μισθών και ημερομισθίων, απαιτήσεων από τραπεζικό λογαριασμό ή άλλων απαιτήσεων, ή της κατάσχεσης άλλου περιουσιακού δικαιώματος, ή της αναγκαστικής διαχείρισης επιχείρησης ή γεωργικής εκμετάλλευσης του υποχρέου ή οργανισμού που ανήκει σε επιχείρηση ή μέρος αυτής, ή μέρους γεωργικής εκμετάλλευσης του υποχρέου.

Το ασφαλιστικό μέτρο ακυρώνεται επίσης (άρθρο 7541 του κώδικα πολιτικής δικονομίας):

μετά την παρέλευση δύο μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία κατέστη τελεσίδικη η δικαστική απόφαση που έκανε δεκτό το αίτημα που διασφαλίστηκε με το μέτρο ή η απόφαση απόρριψης της προσφυγής ή άλλου ένδικου μέσου που άσκησε ο υπόχρεος κατά της δικαστικής απόφασης που έκανε δεκτό το αίτημα που διασφαλίστηκε με το μέτρο

αν, μέσα σε έναν μήνα από την ημερομηνία κατά την οποία κατέστη τελεσίδικη η δικαστική απόφαση που έκανε δεκτό το αίτημα ή η απόφαση απόρριψης της προσφυγής ή άλλου ένδικου μέσου που άσκησε ο υπόχρεος κατά της δικαστικής απόφασης που έκανε δεκτό το αίτημα που διασφαλίστηκε με το μέτρο, ο δικαιούχος δεν υποβάλει αίτηση για περαιτέρω μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης, σε περίπτωση ασφαλιστικού μέτρου που αφορά, μεταξύ άλλων, την κατάφραση κινητού περιουσιακού στοιχείου.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Τόσο ο δικαιούχος όσο και ο υπόχρεος μπορούν να ασκήσουν ένδικο μέσο κατά της απόφασης του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου που διατάσσει ασφαλιστικό μέτρο (άρθρο 741 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Τελευταία επικαιροποίηση: 24/09/2021

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση [pt](#) αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Υπάρχει ήδη μετάφραση στις ακόλουθες γλώσσες: [en](#)

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Πορτογαλία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Τα προσωρινά και ασφαλιστικά μέτρα αποσκοπούν στην προστασία σε ορισμένες καταστάσεις και μπορούν να περιλαμβάνουν: α) προσωρινά μέτρα εντός του πεδίου εφαρμογής του νομικού πλαισίου για ενήλικους υπό δικαστική συμπαράσταση που προβλέπεται από τον [Εννόμο αριθ. 49/2018 της 14ης Αυγούστου 2018](#)· β) προσωρινή διοίκηση περιουσίας αφανούς (άρθρο 1021 του κώδικα πολιτικής δικονομίας)· γ) διορισμός δικαστικού συμπαραστάτη (άρθρο 17 του κώδικα πολιτικής δικονομίας)· ή δ) αναγκάζει μέτρα για την προστασία σχολάζουσας κληρονομίας (άρθρο 938 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Σκοπός των ασφαλιστικών μέτρων (π.χ. εκείνων που προβλέπονται στα άρθρα 362 επ. του κώδικα πολιτικής δικονομίας) είναι η εξάλειψη του κινδύνου σοβαρής ή ανεπανόρθωτης βλάβης της απαίτησης ενόσω εκκρεμεί η διαδικασία (*periculum in mora*) και η διασφάλιση της δυνατότητας εκτέλεσης της τελεσίδικης απόφασης (άρθρο 2 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Με εξαίρεση την περίπτωση κατά την οποία το δικαστήριο διατάσσει την αντιστροφή της ευθύνης για την άσκηση της κύριας αγωγής (*inversão do onus probatorio*), η διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων εξαρτάται από αγωγή που ασκείται για τη θεμελίωση της απαίτησης που προστατεύεται από το ασφαλιστικό μέτρο (άρθρο 364 του κώδικα πολιτικής δικονομίας)· τα ασφαλιστικά μέτρα διασφαλίζουν ή προβλέπουν προσωρινά τα αποτελέσματα του οριστικού μέτρου, υπό την προϋπόθεση ότι η απόφαση που εκδίδεται στην κύρια δίκη θα είναι ευνοϊκή για τον αιτούντα.

Ο κίνδυνος βλάβης (*periculum in mora*) παρέχει στο δικαστήριο το δικαίωμα να εξετάσει προκαταρκτικά και συνοπτικά μια ουσιαστική έννομη σχέση, η οποία στη συνέχεια θα πρέπει να εξεταστεί διεξοδικότερα. Εάν η προκαταρκτική αυτή εξέταση είναι ευνοϊκή για τον αιτούντα, διατάσσονται μέτρα με σκοπό την προστασία κατά του ως άνω κινδύνου.

Σκοπός των ασφαλιστικών μέτρων είναι η διασφάλιση των πρακτικών αποτελεσμάτων της αγωγής, η αποτροπή σοβαρής βλάβης ή η πρόβλεψη της άσκησης του δικαιώματος, με την επίτευξη της βέλτιστης δυνατής ισορροπίας μεταξύ ταχύτητας και ασφάλειας δικαίου.

Η πολιτική δικονομία της Πορτογαλίας προβλέπει δύο είδη ασφαλιστικών μέτρων:

α) συνήθη ασφαλιστικά μέτρα (άρθρα 362 έως 376 του κώδικα πολιτικής δικονομίας)·

β) ειδικά ασφαλιστικά μέτρα (άρθρα 377 έως 409 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Τα συνήθη ασφαλιστικά μέτρα ρυθμίζονται από το άρθρο 362 του κώδικα πολιτικής δικονομίας, το οποίο προβλέπει ότι το πρόσωπο που αποδεικνύει δικαιολογημένο φόβο ότι άλλο πρόσωπο μπορεί να προκαλέσει σοβαρή και ανεπανόρθωτη βλάβη στην απαίτησή του, δύναται, εάν δεν τυγχάνει εφαρμογής κανένα από τα ασφαλιστικά μέτρα που προβλέπονται από τον νόμο, να ζητήσει τη λήψη κατάλληλων αποτρεπτικών ή προκαταβολικών μέτρων για τη διασφάλιση της εκτέλεσης του απειλούμενου δικαιώματος (άρθρο 362 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Η απαίτηση του αιτούντος μπορεί να βασίζεται σε υφιστάμενο δικαίωμα ή σε δικαίωμα που θα αναγνωρισθεί από το δικαστήριο σε διαδικασίες που εκκρεμούν ή πρόκειται να κινηθούν (άρθρο 362 παράγραφος 2 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Τα συνήθη ασφαλιστικά μέτρα δεν έχουν εφαρμογή όταν σκοπός είναι η προστασία έναντι κινδύνου βλάβης που καλύπτεται ρητώς από οποιοδήποτε από τα ειδικά μέτρα (άρθρο 362 παράγραφος 3 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Ειδικά ασφαλιστικά μέτρα είναι εκείνα που προβλέπονται ρητά στον κώδικα πολιτικής δικονομίας ή σε άλλη νομοθεσία.

Στον κώδικα πολιτικής δικονομίας της Πορτογαλίας προβλέπονται τα ακόλουθα ειδικά ασφαλιστικά μέτρα:

α) προσωρινή απόδοση περιουσιακών στοιχείων (άρθρο 377 του κώδικα πολιτικής δικονομίας)·

β) αναστολή αποφάσεων εταιρειών (άρθρο 380 του κώδικα πολιτικής δικονομίας)·

γ) προσωρινή διατροφή (άρθρο 384 του κώδικα πολιτικής δικονομίας)·

δ) προσωρινή αποζημίωση (άρθρο 388 του κώδικα πολιτικής δικονομίας)·

ε) συντηρητική κατάσχεση (άρθρο 391 του κώδικα πολιτικής δικονομίας)·

στ) απαγόρευση εκτέλεσης νέων εργασιών (άρθρο 397 του κώδικα πολιτικής δικονομίας)·

ζ) δέσμευση περιουσιακών στοιχείων (άρθρο 403 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

Εάν ένα πρόσωπο αποδείξει δικαιολογημένο φόβο ότι ένα άλλο πρόσωπο μπορεί να προκαλέσει σοβαρή και ανεπανόρθωτη βλάβη στα δικαιώματά του, μπορεί να ζητήσει τη λήψη του κατάλληλου αποτρεπτικού ή προκαταβολικού μέτρου για να εξασφαλίσει την ισχύ του απειλούμενου δικαιώματος (άρθρο 362 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Η απαίτηση του αιτούντος μπορεί να βασίζεται σε υφιστάμενο δικαίωμα ή σε δικαίωμα που θα αναγνωρισθεί από το δικαστήριο σε διαδικασίες που εκκρεμούν ή πρόκειται να κινηθούν (άρθρο 362 παράγραφος 2 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Τέτοιου είδους μέτρα διατάσσονται εάν υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να υφίσταται πράγματι το δικαίωμα και εάν ο κίνδυνος προσβολής του θεμελιώνεται επαρκώς (άρθρο 368 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Ωστόσο, το δικαστήριο μπορεί να αρνηθεί τη λήψη μέτρων, εάν η ζημία για τον καθ' ου η αίτηση, η οποία θα προκύψει από την αποδοχή της αίτησης, υπερβαίνει σημαντικά τη ζημία την οποία επιθυμεί να αποφύγει ο αιτών με την επιβολή του μέτρου (άρθρο 368 παράγραφος 2 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Η λήψη συνήθων ασφαλιστικών μέτρων επιτρέπεται μόνον εφόσον δεν υπάρχει ειδικό ασφαλιστικό μέτρο κατάλληλο για τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης (άρθρο 362 παράγραφος 3 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Επομένως, για τα **μη ειδικά ασφαλιστικά μέτρα** που αναφέρονται στο άρθρο 362 του κώδικα πολιτικής δικονομίας ισχύουν οι ακόλουθες νομικές προϋποθέσεις:

α) η κατά τα φαινόμενα ύπαρξη δικαιώματος·

β) βάσιμος φόβος του αιτούντος ότι άλλο πρόσωπο μπορεί να προκαλέσει σοβαρή και ανεπανόρθωτη βλάβη στο δικαίωμά του (*periculum in mora*)·

γ) πρακτικά καταλλήλота του αποτρεπτικού ή προκαταβολικού μέτρου για τη διασφάλιση της ισχύος του απειλούμενου δικαιώματος·

δ) το ζητούμενο μέτρο δεν πρέπει να καλύπτεται από άλλες προληπτικές διαδικασίες.

Για να διατάξει το δικαστήριο ασφαλιστικά μέτρα, αρκεί να διαπιστώσει, κατόπιν ταχείας εξέτασης, ότι υπάρχουν ισχυρά αποδεικτικά στοιχεία για τη θεμελίωση του διεκδικούμενου δικαιώματος (*fumus bonis iuris*). καθώς και βάσιμος φόβος ότι ο χρόνος που απαιτείται για την επίτευξη οριστικής επίλυσης της διαφοράς μπορεί να προκαλέσει ανεπανόρθωτη ζημία ή ζημία που είναι δύσκολο να αποκατασταθεί (*periculum in mora*). Προϋπόθεση είναι να πεισθεί επαρκώς ο δικαστής ότι η έκβαση της κύριας δίκης θα είναι ευνοϊκή για τον αιτούντα, καθώς τα ασφαλιστικά μέτρα συνιστούν σαφή παρέμβαση στην έννομη σφαίρα του καθ' ου η αίτηση (άρθρο 368 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Όσον αφορά τα **ειδικά ασφαλιστικά μέτρα**:

α) **Προσωρινή απόδοση περιουσιακών στοιχείων**: Σε περίπτωση ληστείας, ο ιδιοκτήτης μπορεί να ζητήσει την προσωρινή απόδοση των περιουσιακών στοιχείων σε αυτόν, επικαλούμενος τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν κατοχή, κλοπή και βία. Ο δικαστής μπορεί να διατάξει την απόδοση χωρίς να κλητεύσει ή να ακούσει τον δράστη της ληστείας, εάν πιστεύει, κατόπιν εξέτασης των αποδεικτικών στοιχείων, ότι ο αιτών κατείχε τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία του αφαιρέθηκαν διά της βίας (άρθρα 377, 378 και 379 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

β) **Αναστολή αποφάσεων εταιρειών**: Εάν μια ένωση ή εταιρεία οποιουδήποτε είδους λάβει αποφάσεις οι οποίες αντιβαίνουν στον νόμο ή στο καταστατικό, κάθε εταίρος μπορεί, εντός 10 ημερών (από την ημερομηνία της συνέλευσης κατά την οποία λήφθηκαν οι αποφάσεις ή από την ημερομηνία κατά την οποία ο αιτών έλαβε γνώση αυτών, εάν δεν προσκλήθηκε δεόντως στη συνέλευση), να ζητήσει την αναστολή της εφαρμογής των εν λόγω αποφάσεων. Ο αιτών πρέπει να αποδείξει την ιδιότητα του εταίρου καθώς και ότι η εφαρμογή των αποφάσεων μπορεί να προκαλέσει σημαντική ζημία. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από αντίγραφο των πρακτικών της συνέλευσης στην οποία λήφθηκαν οι αποφάσεις και, όταν δεν απαιτείται συνέλευση από τον νόμο, το αντίγραφο των εν λόγω πρακτικών αντικαθίσταται από έγγραφη απόδειξη της απόφασης (άρθρα 380 έως 383 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

γ) **Προσωρινή διατροφή**: Πρόσωπο το οποίο δικαιούται διατροφή μπορεί να ζητήσει τον καθορισμό του μηνιαίου ποσού που πρέπει να λαμβάνει υπό μορφή προσωρινής διατροφής, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχει πραγματοποιηθεί η πρώτη οριστική πληρωμή. Όταν το δικαστήριο λάβει την αίτηση προσωρινής διατροφής, ορίζεται δικάσιμος και οι διάδικοι ενημερώνονται ότι πρέπει να παραστούν αυτοπροσώπως στο δικαστήριο ή να εκπροσωπηθούν από πληρεξούσιο με ειδική εξουσία συμβιβασμού. Κατά την ακροαματική διαδικασία, ο αντίδικος παρουσιάζει τα επιχειρήματά του, ο δε δικαστής επιδιώκει να επιτύχει συμφωνία στον καθορισμό της διατροφής, την οποία εγκρίνει ακολούθως με δικαστική απόφαση (άρθρα 384 έως 387 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Σε περίπτωση απουσίας ενός από τους διαδίκους ή εάν η απόπειρα επίτευξης συμφωνίας δεν ευοδωθεί, ο δικαστής διατάσσει τη διεξαγωγή αποδείξεων και στη συνέχεια εκδίδει προφορική απόφαση, η οποία πρέπει να περιέχει συνοπτική αιτιολογία (άρθρο 385 παράγραφος 3 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

δ) **Προσωρινή αποζημίωση**: Στο πλαίσιο της αγωγής αποζημίωσης λόγω θανάτου ή σωματικής βλάβης, ο ζημιωθείς και τα πρόσωπα που δικαιούνται ενδεχομένως διατροφή από αυτόν, καθώς και τα πρόσωπα στα οποία ο ζημιωθείς κατέβαλε διατροφή βάσει φυσικής ενοχής, μπορούν να ζητήσουν την επιδίκαση ορισμένου χρηματικού ποσού με τη μορφή μηνιαίου ποσού ως προσωρινή αποζημίωση λόγω βλάβης. Ο δικαστής εγκρίνει το ζητούμενο μέτρο, εφόσον αποδειχθεί ότι συντρέχει κατάσταση ανάγκης λόγω της βλάβης και υπάρχουν αποδείξεις που στοιχειοθετούν την υποχρέωση του καθ' ου η αίτηση προς αποζημίωση. Το ίδιο ισχύει και στις περιπτώσεις στις οποίες η αγωγή αποζημίωσης βασίζεται επίσης σε βλάβη η οποία μπορεί να θέτει σε σοβαρό κίνδυνο την επιβίωση ή τις συνθήκες διαβίωσης του ζημιωθέντος. Τα προαναφερθέντα για την προσωρινή διατροφή ισχύουν επίσης, τηρουμένων των αναλογιών, για την προσωρινή αποζημίωση (άρθρα 388 έως 390 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

ε) **Συντηρητική κατάσχεση**: Η συντηρητική κατάσχεση επιτρέπει σε πιστωτή που έχει εύλογο φόβο απώλειας των περιουσιακών στοιχείων που εξασφαλίζουν την απαίτησή του να επιτύχει δικαστική συντηρητική κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων. Ο αιτών τη συντηρητική κατάσταση εκθέτει τα πραγματικά περιστατικά που στηρίζουν την απαίτηση και δικαιολογούν τον προβαλλόμενο κίνδυνο, απარიθμώντας τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία πρόκειται να κατασχεθούν μαζί με τις απαραίτητες πληροφορίες για τη διενέργεια της συντηρητικής κατάσχεσης. Εάν ζητείται συντηρητική κατάσχεση κατά του αγοραστή των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, και εάν διαπιστωθεί ότι η αγορά προσβλήθηκε δικαστικώς, ο αιτών πρέπει να εκθέσει τα πραγματικά περιστατικά τα οποία καθιστούν πιθανή την ευδοκίμηση της προσβολής της αγοράς (άρθρα 391 έως 396 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Κατόπιν εξέτασης των αποδεικτικών στοιχείων, διατάσσεται συντηρητική κατάσχεση χωρίς ακρόαση του αντιδίκου, εφόσον κρίνεται ότι πληρούνται οι νομικές προϋποθέσεις (άρθρο 393 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Σε περίπτωση συντηρητικής κατάσχεσης σκαφών ή του φορτίου τους, ο αιτών οφείλει να αποδείξει, επιπλέον της πλήρωσης των γενικών προϋποθέσεων, ότι η συντηρητική κατάσχεση επιτρέπεται λαμβανομένης υπόψη της φύσης της απαίτησής του (άρθρο 394 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Στην περίπτωση αυτή, δεν διατάσσεται συντηρητική κατάσχεση, εάν ο οφειλέτης παράσχει αμέσως εγγύηση και ο δανειστής την αποδεχτεί ή ο δικαστής την κρίνει ενδεδειγμένη εντός δύο ημερών· εν προκειμένω ο απόπλους του σκάφους θα επιτραπεί όταν καταβληθεί η εγγύηση (άρθρο 394 παράγραφος 2 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

στ) **Απαγόρευση εκτέλεσης νέων εργασιών**: Όποιος θεωρεί ότι το δικαίωμα κυριότητας ή συγκυριότητάς του ή οποιουδήποτε άλλο εμπράγματο ή ενοχικό δικαίωμα χρήσης ή κυριότητας παραβιάζεται ως αποτέλεσμα νέας εργασίας ή νέας υπηρεσίας η οποία προκαλεί ή ενδέχεται να προκαλέσει ζημία, μπορεί να ζητήσει, εντός 30 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία λαμβάνει γνώση του σχετικού γεγονότος, την άμεση αναστολή της εργασίας ή της υπηρεσίας. Ο αιτών μπορεί επίσης να επιβάλει άμεσα την απαγόρευση εξωδίκως ζητώντας από τον εργολάβο ή το υπεύθυνο πρόσωπο ή τον αντικαταστάτη του με προφορική όχληση, ενώπιον δύο μαρτύρων, να παύσει την εργασία. Η εξώδικη απαγόρευση είναι άκυρη εάν δεν ζητηθεί επικύρωσή της από το δικαστήριο εντός πέντε ημερών (άρθρα 397 έως 402 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

ζ) **Δέσμευση περιουσιακών στοιχείων**: Εάν υπάρχει εύλογος φόβος απώλειας, απόκρυψης ή απομάκρυνσης κινητών ή ακίνητων περιουσιακών στοιχείων ή εγγράφων, μπορεί να ζητηθεί η δέσμευση περιουσιακών στοιχείων. Η δέσμευση εξαρτάται από αγωγή στην οποία ζητείται ο προσδιορισμός των περιουσιακών στοιχείων ή η απόδειξη της κυριότητας των δικαιωμάτων επί των δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων (άρθρα 403 έως 409 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Το εν λόγω μέτρο μπορεί να ζητήσει κάθε πρόσωπο το οποίο έχει συμφέρον στη διατήρηση των περιουσιακών στοιχείων ή των εγγράφων, ωστόσο οι πιστωτές μπορούν να το ζητήσουν μόνο σε περιπτώσεις όπου είναι απαραίτητη η εξασφάλιση κληρονομίας. Ο αιτών πρέπει να αποδείξει συνοπτικά το δικαίωμα που σχετίζεται με τα περιουσιακά στοιχεία, καθώς και τα πραγματικά περιστατικά στα οποία βασίζεται ο φόβος απώλειας ή απομάκρυνσής τους. Εάν το δικαίωμα που σχετίζεται με τα περιουσιακά στοιχεία εξαρτάται από αγωγή ή οποία ασκήθηκε ή πρόκειται να ασκηθεί, ο αιτών πρέπει να πείσει το δικαστήριο για την πιθανή βασιμότητα της σχετικής αγωγής. Αφού προσκομιστούν οι απαραίτητες αποδείξεις, ο δικαστής εγκρίνει το μέτρο εάν φρονεί ότι το συμφέρον του αιτούντος διατρέχει σοβαρό κίνδυνο σε περίπτωση μη λήψης του μέτρου.

2.1 Η διαδικασία

Εκτός από την απαγόρευση εκτέλεσης νέων εργασιών, για την οποία είναι δυνατό να αναληφθεί εξώδικη πρωτοβουλία που ακολουθείται από αίτηση επικύρωσης από το δικαστήριο (άρθρο 397 παράγραφοι 2 και 3 του κώδικα πολιτικής δικονομίας), όλα τα λοιπά ασφαλιστικά μέτρα βασίζονται σε αρχική αίτηση ενώπιον του δικαστηρίου στην οποία ο αιτών παρέχει συνοπτικές αποδείξεις για την ύπαρξη του απειλούμενου δικαιώματος και δικαιολογεί τον φόβο βλάβης. Στην αίτηση περιλαμβάνονται κατάλογος πέντε μαρτύρων, κατ' ανώτατο όριο, καθώς και άλλα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία ζητήθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 365 του κώδικα πολιτικής δικονομίας.

Κατόπιν αιτήματος, ο δικαστής μπορεί, στην απόφαση που διατάσσει το μέτρο, να απαλλάξει τον αιτούντα από την ευθύνη του για άσκηση της κύριας αγωγής, εάν τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίστηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας επιβεβαιώνουν την ισχυρή πεποίθηση ότι το προστατευόμενο δικαίωμα υφίσταται πράγματι και εάν η φύση του διαταχθέντος μέτρου είναι κατάλληλη για την επίλυση της διαφοράς (άρθρο 369 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Η απαλλαγή αυτή μπορεί να χορηγηθεί έως την περάτωση της τελικής ακροαματικής διαδικασίας. Σε περιπτώσεις όπου δεν έχει προηγηθεί κατ' αντιμωλία συζήτηση, ο καθ' ου η αίτηση μπορεί να ανπιταχθεί στην αντιστροφή της ευθύνης για την άσκηση αγωγής προσβάλλοντας ταυτόχρονα το διαταχθέν μέτρο (άρθρο 369 παράγραφος 2 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Οι κανόνες της αντιστροφής της διαφοράς εφαρμόζονται τηρουμένων των αναλογιών στην προσωρινή απόδοση περιουσιακών στοιχείων, στην αναστολή αποφάσεων εταιρειών, στην προσωρινή διατροφή, στην απαγόρευση εκτέλεσης νέων εργασιών και σε άλλα μέτρα που προβλέπονται σε άλλη νομοθεσία τα οποία, από τη φύση τους, επιτρέπουν τον οριστικό διακανονισμό της διαφοράς (άρθρο 376 παράγραφος 4 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Όταν δεν υπάρχει νομική διάταξη που επιτρέπει να διαταχθεί η λήψη ασφαλιστικού μέτρου χωρίς ακρόαση του καθ' ου η αίτηση, ο καθ' ου η αίτηση ακούγεται από το δικαστήριο, εκτός εάν η ακροαματική διαδικασία θέτει σε σοβαρό κίνδυνο τον σκοπό ή την αποτελεσματικότητα του μέτρου (άρθρο 366 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Όταν η ακρόαση διεξάγεται προτού διαταχθεί η λήψη του μέτρου, ο καθ' ου η αίτηση καλείται να ασκήσει ανακοπή κατά του μέτρου εντός δέκα ημερών. Η κλήτευση αντικαθίσταται από κοινοποίηση, αν ο καθ' ου η αίτηση έχει ήδη κλητευθεί στην κύρια δίκη (άρθρο 366 παράγραφος 2 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Μετά τη λήξη της προθεσμίας άσκησης ανακοπής και την ακρόαση του καθ' ου η αίτηση, προσκομίζονται, εφόσον συντρέχει περίπτωση, οι αποδείξεις που ζήτησε ή καθόρισε το δικαστήριο (άρθρο 367 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Εάν δεν υπήρξε ακρόαση του καθ' ου η αίτηση και το μέτρο διαταχθεί, ο καθ' ου η αίτηση λαμβάνει κοινοποίηση της σχετικής απόφασης αφού εκδοθεί (άρθρο 366 παράγραφος 6 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Μετά την κοινοποίηση μπορεί να προσφύγει γενικά κατά της διαταγής εάν θεωρεί ότι, λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών περιστατικών, το μέτρο δεν έπρεπε να είχε διαταχθεί. Μπορεί επίσης να ασκήσει ανακοπή εάν επιθυμεί να επικαλεστεί πραγματικά περιστατικά ή να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία τα οποία δεν λήφθηκαν υπόψη από το δικαστήριο και τα οποία μπορεί να αναιρούν τους λόγους για τους οποίους διατάχθηκε το ασφαλιστικό μέτρο ή να οδηγούν σε περιορισμό του (άρθρο 372 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Ο καθ' ου η αίτηση μπορεί να προσβάλει, με οποιοδήποτε από τα προαναφερθέντα μέσα, την απόφαση για την αντιστροφή της ευθύνης για την άσκηση αγωγής (άρθρο 372 παράγραφος 2 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Εάν ο καθ' ου η αίτηση ασκήσει ανακοπή, το δικαστήριο πρέπει να αποφασίσει αν θα διατηρήσει, θα περιορίσει ή θα ανακαλέσει το διαταχθέν μέτρο. Είναι δυνατή η άσκηση προσφυγής κατά της απόφασης αυτής και, κατά περίπτωση, της διατήρησης ή της ανάκλησης της αντιστροφής της ευθύνης για την άσκηση αγωγής, και, όπου ενδείκνυται, πρέπει να προσκομίζονται τα αποδεικτικά στοιχεία που απαιτούνται ή καθορίζονται αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο (άρθρο 372 παράγραφος 3 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Τα θέματα κατά τόπον αρμοδιότητας ρυθμίζονται από το άρθρο 78 του κώδικα πολιτικής δικονομίας, βάσει του οποίου:

α) οι αιτήσεις για συντηρητική κατάσχεση και δέσμευση περιουσιακών στοιχείων μπορούν να κατατεθούν στο δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την εκδίκαση της σχετικής αγωγής ή στο δικαστήριο του τόπου όπου βρίσκονται τα περιουσιακά στοιχεία ή, εάν τα στοιχεία αυτά βρίσκονται σε πολλές δικαστικές περιφέρειες, σε μια από αυτές [άρθρο 78 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κώδικα πολιτικής δικονομίας].

β) για την απαγόρευση της εκτέλεσης νέων εργασιών, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου όπου πρόκειται να εκτελεστούν οι εργασίες [άρθρο 78 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κώδικα πολιτικής δικονομίας].

γ) για τα λοιπά ασφαλιστικά μέτρα αρμόδιο είναι το δικαστήριο ενώπιον του οποίου πρόκειται να ασκηθεί η σχετική αγωγή [άρθρο 78 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κώδικα πολιτικής δικονομίας].

Σε περίπτωση μη αντιστροφής της ευθύνης για την άσκηση αγωγής, η διαδικασία συνενώνεται με τις δικογραφίες μόλις ασκηθεί η αγωγή· εάν η αγωγή ασκήθηκε σε άλλο δικαστήριο, παραπέμπεται σε αυτό, και το εν λόγω δικαστήριο είναι αποκλειστικά αρμόδιο για τα επόμενα στάδια της διαδικασίας (άρθρο 78 παράγραφος 2 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Εάν ζητηθούν ασφαλιστικά μέτρα ενώ εκκρεμεί αγωγή, η αίτηση πρέπει να κατατεθεί στο δικαστήριο στο οποίο δικάζεται η αντίστοιχη αγωγή, εκτός εάν έχει ασκηθεί έφεση κατά της απόφασης επί της αγωγής· στην περίπτωση αυτή η συνεκδίκαση πραγματοποιείται μόνο μετά την περάτωση της διαδικασίας ή όταν η δικογραφία της κύριας δίκης επιστραφεί στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο (άρθρο 364 παράγραφος 3 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Η εκπροσώπηση από δικηγόρο είναι υποχρεωτική όταν η αξία του μέτρου υπερβαίνει τα 5 000 ευρώ ή όταν μπορεί να ασκηθεί ένδικο μέσο, όπως προκύπτει από τα άρθρα 58 και 1090 του κώδικα πολιτικής δικονομίας σε συνδυασμό με το άρθρο 44 παράγραφος 1 του νόμου για την οργάνωση του δικαστικού συστήματος.

Η αξία του αντικειμένου των ασφαλιστικών μέτρων καθορίζεται ως ακολούθως:

α) για προσωρινή διατροφή και προσωρινή αποζημίωση, με βάση την αιτούμενη μηνιαία πληρωμή, πολλαπλασιαζόμενη επί δώδεκα [άρθρο 304 παράγραφος 3 στοιχείο α) του κώδικα πολιτικής δικονομίας].

β) για προσωρινή απόδοση περιουσιακών στοιχείων, με βάση την αξία του σχετικού περιουσιακού στοιχείου [άρθρο 304 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κώδικα πολιτικής δικονομίας].

γ) για αναστολή εταιρικών αποφάσεων, με βάση την έκταση της ζημίας [άρθρο 304 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του κώδικα πολιτικής δικονομίας].

δ) για απαγόρευση εκτέλεσης νέων εργασιών και μη ειδικά ασφαλιστικά μέτρα, με βάση το ύψος της ζημίας που πρόκειται να αποτραπεί [άρθρο 304 παράγραφος 3 στοιχείο δ) του κώδικα πολιτικής δικονομίας].

ε) για συντηρητική κατάσχεση, με βάση το ποσό της απαίτησης που πρόκειται να εξασφαλιστεί [άρθρο 304 παράγραφος 3 στοιχείο ε) του κώδικα πολιτικής δικονομίας].

στ) για δέσμευση περιουσιακών στοιχείων, με βάση την αξία των σχετικών περιουσιακών στοιχείων [άρθρο 304 παράγραφος 3 στοιχείο στ) του κώδικα πολιτικής δικονομίας].

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Κατά την εκτίμηση των κριτηρίων για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, το δικαστήριο πρέπει να εξετάζει πάντοτε αν υπάρχει βάσιμος φόβος, καθώς και τη σοβαρότητα και τη δυσχέρεια αποκατάστασης της πιθανής βλάβης. Εκτιμά επίσης αν το αποτρεπτικό ή προκαταβολικό μέτρο είναι κατάλληλο ώστε στη συγκεκριμένη περίπτωση να διαφυλάξει το δικαίωμα που εικάζεται ότι κινδυνεύει. Πρέπει να διαπιστωθεί η ύπαρξη κινδύνου στην περίπτωση καθυστέρησης. Το δικαστήριο εξετάζει επίσης αν οι διαδικασίες εξαρτώνται ή ενδέχεται να εξαρτώνται από αγωγή που ασκήθηκε ή πρόκειται να ασκηθεί σε σχέση με το δικαίωμα που προστατεύεται από το μέτρο.

Στη συγκεκριμένη διαδικασία, το δικαστήριο οφείλει να διασφαλίζει συνοπτική διεξαγωγή αποδείξεων (δηλαδή λιγότερο αυστηρή από εκείνη της κύριας δίκης) ώστε να αποδειχθεί ότι υπάρχει πράγματι η πιθανότητα να υφίσταται το δικαίωμα για το οποίο ζητείται προστασία και ότι ο κίνδυνος προσβολής του δικαιολογείται επαρκώς.

Όλα τα ασφαλιστικά μέτρα θεωρούνται επείγοντα και έχουν προτεραιότητα σε σχέση με κάθε άλλη μη επείγουσα δικαστική πράξη (άρθρο 363 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας), πρέπει, δε, να εκδίδεται απόφαση για αυτά σε πρώτο βαθμό το αργότερο εντός δύο μηνών ή, εάν δεν απαιτείται κλήτευση του καθ' ου η αίτηση, εντός 15 ημερών (άρθρο 363 παράγραφος 2 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Δικαιώματα και κινητά και ακίνητα περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν εξαιρούνται εν όλω ή εν μέρει από τον νόμο μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο ασφαλιστικών μέτρων.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Δεδομένου ότι διατάσσονται από τα δικαστήρια, τα ασφαλιστικά μέτρα είναι δεσμευτικά για όλα τα πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου και υπερισχύουν έναντι οποιουδήποτε μέτρου εκδόθηκε από οποιαδήποτε άλλη αρχή (άρθρο 205 παράγραφος 2 του Συντάγματος της Πορτογαλικής Δημοκρατίας).

Οποιοδήποτε πρόσωπο παραβαίνει το διατασσόμενο ασφαλιστικό μέτρο υπόκειται σε ποινή για ειδική μη συμμόρφωση, ανεξάρτητα από τυχόν μέτρα εκτέλεσης (άρθρο 375 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Ανεξάρτητα από την απαλλαγή του αιτούντος από την ευθύνη άσκησης της κύριας αγωγής, το άρθρο 373 του κώδικα πολιτικής δικονομίας προβλέπει ότι η διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων περατώνεται και τυχόν διαταχθέν μέτρο λήγει:

α) εάν ο αιτών δεν ασκήσει την αγωγή από την οποία εξαρτάται το μέτρο εντός 30 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία ενημερώθηκε ότι η απόφαση με την οποία διατάχθηκε το μέτρο κατέστη τελεσίδικη [άρθρο 373 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κώδικα πολιτικής δικονομίας].

β) εάν, μετά την άσκηση της αγωγής, η διαδικασία διακόπηκε, λόγω αμέλειας του αιτούντος, για διάστημα που υπερβαίνει τις 30 ημέρες [άρθρο 373 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κώδικα πολιτικής δικονομίας].

γ) εάν η αγωγή απορριφθεί με τελεσίδικη απόφαση [άρθρο 373 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κώδικα πολιτικής δικονομίας].

δ) εάν η αγωγή απορριφθεί για διαδικαστικούς λόγους και ο αιτών δεν ασκήσει εγκαίρως νέα αγωγή για να επωφεληθεί από τα αποτελέσματα της προηγούμενης αγωγής [άρθρο 373 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του κώδικα πολιτικής δικονομίας].

ε) εάν το δικαίωμα που επιδιώκει να εξασφαλίσει ο αιτών έχει αποσβεσθεί [άρθρο 373 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του κώδικα πολιτικής δικονομίας].

Ανεξάρτητα από τους κανόνες για την κατανομή του βάρους απόδειξης, μόλις η απόφαση με την οποία διατάσσονται το ασφαλιστικό μέτρο και η αντιστροφή της ευθύνης για την άσκηση αγωγής καταστεί τελεσίδικη, ο καθ' ου η αίτηση ενημερώνεται ότι κάθε αγωγή αμφισβήτησης της ύπαρξης του προστατευόμενου δικαιώματος πρέπει να ασκηθεί εντός 30 ημερών από την κοινοποίηση, διαφορετικά το διαταχθέν μέτρο θα θεωρείται ότι επιλύει τη διαφορά (άρθρο 371 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Το ίδιο συμβαίνει όταν, μετά την άσκηση της αγωγής, η διαδικασία διακόπτεται για διάστημα που υπερβαίνει τις 30 ημέρες από αμέλεια του αιτούντος ή η αγωγή απορρίπτεται για διαδικαστικούς λόγους και ο αιτών δεν ασκεί εμπρόθεσμα άλλη αγωγή για να επωφεληθεί από τα αποτελέσματα της προηγούμενης αγωγής (άρθρο 371 παράγραφος 2 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Μόλις εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση στην υπόθεση, τα ασφαλιστικά μέτρα λήγουν (άρθρο 371 παράγραφος 3 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Τακτικά ένδικα μέσα ασκούνται παραδεκτά όταν το αντικείμενο των μέτρων έχει αξία η οποία υπερβαίνει το όριο αρμοδιότητας του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου ασκείται το ένδικο μέσο κατά της απόφασης και η αμφισβητούμενη απόφαση είναι δυσμενής για τον διάδικο που ασκεί το ένδικο μέσο κατά περισσότερο από το ήμισυ του εν λόγω ορίου (άρθρο 629 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Επίσης είναι πάντοτε δυνατή η άσκηση ενδίκων μέσων κατά αποφάσεων που αφορούν την αξία ασφαλιστικών μέτρων, για τον λόγο ότι η αξία τους υπερβαίνει το όριο αρμοδιότητας του δικαστηρίου που εξέδωσε την αμφισβητούμενη απόφαση [άρθρο 629 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κώδικα πολιτικής δικονομίας], καθώς και κατά των προκαταρκτικών απορριπτικών αποφάσεων επί αρχικών αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων [άρθρο 629 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του κώδικα πολιτικής δικονομίας].

Ένδικα μέσα κατά αποφάσεων που διατάσσουν αντιστροφή της ευθύνης για την άσκηση αγωγής μπορούν να ασκηθούν μόνο σε συνδυασμό με ένδικα μέσα κατά αποφάσεων επί του ζητηθέντος μέτρου· οι αποφάσεις απόρριψης της αντιστροφής της διαφοράς είναι τελεσίδικες και δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα (άρθρο 370 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Δεν ασκούνται ένδικα μέσα ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου (Supremo Tribunal de Justiça) κατά αποφάσεων που διατάσσουν ασφαλιστικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που διατάσσουν αντιστροφή της ευθύνης για την άσκηση αγωγής, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων στις οποίες τα ένδικα μέσα ασκούνται πάντοτε παραδεκτά (άρθρο 370 παράγραφος 2 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Κατά της απόφασης ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να προσφύγει:

οποιοσδήποτε ηττηθείς διάδικος (άρθρο 631 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας)·

οποιοσδήποτε τρίτος ο οποίος υφίσταται άμεση και πραγματική ζημία ως αποτέλεσμα του ασφαλιστικού μέτρου (άρθρο 631 παράγραφος 2 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Αρμόδιο για την εκδίκαση του ενδίκου μέσου είναι το δευτεροβάθμιο δικαστήριο στη δικαστική περιφέρεια του δικαστηρίου που εξέδωσε την αμφισβητούμενη απόφαση.

Η προθεσμία για την άσκηση του ενδίκου μέσου είναι 15 ημέρες από την κοινοποίηση της απόφασης (άρθρο 638 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Εάν το ένδικο μέσο αφορά επίσης την επανεκτίμηση καταχωρισμένων αποδείξεων, η προθεσμία παρατείνεται κατά 10 ημέρες (άρθρο 638 παράγραφος 7 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Ένδικο μέσο κατά διαταγής με την οποία απορρίπτεται κατηγορηματικά ή δεν διατάσσεται το μέτρο έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα [άρθρο 647 παράγραφος 3 στοιχείο δ) του κώδικα πολιτικής δικονομίας]. Στις λοιπές περιπτώσεις, δεν έχει ανασταλτική ισχύ.

Εφαρμοστέα νομοθεσία

 Νόμος αριθ. 41/2013 της 26ης Ιουνίου 2013 — Κώδικας πολιτικής δικονομίας

Χρήσιμοι σύνδεσμοι

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στους ακόλουθους ιστότοπους:

📄 **Δικτυακή πύλη της δικαιοσύνης**

📄 **Γενική Διεύθυνση για την Πολιτική για τη Δικαιοσύνη**

📄 **Δικτυακή πύλη CITIUS**

📄 **Βάση δεδομένων νομικών εγγράφων**

📄 **Επίσημη Εφημερίδα της Πορτογαλίας**

Σημείωση:

Οι πληροφορίες στο παρόν δελτίο δεν δεσμεύουν το σημείο επικοινωνίας του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ούτε τα δικαστήρια ή άλλες οντότητες και αρχές. Παρά το γεγονός ότι τα ενημερωτικά δελτία ενημερώνονται σε τακτική βάση, δεν υποκαθιστούν το εκάστοτε ισχύον κείμενο του νόμου και υπόκεινται σε εξελισσόμενη ερμηνεία από τη νομολογία.

Τελευταία επικαιροποίηση: 11/07/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Ρουμανία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Οι διαφορετικοί τύποι ασφαλιστικών μέτρων είναι η συντηρητική μεσεγγύηση, η δικαστική μεσεγγύηση και η συντηρητική κατάσχεση. Τα ασφαλιστικά μέτρα είναι διαδικαστικά μέτρα δέσμευσης και διαφύλαξης που επιβάλλονται από το δικαστήριο στην περιουσία του οφειλέτη προκειμένου να αποφευχθεί η εκ μέρους του αντιδίκου καταστροφή ή διάθεση των οικείων περιουσιακών στοιχείων ή η μείωση της περιουσίας του.

Η συντηρητική μεσεγγύηση συνίσταται στη δέσμευση εντοπίσιμων περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη προκειμένου αυτά να ανακτηθούν όταν ο πιστωτής εξασφαλίσει εκτελεστό τίτλο. Ο κώδικας πολιτικής δικονομίας περιλαμβάνει σειρά ειδικών διατάξεων σχετικά με τη διαδικασία εκτέλεσης του μέτρου της συντηρητικής μεσεγγύησης επί επιβατηγών πλοίων.

Η δικαστική μεσεγγύηση συνίσταται στη δέσμευση περιουσιακών στοιχείων με ανάθεση της φύλαξής τους σε μεσεγγυητή.

Δικαστική μεσεγγύηση μπορεί να επιβληθεί όταν έχει κινηθεί δικαστική διαδικασία σε σχέση με την κυριότητα ή άλλο κύριο εμπράγματο δικαίωμα, με την κατοχή περιουσιακού στοιχείου ή με τη χρήση ή διαχείριση περιουσιακού στοιχείου που αποτελεί αντικείμενο συγκυριότητας, ενώ δικαστική μεσεγγύηση περιουσιακού στοιχείου επιβάλλεται κατόπιν άδειας του δικαστηρίου.

Συντηρητική κατάσχεση μπορεί να επιβληθεί σε χρήματα, τίτλους ή άλλα εντοπίσιμα κινητά άυλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία οφείλει τρίτο πρόσωπο σε οφειλέτη.

Η *εκτελεστήρια κατάσχεση* είναι μια μορφή έμμεσης εκτέλεσης στο πλαίσιο της οποίας ανακτώνται χρήματα, τίτλοι ή άλλα εντοπίσιμα κινητά άυλα περιουσιακά στοιχεία.

Ορισμένες πρωτόδικες αποφάσεις είναι *εκ του νόμου προσωρινά εκτελεστές*, όταν έχουν ως αντικείμενο τον καθορισμό του τρόπου άσκησης της γονικής μέριμνας, του δικαιώματος προσωπικής επικοινωνίας με τον ανήλικο και του τύπου διαμονής του ανηλίκου· αμοιβές, επιδόματα ανεργίας· αποζημιώσεις για εργατικό ατύχημα· προσόδους, υποχρεώσεις διατροφής· επιδόματα τέκνων και συντάξεις· αποζημιώσεις θανάτου, σωματικής βλάβης ή βλάβης της υγείας· άμεσες επισκευές· σφράγιση, αποσφράγιση ή απογραφή· αξιώσεις που αφορούν την κατοχή· αποφάσεις που έχουν εκδοθεί βάσει αποδοχής από τον αναγόμενο των αξιώσεων του ενάγοντος κ.λπ. Οι εν λόγω δικαστικές αποφάσεις είναι προσωρινά εκτελεστές.

Το δικαστήριο δύναται να επιτρέψει την προσωρινή εκτέλεση αποφάσεων που αφορούν περιουσιακά στοιχεία.

Όσον αφορά την εξασφάλιση αποδεικτικών στοιχείων, κάθε πρόσωπο που επιδιώκει να τεκμηριώσει, επείγοντως, την κατάθεση μάρτυρα, τη γνωμοδότηση εμπειρογνώμονα ή την κατάσταση ορισμένων περιουσιακών στοιχείων, ή την αναγνώριση ορισμένου αποδεικτικού στοιχείου, συμβάντος ή δικαιώματος έχει δικαίωμα να ζητήσει, τόσο πριν όσο και κατά τη διάρκεια της δίκης, τη διεξαγωγή των εν λόγω αποδείξεων.

Αν ο δικαιούχος αποδείξει ότι δικαιώματά του διανοητικής ιδιοκτησίας αποτελούν το αντικείμενο παράνομης ενέργειας, τρέχουσας ή επικείμενης, και ότι η ενέργεια αυτή ενδέχεται να προκαλέσει στον δικαιούχο ζημία που είναι δύσκολο να αποκατασταθεί, μπορεί να ζητήσει προσωρινά μέτρα από το δικαστήριο (απαγόρευση της προσβολής ή προσωρινή παύση της· λήψη των αναγκαίων μέτρων για τη διασφάλιση της διατήρησης αποδεικτικών στοιχείων).

Στην περίπτωση ζημίας που προκαλείται από έντυπα ή οπτικοακουστικά μέσα μαζικής επικοινωνίας, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την προσωρινή παύση της ζημιογόνου ενέργειας μόνο αν η ζημία που προκαλείται στον αιτούντα είναι σοβαρή, αν η ενέργεια είναι προδήλως αδικαιολόγητη και αν το μέτρο που λαμβάνει το δικαστήριο δεν είναι δυσανάλογο σε σχέση με την προκαλούμενη ζημία.

Το δικαστήριο αποφαίνεται επί της αίτησης σύμφωνα με τις διατάξεις που αφορούν την προσωρινή διαταγή. Όταν η αίτηση ασκείται πριν από την άσκηση της κύριας αγωγής επί της ουσίας της διαφοράς, η απόφαση με την οποία διατάσσεται το προσωρινό μέτρο ορίζει επίσης την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να ασκηθεί η κύρια αγωγή επί της ουσίας της διαφοράς, αν δε η εν λόγω προθεσμία παρέλθει άπρακτη, το μέτρο αίρεται αυτοδικαίως. Αν τα διατασσόμενα μέτρα ενδέχεται να προκαλέσουν ζημία στον αντίδικο, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τον αιτούντα να παράσχει εγγύηση σε ποσό που καθορίζει.

Τα μέτρα που λαμβάνονται πριν από την άσκηση της αγωγής για την υπεράσπιση του προσβληθέντος δικαιώματος αίρονται αυτοδικαίως αν ο αιτών δεν ασκήσει αγωγή εντός της ταχθείσας από το δικαστήριο προθεσμίας και το αργότερο 30 ημέρες από την ημερομηνία κατά την οποία διατάχθηκαν.

Ο αιτών υποχρεούται να αποκαταστήσει, κατόπιν αιτήματος του οικείου διαδίκου, κάθε ζημία που προκλήθηκε από τα ληφθέντα προσωρινά μέτρα σε περίπτωση που η αγωγή του επί της ουσίας της διαφοράς απορριφθεί ως αβάσιμη. Ωστόσο, αν ο αιτών δεν βαρυνόταν με πταίσμα ή βαρυνόταν με ελαφρύ μόνο πταίσμα, το δικαστήριο μπορεί, σε ορισμένες περιστάσεις, είτε να απορρίψει το αίτημα του αντιδίκου για καταδίκη του αιτούντος σε αποζημίωση είτε να επιδικάσει μειωμένη αποζημίωση.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Το μέτρο της συντηρητικής μεσεγγύησης διατάσσεται από το δικαστήριο και εκτελείται από τον δικαστικό επιμελητή χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε άδεια ή διατύπωση πέραν της καταχώρισής του. Επιπλέον, η μεσεγγύηση εκτελείται χωρίς κλήτευση ή προηγούμενη ειδοποίηση του οφειλέτη.

Ασφαλιστικά μέτρα μπορεί να διατάξει μόνο το καθ' ύλην αρμόδιο πρωτοβάθμιο δικαστήριο (δικαστική μεσεγγύηση, συντηρητική κατάσχεση) ή το πρωτοβάθμιο δικαστήριο ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η υπόθεση ή το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το περιουσιακό στοιχείο (δικαστική μεσεγγύηση). Στις εν λόγω ειδικές δικαστικές διαδικασίες δεν είναι υποχρεωτική η συνδρομή δικηγόρου. Οι αποφάσεις που αφορούν συντηρητική μεσεγγύηση και συντηρητική κατάσχεση εκτελούνται από δικαστικό επιμελητή. Ο μεσεγγυητής μπορεί να καταρτίζει όλα τα έγγραφα διαφύλαξης και

διαχείρισης, να εισπράττει τυχόν έσοδα και οφειλόμενα ποσά και να καταβάλλει τρέχουσες οφειλές και οφειλές που βεβαιώνονται με εκτελεστό τίτλο. Οι προβλεπόμενες δαπάνες είναι μόνο το δικαστικό ένσημο, το οποίο, βάσει του άρθρου 11 παράγραφος 1 στοιχείο β) του επείγοντος κυβερνητικού διατάγματος αριθ. 80, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με το δικαστικό ένσημο, ανέρχεται σε 100 RON για τις αξιώσεις που συνδέονται με ασφαλιστικά μέτρα και σε 1 000 RON για τις αξιώσεις που αφορούν την κατάσχεση πλοίων και αεροσκαφών. Ο πιστωτής μπορεί να υποχρεωθεί να καταβάλει χρηματική εγγύηση που ορίζεται από το δικαστήριο. Αν η αξίωση του πιστωτή δεν δηλώνεται εγγράφως, η χρηματική εγγύηση ορίζεται βάσει νόμου στο μισό της αξίας που ζητείται.

Η εκτελεστήρια κατάσχεση εκτελείται, κατόπιν αιτήματος του πιστωτή, από δικαστικό επιμελητή του οποίου το γραφείο βρίσκεται εντός της περιφέρειας του εφετείου όπου έχει την κατοικία/έδρα του ο οφειλέτης ή ο τρίτος σε βάρος του οποίου επιβάλλεται η κατάσχεση ή, στην περίπτωση τραπεζικών λογαριασμών, από δικαστικό επιμελητή με έδρα στον τόπο όπου έχει την κατοικία/έδρα του ο οφειλέτης ή στον τόπο όπου έχει την κεντρική/δευτερεύουσα έδρα του το πιστωτικό ίδρυμα.

Όσον αφορά την προσωρινή εκτέλεση, το αίτημα μπορεί να υποβληθεί εγγράφως ή προφορικά στο δικαστήριο έως την περάτωση της ακροαματικής διαδικασίας. Το δικαστήριο δύναται να επιτρέψει την προσωρινή εκτέλεση αποφάσεων σχετικά με περιουσιακά στοιχεία εφόσον κρίνει ότι το μέτρο είναι αναγκαίο ενόψει της προφανούς βασιμότητας της αξίωσης ή της κατάστασης αφερεγγυότητας του οφειλέτη, καθώς και όταν εκτιμά ότι η μη άμεση εκτέλεση της εν λόγω απόφασης θα είναι προφανώς επιζήμια για τον πιστωτή. Στις περιπτώσεις αυτές, το δικαστήριο δύναται να υποχρεώσει τον πιστωτή να καταβάλει χρηματική εγγύηση.

Όσον αφορά την εξασφάλιση αποδεικτικών στοιχείων, το αίτημα υποβάλλεται, πριν από τη δικαστική διαδικασία, στο πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο μάρτυρας ή το αντικείμενο της απόδειξης και, κατά τη διάρκεια της δικαστικής διαδικασίας, στο δικαστήριο στο οποίο εκδικάζεται σε πρώτο βαθμό η υπόθεση. Στο αίτημα του διαδίκου αναφέρονται τα αποδεικτικά στοιχεία, τα γεγονότα που προτίθεται να αποδείξει και οι λόγοι για τους οποίους είναι αναγκαία η διεξαγωγή των εν λόγω στοιχείων ή η συναίνεση του αντιδίκου.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Όσον αφορά τη συντηρητική μεσεγγύηση και τη συντηρητική κατάσχεση, πρέπει να εκκρεμεί η εκδίκαση της υπόθεσης. Στην περίπτωση της δικαστικής μεσεγγύησης, το μέτρο μπορεί να διαταχθεί ακόμη και αν δεν εκκρεμεί η εκδίκαση της υπόθεσης. Ο πιστωτής που δεν διαθέτει εκτελεστό τίτλο μπορεί να ζητήσει την επιβολή συντηρητικής μεσεγγύησης ή συντηρητικής κατάσχεσης εφόσον αποδείξει ότι έχει καταθέσει αγωγή.

Σε επείγουσες περιπτώσεις, αίτηση για συντηρητική μεσεγγύηση πλοίου μπορεί να υποβληθεί ακόμη και πριν από την άσκηση αγωγής επί της ουσίας της διαφοράς.

Το δικαστήριο μπορεί να κάνει δεκτή την αίτηση για δικαστική μεσεγγύηση ή συντηρητική κατάσχεση αν το εν λόγω μέτρο είναι αναγκαίο για τη διαφύλαξη του σχετικού δικαιώματος και εκκρεμεί δίκη που αφορά την κυριότητα ή άλλο κύριο εμπράγματο δικαίωμα, την κατοχή περιουσιακού στοιχείου ή τη χρήση ή διαχείριση περιουσιακού στοιχείου που αποτελεί αντικείμενο συγκυριότητας.

Δικαστική μεσεγγύηση μπορεί να διαταχθεί, ακόμη και αν δεν εκκρεμεί δίκη επί της ουσίας της διαφοράς, σε σχέση με περιουσιακό στοιχείο το οποίο προσφέρει ο οφειλέτης για την απαλλαγή του· σε σχέση με περιουσιακό στοιχείο για το οποίο το ενδιαφερόμενο μέρος έχει βάσιμους λόγους να φοβάται ότι μπορεί να διατεθεί, να καταστραφεί ή να αλλοιωθεί από τον κάτοχό του· σε σχέση με κινητά περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν την εγγύηση του πιστωτή όταν ο πιστωτής ισχυρίζεται ότι ο οφειλέτης του είναι αφερέγγυος ή όταν ο πιστωτής έχει λόγους να υποπτεύεται ότι ο οφειλέτης θα επιδιώξει να αποφύγει την εκτέλεση της απόφασης ή να φοβάται το ενδεχόμενο απομάκρυνσης ή υποβάθμισης των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων.

Το δικαστήριο εκδίδει απόφαση επί της αίτησης επείγουσας συντηρητικής μεσεγγύησης / συντηρητικής κατάσχεσης χωρίς ακροαματική διαδικασία και χωρίς κλήτευση των διαδίκων, εκδίδοντας εκτελεστή απόφαση στην οποία ορίζεται, εφόσον συντρέχει περίπτωση, το ύψος της χρηματικής εγγύησης και η προθεσμία για την καταβολή της. Η αίτηση δικαστικής μεσεγγύησης εξετάζεται με επείγουσα διαδικασία, κατόπιν κλήτευσης των διαδίκων. Σε περίπτωση που γίνει δεκτή, το δικαστήριο δύναται να υποχρεώσει τον αιτούντα να καταβάλει χρηματική εγγύηση και, στην περίπτωση ακίνητων περιουσιακών στοιχείων, πραγματοποιείται σχετική καταχώριση στο κτηματολόγιο.

Δεν υφίσταται καμία απαίτηση όσον αφορά τον επείγοντα χαρακτήρα της αίτησης, αλλά ο πιστωτής έχει τη δυνατότητα να αποδείξει ότι η απόφαση δεν θα εκτελεστεί λόγω απομάκρυνσης ή καταστροφής του οικείου περιουσιακού στοιχείου εκ μέρους του οφειλέτη, στην περίπτωση συντηρητικής μεσεγγύησης και συντηρητικής κατάσχεσης, ακόμη και αν η απαίτηση δεν είναι ληξιπρόθεσμη.

Η εκτελεστήρια κατάσχεση εκτελείται χωρίς κλήτευση, βάσει διάταξης που επιτρέπει την εκτέλεση, με εντολή στην οποία επισημαίνεται επίσης ο εκτελεστός τίτλος και η οποία πρέπει να κοινοποιηθεί στον τρίτο, συνοδευόμενη από την απόφαση με την οποία επιτρέπεται η εκτέλεση. Ο οφειλέτης επίσης ενημερώνεται για τη λήψη του μέτρου. Με τη δικαστική απόφαση για την κατάσχεση ενημερώνεται ο τρίτος, ο οποίος καθίσταται δεσμευόμενο πρόσωπο, ότι απαγορεύεται να καταβάλει στον οφειλέτη το χρηματικό ποσό ή τα κινητά περιουσιακά στοιχεία που του οφείλει ή που θα του οφείλει, με αναφορά ότι αυτά υπόκεινται σε κατάσχεση στο μέτρο που απαιτείται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης την οποία αφορά η εκτέλεση.

Όσον αφορά την εξασφάλιση αποδεικτικών στοιχείων, απαιτείται η ύπαρξη κινδύνου εξαφάνισης των στοιχείων ή δυσκολίας μελλοντικής τους διαχείρισης.

Εάν ο αντιδίκος συναινέσει, η αίτηση μπορεί να υποβληθεί ακόμη και αν δεν συντρέχει επείγουσα περίπτωση. Το δικαστήριο κλητεύει τους διαδίκους και επιδίδει αντίγραφο της αίτησης στον αντιδικο. Το δικαστήριο εξετάζει το αίτημα χωρίς ακροαματική διαδικασία και εκδίδει διάταξη. Όταν συντρέχει κίνδυνος καθυστέρησης, το δικαστήριο δύναται να κάνει δεκτή την αίτηση χωρίς κλήτευση των διαδίκων.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Τραπεζικοί λογαριασμοί, άυλα περιουσιακά στοιχεία, τίτλοι κ.λπ. μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο συντηρητικής κατάσχεσης.

Ενσώματα κινητά περιουσιακά στοιχεία, ταξινομημένα μέσα μεταφοράς, ακίνητα περιουσιακά στοιχεία κ.λπ. μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο προληπτικής μεσεγγύησης.

Ακίνητα περιουσιακά στοιχεία, κινητά περιουσιακά στοιχεία κ.λπ. μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο δικαστικής μεσεγγύησης.

Χρήματα, τίτλοι ή άλλα άυλα κινητά περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο εκτελεστήριας κατάσχεσης.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Όσον αφορά τη συντηρητική μεσεγγύηση και τη συντηρητική κατάσχεση, τα δεσμευθέντα περιουσιακά στοιχεία μπορούν να ανακτηθούν μόνο αφού ο πιστωτής εξασφαλίσει εκτελεστό τίτλο.

Διάταξη για συντηρητική μεσεγγύηση πλοίου εκτελείται με ακινητοποίηση του πλοίου από το λιμεναρχείο του λιμένα όπου βρίσκεται το πλοίο. Στην περίπτωση αυτή, το λιμεναρχείο δεν εκδίδει τα απαιτούμενα έγγραφα απόπλου και δεν επιτρέπει στο πλοίο να αναχωρήσει από τον λιμένα.

Πρόστιμο ως ποινή μπορεί να επιβληθεί μόνο αν ο αιτών επιτύχει κακόπιστα την έκδοση ασφαλιστικού μέτρου που είναι επιζήμιο για τον καθ' ου. Ο καθ' ου /οφειλέτης μπορεί να υπόκειται σε κυρώσεις ποινικού δικαίου για μη συμμόρφωση με δικαστική απόφαση.

Εφόσον ο οφειλέτης καταθέσει επαρκή εγγύηση, το δικαστήριο δύναται, κατόπιν αιτήματος του οφειλέτη, να ανακαλέσει την απόφασή του περί συντηρητικής μεσεγγύησης. Η αίτηση αποδέσμευσης περιουσιακών στοιχείων εκδικάζεται βάσει επείγουσας διαδικασίας χωρίς ακροαματική διαδικασία, ενώ τα μέρη κλητεύονται με διάταξη και με σύντομη προθεσμία.

Ομοίως, αν ακυρωθεί, απορριφθεί ή καταστεί άνευ αντικειμένου η βασική αγωγή στην οποία στηρίζεται η αίτηση του ασφαλιστικού μέτρου δυνάμει οριστικής απόφασης, ή αν το πρόσωπο που υπέβαλε την εν λόγω αγωγή παραιτηθεί από την επιδίωξή της, ο οφειλέτης δύναται να ζητήσει την αποδέσμευση των περιουσιακών στοιχείων από το δικαστήριο που εξέδωσε τα ασφαλιστικά μέτρα. Το δικαστήριο αποφασίζει επί της εν λόγω αίτησης με οριστική διάταξη, χωρίς κλήτευση των διαδίκων.

Όσον αφορά την εκτελεστήρια κατάσχεση, όλα τα χρήματα και τα περιουσιακά στοιχεία στα οποία έχει επιβληθεί η κατάσχεση δεσμεύονται από την ημερομηνία κατά την οποία η διάταξη κατάσχεσης επιδίδεται στον δεσμευόμενο τρίτο. Από τη στιγμή της δέσμευσης έως την πλήρη εκπλήρωση των υποχρεώσεων που αναφέρονται στον εκτελεστό τίτλο, ο δεσμευόμενος τρίτος δεν πραγματοποιεί οποιαδήποτε πληρωμή ούτε προβαίνει σε οποιαδήποτε πράξη που ενδέχεται να απομειώσει τα δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία. Όταν η κατασχεθείσα απαίτηση ασφαλιζεται με υποθήκη ή άλλη εμπράγματη ασφάλεια, ο πιστωτής που προβαίνει στην κατάσχεση δικαιούται να ζητήσει την καταχώριση της κατάσχεσης στο κτηματολόγιο ή σε άλλο δημόσιο μητρώο.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Όσον αφορά τη συντηρητική μεσεγγύηση και τη συντηρητική κατάσχεση, μπορούν να οριστούν με δικαστική απόφαση προθεσμίες που δεν καλύπτουν τη διάρκεια του ασφαλιστικού μέτρου που έχει διατάξει το δικαστήριο (για παράδειγμα, προθεσμία για να καταβάλει ο πιστωτής εγγύηση, επί ποινή αποδέσμευσης των περιουσιακών στοιχείων).

Το ασφαλιστικό μέτρο ισχύει μέχρι την έκδοση απόφασης επί της αίτησης άρσης της μεσεγγύησης αν η αίτηση έχει απορριφθεί ή καταστεί άνευ αντικειμένου, ή, εάν η αίτηση έχει γίνει δεκτή, έως την εκτέλεση της απόφασης ή έως ότου ο οφειλέτης παράσχει επαρκείς εγγυήσεις.

Η έφεση εκδικάζεται πάντοτε με κλήτευση των διαδίκων.

Όσον αφορά την εκτελεστήρια κατάσχεση, όλα τα χρήματα και τα περιουσιακά στοιχεία στα οποία έχει επιβληθεί η κατάσχεση δεσμεύονται από την ημερομηνία κατά την οποία η διάταξη κατάσχεσης επιδίδεται στον δεσμευόμενο τρίτο. Από τη στιγμή της δέσμευσης έως την πλήρη εκπλήρωση των υποχρεώσεων που αναφέρονται στον εκτελεστό τίτλο, συμπεριλαμβανομένης της περιόδου αναστολής της εκτέλεσης μέσω κατάσχεσης, ο δεσμευόμενος τρίτος δεν πραγματοποιεί οποιαδήποτε πληρωμή ούτε προβαίνει σε οποιαδήποτε πράξη που ενδέχεται να απομειώσει τα δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τον νόμο.

Ο δεσμευόμενος τρίτος πρέπει να παρακαταθέσει το κατασχεθέν χρηματικό ποσό ή να δεσμεύσει τα κατασχεθέντα άυλα κινητά περιουσιακά στοιχεία εντός πέντε ημερών από την κοινοποίηση της κατάσχεσης ή από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας καταβολής των οφειλόμενων ποσών. Ο δικαστικός επιμελητής θα αποδεσμεύσει ή θα κατανείμει το χρηματικό ποσό που παρακατατέθηκε.

Αν ο δεσμευόμενος τρίτος δεν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, ο πιστωτής που επέβαλε την κατάσχεση, ο οφειλέτης ή ο δικαστικός επιμελητής δύναται να ζητήσει από το δικαστήριο της εκτέλεσης να επικυρώσει την κατάσχεση. Αν από τα προσκομισθέντα στοιχεία προκύπτει ότι ο δεσμευόμενος τρίτος οφείλει χρήματα στον οφειλέτη, το δικαστήριο εκδίδει απόφαση για την επικύρωση της κατάσχεσης, με την οποία υποχρεώνει έτσι τον δεσμευόμενο τρίτο να καταβάλει στον πιστωτή το ποσό που οφείλει στον οφειλέτη, ενώ, σε αντίθετη περίπτωση, εκδίδει απόφαση για άρση της κατάσχεσης. Αν η κατάσχεση έχει εκτελεστεί επί άυλων κινητών περιουσιακών στοιχείων τα οποία την ημερομηνία της εκτέλεσης βρίσκονταν στην κατοχή του δεσμευόμενου τρίτου, το δικαστήριο αποφασίζει την πώλησή τους.

Όσον αφορά την εξασφάλιση αποδεικτικών στοιχείων, τα υποβληθέντα στοιχεία εξετάζονται από το δικαστήριο κατά την εκδίκαση της υπόθεσης ως προς το παραδεκτό και το λυσιτελές τους. Τα υποβληθέντα αποδεικτικά στοιχεία μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν από τον διάδικο που δεν ζήτησε τη διεξαγωγή των σχετικών αποδείξεων. Τα έξοδα που προκύπτουν για τη διεξαγωγή των αποδείξεων λαμβάνονται υπόψη από το δικαστήριο που εκδικάζει την ουσία της υπόθεσης.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Όσον αφορά τη συντηρητική μεσεγγύηση και τη συντηρητική κατάσχεση, η απόφαση υπόκειται μόνο σε προσφυγή, ενώπιον του ιεραρχικά ανώτερου δικαστηρίου, εντός πέντε ημερών από την έκδοση ή την επιδόσή της, ανάλογα με το αν η δίκη πραγματοποιήθηκε με ή χωρίς κλήτευση των διαδίκων. Αν η αρμοδιότητα της πρωτοβάθμιας εκδίκασης ανήκει στο εφετείο, τότε το ένδικο μέσο είναι η έφεση. Το αποτέλεσμα αυτών των ένδικων μέσων είναι είτε η αποδέσμευση των περιουσιακών στοιχείων είτε η διατήρηση του ασφαλιστικού μέτρου. Κάθε ενδιαφερόμενος διάδικος δύναται να προσφύγει κατά της εκτέλεσης του μέτρου της μεσεγγύησης ή της κατάσχεσης.

Όσον αφορά την εκτελεστήρια κατάσχεση, η απόφαση που εκδόθηκε σχετικά με την επικύρωση της κατάσχεσης υπόκειται μόνο σε προσφυγή εντός πέντε ημερών από την ημερομηνία επιδόσής της. Η οριστική απόφαση επικύρωσης παράγει αποτελέσματα εκχώρησης απαίτησης και αποτελεί εκτελεστό τίτλο κατά του δεσμευόμενου τρίτου έως το ποσό που αντιστοιχεί στα ποσά για τα οποία επικυρώθηκε η κατάσχεση. Μετά την επικύρωση της κατάσχεσης, ο δεσμευόμενος τρίτος προβαίνει σε παρακατάθεση ή πληρωμή εντός των ορίων του ποσού που ορίζεται ρητά στην απόφαση επικύρωσης.

Όσον αφορά την προσωρινή εκτέλεση, αν το αίτημα απορρίφθηκε από το πρωτοδικείο, μπορεί να επανυποβληθεί στην έφεση. Αίτημα για αναστολή της προσωρινής εκτέλεσης μπορεί να κατατεθεί είτε με το δικόγραφο της έφεσης είτε αυτοτελώς κατά τη διαδικασία της έφεσης. Ενόσω εκκρεμεί το αίτημα για αναστολή, μπορεί να επιτραπεί προσωρινά η εκτέλεση με διάταξη του προέδρου, ακόμη και πριν από την άφιξη της δικογραφίας.

Όσον αφορά την εξασφάλιση αποδεικτικών στοιχείων, η απόφαση με την οποία γίνεται δεκτό το αίτημα προσκόμισης αποδεικτικών στοιχείων είναι εκτελεστή και δεν υπόκειται σε προσφυγή. Η απόφαση με την οποία απορρίπτεται το αίτημα υπόκειται μόνο σε προσφυγή εντός πέντε ημερών από την έκδοσή της αν οι διάδικοι έχουν κλητευθεί ή από την ημερομηνία επιδόσής της αν οι διάδικοι δεν έχουν κλητευθεί.

Οι αποδείξεις προς προσκόμιση μπορούν να διεξαχθούν αμέσως ή εντός της προθεσμίας που έχει οριστεί για τον σκοπό αυτό. Η συγκέντρωση των προσκομισθέντων στοιχείων επιβεβαιώνεται με διάταξη που δεν υπόκειται σε προσφυγή.

Τελευταία επικαιροποίηση: 08/08/2022

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Σλοβενία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Τα προσωρινά και συντηρητικά μέτρα που θεσπίζονται από τον νόμο περί εκτέλεσης και εξασφάλισης αστικών αξιώσεων (*Zakon o izvršbi in zavarovanju*, ZIZ) είναι οι προσωρινές διαταγές και τα ασφαλιστικά μέτρα.

Ως (πιο μακροπρόθεσμο) συντηρητικό μέτρο, με την έννοια της αναγκαστικής εξασφάλισης των αξιώσεων, ο νόμος περί εκτέλεσης και εξασφάλισης αστικών αξιώσεων επιτρέπει την εξασφάλιση με τη σύσταση εμπράγματος βάρους επί ακίνητης ή κινητής περιουσίας και με τη σύσταση εμπράγματος βάρους επί συμμετοχών. Ο δανειστής μπορεί να ζητήσει μέτρα για την αναγκαστική εξασφάλιση των αξιώσεων στην ίδια βάση με την εκτέλεση, δηλαδή βάσει εκτελεστού τίτλου, σε αντίθεση με τις προσωρινές διαταγές και τα ασφαλιστικά μέτρα, που είναι προσωρινού χαρακτήρα και μπορούν να ζητηθούν υπό τις κατωτέρω προϋποθέσεις.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

Προσωρινή διαταγή: Το δικαστήριο εκδίδει προσωρινή διαταγή βάσει απόφασης εθνικού δικαστηρίου ή άλλου οργάνου σχετικά με χρηματική απαίτηση η οποία δεν είναι ακόμη εκτελεστή, εφόσον ο δανειστής μπορεί να αποδείξει ότι υπάρχει πιθανός κίνδυνος, σε διαφορετική περίπτωση, να καταστεί αδύνατη ή ιδιαίτερα δυσχερής η εκτέλεση της απαίτησης.

Τα **ασφαλιστικά μέτρα** είναι μέτρα περιορισμένης χρονικής διάρκειας για την εξασφάλιση αξιώσεων, με τα οποία επιδιώκεται είτε, αφενός, η διατήρηση της υπάρχουσας κατάστασης ή η δημιουργία νέας, προσωρινής κατάστασης, ούτως ώστε να επιτραπεί μεταγενέστερα η αποτελεσματική εκτέλεση των απαιτήσεων ενός δανειστή (μέτρα προστατευτικού χαρακτήρα) είτε, αφετέρου, η αποτροπή σοβαρών και ζημιολογικών επιπτώσεων καθώς και της απειλής βίας (μέτρα ρυθμιστικού χαρακτήρα).

Σύμφωνα με τον νόμο περί εκτέλεσης και εξασφάλισης αστικών αξιώσεων, τα **ασφαλιστικά μέτρα** μπορούν να διαχωριστούν σε **μέτρα για την εξασφάλιση χρηματικών αξιώσεων** και **μέτρα για την εξασφάλιση μη χρηματικών αξιώσεων**.

Το δικαστήριο διατάσσει **ασφαλιστικά μέτρα για την εξασφάλιση χρηματικής αξίωσης** εάν ο δανειστής μπορεί να αποδείξει την πιθανότητα ύπαρξης αξίωσης ή γένεσης μελλοντικής αξίωσης έναντι του οφειλέτη, και εφόσον ο δανειστής αποδείξει ότι υπάρχει πιθανός κίνδυνος διάθεσης, απόκρυψης ή άλλης χρήσης της περιουσίας από τον οφειλέτη με αποτέλεσμα η εκτέλεση της αξίωσης να καταστεί αδύνατη ή ιδιαίτερα δυσχερής. Ο δανειστής δεν υποχρεούται να αποδείξει ότι υπάρχει κίνδυνος, εφόσον αποδείξει την πιθανότητα να είναι μόνον αμελητέα η ζημία του οφειλέτη από τα προτεινόμενα μέτρα. Ο κίνδυνος θεωρείται αποδεδειγμένος, εάν η αξίωση πρόκειται να εκτελεστεί στο εξωτερικό, εκτός εάν πρόκειται να εκτελεστεί σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το δικαστήριο διατάσσει **ασφαλιστικά μέτρα για την εξασφάλιση μη χρηματικής αξίωσης** εάν ο δανειστής μπορεί να αποδείξει την πιθανότητα ύπαρξης αξίωσης ή γένεσης μελλοντικής αξίωσης έναντι του οφειλέτη.

Ο δανειστής πρέπει επίσης να αποδείξει ότι συντρέχει μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

υπάρχει κίνδυνος η εκτέλεση της αξίωσης να καταστεί αδύνατη ή ιδιαίτερα δυσχερής

τα μέτρα είναι αναγκαία προκειμένου να αποφευχθεί η χρήση βίας ή να αποτραπεί η επέλευση ανεπανόρθωτης ζημίας

ο οφειλέτης δεν αναμένεται να υποστεί περισσότερο ζημιολογικές συνέπειες από ό,τι ο δανειστής σε περίπτωση που τα ασφαλιστικά μέτρα αποδειχθούν αβάσιμα κατά την πορεία της διαδικασίας.

2.1 Η διαδικασία

Προσωρινή διαταγή: Το δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την εκτέλεση επί του περιουσιακού στοιχείου για το οποίο έχει ζητηθεί εξασφάλιση έχει κατά τόπον αρμοδιότητα να αποφανθεί σχετικά με το αίτημα εξασφάλισης μιας αξίωσης μέσω προσωρινής διαταγής και για την εξασφάλιση της ίδιας της αξίωσης.

Μετά την υποβολή της αίτησης για έκδοση προσωρινής διαταγής και κατόπιν εξέτασης των προϋποθέσεων για την έκδοση της διαταγής, το δικαστήριο εκδίδει απόφαση που αναφέρει, μεταξύ άλλων, το ποσό της εξασφαλιζόμενης απαίτησης, συμπεριλαμβανομένων τόκων και εξόδων, την εξασφάλιση που διατάσσεται και τη χρονική προθεσμία που ορίζει το δικαστήριο για την εκτέλεση της διαταγής. Μια προσωρινή διαταγή δεν μπορεί να έχει διάρκεια μεγαλύτερη των 15 ημερών από την εκπλήρωση των προϋποθέσεων εκτέλεσης.

Εάν η προθεσμία της προσωρινής διαταγής λήξει πριν καταστεί εκτελεστή η απόφαση βάσει της οποίας εκδόθηκε η προσωρινή διαταγή, το δικαστήριο, κατ' αίτηση του δανειστή, παρατείνει τη διαταγή, εφόσον δεν έχουν μεταβληθεί οι περιστάσεις στο πλαίσιο των οποίων εκδόθηκε.

Ασφαλιστικά μέτρα: Εάν κινηθεί αστική ή άλλη δικαστική διαδικασία, την απόφαση λαμβάνει το αρμόδιο δικαστήριο στο οποίο πρόκειται να διεξαχθεί η διαδικασία. Το δικαστήριο που θα ήταν αρμόδιο να αποφανθεί επί ειδικής διαδικασίας γαμικών διαφορών ή διαφορών μεταξύ γονέων και τέκνων, για την οποία έχει κατατεθεί αίτηση για εξασφάλιση της αξίωσης με διαταγή ασφαλιστικών μέτρων πριν από την κίνηση δικαστικής διαδικασίας, είναι το περιφερειακό δικαστήριο, το οποίο είναι αρμόδιο να εξασφαλίσει την ίδια την αξίωση. Το δικαστήριο που είναι αρμόδιο, αφενός, να αποφανθεί σχετικά με την αίτηση εξασφάλισης μιας αξίωσης με διαταγή ασφαλιστικών μέτρων η οποία (αίτηση) έχει κατατεθεί πριν από την κίνηση δικαστικής διαδικασίας βάσει του νόμου που διέπει την πρόληψη της ενδοοικογενειακής βίας και, αφετέρου, να εξασφαλίσει την ίδια την αξίωση είναι το περιφερειακό δικαστήριο, το οποίο θα ήταν αρμόδιο γι' αυτή τη διαδικασία. Εάν δεν κινηθεί αστική ή άλλη δικαστική διαδικασία, το δικαστήριο που είναι αρμόδιο να αποφανθεί για το αίτημα εξασφάλισης μιας αξίωσης μέσω ασφαλιστικών μέτρων και για την εξασφάλιση της ίδιας της αξίωσης είναι το δικαστήριο με κατά τόπον αρμοδιότητα, το οποίο θα ήταν αρμόδιο να αποφανθεί για την αίτηση εκτέλεσης.

Συνεπάγεται, επομένως, ότι η κατά τόπον αρμοδιότητα των δικαστηρίων για την έκδοση ασφαλιστικών μέτρων, σε αυτές τις περιπτώσεις, καθορίζεται σε σχέση με το αντικείμενο της εξασφάλισης μιας αξίωσης. Εάν πρόκειται για κινητή περιουσία, κατά τόπον αρμόδιο είναι το δικαστήριο εκτέλεσης στην περιοχή στην οποία βρίσκονται τα περιουσιακά στοιχεία ή στην περιοχή στην οποία ο οφειλέτης έχει τη μόνιμη ή προσωρινή κατοικία του. Εάν το αντικείμενο προς εξασφάλιση είναι χρηματική απαίτηση, τίτλος υπό μορφή λογιστικής εγγραφής ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα του οφειλέτη, κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο είναι γενικά το δικαστήριο που καλύπτει την περιοχή στην οποία ο οφειλέτης έχει τη μόνιμη κατοικία του ή την καταστατική του έδρα. Εάν το αντικείμενο προς εξασφάλιση είναι εταιρικό μερίδιο σε εταιρεία, κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο είναι αυτό που καλύπτει την περιοχή στην οποία βρίσκεται η καταστατική έδρα της εταιρείας. Εάν το αντικείμενο προς εξασφάλιση είναι ακίνητη περιουσία, κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο είναι αυτό που καλύπτει την περιοχή στην οποία βρίσκεται η ακίνητη περιουσία.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Το δικαστήριο εκδίδει **προσωρινή διαταγή** βάσει απόφασης εθνικού δικαστηρίου ή άλλου οργάνου σχετικά με χρηματική απαίτηση η οποία δεν είναι ακόμη εκτελεστή, εφόσον ο δανειστής μπορεί να αποδείξει ότι υπάρχει πιθανός κίνδυνος, σε διαφορετική περίπτωση, να καταστεί αδύνατη ή ιδιαίτερα δυσχερής η εκτέλεση της αξίωσης. Αυτός ο κίνδυνος θεωρείται αποδεδειγμένος, εάν το αίτημα εξασφάλισης μιας αξίωσης μέσω προσωρινής διαταγής βασίζεται σε κάποιο από τα ακόλουθα:

σε δικαστική απόφαση εκδοθείσα σε ποινική δίκη, με την οποία αναγνωρίζεται η εμπράγματη αξίωση του ζημιωθέντος διαδίκου και εφόσον κατά της απόφασης έχει υποβληθεί αίτηση επανάληψης της ποινικής διαδικασίας

σε απόφαση βάσει της οποίας η εκτέλεση θα πρέπει να διενεργηθεί στο εξωτερικό, εκτός εάν η εκτέλεση διενεργηθεί σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης

σε απόφαση αναγνώρισης κατά της οποίας έχει ασκηθεί έφεση (σε αυτήν την περίπτωση, το δικαστήριο μπορεί, κατόπιν αιτήματος του οφειλέτη, να θεσπίσει έναν όρο για την εξασφάλιση της αξίωσης μέσω προσωρινής διαταγής, δηλαδή να καταθέσει ο δανειστής εγγύηση για τη ζημία που ενδέχεται να υποστεί ο οφειλέτης ως αποτέλεσμα της προσωρινής διαταγής)

σε συμβιβασμό που συνάπτεται ενώπιον δικαστηρίου ή διοικητικού οργάνου, ο οποίος αμφισβητείται όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία (σε αυτήν την περίπτωση, το δικαστήριο μπορεί, κατόπιν αιτήματος του οφειλέτη, να θεσπίσει έναν όρο για την εξασφάλιση της αξίωσης μέσω προσωρινής διαταγής, δηλαδή να καταθέσει ο δανειστής εγγύηση για τη ζημία που ενδέχεται να υποστεί ο οφειλέτης ως αποτέλεσμα της προσωρινής διαταγής)

σε συμβολαιογραφική πράξη που συνιστά εκτελεστό τίτλο για χρηματική αξίωση η οποία δεν έχει ακόμη καταστεί απαιτητή.

Το δικαστήριο επιτρέπει την εξασφάλιση αξίωσης με προσωρινή διαταγή για επιδικασθέν ποσό διατροφής που δεν έχει ακόμη καταστεί απαιτητό, αποζημίωση για απώλεια διατροφής λόγω θανάτου του προσώπου που τη χορηγούσε, καθώς και αποζημίωση για ζημία που προκλήθηκε από μείωση ή απώλεια δραστηριότητας ή από μείωση ή απώλεια της ικανότητας για εργασία, μόνον όσον αφορά ποσά που πρόκειται να καταστούν απαιτητά εντός ενός

έτους.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο κίνδυνος θεωρείται αποδεδειγμένος εάν έχει ήδη υποβληθεί αίτηση για την εκτέλεση της αξίωσης είσπραξης του απαιτητού ποσού από τον οφειλέτη ή εάν έχει προταθεί η εκτέλεση της αξίωσης.

Το δικαστήριο διατάσσει **ασφαλιστικά μέτρα για την εξασφάλιση χρηματικής αξίωσης** υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις: εάν ο δανειστής μπορεί να αποδείξει την πιθανότητα ύπαρξης αξίωσης ή γένεσης μελλοντικής αξίωσης έναντι ενός οφειλέτη, και εάν ο δανειστής αποδείξει τον πιθανό κίνδυνο διάθεσης, απόκρυψης ή άλλης χρήσης της περιουσίας από τον οφειλέτη, με αποτέλεσμα να καταστεί αδύνατη ή ιδιαίτερα δυσχερής η εκτέλεση της αξίωσης (υποκειμενικός κίνδυνος).

Το δικαστήριο διατάσσει **ασφαλιστικά μέτρα για την εξασφάλιση μη χρηματικής αξίωσης** υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις: εάν ο δανειστής μπορεί να αποδείξει την πιθανότητα ύπαρξης μιας αξίωσης ή γένεσης μελλοντικής αξίωσης έναντι του οφειλέτη, και εφόσον ο δανειστής αποδείξει την πιθανότητα να συντρέχει κάποια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: υπάρχει κίνδυνος να καταστεί αδύνατη ή ιδιαίτερα δυσχερής η εκτέλεση της αξίωσης (αντικειμενικός κίνδυνος), η διαταγή είναι αναγκαία για να αποφευχθεί η χρήση βίας ή να αποτραπεί η επέλευση ανεπανόρθωτης ζημίας, και ο οφειλέτης δεν αναμένεται να υποστεί περισσότερο ζημιολογικές επιπτώσεις από ό,τι ο δανειστής σε περίπτωση που τα ασφαλιστικά μέτρα αποδειχθούν αβάσιμα κατά την πορεία της διαδικασίας.

Και στις δύο περιπτώσεις (ασφαλιστικά μέτρα για την εξασφάλιση χρηματικής αξίωσης και ασφαλιστικά μέτρα για την εξασφάλιση μη χρηματικής αξίωσης), ο δανειστής δεν υποχρεούται να αποδείξει την ύπαρξη κινδύνου, εφόσον αποδείξει ότι είναι πιθανό η ζημία που θα υποστεί ο οφειλέτης από τα προτεινόμενα μέτρα να είναι μόνον αμελητέα. Και στις δύο περιπτώσεις, ο κίνδυνος θεωρείται αποδεδειγμένος, εάν η αξίωση πρόκειται να εκτελεστεί στο εξωτερικό, εκτός εάν πρόκειται να εκτελεστεί σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο του οφειλέτη είναι δυνατόν να αποτελέσει αντικείμενο προσωρινής διαταγής ή ασφαλιστικών μέτρων, π.χ. τραπεζικές καταθέσεις, κινητή περιουσία, ταξινομημένα οχήματα, ακίνητη περιουσία και άλλα εμπράγματα δικαιώματα, εφόσον δεν εξαιρούνται από την αναγκαστική εκτέλεση δυνάμει του νόμου ή δεν πρόκειται για στοιχεία με εκ του νόμου περιορισμένη δυνατότητα αναγκαστικής εκτέλεσης (π.χ. στοιχεία που δεν είναι σε κυκλοφορία, ορυκτός πλούτος, στοιχεία απαραίτητα στον οφειλέτη προκειμένου να παράσχει μια δημόσια υπηρεσία, κ.λπ.).

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Προσωρινές διαταγές: Το δικαστήριο μπορεί να ορίσει τις ακόλουθες προσωρινές διαταγές: κατάσχεση κινητής περιουσίας και καταχώριση της κατάσχεσης στο σχετικό μητρώο, εάν υπάρχει κατάσχεση χρηματικών απαιτήσεων ή αξιώσεων μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων κατάσχεση άλλων περιουσιακών ή εμπράγματων δικαιωμάτων κατάσχεση χρηματικών απαιτήσεων στον λογαριασμό του οφειλέτη σε οργανισμό πληρωμής σύσταση εμπράγματος βάρους επί εταιρικού μεριδίου σε εταιρεία στο μητρώο εταιρειών ή επί τίτλου υπό μορφή λογιστικής εγγραφής στο κεντρικό μητρώο άυλων τίτλων προσωρινή σύσταση εμπράγματος βάρους επί της ακίνητης περιουσίας του οφειλέτη ή ενός δικαιώματος στην ακίνητη περιουσία.

Το δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει την πώληση κατασχεθέντων κινητών περιουσιακών στοιχείων εάν αυτά είναι ευπαθή ή εάν υπάρχει κίνδυνος να μειωθεί σημαντικά η τιμή τους, εφόσον η πώληση των κατασχεθέντων αντικειμένων πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου περί εκτέλεσης και εξασφάλισης αστικών αξιώσεων σχετικά με την αναγκαστική εκτέλεση επί κινητής περιουσίας.

Εάν το δικαστήριο κατάσχει μια απαίτηση με προσωρινή διαταγή, μπορεί, κατόπιν αιτήματος του δανειστή ή του οφειλέτη, να επιτρέψει τη μεταβίβαση της εν λόγω απαίτησης στον δανειστή, όταν υπάρχει κίνδυνος τυχόν καθυστέρηση να εμποδίσει την είσπραξη της απαίτησης ή να επιφέρει απόσβεση του δικαιώματος προσφυγής κατά τρίτου.

Το ποσό που αποκτάται από την πώληση περιουσιακών στοιχείων ή την είσπραξη μιας απαίτησης φυλάσσεται από το δικαστήριο έως τη λήξη της προσωρινής διαταγής ή έως ότου ο δανειστής να αιτηθεί εκτέλεση, αλλά όχι για περισσότερο από 30 ημέρες από την ημέρα που η αξίωση καθίσταται εκτελεστή.

Ασφαλιστικά μέτρα: Ασφαλιστικά μέτρα για την εξασφάλιση χρηματικών αξιώσεων μπορεί να είναι όλα τα μέτρα που αποσκοπούν στην εξασφάλιση μιας αξίωσης και τα οποία μπορεί να είναι, όσον αφορά τους στόχους τους, καθαρά προστατευτικού χαρακτήρα. Ο νόμος παραθέτει ενδεικτικά τα ακόλουθα είδη ασφαλιστικών μέτρων για την εξασφάλιση χρηματικών αξιώσεων: απαγόρευση στον οφειλέτη να χρησιμοποιεί ελεύθερα την κινητή περιουσία του, και φύλαξη αυτής της περιουσίας απαγόρευση στον οφειλέτη να μεταβιβάσει ή να υποθηκεύσει την ακίνητη περιουσία του ή τα εμπράγματα δικαιώματά του σε ακίνητη περιουσία καταχωρισμένη στο όνομά του, και εγγραφή αυτής της απαγόρευσης στο κτηματολόγιο απαγόρευση σε οφειλέτη του οφειλέτη να εξοφλεί απαιτήσεις ή να μεταβιβάζει περιουσιακά στοιχεία στον οφειλέτη (εναγόμενο), και απαγόρευση στον οφειλέτη (εναγόμενο) να αποκτά περιουσιακά στοιχεία, να εισπράττει απαιτήσεις ή να τις χρησιμοποιεί ελεύθερα εντολή σε χρηματοπιστωτικό οργανισμό να μην επιτρέψει στον οφειλέτη, ή σε άλλο πρόσωπο κατ' εντολή του οφειλέτη, την ανάληψη του ποσού που υπόκειται στα ασφαλιστικά μέτρα από τον λογαριασμό του οφειλέτη.

Ασφαλιστικά μέτρα για την εξασφάλιση μη χρηματικών αξιώσεων μπορεί να είναι επίσης όλα τα μέτρα που αποσκοπούν στην εξασφάλιση μιας αξίωσης και που μπορεί να είναι, όσον αφορά τους στόχους τους, προστατευτικού ή ρυθμιστικού χαρακτήρα. Ο νόμος παραθέτει ενδεικτικά τα ακόλουθα είδη ασφαλιστικών μέτρων για την εξασφάλιση μη χρηματικών αξιώσεων: απαγόρευση μεταβίβασης ή υποθήκευσης της κινητής περιουσίας που αποτελεί αντικείμενο της αξίωσης και διαταγή φύλαξης αυτής της περιουσίας απαγόρευση μεταβίβασης ή υποθήκευσης από τον οφειλέτη της ακίνητης περιουσίας που αποτελεί αντικείμενο της αξίωσης, και εγγραφή της απαγόρευσης αυτής στο κτηματολόγιο απαγόρευση στον οφειλέτη να προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια ενδέχεται να αποβεί επιζήμια για τον δανειστή, ή απαγόρευση να επιφέρει οποιαδήποτε μεταβολή στην περιουσία που αποτελεί αντικείμενο της αξίωσης και επιβολή προστίμου σε περίπτωση παραβίασης αυτής της απαγόρευσης απαγόρευση σε οφειλέτη του οφειλέτη (εναγόμενου) να μεταβιβάσει στον τελευταίο την περιουσία που αποτελεί αντικείμενο της αξίωσης καταβολή αποζημίωσης για απώλεια μισθού σε εργαζόμενο ενώ εκκρεμεί διαφορά για τη νομιμότητα μιας καταγγελίας σύμβασης εργασίας, όταν αυτή η αποζημίωση είναι αναγκαία για τη διαβίωση του εργαζόμενου και των προσώπων που εξαρτώνται από αυτόν.

Όταν μια απόφαση για ασφαλιστικά μέτρα εκδίδεται στο πλαίσιο αστικής ή άλλης διαδικασίας, έχει ισχύ απόφασης αναγκαστικής εκτέλεσης αυτό επιτρέπει παρέμβαση μόνον ως προς τα συμφέροντα του οφειλέτη και όχι οποιουδήποτε τρίτου. Επομένως, η λήψη ασφαλιστικών μέτρων δεν συνεπάγεται εγγραφή εμπράγματος βάρους επί του περιουσιακού στοιχείου του οποίου ζητείται η εξασφάλιση.

Συνεπώς, όταν π.χ. μια απόφαση ασφαλιστικών μέτρων απαγορεύει στον οφειλέτη να χρησιμοποιήσει ελεύθερα το προς εξασφάλιση περιουσιακό στοιχείο, αυτό δεν εμποδίζει τη νομική παρέμβαση από άλλο πρόσωπο σε σχέση με το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο (π.χ. σε διαδικασίες εκτέλεσης). Εάν ο οφειλέτης αγνοήσει τα ασφαλιστικά μέτρα, η μόνη συνέπεια είναι ότι ο δανειστής δικαιούται να αμφισβητήσει τις νομικές ενέργειες που επιφέρουν σε αυτόν ζημία, σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες του ενοχικού δικαίου. Τα πρόσωπα που αποκτούν περιουσία την οποία ο οφειλέτης δεν έχει δικαίωμα να χρησιμοποιεί ελεύθερα προστατεύονται, σε αυτές τις περιπτώσεις, εάν την απέκτησαν καλή τη πίστι (δεν γνώριζαν και δεν θα μπορούσαν να γνωρίζουν ότι αυτή η ενέργεια ήταν επιζήμια για τον δανειστή). Εάν το πρόσωπο που αποκτά την περιουσία δεν την απέκτησε καλή τη πίστι, η νομική ενέργεια παύει να παράγει αποτελέσματα αποκλειστικά όσον αφορά τον δανειστή (ενάγοντα) και στον βαθμό που είναι απαραίτητο ώστε να ικανοποιηθεί η απαίτηση του δανειστή.

Όταν ο οφειλέτης παραβιάζει τα ασφαλιστικά μέτρα, υπέχει επίσης ποινική ευθύνη για το αδίκημα της προσβολής δικαιωμάτων τρίτου. Το δικαστήριο εκτέλεσης μπορεί επίσης να επιβάλει πρόστιμο στον οφειλέτη που παραβιάζει ασφαλιστικά μέτρα, ενώ ο οφειλέτης έχει το δικαίωμα να απαιτήσει αποζημίωση από τον δανειστή για τη ζημία που υπέστη από ασφαλιστικά μέτρα τα οποία ήταν αβάσιμα ή τα οποία δεν είχε δικαίωμα να λάβει ο δανειστής. Με τα ασφαλιστικά μέτρα μπορεί επίσης να επιβληθεί απαγόρευση πληρωμών σε οφειλέτη του οφειλέτη (π.χ. μια τράπεζα) σε αυτήν την περίπτωση, η απαγόρευση αρχίζει να ισχύει από τη στιγμή που επιδίδεται στον οφειλέτη του οφειλέτη. Αφού λάβει γνώση της απαγόρευσης, ο τελευταίος δεν μπορεί πλέον να εκπληρώσει αποτελεσματικά τις υποχρεώσεις του προς τον οφειλέτη (εναγόμενο) και ενδέχεται να είναι επίσης υπόχρεος καταβολής αποζημίωσης στον δανειστή. Στις διαδικασίες έκδοσης ασφαλιστικών μέτρων, η τράπεζα μπορεί να αποκαλύψει πληροφορίες για την ύπαρξη και τους αριθμούς λογαριασμών συναλλαγών, ή για άλλες απαιτήσεις του οφειλέτη, μόνο κατόπιν αιτήματος του δικαστηρίου πάντως, πληροφορίες για τους τρέχοντες αριθμούς λογαριασμών νομικών προσώπων και για το εάν οι εν λόγω λογαριασμοί είναι δεσμευμένοι διατίθενται στο κοινό από τον ιστότοπο του Οργανισμού Δημοσίων Νομικών Μητρώων και Συναφών Υπηρεσιών της Δημοκρατίας της Σλοβενίας (*Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve*).

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Μια απόφαση *προσωρινής διαταγής* που εκδίδεται από το δικαστήριο πρέπει να αναφέρει, μεταξύ άλλων, το ποσό της εξασφαλισθείσας αξίωσης, συμπεριλαμβανομένων τόκων και εξόδων, την εξασφάλιση που διατάχθηκε **και την προθεσμία που τάσσει το δικαστήριο για την εκτέλεση της διαταγής**, καθώς η προσωρινή διαταγή μπορεί να έχει διάρκεια *οκτώ ημερών κατ' ανώτατο όριο από την εκπλήρωση των προϋποθέσεων εκτέλεσης*. Η περίοδος ισχύος των *ασφαλιστικών μέτρων* δεν καθορίζεται από τον νόμο προσδιορίζεται όμως από το δικαστήριο στην απόφαση που διατάσσει τα ασφαλιστικά μέτρα. Εάν τα μέτρα διαταχθούν πριν από την υποβολή αγωγής ή την έναρξη άλλης διαδικασίας ή εάν εκδοθούν με σκοπό την εξασφάλιση μιας αξίωσης που δεν έχει ακόμη γεννηθεί, το δικαστήριο ορίζει στον δανειστή μια προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να κινήσει διαδικασία ή να ασκήσει αγωγή. Εάν ο δανειστής δεν ασκήσει αγωγή ή δεν κινήσει διαδικασία εντός αυτής της προθεσμίας, το δικαστήριο διακόπτει τις διαδικασίες. Τα ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να τεθούν σε ισχύ από την ημέρα δημοσίευσης της δικαστικής απόφασης βάσει της οποίας εκδόθηκαν.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Ο οφειλέτης μπορεί να ασκήσει ανακοπή κατά μιας απόφασης για την έκδοση προσωρινής διαταγής ή ασφαλιστικών μέτρων εντός οκτώ ημερών από την επίδοση της απόφασης. Η ανακοπή υποβάλλεται στο δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση προσωρινής διαταγής ή ασφαλιστικών μέτρων το ίδιο δικαστήριο αποφαίνεται εν συνεχεία και για την ανακοπή.

Ένας οφειλέτης ή δανειστής μπορεί να ασκήσει έφεση κατά μιας δικαστικής απόφασης επί ανακοπής και κατά απορριπτικής απόφασης επί αιτήματος για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων στο δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση, εντός οκτώ ημερών από την επίδοση της απόφασης. Η έφεση εκδικάζεται από δευτεροβάθμιο δικαστήριο. Η ανακοπή και οι εφέσεις, κατά κανόνα, δεν αναστέλλουν τη διαδικασία.

Σχετικοί σύνδεσμοι

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

<https://www.uradni-list.si/>

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

<http://www.ajpes.si/>

Τελευταία επικαιροποίηση: 09/01/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Σλοβακία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Η σλοβακική νομοθεσία αναγνωρίζει τις έννοιες των «επείγοντων μέτρων», των «συντηρητικών μέτρων» και της «διασφάλισης των αποδεικτικών μέσων». Οι σχετικές διατάξεις περιλαμβάνονται στα άρθρα 324 επ. του νόμου αριθ. 160/2015, δηλαδή στον κώδικα αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας σε αστικές υποθέσεις και –για τις ειδικές διαδικασίες– στα άρθρα 360 επ. του νόμου αριθ. 161/2015, δηλαδή στον κώδικα εκούσιας δικαιοδοσίας σε αστικές υποθέσεις. Διατάσσοντας τη λήψη συντηρητικού μέτρου, το δικαστήριο μπορεί να συστήσει βάρος επί πραγμάτων, επί δικαιωμάτων ή επί άλλων περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, με σκοπό την εξασφάλιση χρηματικής απαίτησης του δανειστή, όταν υπάρχουν φόβοι ότι η εκτέλεση ενδέχεται να μην καταστεί δυνατή.

Το δικαστήριο διατάσσει τη λήψη επείγοντος μέτρου όταν υπάρχει ανάγκη άμεσης ρύθμισης κατάστασης ή όταν υπάρχουν φόβοι ότι η εκτέλεση ενδέχεται να μην καταστεί δυνατή, και εφόσον ο επιδιωκόμενος στόχος δεν μπορεί να επιτευχθεί με τη λήψη συντηρητικού μέτρου. Η διαταγή αυτή του δικαστηρίου μπορεί επίσης να αποτελέσει εγγύηση για την αποτελεσματικότητα της μελλοντικής εκτέλεσης δικαστικής απόφασης.

Η διασφάλιση των αποδεικτικών μέσων επιτρέπει τη διαφύλαξη αποδεικτικών μέσων (οποιοδήποτε είδους, είτε προέρχονται από μαρτυρική κατάθεση, από πραγματογνώμονα κ.λπ.) πριν από την έναρξη της διαδικασίας. Η διαδικασία για τη διασφάλιση αποδεικτικών μέσων κινείται κατόπιν αιτήματος και όχι αυτεπάγγελα από το δικαστήριο. Το αίτημα αυτό υποβάλλεται από πρόσωπο που νομιμοποιείται να ζητήσει την κίνηση διαδικασίας στην οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα αποτελέσματα της διαφύλαξης των αποδεικτικών μέσων.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Αρμόδιο να διατάξει τη λήψη επείγοντος ή συντηρητικού μέτρου είναι το πρωτοδικείο (*okresný súd*) που είναι αρμόδιο για την εκδίκαση της κύριας υπόθεσης. Το δικαστήριο διατάσσει τη λήψη επείγοντος ή συντηρητικού μέτρου κατόπιν αιτήματος. Δεν απαιτείται η υποβολή αιτήματος όταν το επείγον ή συντηρητικό μέτρο σχετίζεται με διαδικασία την οποία μπορεί να κινήσει αυτεπάγγελα το δικαστήριο.

Ο νόμος δεν προβλέπει υποχρεωτική εκπροσώπηση από δικηγόρο.

Σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, επιβάλλονται δικαστικά έξοδα ύψους 33 EUR για την υποβολή αιτήματος με το οποίο επιδιώκεται η λήψη ή η άρση μέτρου.

Δεν επιβάλλονται δικαστικά έξοδα για τη διασφάλιση αποδεικτικών μέσων. Τα έξοδα που σχετίζονται με αποδεικτικά μέσα τα οποία δεν καλύπτονται από προκαταβολή καταβάλλονται από το δημόσιο. Ωστόσο, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει διάδικο ο οποίος δεν πληροί τις προϋποθέσεις απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής δικαστικών εξόδων να πληρώσει προκαταβολή επί των εξόδων για τα αποδεικτικά μέσα, χωρίς ωστόσο ο διάδικο να χάνει το δικαίωμα να αποζημιωθεί για τα σχετικά έξοδα αργότερα.

Ούτε σε αυτήν την περίπτωση προβλέπει ο νόμος υποχρεωτική εκπροσώπηση από δικηγόρο.

Διασφάλιση αποδεικτικών μέσων με αυτόν τον τρόπο μπορεί να γίνει στο πλαίσιο τόσο της αμφισβητούμενης όσο και της εκούσιας δικαιοδοσίας.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη λήψη επείγοντων μέτρων πριν από τη διαδικασία, κατά τη διάρκειά της, καθώς και μετά την ολοκλήρωσή της. Στην περίπτωση των συντηρητικών μέτρων, συστήνεται βάρος με την έκδοση διαταγής λήψης συντηρητικού μέτρου. Διασφάλιση αποδεικτικών μέσων μπορεί να διαταχθεί πριν από την κύρια διαδικασία, κατά τη διάρκειά της και μετά την ολοκλήρωσή της, κατόπιν σχετικού αιτήματος, όταν υπάρχουν φόβοι ότι η λήψη των αποδεικτικών μέσων θα είναι αργότερα αδύνατη ή εξαιρετικά δύσκολη. Η διασφάλιση των αποδεικτικών μέσων επιπίπτει στην αρμοδιότητα του δικαστηρίου το οποίο είναι αρμόδιο και για την εκδίκαση της κύριας υπόθεσης ή του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου βρίσκονται τα επαπειλούμενα αποδεικτικά μέσα. Εκτός από τις γενικές διατάξεις, ο κώδικας αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας σε αστικές υποθέσεις περιλαμβάνει και ειδικές διατάξεις για τη διασφάλιση αποδεικτικών μέσων σε υποθέσεις δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει επείγον μέτρο με το οποίο θα υποχρεώνεται διάδικος, ιδίως, στα εξής:

- α) να καταβάλει διατροφή στον βαθμό που απαιτείται
- β) να θέσει παιδί υπό την επιμέλεια του άλλου γονέα ή υπό την επιμέλεια άλλου προσώπου το οποίο έχει ορίσει το δικαστήριο
- γ) να καταβάλει μέρος τουλάχιστον των αποδοχών του, εάν εργάζεται, σε περίπτωση που ο αιτών δεν εργάζεται επειδή συντρέχουν σπουδαίοι λόγοι
- δ) να παραδώσει χρηματικό ποσό ή περιουσιακό στοιχείο στη φύλαξη του δικαστηρίου
- ε) να μην διαθέσει ορισμένα περιουσιακά στοιχεία ή δικαιώματα
- στ) να προβεί στην ενέργεια, στην παράλειψη ή στην ανοχή ορισμένης πράξης
- ζ) να απόσχει προσωρινά από την είσοδο σε σπίτι ή διαμέρισμα στο οποίο κατοικεί οικείος του ή πρόσωπο το οποίο βρίσκεται υπό την επιμέλεια ή τη φροντίδα του εν λόγω διαδίκου, εάν υπάρχει εύλογη υποψία άσκησης βίας από τη μεριά του διαδίκου
- η) να απόσχει από συμπεριφορά με την οποία παραβιάζεται ή διακινδυνεύεται δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Οι ορισμοί των ειδών των επείγοντων μέτρων παρέχονται χάριν παραδείγματος, πράγμα που σημαίνει ότι το δικαστήριο μπορεί να διατάξει επίσης τη λήψη επείγοντων μέτρων που καλύπτουν άλλους τομείς.

Επείγον ή συντηρητικό μέτρο με το οποίο διάδικος υποχρεώνεται να απέχει από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων ή δικαιωμάτων συνιστά απαγόρευση διάθεσης, διατάσσεται δε σε περιπτώσεις κατά τις οποίες, παραδείγματος χάριν, υπάρχουν φόβοι ότι ο καθ' ου ενδέχεται να αλλοιώσει τα περιουσιακά στοιχεία ή δικαιώματα (μέσω μεταβίβασης, καταστροφής, φθοράς κ.λπ.)

Το δικαστήριο μπορεί να εκδώσει απόφαση επί επείγοντος ή συντηρητικού μέτρου χωρίς ακρόαση των διαδίκων. Με άλλα λόγια, δεν απαιτείται η ακρόαση των διαδίκων πριν από την έκδοση της απόφασης. Ο κανόνας αυτός ερείδεται στο γεγονός ότι η ακρόαση ενδέχεται να αντιβαίνει στον σκοπό του επείγοντος ή του συντηρητικού μέτρου και στο γεγονός ότι, καταρχήν, δεν λαμβάνονται αποδεικτικά στοιχεία κατά την εν λόγω διαδικασία. Αυτό δεν σημαίνει ότι το δικαστήριο δεν έχει τη δυνατότητα να διατάξει την ακρόαση των διαδίκων. Εάν το δικαστήριο διατάξει ακρόαση, πρέπει να σεβαστεί όλους τους κανόνες της οικονομικής διεξαγωγής αποδείξεων. Εάν διατάξει τη διεξαγωγή αποδείξεων μόνο μέσω εγγράφων, τότε αυτή δεν γίνεται στο ακροατήριο. Αντιθέτως, το δικαστήριο ασκεί τις εξουσίες του αξιολόγησης των αποδείξεων χωρίς αλληλεπίδραση με τους διαδίκους.

Τα επείγοντα μέτρα είναι εκτελεσά από την επίδοσή τους, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από ειδική νομοθεσία.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Ένα επείγον ή συντηρητικό μέτρο αίρεται:

- α) με την πάροδο της περιόδου για την οποία εκδόθηκε
- β) σε περίπτωση που έχει διαταχθεί μετά την κίνηση της κύριας διαδικασίας, εάν το πρωτοδικείο ή το εφετείο απορρίψει την αγωγή ή διακόψει τη διαδικασία
- γ) εάν το δικαστήριο, στην απόφασή του, ορίσει προθεσμία για την άσκηση της κύριας αγωγής και η αγωγή δεν ασκηθεί εντός της προθεσμίας αυτής
- δ) εάν το δικαστήριο κάνει δεκτή την αγωγή επί της ουσίας
- ε) εάν δεν είναι πλέον απαραίτητο το μέτρο βάσει του σταδίου της εκτέλεσης.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Επιτρέπεται η άσκηση ένδικου μέσου κατά επείγοντος ή συντηρητικού μέτρου. Το αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση του ένδικου μέσου είναι το αρμόδιο εφετείο, δηλαδή το δευτεροβάθμιο δικαστήριο στο οποίο υπάγεται το πρωτοδικείο που διέταξε τη λήψη του επείγοντος ή του συντηρητικού μέτρου.

Τα ένδικα μέσα ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου του οποίου η απόφαση προσβάλλεται. Η προθεσμία για την άσκησή τους είναι 15 ημέρες από την επίδοση της προσβαλλόμενης απόφασης. Η άσκηση ένδικου μέσου δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 22/04/2022

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Φινλανδία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Στις αστικές ή εμπορικές υποθέσεις στη Φινλανδία, οι πιστωτές ή άλλοι ενάγοντες έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν την έκδοση ασφαλιστικών μέτρων.

Σκοπός των ασφαλιστικών μέτρων είναι να διασφαλιστεί η μεταγενέστερη εκτέλεση οιασδήποτε απόφασης εκδοθεί επί της υπόθεσης. Οι διατάξεις που αφορούν την έκδοση ασφαλιστικών μέτρων περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο 7 του Κώδικα Δικονομίας (*oikeudenkäymiskaari*), ενώ οι διατάξεις που αφορούν την εκτέλεση αποφάσεων στο Κεφάλαιο 8 του Κώδικα Διαδικασίας Εκτέλεσης (*ulosottokaari*). Υπάρχουν τρία είδη ασφαλιστικών μέτρων:

η κατάσχεση σκοπός της οποίας είναι η διασφάλιση μιας οφειλής,

η κατάσχεση σκοπός της οποίας είναι η κατοχύρωση του δικαιώματος κυριότητας ή ενός άλλου πρότερου δικαιώματος, και

λοιπά ασφαλιστικά μέτρα (ασφαλιστικά μέτρα γενικού χαρακτήρα).

Τα εν λόγω ασφαλιστικά μέτρα, τα οποία αφορούν κάθε είδους αστικές υποθέσεις, περιγράφονται στη συνέχεια. Υπάρχουν επίσης ασφαλιστικά μέτρα που αφορούν συγκεκριμένα είδη διαφορών βάσει ειδικής νομοθεσίας. Σε αυτά περιλαμβάνονται τα ασφαλιστικά μέτρα προς διασφάλιση των αποδεικτικών στοιχείων σε αστικές υποθέσεις που σχετίζονται με δικαιώματα βιομηχανικής και πνευματικής ιδιοκτησίας. Στις ποινικές υποθέσεις μπορεί να εφαρμοστεί ο νόμος για τα μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης (*pakkokeinolaaki*), στο πλαίσιο του οποίου προβλέπεται η εφαρμογή των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης για κατάσχεση, απαγόρευση της εκποίησης στοιχείων και δήμευσή τους.

Στις αστικές υποθέσεις, υπάρχει διαφορά ανάμεσα στα ασφαλιστικά μέτρα και την προκαταρκτική (προσωρινή) εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων. Η τελευταία αναφέρεται στην εκτέλεση μιας απόφασης προτού καταστεί οριστική και τελεσίδικη. Μια απόφαση που εκδίδεται σε αστική υπόθεση που είναι μη οριστική είναι εν γένει άμεσα εκτελεστέα από τον νόμο, αλλά η εκτέλεση δεν είναι συνήθως δυνατόν να διενεργηθεί πλήρως. Για παράδειγμα, με βάση μια μη οριστική απόφαση που εκδίδεται από το πρωτοδικείο για εκκρεμείς οφειλές, επιτρέπεται η κατάσχεση των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη σε

περιπτώσεις που αυτός αδυνατεί να συστήσει την απαιτούμενη εγγυοδοσία για τις οφειλές. Αφετέρου, επιτρέπεται τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν κατασχεθεί να εκποιηθούν και να αποδοθεί το προϊόν της πώλησης στον δανειστή, μόνο εάν ο δανειστής έχει μεριμνήσει να συσταθούν οι απαιτούμενες ασφάλειες γι' αυτά. Αντιθέτως, οι ερήμην εκδοθείσες αποφάσεις είναι αμέσως πλήρως εκτελεστές.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Η διαταγή έκδοσης των προαναφερθέντων ασφαλιστικών μέτρων εκδίδεται από τα γενικά αρμόδια δικαστήρια, με τα περιφερειακά δικαστήρια (*käräjäoikeus*) να εκτελούν χρέη πρωτοβάθμιου δικαστηρίου. Η εκτέλεση των ασφαλιστικών μέτρων ανατίθεται σε δικαστικούς επιμελητές. Το αίτημα έκδοσης της διαταγής ασφαλιστικών μέτρων υποβάλλεται στο δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί η εκδίκαση της κύριας υπόθεσης. Εάν δεν έχει ξεκινήσει ακόμη η σχετική δίκη, η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να υποβληθεί στο αρμόδιο για την υπόθεση επαρχιακό δικαστήριο.

Το δικαστήριο δεν επιτρέπεται να εγκρίνει τελικά το αίτημα έκδοσης ασφαλιστικών μέτρων χωρίς να παραχωρήσει στον αντίδικο τη δυνατότητα της ακρόασης των απόψεών του. Είναι, ωστόσο, σε θέση να διατάξει τη λήψη προσωρινών ασφαλιστικών μέτρων, χωρίς ακρόαση του αντιδίκου, εάν κινδυνεύει να ακυρωθεί ο σκοπός των ασφαλιστικών μέτρων. Στην πράξη, τα ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να εκδοθούν πολύ γρήγορα. Οι προσωρινές αποφάσεις εφαρμόζονται έως ότου εκδοθεί κάποια άλλη απόφαση.

Εάν ο ενάγων έχει ήδη στην κατοχή του έναν τίτλο αναγκαστικής εκτέλεσης, χωρίς ωστόσο η εκτέλεση αυτή να είναι άμεσα εφαρμόσιμη, ο δικαστικός επιμελητής επιτρέπεται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να διατάξει τη λήψη των ασφαλιστικών μέτρων άμεσα. Στη συνέχεια περιγράφονται μόνο τα ασφαλιστικά μέτρα που διατάσσονται από δικαστήριο.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Οι προϋποθέσεις για να γίνει μια κατάσχεση για να διασφαλισθεί μια χρηματική απαίτηση ή κάποιο προνομιακό δικαίωμα είναι οι εξής:

Ο ενάγων πρέπει να στοιχειοθετήσει ότι διαθέτει, σε σχέση με τον αντίδικο του, εκτελεστή αξίωση ή προνομιακό δικαίωμα επί συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου και

Πρέπει να υπάρχει φόβος ο εναγόμενος να ενεργήσει κατά τέτοιο τρόπο ώστε θέσει σε κίνδυνο την αξίωση ή το προνομιακό δικαίωμα του ενάγοντος.

Αντιστοίχως για να ληφθούν άλλα ασφαλιστικά μέτρα απαιτείται να στοιχειοθετηθεί εξ ορισμού η ύπαρξη ενός άλλου δικαιώματος και ο κίνδυνος παραβίασής του από τον εναγόμενο.

Πριν από την εκτέλεση ασφαλιστικών μέτρων, ο ενάγων υποχρεούται να προσκομίσει την απόδειξη σύστασης εγγυοδοσίας στον δικαστικό επιμελητή.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Κάθε είδους περιουσιακό στοιχείο μπορεί να υπόκειται στην επιβολή ασφαλιστικών μέτρων. Εάν πραγματοποιείται κατάσχεση με στόχο τη διασφάλιση κάποιας χρηματικής οφειλής, το δικαστήριο επιτάσσει την κατάσχεση των ακίνητων και κινητών περιουσιακών στοιχείων του εναγομένου που αντιστοιχούν στην αξία του οφειλόμενου ποσού. Στη συνέχεια, ο δικαστικός επιμελητής αποφασίζει ποια περιουσιακά στοιχεία του εναγομένου πρόκειται να κατασχεθούν. Εάν σκοπός της κατάσχεσης είναι να διασφαλιστεί κάποιο προνομιακό δικαίωμα, το δικαστήριο επιτάσσει την κατάσχεση ενός συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου που υπόκειται σε κατάσχεση και ο δικαστικός επιμελητής προβαίνει στην εκτέλεση της εντολής.

Στο πλαίσιο της λήψης άλλων ασφαλιστικών μέτρων, το δικαστήριο μπορεί:

να απαγορεύσει στον αντίδικο, υπό την απειλή επιβολής προστίμου, να προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια ή να μεταβιβάσει οποιοδήποτε στοιχείο

να διατάξει τον εναγόμενο, υπό την απειλή επιβολής προστίμου, να προβεί σε συγκεκριμένη ενέργεια

να επιτρέψει στον ενάγοντα να προβεί σε συγκεκριμένη ενέργεια ή να ζητήσει τη διενέργεια κάποιας πράξης

να διατάξει να τεθούν τα περιουσιακά στοιχεία του εναγομένου υπό την κατοχή ή τη φροντίδα εντεταλμένου οργάνου ή

να αποφασίσει τη λήψη οποιουδήποτε προσωρινού μέτρου απαιτείται προς διασφάλιση των δικαιωμάτων του ενάγοντος.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Όταν εκτελείται η κατάσχεση, ο οφειλέτης χάνει την εξουσία του επί των θιγόμενων περιουσιακών στοιχείων. Η μεταβίβαση κατασχεθέντος περιουσιακού στοιχείου συνιστά ποινικό αδίκημα. Σε περίπτωση που πραγματοποιείται η κατάσχεση χρηματικών ποσών που βρίσκονται στον τραπεζικό λογαριασμό του οφειλέτη, η τράπεζα δεν επιτρέπεται να πραγματοποιήσει πληρωμές σε άλλα πρόσωπα, εκτός από τον δικαστικό επιμελητή. Ωστόσο, η κατάσχεση δεν παραχωρεί στον ενάγοντα προνομιακά δικαιώματα, σε σχέση με τους άλλους δανειστές, επί των χρηματικών ποσών που έχουν κατασχεθεί.

Οι έννομες συνέπειες που προκύπτουν από άλλα ασφαλιστικά μέτρα εξαρτώνται από τον χαρακτήρα των μέτρων αυτών.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Ο ενάγων έχει ένα μήνα στη διάθεσή του από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης λήψης των ασφαλιστικών μέτρων για να καταθέσει προσφυγή αναφορικά με την υπόθεση αυτή ενώπιον δικαστηρίου ή να κινήσει κάποια άλλη διαδικασία η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει στην έκδοση εκτελεστής απόφασης, όπως π.χ. σε συμβιβασμό. Στην αντίθετη περίπτωση αίρονται τα αντίστοιχα ασφαλιστικά μέτρα. Τα ασφαλιστικά μέτρα αίρονται επίσης εάν δεν συντρέχει πλέον κανένας άλλος λόγος από εκείνους στους οποίους είχε στηριχθεί η έκδοσή τους. Όταν το δικαστήριο εκδίδει απόφαση σχετικά με τη συγκεκριμένη υπόθεση, υποχρεούται ταυτόχρονα να εκδώσει διαταγή επί των ασφαλιστικών μέτρων.

Τα έξοδα έκδοσης της διαταγής ασφαλιστικών μέτρων επιβαρύνουν κατά κύριο λόγο τον ενάγοντα. Εάν αποδειχθεί ότι η αίτηση έκδοσης ασφαλιστικών μέτρων ήταν αβάσιμη, ο ενάγων υποχρεούται να αποζημιώσει τον εναγόμενο για τη ζημία που υπέστη λόγω των μέτρων, είτε αυτή οφείλεται σε πρόθεση ή σε αμέλειά του. Για να αντιμετωπιστεί το ενδεχόμενο αυτό, ο ενάγων υποχρεούται να καταθέσει σχετική εγγύηση πριν από την εκτέλεση των ασφαλιστικών μέτρων. Αφετέρου, ο εναγόμενος έχει, εν γένει, τη δυνατότητα να εναντιωθεί στην εκτέλεση των ασφαλιστικών μέτρων, συνιστώντας από την πλευρά του σχετική εγγύηση.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Κατά της διαταγής ασφαλιστικών μέτρων που εκδίδεται από ένα δικαστήριο επιτρέπεται να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον δικαστηρίου ανωτέρου βαθμού, δηλαδή ενώπιον του Εφετείου (*hovioikeus*) ή του Ανωτάτου Δικαστηρίου (*korkein oikeus*). Η άσκηση προσφυγής δεν έχει ανασταλτικό χαρακτήρα, εκτός εάν το Εφετείο αναστείλει την εκτέλεση την εκτέλεση της συγκεκριμένης απόφασης. Δεν επιτρέπεται ωστόσο η άσκηση προσφυγής κατά διαταγής έκδοσης προσωρινών ασφαλιστικών μέτρων.

Οι προσφυγές κατά μέτρων ή αποφάσεων που λαμβάνονται από δικαστικό επιμελητή σχετικά με την εκτέλεση ασφαλιστικών μέτρων εκδικάζονται από τα περιφερειακά δικαστήρια. Προσφυγή μπορεί επίσης να ασκηθεί από κάποιον τρίτο που εκτιμά ότι τα περιουσιακά του στοιχεία κατασχέθηκαν ως αποτέλεσμα της οφειλής του οφειλέτη.

Τελευταία επικαιροποίηση: 15/02/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Σουηδία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Στο κεφάλαιο 15 του σουηδικού δικονομικού κώδικα («rättegångsbalken») προβλέπονται οι βασικές διατάξεις σχετικά με τα ασφαλιστικά μέτρα σε αστικές υποθέσεις. Ως γενικός κανόνας ισχύει ότι κανένα μέτρο αναγκαστικής εκτέλεσης που αφορά αστική απαίτηση δεν μπορεί να τεθεί σε εφαρμογή χωρίς απόφαση δικαστηρίου. Οι διατάξεις σχετικά με τα ασφαλιστικά μέτρα αποτελούν εξαίρεση από αυτόν τον κανόνα. Κατά γενικό κανόνα, τα ασφαλιστικά μέτρα έχουν ως στόχο να εξασφαλίσουν ότι ο ηττηθείς διάδικος θα εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του που θα προκύψουν από μελλοντική δικαστική απόφαση. Το συνθετικότερο ασφαλιστικό μέτρο είναι η *κατάσχεση*, που σημαίνει ότι ο αιτών μπορεί να ζητήσει να δεσμευθεί κάποιο περιουσιακό στοιχείο του αντιδίκου ή να αφαιρεθεί από τον αντίδικο με κάποιο άλλο τρόπο το δικαίωμα ελεύθερης διάθεσής του.

Σύμφωνα με το κεφάλαιο 15 άρθρο 1 του σουηδικού δικονομικού κώδικα, η κατάσχεση έχει ως στόχο να εξασφαλίσει τη μελλοντική εκτέλεση μιας απόφασης που αφορά κάποια *αξίωση*. Κατά γενικό κανόνα, η απόφαση κατάσχεσης σύμφωνα με αυτήν τη διάταξη διατυπώνεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να κατάσχεται περιουσία που ανήκει στον οφειλέτη για την κάλυψη του συγκεκριμένου ποσού της απαίτησης. Κατ' εξαίρεση, η απόφαση μπορεί να ορίζει ποιο περιουσιακό στοιχείο μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εκτέλεσης.

Κατάσχεση μπορεί επίσης να διαταχθεί προκειμένου να εξασφαλιστεί η μελλοντική εκτέλεση απόφασης που αφορά *δικαίωμα προτίμησης όσον αφορά την κυριότητα ορισμένου περιουσιακού στοιχείου* (κεφάλαιο 15 άρθρο 2 του σουηδικού δικονομικού κώδικα). Παραδείγματα τέτοιων αποφάσεων είναι αυτές που προβλέπουν ότι ο ενάγων έχει υπέρτερο δικαίωμα επί ορισμένων μετοχών που κατέχει ο εναγόμενος και ότι ο εναγόμενος υποχρεούται να τις παραδώσει αμέσως.

Στο κεφάλαιο 5 άρθρο 3 του σουηδικού δικονομικού κώδικα υπάρχει μια γενική διάταξη σχετικά με το δικαίωμα των δικαστηρίων να *διατάξουν τη λήψη των κατάλληλων μέτρων* για την εξασφάλιση του δικαιώματος του ενάγοντος. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται στην περίπτωση αγωγής παραλείψεως. Στο πλαίσιο της εν λόγω διάταξης μπορεί να θεωρηθεί ότι εμπίπτει ακόμη και μία αγωγή με αντικείμενο την αναγνώριση ότι ο εναγόμενος δεν έχει δικαίωμα να χρησιμοποιεί ορισμένα εμπορεύματα που αποτελούν αντικείμενο ρήτρας ανταγωνισμού.

Επιπλέον, σύμφωνα με το κεφάλαιο 15 άρθρο 4 του σουηδικού δικονομικού κώδικα, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει, κατά την εκδίκαση μιας υπόθεσης σχετικά με το υπέρτερο δικαίωμα επί ορισμένου περιουσιακού στοιχείου, *την αποκατάσταση της διαταραχθείσας κατοχής κ.λπ.*

Εξάλλου, από το κεφάλαιο 15 άρθρο 5 τρίτο εδάφιο του σουηδικού δικονομικού κώδικα προκύπτει ότι υπό ορισμένες προϋποθέσεις μπορεί να διαταχθεί προσωρινό ασφαλιστικό μέτρο.

Επιπλέον, σε ορισμένους ειδικούς τομείς, π.χ. στο δίκαιο περί δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας, ισχύουν ειδικές διατάξεις σχετικά με τα ασφαλιστικά μέτρα.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Η απόφαση για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων λαμβάνεται από το δικαστήριο ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η υπόθεση. Εάν δεν εκκρεμεί δίκη επί της υπόθεσης, ισχύουν κατά κανόνα οι ίδιες διατάξεις περί του αρμόδιου δικαστηρίου όπως στις αστικές υποθέσεις γενικά.

Τα δικαστήρια δεν μπορούν να επιληφθούν αυτεπαγγέλτως των ζητημάτων που αφορούν ασφαλιστικά μέτρα. Κατά συνέπεια, οποιοσδήποτε επιθυμεί τη λήψη μιας τέτοιας απόφασης πρέπει να υποβάλει σχετικό αίτημα. Στις περιπτώσεις που δεν εκκρεμεί δίκη, θα πρέπει να υποβληθεί γραπτό αίτημα. Δεν υπάρχει καμία απαίτηση να συνοδεύεται ή να εκπροσωπείται ο ενάγων από δικηγόρο. Η προσφυγή στα σουηδικά δικαστήρια γίνεται χωρίς την καταβολή τέλους, με εξαίρεση το τέλος της αίτησης, το οποίο ανέρχεται επί του παρόντος στις 450 σουηδικές κορόνες (περίπου 50 ευρώ).

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Προκειμένου να ληφθεί ασφαλιστικό μέτρο σύμφωνα με το κεφάλαιο 15 άρθρα 1-3 του σουηδικού δικονομικού κώδικα («rättegångsbalken»), πρέπει να πληρούνται ο όρος ότι η ίδια υπόθεση (π.χ. απαίτηση κατά την έννοια του άρθρου 1) *μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο δίκης ή άλλης παρόμοιας εξέτασης από άλλο όργανο*. Στις υποθέσεις αυτές συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, και οι διαδικασίες διαίτησας.

Το Ανώτατο Δικαστήριο («Högsta domstolen») έχει αποφανθεί ότι απόφαση για κατάσχεση ή για άλλο ασφαλιστικό μέτρο σύμφωνα με το κεφάλαιο 15 του σουηδικού δικονομικού κώδικα μπορεί να ληφθεί ακόμη και για *υποθέσεις οι οποίες πρέπει να εκδικασθούν από αλλοδαπό δικαστήριο*, υπό τον όρο ότι η απόφαση του δικαστηρίου μπορεί να εκτελεστεί στη Σουηδία.

Προκειμένου να διαταχθεί ασφαλιστικό μέτρο που προβλέπει κατάσχεση σύμφωνα με το κεφάλαιο 15 άρθρα 1-3 του σουηδικού δικονομικού κώδικα, πρέπει να πληρούνται επίσης και οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

Ο ενάγων πρέπει να προσκομίσει αποχρώσεις ενδείξεις ότι έχει κάποια απαίτηση έναντι άλλου προσώπου, η οποία και μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο δίκης ή εξέτασης στο πλαίσιο άλλης παρόμοιας διαδικασίας.

Ο ενάγων πρέπει επίσης να αποδείξει ότι *«υπάρχουν βάσιμοι λόγοι ανησυχίας»* ότι ο αντίδικος θα επιδιώξει με την διαφυγή του από τη χώρα, την μέριμνα για την απομάκρυνση της περιουσίας ή ενεργώντας με κάποιον άλλον τρόπο να αποφύγει την υποχρέωση εξόφλησης του χρέους (άρθρο 1), ότι ο αντίδικος θα απομακρύνει την περιουσία, θα την παραβλάψει ή θα την διαθέσει με κάποιον άλλον τρόπο προς ζημία του ενάγοντος (άρθρο 2) ή ότι θα αναλάβει κάποια δραστηριότητα ή θα αναλάβει ή θα επιτρέψει ορισμένες ενέργειες ή με κάποιον άλλον τρόπο θα παρεμποδίσει ή θα δυσχεράνει την άσκηση των δικαιωμάτων του ενάγοντος ή θα μειώσει σημαντικά την αξία της περιουσίας (άρθρο 3).

Για να ληφθεί ένα **προσωρινό** ασφαλιστικό μέτρο θα πρέπει να αποδειχθεί επιπλέον ότι υπάρχει άμεσος κίνδυνος ζημίας σε περίπτωση καθυστέρησης. Με την έκφραση αυτή δηλώνεται ότι η εκτέλεση μιας απόφασης τίθεται σε κίνδυνο, εάν δεν ληφθούν αμέσως μέτρα χωρίς ακρόαση του αντιδίκου. Σε περίπτωση που λαμβάνεται ένα μέτρο με τη συγκεκριμένη διαδικασία, η απόφαση διαβιβάζεται στους αντιδίκους και ζητείται από τον εναγόμενο να εκφράσει τη γνώμη του σχετικά με την απόφαση. Μόλις ο εναγόμενος διαβιβάσει τη γνώμη του, το δικαστήριο αποφασίζει αμέσως κατά πόσον το μέτρο θα συνιστάται στην πραγματοποίηση νέας εξέτασης.

Τέλος, το μέτρο μπορεί να διαταχθεί μόνον εάν ο ενάγων καταθέσει *εγγύηση* για τυχόν βλάβη που θα μπορούσε να προκαλέσει στον αντίδικο. Εάν ο ενάγων δεν είναι σε θέση να χορηγήσει εγγύηση, αλλά αποδεικνύει ταυτόχρονα ότι έχει ειδικούς λόγους για αυτή του την απαίτηση, το δικαστήριο έχει τη δυνατότητα να τον απαλλάξει από την υποχρέωση να χορηγήσει εγγύηση.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Η εκτέλεση μιας απόφασης *κατάσχεσης λόγω κάποιας απαίτησης* έχει ως στόχο να κατοχυρώσει αξίωση επί ενός περιουσιακού στοιχείου μέχρι μια ορισμένη αξία. Κατά κανόνα, η εκτέλεση διέπεται από τις ίδιες αρχές που ισχύουν και για την κατάσχεση την οποία αφορά. Δεν υπάρχει, ωστόσο, καμία περίπτωση πώλησης του περιουσιακού στοιχείου.

Καταρχήν, οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο κατάσχεσης στο πλαίσιο της εκτέλεσης. Τόσο τα κινητά όσο και τα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κατάσχεσης.

Ορισμένα περιουσιακά στοιχεία δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κατάσχεσης. Στην περίπτωση αυτή εμπίπτουν, μεταξύ άλλων, τα καλυπτόμενα από ευεργετικές ρυθμίσεις περιουσιακά στοιχεία, με άλλα λόγια δηλαδή:

τα ρούχα και τα άλλα είδη προσωπικής χρήσης του οφειλέτη μέχρι μια ορισμένη εύλογη αξία,

τα έπιπλα, οι οικιακές συσκευές και οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός είναι απαραίτητος για τη λειτουργία ενός σπιτιού,

τα εργαλεία και ο λοιπός εξοπλισμός ο οποίος είναι απαραίτητος για την εργασία ή την επαγγελματική κατάρτιση του οφειλέτη, τα προσωπικά είδη, π.χ. τα τιμητικά μετάλλια και τα αθλητικά βραβεία τα οποία έχουν μεγάλη προσωπική αξία για τον οφειλέτη και θα ήταν άδικο να κατασχεθούν.

Τα περιουσιακά στοιχεία μπορούν επίσης να προστατευθούν βάσει ειδικών διατάξεων. Σε αυτή την περίπτωση εμπίπτει, για παράδειγμα, η αποζημίωση. Δεν μπορεί να γίνει κατάσχεση μισθού πριν καταβληθεί στο δικαιούχο.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Ο εναγόμενος δεν μπορεί να μεταβιβάσει τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν κατασχεθεί λόγω κάποιας αξίωσης οφειλής. Επιπλέον, ο εναγόμενος δεν μπορεί να τα διαθέσει καθ' οιονδήποτε τρόπο που θα μπορούσε να ζημιώσει τον ενάγοντα. Ωστόσο, η σουηδική Υπηρεσία Αναγκαστικής Εκτέλεσης («Kronofogdemyndigheten») μπορεί, εάν συντρέχουν ειδικοί λόγοι, να επιτρέψει την εξαίρεση από την απαγόρευση διάθεσης των περιουσιακών στοιχείων. Η διάθεση των περιουσιακών στοιχείων κατά παράβαση κάποιας απαγόρευσης μπορεί να επιφέρει ποινικές κυρώσεις.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Όταν έχει αποφασιστεί η λήψη ασφαλιστικού μέτρου σύμφωνα με το κεφάλαιο 15 άρθρα 1-3 του σουηδικού δικονομικού κώδικα και δεν έχει ήδη εγερθεί η αγωγή, ο αιτών πρέπει να εγείρει αγωγή εντός ενός μηνός από τη σχετική απόφαση ενώπιον του δικαστηρίου. Εάν το αίτημά του εξετασθεί από άλλο όργανο, ο αιτών θα ζητήσει τη λήψη των μέτρων που προβλέπονται στην περίπτωση αυτή.

Σε περίπτωση που τα μέτρα είναι προσωρινά, η απόφαση διαβιβάζεται στους αντιδίκους και ζητείται από τον εναγόμενο να διατυπώσει τη γνώμη του σχετικά με την απόφαση. Μόλις ο εναγόμενος διαβιβάσει τη γνώμη του, το δικαστήριο αποφασίζει αμέσως κατά πόσον το μέτρο θα συνίσταται στην πραγματοποίηση νέας εξέτασης.

Ένα μέτρο μπορεί να αρθεί αμέσως στην περίπτωση που αμέσως μετά την έγκρισή του συσταθεί εγγύηση η οποία εξασφαλίζει την επίτευξη του στόχου του μέτρου.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Το θέμα της λήψης ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να διευθετηθεί με απόφαση είτε προκύπτει ως διαδικαστικό ζήτημα στο πλαίσιο της εκδίκασης μιας υπόθεσης είτε εκδίδεται ανεξάρτητα από κάποια δίκη.

Και στις δύο περιπτώσεις έφεση εναντίον της απόφασης μπορεί να ασκηθεί από τον διάδικο ο οποίος θίγεται από αυτήν. Η άσκηση έφεσης κατά κάποιας απόφασης πρωτοδικείου («tingsrätt») γίνεται εγγράφως εντός τριών εβδομάδων από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης. Εάν η απόφαση δεν κοινοποιηθεί κατά τη συνεδρίαση ή εάν κατά τη συνεδρίαση δεν αναγγελθεί τότε θα κοινοποιηθεί η απόφαση, η προθεσμία για την άσκηση έφεσης υπολογίζεται από την ημερομηνία κατά την οποία γνωστοποιείται η απόφαση στον αναιρεσείοντα. Η έφεση εγείρεται ενώπιον του Εφετείου («hovrätt»), αλλά κατατίθεται στο πρωτοδικείο («tingsrätt»).

Στις περιπτώσεις που το πρωτοδικείο απορρίψει κάποια αίτηση για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων στο πλαίσιο αστικής διαφοράς σύμφωνα με το κεφάλαιο 15 του σουηδικού δικονομικού κώδικα («rättegångsbalken») ή στις περιπτώσεις που καταργεί κάποια απόφαση για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, το Εφετείο μπορεί να εγκρίνει αμέσως το μέτρο ώστε να ισχύσει προσωρινά. Στις περιπτώσεις που το πρωτοδικείο εγκρίνει ένα τέτοιο μέτρο είτε κρίνει ότι η απόφαση μπορεί να εκτελεστεί ακόμη και στην περίπτωση που δεν είναι ακόμη οριστική και τελεσίδικη, το Εφετείο μπορεί να αποφασίσει αμέσως ότι δεν θα εκτελεστεί προσωρινά η απόφαση του πρωτοδικείου.

Τελευταία επικαιροποίηση: 06/09/2019

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Αγγλία και Ουαλία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Στην Αγγλία και την Ουαλία, τα δικαστήρια, βάσει τόσο του μέρους 25 κανόνας 1 παράγραφος 1 των κανόνων πολιτικής δικονομίας (Civil Procedure Rules — CPR) όσο και της εγγενούς δικαιοδοσίας τους, έχουν την εξουσία να διατάσσουν προσωρινά και/ή συντηρητικά μέτρα που αποσκοπούν στην προστασία των συμφερόντων διαδίκου, με αντικείμενο είτε ορισμένο περιουσιακό στοιχείο είτε ορισμένη βάση αγωγής. Τα εν λόγω μέσα έννομης προστασίας είναι διαθέσιμα σε οποιοδήποτε στάδιο, ακόμη και πριν από την έναρξη της ένδικης διαδικασίας. Πρόκειται για μέσα έννομης προστασίας του δικαίου της ευθυδικίας, υπό την έννοια ότι το δικαστήριο έχει τη διακριτική ευχέρεια να επιλέξει την κατάλληλη διαταγή. Οι αρχές που διέπουν την έγκρισή τους καθορίστηκαν στη θεμελιώδους σημασίας υπόθεση *American Cyanamid Co κατά Ethicon*^[1]. Βάσει του μέρους 25 κανόνας 1 παράγραφος 1 των κανόνων πολιτικής δικονομίας, το δικαστήριο μπορεί να εκδώσει:

προσωρινές διαταγές καταδίκης σε πράξη ή παράλειψη (interim injunctions)

προσωρινές αναγνωριστικές αποφάσεις (interim declarations)

διαταγές σχετικά με ορισμένο περιουσιακό στοιχείο, ούτως ώστε να επιτραπεί η πώληση, η διατήρηση, η επιθεώρηση, η μεταφορά της ευθύνης φύλαξης ή η πραγματοποίηση πληρωμής έναντι του εν λόγω περιουσιακού στοιχείου

διαταγές για να επιτραπεί η είσοδος σε γήπεδα ή κτίρια

διαταγές απόδοσης κινητών πραγμάτων

διαταγές δέσμευσης (freezing orders) ή διαταγές που επιβάλλουν σε διάδικο να παράσχει πληροφορίες σχετικά με την τοποθεσία όπου βρίσκονται πράγματα ή άλλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποτελούν το αντικείμενο της διαταγής δέσμευσης

διαταγές έρευνας (search orders)

διαταγές για την επίδειξη εγγράφων ή για την επιθεώρηση περιουσιακών στοιχείων πριν από την άσκηση αγωγής — οι εν λόγω διαταγές είναι δυνατόν να εκδοθούν είτε κατά του αντιδίκου είτε κατά τρίτου που δεν εμπλέκεται ακόμη στην αντιδικία

διαταγές για την προσωρινή καταβολή ποσού έναντι αποζημίωσης που το δικαστήριο δεν έχει ακόμη επιδικάσει

διαταγές σχετικά με την κατάθεση χρημάτων στο δικαστήριο υπό τη μορφή δημόσιας κατάθεσης εν αναμονή της έκβασης της δίκης

διαταγές απόδοσης λογαριασμού ως προς τη διαχείριση χρημάτων

διαταγές σχετικά με διαδικασίες στον τομέα της διανοητικής ιδιοκτησίας.

Η νομολογία, δυνάμει της εγγενούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων, έχει επίσης δημιουργήσει ορισμένα προσωρινά μέτρα, μεταξύ των οποίων τις διαταγές «Norwich Pharmacal» και τις διαταγές μη άσκησης αγωγής (anti-suit injunctions). Οι διαταγές «Norwich Pharmacal» έχουν ως στόχο να υποχρεωθεί τρίτος να αποκαλύψει τα στοιχεία δράστη αδικήματος, ώστε να μπορέσει ο αιτών να ασκήσει αγωγή εναντίον του — οι εν λόγω διαταγές χρησιμοποιούνται συχνά σε υποθέσεις αδικημάτων που έχουν διαπραχθεί από στελέχη εταιρείας. Οι διαταγές μη άσκησης αγωγής έχουν ως στόχο να εμποδιστεί ορισμένο πρόσωπο

να ασκήσει αγωγή σε ξένη χώρα, διότι τυχόν τέτοια αγωγή θα ήταν ακόμβουλη, καταπιεστική ή αντίθετη στην αρχή της νομιμότητας. Επιπλέον, το δικαστήριο μπορεί να εκδώσει αναγνωριστική απόφαση (declaration) σχετικά με την ερμηνεία του νόμου ή συμβατικής ρήτρας που αποτελεί αφ' εαυτής το αντικείμενο της ένδικης διαφοράς.

Η διαταγή καταδικής σε πράξη ή παράλειψη (injunction) είναι δικαστική διαταγή με την οποία ορισμένο πρόσωπο διατάσσεται είτε να προβεί σε ορισμένες ενέργειες είτε να απέχει από ορισμένες ενέργειες. Η προσωρινή διαταγή καταδικής σε πράξη ή παράλειψη (interim injunction) είναι τέτοια διαταγή που εκδίδεται πριν από την εκδίκαση της αγωγής. Ο αιτών μπορεί να επιδιώξει να προστατεύσει τη θέση του κατά τη διάρκεια της ένδικης διαδικασίας, ή ακόμη και πριν από την έναρξη της εν λόγω διαδικασίας, υποβάλλοντας αίτηση για την έκδοση προσωρινής διαταγής που θα απαγορεύει στον καθ' ου να ενεργήσει κατά τρόπο βλαπτικό για τον αιτούντα.

Υπάρχουν επίσης δύο ειδικά είδη διαταγής τα οποία μπορεί να ζητήσει ο αιτών αν υπάρχει κίνδυνος ενεργειών εκ μέρους του καθ' ου με σκοπό την καταστροφή αποδεικτικών στοιχείων ή τη ματαίωση της εκτέλεσης ενδεχόμενης απόφασης υπέρ του αιτούντος. Το πρώτο από τα εν λόγω είδη διαταγής είναι η διαταγή έρευνας (search order): το δεύτερο είναι η διαταγή δέσμευσης (freezing injunction), με την οποία το δικαστήριο απαγορεύει στον καθ' ου να προβεί σε συναλλαγές σε σχέση με περιουσιακά στοιχεία ή να τα απομακρύνει από την περιοχή δικαιοδοσίας του.

Αν ο αιτών ζητά την καταβολή χρηματικού ποσού (π.χ. την καταβολή οφειλής ή αποζημίωσης), το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τον καθ' ου να καταβάλει προσωρινά ορισμένο ποσό έναντι του ποσού στην καταβολή του οποίου ενδέχεται εν τέλει να καταδικαστεί, προκειμένου να αποφευχθεί βλάβη του αιτούντος λόγω καθυστέρησης στην έκδοση της σχετικής απόφασης.

Ο καθ' ου μπορεί να αντιμετωπίζει τον κίνδυνο, ακόμη και αν απορριφθεί η αγωγή και ο αιτών διαταχθεί να καταβάλει τα δικαστικά έξοδα, να είναι αδύνατη η εκτέλεση της εν λόγω διάταξης για τα έξοδα. Για την προστασία του καθ' ου, το δικαστήριο μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να διατάξει τον αιτούντα να παράσχει εγγύηση για τα έξοδα, συνήθως με την καταβολή ορισμένου χρηματικού ποσού στο δικαστήριο.

Το Ανώτερο Δικαστήριο (High Court) μπορεί, αν το κρίνει σκόπιμο, να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα για υπόθεση που εκδικάζεται σε άλλο δικαστήριο.

Επιπλέον, μπορεί να εκδώσει «διαταγή παγκόσμιας δέσμευσης» («worldwide freezing injunction»), η οποία καταλαμβάνει τα περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται σε άλλες χώρες.

[1] [1975] 1.504

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Διαταγές καταδικής σε πράξη ή παράλειψη (συμπεριλαμβανομένων των διαταγών έρευνας και των διαταγών δέσμευσης)

Σύμφωνα με το μέρος 25 των κανόνων πολιτικής δικονομίας, κάθε αίτηση ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να υποβληθεί στο δικαστήριο που έχει επιληφθεί της κύριας υπόθεσης ή που θα επιληφθεί της κύριας υπόθεσης μόλις ασκηθεί η αγωγή. Ορισμένα είδη διαταγών καταδικής σε πράξη ή παράλειψη, ιδίως εκείνα που έχουν διεθνή χαρακτήρα, μπορούν να εκδοθούν μόνο από το Ανώτερο Δικαστήριο, ενώ άλλα μπορούν να εκδοθούν από το κομητειακό δικαστήριο (County Court). Στο Ανώτερο Δικαστήριο, οι εν λόγω διαταγές μπορούν να εκδοθούν με τη συνήθη διαδικασία ή μέσω των διαφόρων σχηματισμών που εκδικάζουν αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων ή των εκτός ωραρίου υπηρεσιών τους — η δυνατότητα αυτή είναι συχνά σημαντική στις περιπτώσεις των διαταγών με τις οποίες επιδιώκεται να απαγορευθεί η δημοσίευση άρθρου από τον Τύπο ή να ανασταλεί απέλαση από το Υπουργείο Εσωτερικών.

Οι γενικές απαιτήσεις για την υποβολή της αίτησης είναι ότι η αίτηση πρέπει να υποβληθεί μέσω έντυπου αίτησης (Application Notice — έντυπο N244) και ότι το έντυπο αυτό πρέπει να συνοδεύεται από το έντυπο της αγωγής, μαρτυρική κατάθεση προς υποστήριξη της αίτησης, ένορκες βεβαιώσεις και σχέδιο διαταγής. Το σχέδιο διαταγής πρέπει να περιλαμβάνει δέσμευση αποζημίωσης του καθ' ου σε περίπτωση μεταγενέστερης απόρριψης της διαταγής (cross undertaking in damages)[2], δέσμευση επίδοσης της αίτησης στον καθ' ου ή στους καθ' ων, αποδεικτικά στοιχεία και κάθε εκδιδόμενη διαταγή. Το στοιχείο αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό αν η υπόθεση εκδικάζεται ερήμην του αντιδίκου. Στην περίπτωση των επείγουσών διαταγών, πρέπει να υπάρχει δέσμευση για την καταβολή των σχετικών τελών το συντομότερο δυνατόν· επιπλέον, ενδέχεται να ζητηθεί δέσμευση περί της κίνησης επίσημης διαδικασίας το συντομότερο δυνατόν.

Μετά την άσκηση της αίτησης, η υπόθεση θα εκδικαστεί από δικαστή ο οποίος θα εκδώσει την αναγκαία διαταγή και θα μεριμνήσει ώστε η διαταγή να σφραγιστεί και να επιστραφεί στον αιτούντα. Η επίδοση στον αντίδικο αποτελεί ευθύνη του αιτούντος.

Οι διαταγές έρευνας είναι εξαιρετικά επεμβατικές και, ως εκ τούτου, για την έκδοσή τους τίθενται ειδικές απαιτήσεις. Κατά κανόνα πρέπει να επιδοθούν από «επιβλέποντα δικηγόρο» («supervising solicitor») που είναι εξοικειωμένος με τις διαταγές έρευνας και ανεξάρτητος από τους δικηγόρους του αιτούντος. Ο επιβλέπων δικηγόρος πρέπει να εξηγήσει το περιεχόμενο της διαταγής έρευνας στον καθ' ου και να τον ενημερώσει για το δικαίωμά του να ζητήσει νομική συμβουλή. Ο επιβλέπων δικηγόρος διενεργεί ή επιβλέπει την έρευνα και ενημερώνει για τα αποτελέσματά της τους δικηγόρους του αιτούντος. Οι εντολές έρευνας ισχύουν από τον χρόνο της επίδοσής τους και μετά την εκπνοή του εύλογου χρόνου για τη λήψη νομικής συμβουλής.

Οι διαταγές δέσμευσης είναι διαταγές που απαγορεύουν σε διάδικο να απομακρύνει περιουσιακά στοιχεία του που βρίσκονται στην περιοχή δικαιοδοσίας του δικαστηρίου ή που απαγορεύουν σε διάδικο να προβεί σε συναλλαγές σε σχέση με περιουσιακά στοιχεία του που βρίσκονται σε οποιοδήποτε σημείο του κόσμου. Οι εν λόγω διαταγές είναι οι μόνες που παράγουν αποτελέσματα από τη στιγμή της έκδοσής τους, γεγονός που καθιστά την επίδοσή τους ύψιστης σημασίας.

Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, η μη συμμόρφωση προς τη διαταγή μπορεί να οδηγήσει σε δίωξη λόγω απειθείας προς το δικαστήριο.

Προσωρινές πληρωμές και εγγυοδοσία για τα έξοδα

Οι προσωρινές πληρωμές και η εγγυοδοσία για τα έξοδα μπορούν να συμφωνηθούν μεταξύ των διαδίκων, αλλά, αν δεν υπάρχει συμφωνία, πρέπει να υποβληθεί σχετική αίτηση στο δικαστήριο. Η αίτηση υποβάλλεται με κατάθεση σχετικού δικογράφου το οποίο συνοδεύεται από έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία. Η αίτηση πρέπει να επιδοθεί στον καθ' ου, ο οποίος μπορεί να απαντήσει με την κατάθεση δικών του αποδεικτικών στοιχείων. Αν το δικαστήριο εκδώσει τη διαταγή, καθορίζει τη μορφή και το ύψος της εγγυοδοσίας ή της πληρωμής.

Έξοδα για την έκδοση διαταγών

Δεν υπάρχει προκαθορισμένη κλίμακα για τα έξοδα έκδοσης οποιασδήποτε από τις προαναφερθείσες διαταγές. Υπάρχουν ωστόσο ειδικά δικαστικά τέλη για την υποβολή αίτησης για έκδοση διαταγής, τα οποία εξαρτώνται από το κατά πόσον η αίτηση υποβάλλεται με ή χωρίς γνωστοποίηση προς τον αντίδικο.

Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τα εν λόγω τέλη παρέχονται στον ιστότοπο του [Υπουργείου Δικαιοσύνης](#).

Ο αιτών υποχρεούται να καταβάλει την αμοιβή του δικηγόρου ή των δικηγόρων του (και, σε περίπτωση διαταγής έρευνας, την αμοιβή του επιβλέποντος δικηγόρου), αν και ο καθ' ου μπορεί τελικά να υποχρεωθεί να καταβάλει τα έξοδα αυτά.

[2] Οι δεσμεύσεις είναι υποσχέσεις προς το δικαστήριο. Η ποινή για μη εκπλήρωση δέσμευσης μπορεί να είναι αυστηρή.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Όπως προαναφέρθηκε, όλα τα μέσα έννομης προστασίας που περιγράφονται στην παρούσα ενότητα υπόκεινται στη διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου και το δικαστήριο δεν προβαίνει στη χορήγησή τους αν θεωρεί ότι είναι ακατάλληλα ή δυσανάλογα με τις περιστάσεις. Τα δικαστήρια έχουν την τάση να είναι περισσότερο επιφυλακτικά όσον αφορά τις διαταγές έρευνας και δέσμευσης, επειδή πρόκειται για ιδιαίτερα αυστηρά μέτρα.

Προσωρινές διαταγές καταδικής σε πράξη ή παράλειψη

Προκειμένου να κρίνει αν θα εκδώσει προσωρινή διαταγή καταδίκης σε πράξη ή παράλειψη, το δικαστήριο εξετάζει καταρχάς αν η αγωγή αφορά «την εκδίκαση σοβαρού ζητήματος» (και δεν έχει ασκηθεί «επιτόλαια ή κακόβουλα»). Αν δεν συντρέχει η παραπάνω προϋπόθεση, δεν εκδίδει τη διαταγή. Αν υφίσταται σοβαρό ζήτημα προς εκδίκαση, το δικαστήριο σταθμίζει τα εκατέρωθεν συμφέροντα. Προς τον σκοπό αυτόν, το δικαστήριο πρέπει να απαντήσει στο ερώτημα αν είναι προτιμότερο να στερηθεί ο αιτών το ασφαλιστικό μέτρο μέχρι τη διεξαγωγή της δίκης ή να υποχρεωθεί ο καθ' ου να το υποστεί. Για να απαντήσει στο ερώτημα αυτό, το δικαστήριο εξετάζει κατά σειρά τα ακόλουθα ζητήματα:

Η επιδίκαση αποζημίωσης θα παρείχε στον αιτούντα επαρκή έννομη προστασία αν αυτός κερδίσει τη δίκη; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, δεν θα γίνει δεκτή η αίτηση ασφαλιστικού μέτρου. Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης (π.χ. επειδή η βλάβη του αιτούντος θα ήταν ανεπανόρθωτη ή μη περιουσιακής φύσης), το δικαστήριο θα εξετάσει τα υπόλοιπα ζητήματα.

Η εκ μέρους του αιτούντος ανάληψη δέσμευσης αποζημίωσης του καθ' ου σε περίπτωση μεταγενέστερης απόρριψης της διαταγής θα παρείχε στον καθ' ου επαρκή προστασία αν ο καθ' ου κερδίσει τη δίκη; Αν η αποζημίωση θα παρείχε επαρκή προστασία στον καθ' ου, το γεγονός αυτό κατά κανόνα συνηγορεί υπέρ της έκδοσης της διαταγής.

Αν οι άλλοι παράγοντες φαίνεται να έχουν την ίδια βαρύτητα, το δικαστήριο συνήθως διατηρεί την υπάρχουσα κατάσταση (status quo). Μπορεί να εξεταστούν και άλλοι κοινωνικοί ή οικονομικοί παράγοντες, όπως οι επιπτώσεις από την έκδοση ή μη της διαταγής στην απασχόληση ή στη διαθεσιμότητα φαρμάκων.

Σαν έσχατη λύση, το δικαστήριο μπορεί να εξετάσει τη βασιμότητα των ισχυρισμών των διαδίκων επί της ουσίας της υπόθεσης, αλλά μόνο αν μπορεί να σχηματίσει σαφή πεποίθηση ότι οι ισχυρισμοί του ενός είναι πολύ πιο βάσιμοι από του άλλου.

Διαταγές έρευνας

Διαταγή έρευνας μπορεί να εκδοθεί για τον σκοπό της διατήρησης αποδεικτικών ή περιουσιακών στοιχείων που σχετίζονται με την κύρια δίκη. Οι προϋποθέσεις για την έκδοση διαταγής έρευνας είναι αυστηρότερες από τις προϋποθέσεις για τη λήψη άλλων ασφαλιστικών μέτρων και το δικαστήριο δεν εκδίδει τέτοια διαταγή αν ο αιτών δεν αποδείξει ότι πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

Υπάρχει εξαιρετικά ισχυρή πιθανολόγηση της βασιμότητας των ισχυρισμών σε βάρος του καθ' ου.

Οι ενέργειες του καθ' ου ως προς τις οποίες κινείται η διαδικασία προκαλούν σοβαρή πραγματική ή δυνητική βλάβη στον αιτούντα.

Υπάρχουν σαφείς αποδείξεις ότι ο καθ' ου κατέχει ενοχοποιητικά έγγραφα ή άλλο υλικό.

Υπάρχει «πραγματικό ενδεχόμενο» ή «σοβαρή πιθανότητα» εξαφάνισης των σχετικών εγγράφων ή του υλικού αν δεν εκδοθεί η διαταγή.

Διαταγές δέσμευσης

Το δικαστήριο έχει την εξουσία να εκδώσει διαταγή δέσμευσης όταν αυτό είναι «δίκαιο και κατάλληλο». Διαταγή δέσμευσης δεν εκδίδεται εκτός αν ο αιτών μπορεί να αποδείξει ότι πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

Υφίσταται πραγματική βάση αγωγής του αιτούντος η οποία υπάγεται στη δικαιοδοσία των δικαστηρίων της Αγγλίας και Ουαλίας.

Οι ισχυρισμοί του αιτούντος κατά του καθ' ου είναι αρκετά καλά θεμελιωμένοι.

Πιθανολογείται ότι ο καθ' ου έχει περιουσιακά στοιχεία εντός της περιοχής δικαιοδοσίας του δικαστηρίου.

Υπάρχει «πραγματικός κίνδυνος» να προβεί ο καθ' ου σε συναλλαγές σχετικά με τα περιουσιακά του στοιχεία κατά τρόπο που θα αποκλείσει την εκτέλεση ενδεχόμενης σχετικής απόφασης (π.χ. διαθέτοντας τα περιουσιακά του στοιχεία ή απομακρύνοντάς τα από την περιοχή δικαιοδοσίας).

Τα δικαστήρια είναι ιδιαίτερα επιφυλακτικά ως προς την έκδοση διαταγών δέσμευσης σε σχέση με κύριες δίκες που διεξάγονται στο εξωτερικό, ιδίως αν η έκδοση διαταγής δέσμευσης θα συνεπαγόταν αλληλεπικάλυψη ή σύγκρουση με διαταγή δέσμευσης που έχει εκδώσει το αλλοδαπό δικαστήριο στο οποίο διεξάγεται η κύρια δίκη ή αν το αλλοδαπό δικαστήριο έχει αρνηθεί την έκδοση τέτοιας διαταγής.

Το δικαστήριο δεν εκδίδει διαταγή παγκόσμιας δέσμευσης αν ο καθ' ου διαθέτει επαρκή περιουσιακά στοιχεία εντός της περιοχής δικαιοδοσίας του δικαστηρίου, ενώ το δικαστήριο πρέπει να εξετάσει αν τυχόν διαταγή παγκόσμιας δέσμευσης θα μπορούσε να εκτελεστεί στις χώρες στις οποίες ο καθ' ου διαθέτει περιουσιακά στοιχεία.

Διαταγές Norwich Pharmacal

Οι εν λόγω διαταγές, οι οποίες έχουν αναπτυχθεί από τη νομολογία, επιβάλλουν στον καθ' ου να κοινοποιήσει στον αιτούντα ορισμένα έγγραφα ή πληροφορίες. Το αντικείμενο της κοινοποίησης, αν και μοιάζει με το αντικείμενο της κοινοποίησης στοιχείων προ της ασκήσεως αγωγής (pre-action disclosure) και της κοινοποίησης στοιχείων σε μη διάδικο (non-party disclosure), είναι ευρύτερο από αυτά, καθώς καλύπτει «πληροφορίες» και όχι έγγραφα.

Οι εν λόγω διαταγές είναι δυνατόν να εκδοθούν ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της ένδικης διαδικασίας, σχετική δε αίτηση μπορεί να υποβληθεί ακόμη και μετά την έκδοση της δικαστικής απόφασης. Επιπλέον των γενικών αρχών της ευθυδικίας, τα περαιτέρω κριτήρια είναι ότι πρέπει να έχει υπάρξει αδίκημα και ότι υπάρχει δράστης του εν λόγω αδικήματος εναντίον του οποίου, αν γίνει γνωστή η ταυτότητά του, ο αιτών θα μπορεί να ασκήσει αγωγή. Επιπλέον, πρέπει η διαταγή να είναι απαραίτητη για την απονομή δικαιοσύνης και να μην υπάρχει άλλος τρόπος για την επίτευξη του σκοπού αυτού. Ο καθ' ου είναι είτε ο δράστης είτε πρόσωπο που συνδέεται ή σχετίζεται με τον δράστη και κατέχει πληροφορίες σχετικά με τον δράστη. Οι αιτήσεις για την έκδοση τέτοιας διαταγής υποβάλλονται στο Ανώτερο Δικαστήριο, οι δε διαταγές έχουν διεθνή ισχύ· το αντικείμενο της κοινοποίησης μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε αλλοδαπή δίκη χωρίς την άδεια του δικαστηρίου, κατά παρέκκλιση απ' όσα ορίζουν οι γενικές οικονομικές αρχές.

Διαταγές μη άσκησης αγωγής

Πρόκειται για διαταγές που απαγορεύουν στον καθ' ου να κινήσει δίκη ενώπιον αλλοδαπού δικαστηρίου. Επιπλέον των γενικών αρχών της ευθυδικίας, υπάρχουν και άλλα κριτήρια. Καταρχάς, η απαγόρευση της κίνησης δίκης πρέπει να υπηρετεί το συμφέρον της δικαιοσύνης· κατά κανόνα, αυτό θα συμβαίνει επειδή η δίκη θα ήταν κακόβουλη ή θα παραβίαζε συμβατική ρήτρα, όπως ρήτρα περί αποκλειστικής δικαιοδοσίας των δικαστηρίων της Αγγλίας και της Ουαλίας. Επιπλέον, πρέπει να πρόκειται για δίκη ενώπιον δικαστηρίου μη καθοριζόμενου βάσει του κανονισμού Βρυξέλλες Ι, καθώς τυχόν απαγόρευση κίνησης δίκης ενώπιον δικαστηρίου που καθορίζεται βάσει του εν λόγω κανονισμού θα υπονόμει την αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των δικαστικών συστημάτων. Εξαίρεση από τον κανόνα αυτό υφίσταται αν η υπόθεση αφορά ιδιωτική διαιτησία, περίπτωση κατά την οποία δεν συντρέχει ο εν λόγω κίνδυνος.

Προσωρινές πληρωμές

Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τον καθ' ου να προβεί σε προσωρινή πληρωμή μόνο αν ο καθ' ου έχει ομολογήσει την οφειλή του έναντι του αιτούντος, αν έχει ήδη εκδοθεί απόφαση υπέρ του αιτούντος για χρηματικό ποσό του οποίου το ύψος θα προσδιοριστεί αργότερα ή αν το δικαστήριο έχει πειστεί ότι κατά την κύρια δίκη θα επιδικαστεί υπέρ του αιτούντος «σημαντικό χρηματικό ποσό» (ή, σε περίπτωση αγωγής για τη νομή ακινήτου, πληρωμή για την εκ μέρους του καθ' ου κατοχή του ακινήτου). Στις υποθέσεις που αφορούν σωματική βλάβη, η πραγματοποίηση προσωρινής πληρωμής μπορεί να διαταχθεί μόνο αν η υποχρέωση του καθ' ου πρόκειται να καλυφθεί από ασφαλιστική εταιρεία ή ο καθ' ου είναι δημόσιος φορέας.

Εγγυοδοσία για τα έξοδα

Οι πλέον συνήθεις περιπτώσεις στις οποίες το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τον αιτούντα να παράσχει εγγύηση είναι οι ακόλουθες:

Αν ο αιτών κατοικεί εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών (που περιλαμβάνει την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία και την Ελβετία) και θα ήταν δύσκολη η εκτέλεση διάταξης καταβολής των εξόδων στη χώρα κατοικίας του αιτούντος.

Αν ο αιτών είναι εταιρεία ή άλλο νομικό πρόσωπο και πιθανολογείται ότι δεν θα είναι σε θέση να καταβάλει τα έξοδα στον καθ' ου, εφόσον του επιβληθεί σχετική υποχρέωση (για να αποφασίσει αν θα διατάξει εγγυοδοσία, το δικαστήριο θα λάβει υπόψη αν η τυχόν έλλειψη χρημάτων ή πόρων του αιτούντος προκλήθηκε από τη συμπεριφορά του καθ' ου).

Αν ο αιτών έχει αλλάξει διεύθυνση προκειμένου να αποφύγει τις συνέπειες της δίκης ή δεν ανέγραψε σωστή διεύθυνση στο δικόγραφο της αγωγής.

Αν ο αιτών έχει προβεί σε ενέργειες σε σχέση με τα περιουσιακά του στοιχεία οι οποίες θα δυσχεράνουν την εκτέλεση σε βάρος του διάταξης καταβολής των εξόδων.

Το δικαστήριο εκδίδει τη διαταγή μόνο αν σχηματίσει την πεποίθηση ότι η έκδοσή της είναι δίκαιη λαμβανομένων υπόψη όλων των συναφών περιστάσεων.

Το δικαστήριο εξετάζει μήπως η αίτηση εγγυοδοσίας χρησιμοποιείται για να αποτρέψει βάσιμη αγωγή και κατά πόσο η αγωγή έχει εύλογες προοπτικές επιτυχίας.

Το δικαστήριο έχει επίσης τη δυνατότητα να διατάξει την παροχή εγγυοδοσίας:

από τρίτο ο οποίος χρηματοδοτεί την αγωγή με αντάλλαγμα την αποκόμιση μέρους από τα οφέλη της δίκης ή ο οποίος έχει εκχωρήσει το δικαίωμα άσκησης της αγωγής στον αιτούντα προκειμένου να αποφύγει τον κίνδυνο αντιμετώπισης διάταξης καταβολής των εξόδων από τον ίδιο από οποιονδήποτε διάδικο ο οποίος χωρίς σοβαρό λόγο δεν συμμορφώθηκε με τον κανονισμό του δικαστηρίου.

[3] Πρόκειται για συμπύκνωση και αποσαφήνιση των αρχών που διατυπώθηκαν στην υπόθεση *American Cyanamid*.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Προσωρινές διαταγές καταδίκης σε πράξη ή παράλειψη

Με τη διαταγή μπορεί να επιβληθεί σε διάδικο να προβεί σε ορισμένες ενέργειες ή να απέχει από ορισμένες ενέργειες σε σχέση με οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο.

Διαταγές έρευνας

Με τη διαταγή έρευνας ο καθ' ου διατάσσεται να επιτρέψει την είσοδο στους χώρους εγκατάστασής του, αλλά δεν παρέχεται στον αιτούντα το δικαίωμα να εισέλθει βιαίως σ' αυτούς. Η διαταγή πρέπει να εξειδικεύει τους χώρους στους οποίους μπορεί να διεξαχθεί η έρευνα και να απαριθμεί τα στοιχεία που μπορούν να επιθεωρήσουν, να αντιγράψουν και να αφαιρέσουν τα πρόσωπα που διεξάγουν την έρευνα. Η διαταγή μπορεί να αφορά μόνο αποδεικτικά στοιχεία που ενδέχεται να είναι σημαντικά για τη δίκη ή περιουσιακά στοιχεία που μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο της δίκης ή σχετικά με τα οποία μπορεί να ανακύψει ζήτημα στο πλαίσιο της δίκης.

Με το τυποποιημένο έντυπο διαταγής, ο καθ' ου διατάσσεται να παραδώσει όλα τα αντικείμενα που απαριθμούνται στη διαταγή. Στις περιπτώσεις που σημαντικά αποδεικτικά στοιχεία ενδέχεται να περιέχονται σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές, πρέπει να επιτραπεί η πρόσβαση σε όλους τους υπολογιστές στους ερευνώμενους χώρους ούτως ώστε να γίνει σχετική έρευνα, καθώς και να παρασχεθούν αντίγραφα όλων των σχετικών στοιχείων που θα ανευρεθούν.

Διαταγές δέσμευσης

Το δικαστήριο μπορεί να εκδώσει διαταγή δέσμευσης της περιουσίας του καθ' ου με την οποία του απαγορεύει να μειώσει τα περιουσιακά του στοιχεία εντός της περιοχής δικαιοδοσίας του δικαστηρίου κάτω από μία ορισμένη αξία ή διαταγή δέσμευσης συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων. Ο καθ' ου διατηρεί τη δυνατότητα να δαπανά τα ποσά που καθορίζονται για έξοδα διαβίωσης και για τη λήψη νομικών συμβουλών και εκπροσώπησης, ενώ η διαταγή μπορεί να του επιτρέπει επίσης την πραγματοποίηση συνήθων επιχειρηματικών συναλλαγών.

Ο συνήθης τύπος διαταγής δέσμευσης είναι η διαταγή δέσμευσης ενός ορισμένου ποσού ("maximum sum"), που αφορά όλα τα περιουσιακά στοιχεία του καθ' ου έως ορισμένη αξία. Καλύπτει κάθε περιουσιακό στοιχείο το οποίο ο καθ' ου μπορεί να διαθέσει ως δικό του, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων που βρίσκονται σύμφωνα με τις οδηγίες του στην κατοχή ή υπό τον έλεγχο τρίτου.

Η διαταγή γενικής δέσμευσης ή δέσμευσης έως ορισμένο ποσό καλύπτει κάθε περιουσιακό στοιχείο, κινητό ή ακίνητο, οχήματα, χρήματα και τίτλους. Η διαταγή καλύπτει επίσης κάθε περιουσιακό στοιχείο που αποκτάται μετά την έκδοσή της. Μπορεί να καθορίζονται συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία, στοιχεία επιχειρήσεων και τραπεζικοί λογαριασμοί που δεσμεύονται. Οι κοινοί τραπεζικοί λογαριασμοί δεν δεσμεύονται, εκτός εάν αναφέρονται ειδικά στη διαταγή.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Ο καθ' ου προειδοποιείται ότι η μη συμμόρφωση με διαταγή ασφαλιστικών μέτρων αποτελεί απειθεία προς το δικαστήριο για την οποία ο καθ' ου μπορεί να φυλακιστεί, να του επιβληθεί πρόστιμο ή να δημευθούν περιουσιακά στοιχεία του.

Στις περιπτώσεις που τρίτος επιτρέπει στον καθ' ου να διαθέσει περιουσιακά στοιχεία κατά παράβαση διαταγής δέσμευσής τους δεν υπάρχει κατ' ανάγκη απειθεία προς το δικαστήριο. Ωστόσο, αν τρίτος στον οποίο έχει κοινοποιηθεί η διαταγή δέσμευσης βοηθά εν γνώσει του τον καθ' ου να διαθέσει περιουσιακά στοιχεία τα οποία είναι δεσμευμένα, διαπράττει απειθεία. Ο αιτών θα πρέπει ως εκ τούτου να κοινοποιήσει αντίγραφο της διαταγής δέσμευσης σε τρίτους, όπως στις τράπεζες, τους λογιστές και τους δικηγόρους του καθ' ου. (Το τυποποιημένο έντυπο διαταγής στηρίζεται στην υπόθεση ότι αυτό θα πραγματοποιηθεί και περιλαμβάνει προειδοποίηση προς τους τρίτους για τις δυνητικές κυρώσεις. Επίσης, περιλαμβάνει δεσμεύσεις του αιτούντος να καλύψει τα εύλογα έξοδα με τα οποία θα επιβαρυνθούν τρίτοι για να συμμορφωθούν με τη διαταγή, καθώς και να τους αποζημιώσει για τυχόν ευθύνη τους που θα απορρέει από την εν λόγω συμμόρφωσή τους). Ακόμη και αν τους έχει κοινοποιηθεί η διαταγή, οι τράπεζες και άλλοι τρίτοι μπορούν να ασκήσουν δικαιώματα συμφωνισμένου και παροχής ασφάλειας που γεννήθηκαν πριν από την έκδοση της διαταγής δέσμευσης.

Η διαταγή δέσμευσης δεν παρέχει στον αιτούντα δικαιώματα κυριότητας στα δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία. Κατά κανόνα, μοναδικό μέσο προστασίας του αιτούντος είναι το δικαίωμα προσφυγής στο δικαστήριο για απειθεία. Οι συμβάσεις που έχουν συναφθεί κατά παράβαση ασφαλιστικού μέτρου είναι παράνομες και ως εκ τούτου μπορεί να μην είναι εκτελεστές, εφόσον ο αντισυμβαλλόμενος γνωρίζει ότι ενεργεί κατά παράβαση της διαταγής δέσμευσης. Επιπλέον, το δικαστήριο μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να εκδώσει χωριστή διαταγή που απαγορεύει στον καθ' ου να εκτελέσει σύμβαση με τρίτο. Ωστόσο, η κυριότητα μπορεί να μεταβιβαστεί ακόμη και βάσει παράνομης σύμβασης και, συνεπώς, μετά την εκτέλεση τέτοιας σύμβασης, δεν υπάρχει δυνατότητα ανάκτησης των μεταβιβασθέντων περιουσιακών στοιχείων.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Όταν διατάσσεται ασφαλιστικό μέτρο παρουσία των διαδίκων, μπορεί να ορίζει ότι ισχύει μέχρι τη διεξαγωγή της δίκης, την έκδοση της απόφασης ή περαιτέρω διαταγής του δικαστηρίου ή μέχρι μια συγκεκριμένη ημερομηνία. (Αν το μέτρο ισχύει «μέχρι την έκδοση περαιτέρω διαταγής», δεν εκπνέει κατά την έκδοση της απόφασης του δικαστηρίου, αλλά μόνο όταν το δικαστήριο εκδώσει διαταγή που ανακαλεί ρητά ή σιωπηρά το ασφαλιστικό μέτρο).

Ασφαλιστικό μέτρο που έχει εκδοθεί χωρίς κλήτευση του καθ' ου έχει κατά κανόνα περιορισμένη διάρκεια, που δεν υπερβαίνει συνήθως τις επτά ημέρες, και για την παράτασή του απαιτείται η έκδοση άλλης διαταγής του δικαστηρίου. Όταν διατάσσει ασφαλιστικό μέτρο χωρίς να έχει κλητευθεί ο καθ' ου, το δικαστήριο καθορίζει κατά κανόνα «ημερομηνία επιστροφής» («return date») για περαιτέρω συζήτηση, στην οποία ο καθ' ου μπορεί να παραστεί και να προβάλει αντιρρήσεις για τη συνέχιση της ισχύος του. Στο τυποποιημένο έντυπο διαταγής δέσμευσης αναφέρεται ότι η διαταγή ισχύει μέχρι την ημερομηνία επιστροφής ή την έκδοση περαιτέρω διαταγής.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Ο καθ' ου ή οποιοσδήποτε τρίτος που θίγεται άμεσα από ασφαλιστικό μέτρο μπορεί ανά πάσα στιγμή να ζητήσει από το δικαστήριο τη μεταρρύθμιση ή την ανάκληση του μέτρου (αν και αίτηση που αφορά διαταγή έρευνας που έχει ήδη εκτελεστεί κατά κανόνα δεν μπορεί να εξεταστεί πριν από την έναρξη της δίκης). Δεν υπάρχει ανάγκη αναμονής μέχρι την ημερομηνία επιστροφής για να προσβληθεί διαταγή η οποία εκδόθηκε χωρίς να έχει κλητευθεί ο καθ' ου. Ο καθ' ου πρέπει να γνωστοποιήσει την αίτησή του στους δικηγόρους του αιτούντος. Η αίτηση μεταρρύθμισης ή ανάκλησης ασφαλιστικού μέτρου πρέπει κατά κανόνα να υποβληθεί στο δικαστήριο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη διαταγή και συχνά εξετάζεται από τον ίδιο δικαστή.

Στους λόγους επί των οποίων ο καθ' ου μπορεί να στηρίξει τέτοια αίτηση περιλαμβάνονται: η μη εκπλήρωση κάποιας από τις προϋποθέσεις για την έκδοση της διαταγής, η ουσιώδης μεταβολή των συνθηκών που αίρει την αιτία έκδοσης της διαταγής, οι επαχθείς συνέπειες της διαταγής, η αδικαιολόγητη επέμβαση σε δικαιώματα αθώων τρίτων, και η καθυστέρηση του αιτούντος να ασκήσει αγωγή. Αν το ασφαλιστικό μέτρο διατάχθηκε χωρίς να έχει κλητευθεί ο καθ' ου, στους λόγους ανάκλησης ή μεταρρύθμισής του περιλαμβάνονται επίσης η εκ μέρους του αιτούντος μη γνωστοποίηση στο δικαστήριο ουσιωδών πραγματικών περιστατικών για την έκδοση της διαταγής, καθώς και η ύπαρξη ανεπαρκών αποδείξεων που να δικαιολογούν τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων χωρίς κλήτευση.

Αν το δικαστήριο ανακαλέσει τη διαταγή ασφαλιστικών μέτρων, ο καθ' ου δικαιούται να στηριχθεί στη δέσμευση του αιτούντος να αποζημιώσει τον καθ' ου σε περίπτωση μεταγενέστερης απόρριψης της διαταγής και να αξιώσει αποζημίωση. Το δικαστήριο διατάσσει «έρευνα ως προς τη ζημία» («inquiry as to damages») για να διακριβωθεί η ζημία του καθ' ου, αν και αυτή μπορεί να αναβληθεί μέχρι τη διεξαγωγή της δίκης ή αργότερα.

Το δικαστήριο μπορεί επίσης να ανακαλέσει ή να μεταρρυθμίσει διαταγές για προσωρινές πληρωμές και εγγυοδοσία για τα έξοδα, καθώς και να διατάξει την επιστροφή όλου ή μέρους του χρηματικού ποσού που έχει καταβληθεί βάσει της σχετικής διαταγής.

Σχετικοί σύνδεσμοι

 [Υπουργείο Δικαιοσύνης](#)

Τελευταία επικαιροποίηση: 30/09/2021

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Βόρεια Ιρλανδία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Απαγορευτική ή αρνητική διαταγή (Prohibitory ή Negative Injunction) — Διαταγή για παύση ή παράλειψη ενέργειας. Πρόκειται για το συνηθέστερο είδος διαταγής.

Εξαναγκαστική ή θετική διαταγή (Mandatory ή Positive Injunction) — Διαταγή να προβεί κάποιος σε ενέργεια ή να αποκαταστήσει ζημία από προηγούμενη ενέργεια.

Προληπτική διαταγή (Quia Timet Injunction) — Διαταγή για πράξη ή παράλειψη προκειμένου να αποφευχθεί ζημία που δεν έχει επέλθει ακόμη.

Διαταγή τύπου «Mareva» (Mareva Injunction) — Διαταγή με την οποία απαγορεύεται στον καθ' ου να απομακρύνει ή να διαθέσει τα περιουσιακά του στοιχεία με σκοπό να καταστήσει ανεκτέλεστη απόφαση που τον καταδικάζει να καταβάλει αποζημίωση. Η διαταγή μπορεί να προβλέπει τη διάθεση ενός ποσού για τα έξοδα διαβίωσης, τις επιχειρηματικές συναλλαγές και τις νομικές δαπάνες του καθ' ου.

Ανάληψη δέσμευσης αντί διαταγής (undertaking in lieu of Injunction) — Προσφέρεται συχνά από τον καθ' ου η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων και, αν γίνει δεκτή από τον αιτούντα, αναλαμβάνεται εγγράφως ή ενώπιον του δικαστηρίου.

Διαταγή επιθεώρησης και διατήρησης περιουσιακών στοιχείων (Order for inspection and preservation of property) — Η εν λόγω διαταγή έχει δύο σκοπούς: τη διατήρηση των περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν το αντικείμενο της αγωγής, ώστε ο διάδικος που θα νικήσει να μπορεί να ανακτήσει τα περιουσιακά στοιχεία ή την αξία τους στο ακέραιο και

την υποβολή περιουσιακών στοιχείων σε επιθεώρηση για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο της δράσης. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να εκδώσει διαταγή με την οποία επιτρέπεται η είσοδος στο ακίνητο διαδίκου προκειμένου να εκτελεστεί η διαταγή επιθεώρησης και διατήρησης.

Διαταγή τύπου «Anton Pillar» (Anton Pillar Order) — Με τη διαταγή αυτή επιτρέπεται στον ενάγοντα, τον δικηγόρο του ή άλλον υπεύθυνο αντιπρόσωπό του να προβεί σε συντηρητική κατάσχεση αντικειμένων για σκοπούς διατήρησής τους ή για αποδεικτικούς σκοπούς χωρίς να ειδοποιήσει προηγουμένως τον εναγόμενο.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Η λήψη ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να ζητηθεί ανά πάσα στιγμή μετά την κατάθεση της αγωγής και πριν από την εκδίκασή της. Σε επείγουσες περιπτώσεις, ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να διαταχθούν πριν από την κατάθεση της αγωγής, υπό την προϋπόθεση ότι η αγωγή θα ασκηθεί αμέσως μετά.

Η διαδικασία για την υποβολή αίτησης ασφαλιστικών μέτρων καθορίζεται στον κανονισμό διαδικασίας του αρμόδιου δικαστηρίου. Ο γενικός κανονισμός διαδικασίας για το High Court (Ανώτερο Δικαστήριο) είναι οι Rules of the Court of Judicature (NI) 1980, ενώ για το County Court (Κομητειακό Δικαστήριο) εφαρμόζονται οι County Court Rules (NI) 1981.

Η αίτηση συνήθως υποβάλλεται με δικόγραφο τύπου «Notice of Motion» ή «Summons» στο τμήμα του High Court ή του County Court όπου εκκρεμεί η κύρια αγωγή.

Στο δικόγραφο της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να αναφέρεται το είδος της έννομης προστασίας που ζητείται και η διάταξη του κανονισμού διαδικασίας βάσει της οποίας υποβάλλεται η αίτηση, η δε αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από ένορκη βεβαίωση (affidavit — δίνεται συνήθως από τον δικηγόρο του αιτούντος) και σχέδιο της ζητούμενης διαταγής.

Το δικόγραφο της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων μαζί με την ένορκη βεβαίωση και τα τυχόν άλλα σχετικά έγγραφα πρέπει να κοινοποιηθούν στον καθ' ου τουλάχιστον δύο ολόκληρες ημέρες πριν από την ορισθείσα ημέρα συζήτησης της αίτησης, ενώ σε επείγουσες περιπτώσεις το δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει τη σύντμηση της προθεσμίας επίδοσης.

Στο High Court η εκδίκαση της αίτησης γίνεται συνήθως από «master» (κατηγορία δικαστικών υπαλλήλων), αν και σε ορισμένες διαδικασίες ασφαλιστικών μέτρων [που καθορίζονται στους Rules of the Court of Judicature (Northern Ireland) 1980] οι αιτήσεις πρέπει να εκδικάζονται από δικαστή.

Το County Court έχει πλήρη δικαιοδοσία να διατάζει ασφαλιστικά μέτρα για τις υποθέσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του. Οι αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων που υποβάλλονται στο County Court πρέπει να εκδικαστούν από δικαστή του County Court.

Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί «ex parte», δηλ. χωρίς να κοινοποιηθεί δικόγραφο στον καθ' ου η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

Αν η υπόθεση παρουσιάζει εξαιρετικά επείγοντα χαρακτηριστικά

Αν η προηγούμενη κοινοποίηση θα οδηγούσε σε ματαίωση από τον καθ' ου του σκοπού για τον οποίο ζητείται η λήψη των μέτρων

Κατά συνθήκη, για παράδειγμα, οι αιτήσεις που υποβάλλονται πριν από την άσκηση της αγωγής συνήθως υποβάλλονται ex parte

Αν η υποβολή ex parte επιτρέπεται ή επιβάλλεται από τον κανονισμό διαδικασίας του δικαστηρίου

Η αίτηση ex parte υποβάλλεται σε ειδικό έντυπο που ονομάζεται «ex parte docket» και ο αιτών υποχρεούται να γνωστοποιήσει με ειλικρίνεια όλα τα σχετικά πραγματικά στοιχεία. Οι αιτήσεις για έκδοση διαταγής ex parte (εκτός από τις αιτήσεις για ex parte διαταγή καταδίκης σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή) συνήθως εκδίδονται από δικαστή ή master χωρίς ακροαματική διαδικασία. Η επιδίκαση των εξόδων των αιτήσεων ex parte συνήθως αναβάλλεται για την ακροαματική διαδικασία.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Η αποδοχή ή μη της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, εφόσον το κρίνει δίκαιο και σκόπιμο. Το δικαστήριο ασκεί τη διακριτική του ευχέρεια σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες που καθορίστηκαν στην υπόθεση American Cyanamid κατά Ethicon [1975] AC 396. Καταρχάς, ο ενάγων πρέπει να καταδείξει ότι στη δίκη πρόκειται να κριθεί σοβαρό ζήτημα. Κατόπιν, ο δικαστής εξετάζει κατά πόσον ο ενάγων μπορεί να ικανοποιηθεί με την επιδίκαση αποζημίωσης. Στη συνέχεια, ο δικαστής μπορεί να προβεί σε στάθμιση των εκατέρωθεν συμφερόντων («balance of convenience»), ενώ, αν υπάρχει ισορροπία, τότε προτιμά τη διατήρηση ή αποκατάσταση της κατάστασης που υπήρχε πριν από τη διάπραξη της προβαλλόμενης προσβολής. Αν ζητείται η έκδοση εξαναγκαστικής διαταγής, θα πρέπει να αποδεικνύεται η ύπαρξη πιο σοβαρής ανάγκης το εν λόγω ασφαλιστικό μέτρο δεν διατάσσεται παρά μόνον εφόσον ο ενάγων δεσμευθεί να καταβάλει αποζημίωση στον εναγόμενο σε περίπτωση που η αγωγή του απορριφθεί ή που το ασφαλιστικό μέτρο αποδειχθεί περιττό.

Αν ζητείται η έκδοση διαταγής τύπου Mareva, ο ενάγων πρέπει να καταδείξει:

ότι η βάση της αγωγής του είναι ισχυρή και έχει περιουσιακό αντικείμενο για το οποίο ζητείται προστασία

ότι ο εναγόμενος έχει περιουσιακά στοιχεία τα οποία μπορεί να απομακρύνει ή να αποκρύψει

ότι υπάρχει κίνδυνος ο εναγόμενος να διαθέσει τα περιουσιακά του στοιχεία προτού εκτελεστεί η απόφαση.

Αίτηση για επιθεώρηση περιουσιακών στοιχείων μπορεί να υποβληθεί αν τα οικεία περιουσιακά στοιχεία αποτελούν το αντικείμενο της δίκης ή αν ενδέχεται να ανακλύψουν ερωτήματα ως προς αυτά. Το δικαίωμα επιθεώρησης δεν εξαρτάται από την πιθανολόγηση της βασιμότητας της αγωγής του αιτούντος.

Στην περίπτωση αίτησης για την έκδοση διαταγής τύπου Anton Pillar, ο ενάγων πρέπει να καταδείξει ότι υπάρχει πραγματική πιθανότητα ο εναγόμενος να καταστρέψει έγγραφα ή πράγματα επιβλαβή για την άμυνα του ή να δημοσιεύσει υλικό για το οποίο ο ενάγων έχει δικαίωμα να παραμείνει εμπιστευτικό.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να είναι παρεπόμενη και εξαρτώμενη από νόμιμο εκτελεστό δικαίωμα ή βάση αγωγής. Ωστόσο, σκοπός του ασφαλιστικού μέτρου δεν είναι η πραγματοποίηση των δικαιωμάτων του αιτούντος, αλλά η διατήρηση ή αποκατάσταση της υφισταμένης κατάστασης ενόσω εκκρεμεί η εκδίκαση της αγωγής.

Διαταγή τύπου Mareva μπορεί να εκδοθεί για υφιστάμενα ή μελλοντικά περιουσιακά στοιχεία εντός της Βόρειας Ιρλανδίας (ασχέτως του εάν αποτελούν το αντικείμενο της αγωγής ή είναι συναφή προς την αγωγή), ανεξαρτήτως του εάν ο καθ' ου κατοικεί ή βρίσκεται στη Βόρεια Ιρλανδία.

Διαταγή επιθεώρησης ή διατήρησης περιουσιακών στοιχείων μπορεί να εκδοθεί μόνο για ενσώματα περιουσιακά στοιχεία. Η εν λόγω διαταγή δεν είναι κατάλληλη για την επιθεώρηση του περιεχομένου εγγράφων, η οποία μπορεί να επιτευχθεί βάσει των κανόνων για την επίδειξη εγγράφων.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Η διαταγή μπορεί να εκτελεστεί με διαδικασία προσωπικής κράτησης. Για να γίνει αυτό πρέπει η διαταγή να έχει επιδοθεί στον καθ' ου. Η ανάληψη δέσμευσης είναι εκτελεστή όπως και η διαταγή.

Οι τρίτοι, όπως ο/η σύζυγος του καθ' ου, ο δικηγόρος ή η τράπεζά του, στους οποίους έχει κοινοποιηθεί διαταγή τύπου Mareva είναι υποχρεωμένοι να διατηρήσουν τα περιουσιακά στοιχεία του καθ' ου που βρίσκονται στην κατοχή τους. Ωστόσο, η διαταγή τύπου Mareva παράγει αποτελέσματα μόνο έναντι του καθ' ου και δεν παρέχει στον αιτούντα οποιοδήποτε προνόμιο έναντι των πιστωτών του καθ' ου.

Διαταγή επιθεώρησης και διατήρησης περιουσιακών στοιχείων μπορεί να εκδοθεί μόνο κατά διαδίκου στη δίκη και, ως εκ τούτου, τα αποτελέσματά της εξαρτώνται από τη συναίνεση των τυχόν τρίτων στην κατοχή των οποίων βρίσκονται τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία.

Η διαταγή τύπου Anton Pillar δεν αποτελεί ένταλμα έρευνας και, συνεπώς, δεν μπορεί να εκτελεστεί διά της βίας, αλλά, αν διατάσσει τον καθ' ου να επιτρέψει την έρευνα, τυχόν άρνηση αυτού αποτελεί απείθεια προς το δικαστήριο και το δικαστήριο μπορεί να συναγάγει εξ αυτού ότι ο καθ' ου επιδιώκει να αποκρύψει κάποιο στοιχείο.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Η διαταγή μπορεί να είναι:

Προδικαστική — με διάρκεια μέχρι τη δίκη

Προσωρινή — με διάρκεια για περιορισμένο χρονικό διάστημα

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Κάθε διάδικος μπορεί να προσβάλει διαταγή ή απόφαση του master με έφεση ενώπιον δικαστή. Η έφεση πρέπει να ασκηθεί εντός πέντε ημερών και να κοινοποιηθεί στους λοιπούς διαδίκους τουλάχιστον δύο ολόκληρες μέρες πριν από την ορισθείσα ημέρα συζήτησής της. Το δικαστήριο έχει τη διακριτική ευχέρεια να παρατείνει την εν λόγω πενήνθήμερη προθεσμία, αν πεισθεί ότι υπάρχει σοβαρός λόγος γι' αυτό. Ωστόσο, διάδικος δεν μπορεί να προσβάλει με έφεση πράξη ανάληψης δέσμευσης. Η απόρριψη αίτησης ex parte μπορεί να προσβληθεί με έφεση από τον αιτούντα αντιθέτως, διαταγή που έχει εκδοθεί ex parte μπορεί να προβληθεί από τον καθ' ου με αίτηση ανάκλησης και όχι με έφεση.

Η έφεση συνεπάγεται πλήρη εκ νέου εξέταση της υπόθεσης, αλλά ο εκκαλών παρουσιάζει πρώτος τους ισχυρισμούς του. Αν και μπορούν να προσκομισθούν νέα αποδεικτικά στοιχεία, το δικαστήριο είναι συνήθως επιφυλακτικό να τα δεχθεί, εκτός αν υπάρχει σοβαρός λόγος.

Τα ασφαλιστικά μέτρα που διατάσσονται από το County Court μπορούν να προσβληθούν με έφεση ενώπιον δικαστή του High Court ή με αίτηση επανεξέτασης βάσει της διαδικασίας του «case stated» ενώπιον του Court of Appeal (Εφετείο).

Σχετικοί σύνδεσμοι

 [Northern Ireland Courts and Tribunals Service](#) (Υπηρεσία Δικαστηρίων της Βόρειας Ιρλανδίας)

Τελευταία επικαιροποίηση: 29/09/2021

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Σκωτία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Συντηρητική κατάσχεση (Diligence on the dependence)

Η συντηρητική κατάσχεση (diligence on the dependence) είναι ασφαλιστικό μέτρο το οποίο χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια δικαστικής διαδικασίας ή λίγο πριν από την έναρξή της. Παρέχει στον αιτούντα (δανειστή) τη δυνατότητα να λάβει μέτρα για τη διατήρηση της περιουσίας του καθ' ου κατά τρόπο ώστε αυτή να είναι διαθέσιμη για την ικανοποίηση οποιασδήποτε απαίτησης τυχόν επιδικαστεί υπέρ του αιτούντος κατόπιν αγωγής του.

Υπάρχουν δύο είδη συντηρητικής κατάσχεσης. Το πρώτο, η συντηρητική κατάσχεση στα χέρια τρίτου (arrestment on the dependence), αποτελεί μέθοδο με την οποία ο αιτών-δικαιούχος χρηματικής απαίτησης μπορεί να δεσμεύσει χρήματα ή κινητά περιουσιακά στοιχεία του καθ' ου τα οποία βρίσκονται στα χέρια τρίτου. Στην περίπτωση αυτή, απαγορεύεται στον εν λόγω τρίτο να καταβάλει τα χρήματα ή να μεταβιβάσει το περιουσιακό στοιχείο. Το δεύτερο, η προσωρινή απαγόρευση διάθεσης (inhibition on the dependence), εμποδίζει τον καθ' ου να μεταβιβάσει ή να διαθέσει με άλλον τρόπο ακίνητα περιουσιακά στοιχεία των οποίων είναι κύριος. Χρησιμοποιείται σε σχέση με γεωτεμάχια ή κτίρια, αντί σε σχέση με χρήματα ή κινητά περιουσιακά στοιχεία, και εμποδίζει τον καθ' ου να προβεί σε συναλλαγές επί της περιουσίας του με τρόπο που θα μπορούσε να βλάψει την αξίωση του αιτούντος, για παράδειγμα, με πώληση ακινήτου και διάθεση του τιμήματος.

Τόσο η συντηρητική κατάσχεση στα χέρια τρίτου όσο και η προσωρινή απαγόρευση διάθεσης μπορούν να μετατραπούν σε μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης αν εκδοθεί απόφαση υπέρ του αιτούντος στο πλαίσιο της αγωγής.

Προσωρινή κατάσχεση (Interim attachment)

Η προσωρινή κατάσχεση (interim attachment) αποτελεί ασφαλιστικό μέτρο παρόμοιο με τη συντηρητική κατάσχεση, το οποίο παρέχει στον αιτούντα τη δυνατότητα προσωρινής δέσμευσης της κινητής περιουσίας του καθ' ου ενόσω διαρκεί η εκδίκαση αγωγής. Επί της ουσίας, περιορίζει τη δυνατότητα του καθ' ου να διαθέσει τα προσωρινά κατασχεμένα κινητά περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται στην κατοχή του, εν αναμονή της έκβασης της αγωγής. Ωστόσο, προσωρινή κατάσχεση δεν μπορεί να επιβληθεί σε κατοικία, και ορισμένα αντικείμενα εξαιρούνται από την προσωρινή κατάσχεση. Περαιτέρω, η προσωρινή κατάσχεση δεν μετατρέπεται σε αναγκαστική κατάσχεση, αλλά απαιτείται επιταγή προς πληρωμή και περαιτέρω κατάσχεση προκειμένου να εκπλειστηριαστούν τα κατασχεμένα αντικείμενα.

Προσωρινή απαγόρευση (Interim interdict)

Η διαταγή απαγόρευσης είναι δικαστική διαταγή η οποία απαγορεύει σε ένα πρόσωπο να προβεί σε ορισμένη ενέργεια, π.χ. στη μεταβίβαση περιουσιακού στοιχείου, και, ως εκ τούτου, μπορεί να χρησιμοποιηθεί προς τον σκοπό της διατήρησης της υφιστάμενης κατάστασης του καθ' ου. Η προσωρινή απαγόρευση παράγει τα ίδια έννομα αποτελέσματα με την απαγόρευση, αλλά κατά κανόνα διατάσσεται σε πρώιμο στάδιο της δίκης, αφού υποβληθεί αίτηση για την έκδοση διαταγής απαγόρευσης και πριν ξεκινήσει η επί της ουσίας εξέταση της υπόθεσης. Ως εκ τούτου, είναι πιο πιθανό να καταπέσει κατόπιν προσβολής της ή να ανακληθεί.

Διατήρηση εγγράφων και άλλων περιουσιακών στοιχείων

Δικαστήριο μπορεί να διατάξει την προσωρινή διατήρηση εγγράφων και άλλων περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων) που θα επιτρέψει σε διάδικο να διατηρήσει αποδεικτικά στοιχεία άμεσης απόδειξης ή να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Συντηρητική κατάσχεση (Diligence on the dependence)

Συντηρητική κατάσχεση μπορεί να επιβληθεί μόνο βάσει διαταγής δικαστηρίου. Τόσο το Court of Session όσο και το Sheriff Court μπορούν να εκδώσουν διαταγή συντηρητικής κατάσχεσης στα χέρια τρίτου, διαταγή προσωρινής απαγόρευσης διάθεσης ή διαταγή προσωρινής κατάσχεσης. Συντηρητική κατάσχεση στα χέρια τρίτου και προσωρινή κατάσχεση μπορεί να διαταχθεί μόνο όταν η αγωγή έχει ως αντικείμενο την καταβολή χρηματικού ποσού, εξαιρουμένων των εξόδων. Προσωρινή απαγόρευση διάθεσης μπορεί να διαταχθεί αν με την αγωγή επιδιώκεται παρόμοιο αποτέλεσμα, η εκπλήρωση υποχρέωσης μεταβίβασης ακινήτου στον αιτούντα ή η χορήγηση εμπράγματος ασφάλειας επί ακινήτου.

Στην περίπτωση αγωγής ενώπιον του Sheriff Court, ο αιτών συνήθως ζητεί την έκδοση της διαταγής συντηρητικής κατάσχεσης περιλαμβάνοντας σχετικό αίτημα στο εισαγωγικό δικόγραφο του (initial writ). Το εισαγωγικό δικόγραφο ενσωματώνει την αγωγή του αιτούντος. Αίτημα για την έκδοση διαταγής συντηρητικής κατάσχεσης μπορεί να υποβληθεί οποτεδήποτε μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης υπέρ του αιτούντος. Η επίδοση της διαταγής συντηρητικής κατάσχεσης στα χέρια τρίτου, προσωρινής απαγόρευσης διάθεσης ή προσωρινής κατάσχεσης πραγματοποιείται συνήθως από «sheriff officer» (υπάλληλο του δικαστηρίου που είναι αρμόδιος για την επίδοση εγγράφων και την εκτέλεση διαταγών).

Στο Court of Session (το ανώτατο πολιτικό δικαστήριο στη Σκωτία), οι διαταγές συντηρητικής κατάσχεσης εκδίδονται κατόπιν σχετικής αίτησης. Αν υποβληθεί αίτηση, ο «Lord Ordinary» (κάθε δικαστής του Outer House του Court of Session) μπορεί να εκδώσει διαταγή συντηρητικής κατάσχεσης. Εν προκειμένω, οι διαταγές συντηρητικής κατάσχεσης στα χέρια τρίτου, προσωρινής απαγόρευσης διάθεσης ή προσωρινής κατάσχεσης εκτελούνται από «Messenger-at-Arms» (υπάλληλο του Court of Session που είναι αρμόδιος για την επίδοση εγγράφων και την εκτέλεση δικαστικών διαταγών).

Διατήρηση εγγράφων και άλλων περιουσιακών στοιχείων

Αν η δίκη με την οποία σχετίζονται τα έγγραφα ή τα περιουσιακά στοιχεία δεν έχει ακόμη ξεκινήσει, για να μπορεί το δικαστήριο να εκδώσει διαταγή, ο αιτών πρέπει να καταδείξει ότι είναι πιθανό να κινηθεί αστική δίκη και ότι στη δίκη αυτή ενδέχεται να ανακύψουν ζητήματα σχετικά με τα οικεία έγγραφα ή περιουσιακά στοιχεία. Αν έχει ήδη ασκηθεί αγωγή, η διαταγή εκδίδεται μόνο αν ο αιτών καταδείξει ότι είναι απαραίτητη προκειμένου να του δοθεί η δυνατότητα να εξειδικεύσει τα ήδη δηλωθέντα (δηλαδή να αποδείξει τους ισχυρισμούς του στην υπόθεση). Αν η αίτηση γίνει δεκτή, η διαταγή εξειδικεύει τον τρόπο συμμόρφωσης προς αυτήν. Στη συνέχεια, επικυρωμένο αντίγραφο της διαταγής πρέπει να επιδοθεί στους καθ' ου η διαταγή.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Συντηρητική κατάσχεση (Diligence on the dependence)

Η αποδοχή ή μη της αίτησης συντηρητικής κατάσχεσης επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου και το δικαστήριο δεν κάνει δεκτή την αίτηση παρά μόνο αν πειστεί ότι πληρούνται οι όροι του σκωπικού νόμου περί οφειλετών του 1987 [Debtors (Scotland) Act 1987] και ότι η έκδοση της διαταγής δικαιολογείται υπό το φως των περιστάσεων. Ο αιτών φέρει το βάρος να πείσει το δικαστήριο ότι η διαταγή θα πρέπει να εκδοθεί.

Προσωρινή απαγόρευση (Interim interdict)

Για την έκδοση διαταγής προσωρινής απαγόρευσης, πρέπει να πειστεί ο δικαστής (Sheriff) για τον επείγοντα χαρακτήρα του ζητήματος και για την πιθανότητα βασιμότητας της υπόθεσης. Η έκδοση της διαταγής πρέπει να δικαιολογείται βάσει του συνόλου των περιστάσεων της υπόθεσης και ο δικαστής πρέπει να πειστεί ότι η επιβάρυνση του αιτούντος σε περίπτωση μη έκδοσης της διαταγής προσωρινής απαγόρευσης θα είναι σημαντικότερη από την επιβάρυνση του καθ' ου σε περίπτωση έκδοσής της.

Διατήρηση εγγράφων και άλλων περιουσιακών στοιχείων

Για να μπορεί το δικαστήριο να εκδώσει τη διαταγή, ο αιτών πρέπει να καταδείξει ότι είναι πιθανό να κινηθεί αστική δίκη και ότι στη δίκη αυτή ενδέχεται να ανακύψουν ζητήματα σχετικά με τα οικεία έγγραφα ή περιουσιακά στοιχεία. Αν έχει κινηθεί αστική δίκη, η διαταγή εκδίδεται μόνο αν ο αιτών καταδείξει ότι είναι απαραίτητη (βλ. σημείο 2.1 ανωτέρω).

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Συντηρητική κατάσχεση (Diligence on the dependence)

Η κατάσχεση στα χέρια τρίτου ουσιαστικά δεσμεύει πράγματα ή χρήματα που ανήκουν στον καθ' ου αλλά βρίσκονται στα χέρια τρίτου. Ο τρίτος στα χέρια του οποίου επιβλήθηκε η κατάσχεση ονομάζεται «arrestee». Τα κατασχεμένα κεφάλαια ή πράγματα δεν μπορούν να αναληφθούν από δανειστή ή να πωληθούν πριν από την έκδοση της απόφασης. Αν εκδοθεί απόφαση υπέρ του αιτούντος, τα κεφάλαια μπορούν να αποδεσμευθούν αυτόματα, αλλά για την αποδέσμευση κινητών απαιτείται η άσκηση αγωγής απόδοσης (action of furthcoming).

Η προσωρινή απαγόρευση διάθεσης απαγορεύει στον καθ' ου να πωλήσει ή να διαθέσει με άλλον τρόπο ή να παράσχει ασφάλεια επί των ακινήτων περιουσιακών στοιχείων του προς βλάβη του δανειστή. Η απαγόρευση διάθεσης χρησιμοποιείται σε σχέση με τα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην κυριότητα του καθ' ου και όχι σε σχέση με περιουσιακά στοιχεία που οφείλονται στον καθ' ου από τρίτο.

Με την προσωρινή κατάσχεση μπορούν να δεσμευθούν κινητά πράγματα, με ορισμένες εξαιρέσεις. Στις εξαιρέσεις περιλαμβάνονται τα είδη που διατηρούνται εντός της κατοικίας του καθ' ου, τα αντικείμενα που είναι αναγκαία για την εμπορική ή επιχειρηματική δραστηριότητα του καθ' ου, τα αλλοιώσιμα αγαθά και, έως ορισμένη αξία, το αυτοκίνητο του καθ' ου.

Προσωρινή απαγόρευση (Interim interdict)

Η διαταγή προσωρινής απαγόρευσης απαγορεύει στον καθ' ου να προβεί σε συγκεκριμένη ενέργεια με άμεση ισχύ. Μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να απαγορευθεί στον καθ' ου ή σε τρίτο η πραγματοποίηση ενεργειών σε σχέση με οποιοδήποτε είδος περιουσιακού στοιχείου.

Διατήρηση εγγράφων και άλλων περιουσιακών στοιχείων

Το Court of Session και το Sheriff Court έχουν ευρείες εξουσίες να διατάσσουν τη διατήρηση, τη μεσεγγύηση και τη διακράτηση εγγράφων και άλλων περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων) τα οποία ενδέχεται να είναι σημαντικά στο πλαίσιο υφιστάμενης ή μελλοντικής δίκης. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την επίδειξη και απόδοση οποιουδήποτε τέτοιου περιουσιακού στοιχείου, τη λήψη δειγμάτων και τη διεξαγωγή οποιουδήποτε πειράματος σε σχέση με αυτό.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Συντηρητική κατάσχεση (Diligence on the dependence)

Η συντηρητική κατάσχεση στα χέρια τρίτου έχει ως αποτέλεσμα τη δέσμευση κινητών ή κεφαλαίων που ανήκουν στον καθ' ου και βρίσκονται στην κατοχή τρίτου. Αν ο τρίτος διαθέσει τα κατασχεμένα περιουσιακά στοιχεία, ευθύνεται έναντι του αιτούντος μέχρι του ποσού της αξίας τους. Αν η αγωγή του αιτούντος γίνει δεκτή, ο αιτών έχει προνόμιο επί των κατασχεμένων περιουσιακών στοιχείων. Η συντηρητική κατάσχεση στα χέρια τρίτου επιφέρει τη δέσμευση, αλλά όχι τη μεταβίβαση της κυριότητας στον αιτούντα.

Η προσωρινή απαγόρευση διάθεσης δεν παρέχει στον αιτούντα εμπράγματο δικαίωμα επί του ακινήτου και ο αιτών δεν μπορεί να προβεί σε ενέργειες για την ανάληψη της κατοχής ή την πώληση του ακινήτου. Το αποτέλεσμα του εν λόγω ασφαλιστικού μέτρου είναι η διατήρηση του ακινήτου στην περιουσία του καθ' ου και, επομένως, η απαγόρευση στον καθ' ου της διάθεσης του ακινήτου ή της παροχής ασφάλειας επί αυτού. Κάθε εκούσια δικαιοπραξία η οποία επηρεάζει το ακίνητο μετά την ημερομηνία της έναρξης ισχύος της απαγόρευσης διάθεσης μπορεί να ανατραπεί από τον αιτούντα στο μέτρο που θίγονται τα συμφέροντά του.

Προσωρινή απαγόρευση (Interim interdict)

Αν ο καθ' ου δεν συμμορφώνεται με προσωρινή απαγόρευση, ο αιτών μπορεί να καταθέσει σε βάρος του έγκληση για παραβίαση απαγόρευσης. Αν η κατηγορία ομολογηθεί ή αποδειχθεί, ο καθ' ου θα αντιμετωπίσει χρηματική ποινή ή ενδεχομένως και ποινή φυλάκισης.

Διατήρηση εγγράφων και άλλων περιουσιακών στοιχείων

Η μη συμμόρφωση με τη διαταγή μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την έκδοση στην κύρια δίκη απόφασης ερήμην, εκδοθείσας σε βάρος μη συμμορφούμενου διαδίκου. Επιπλέον, μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την κίνηση διαδικασίας λόγω απείθειας προς το δικαστήριο σε βάρος οποιουδήποτε κατέχει έγγραφο ή περιουσιακό στοιχείο που προσδιορίζεται στη διαταγή.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Συντηρητική κατάσχεση (Diligence on the dependence)

Στην περίπτωση της συντηρητικής κατάσχεσης στα χέρια τρίτου, αν ο καθ' ου νικήσει στη δίκη, η κατάσχεση ανατρέπεται με την έκδοση της οριστικής απόφασης. Αν ο αιτών νικήσει στη δίκη, η κατάσχεση καθίσταται εκτελεστή για διάστημα έως τριών ετών από την ημερομηνία της απόφασης.

Η απαγόρευση διάθεσης εμποδίζει τον καθ' ου να διαθέσει τα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία του ή να χορηγήσει ασφάλεια επί αυτών. Η προσωρινή απαγόρευση διάθεσης μετατρέπεται αυτόματα σε αναγκαστική απαγόρευση διάθεσης με την έκδοση της απόφασης. Η απαγόρευση διάθεσης διαρκεί πέντε έτη, αλλά μπορεί να παραταθεί.

Στην περίπτωση της εκτέλεσης προσωρινής κατάσχεσης, αυτή παράγει αποτελέσματα για έξι μήνες ή έως ότου ανακληθεί. Αν η αγωγή κατά του καθ' ου απορριφθεί, η εν λόγω απόρριψη επιφέρει και την άρση της προσωρινής κατάσχεσης.

Προσωρινή απαγόρευση (Interim interdict)

Η προσωρινή απαγόρευση παράγει αποτελέσματα έως ότου ανακληθεί ή έως ότου εκδοθεί οριστική απόφαση επί της αγωγής. Αν η απαγόρευση είναι ορισμένου χρόνου, παράγει αποτελέσματα έως την εκπνοή του εν λόγω χρόνου.

Διατήρηση εγγράφων και άλλων περιουσιακών στοιχείων

Η διαταγή παύει να ισχύει με την έκδοση οριστικής απόφασης επί της αγωγής.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Συντηρητική κατάσχεση (Diligence on the dependence)

Ο καθ' ου μπορεί να επιτύχει την έκδοση διαταγής απαγόρευσης που να εμποδίζει τη χρήση της συντηρητικής κατάσχεσης στα χέρια τρίτου σε δύο περιπτώσεις. Η πρώτη περίπτωση είναι όταν μπορεί αμέσως να επαληθευτεί ότι η κατάσχεση θα ήταν ελαττωματική, υπό την έννοια ότι θα εκτελείτο χωρίς διαταγή ή παράτυπα ή δόλια και χωρίς εύλογη αιτία. Η δεύτερη περίπτωση είναι όταν ο καθ' ου έχει καταθέσει στο δικαστήριο το ποσό του κεφαλαίου για το οποίο ενάγεται.

Όταν έχει εκδοθεί διαταγή συντηρητικής κατάσχεσης, ο καθ' ου και κάθε τρίτος που έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει την ανάκληση ή τον περιορισμό της. Η ανάκληση εξαφανίζει τη διαταγή συνολικά και κάθε ασφαλιστικό μέτρο που απορρέει από αυτήν. Αν συντηρητική κατάσχεση στα χέρια τρίτου, προσωρινή απαγόρευση διάθεσης ή προσωρινή κατάσχεση που έχει επιβληθεί βάσει σχετικής διαταγής κριθεί ότι κακώς επιβλήθηκε, πρέπει να ανακληθεί. Αν η διαταγή ήταν έγκυρη, αλλά η συντηρητική κατάσχεση στα χέρια τρίτου, προσωρινή απαγόρευση διάθεσης ή προσωρινή κατάσχεση ήταν είτε ανίσχυρη είτε παράτυπη, το ασφαλιστικό μέτρο μπορεί να περιοριστεί.

Όταν ο καθ' ου ζητεί την ανάκληση ή τον περιορισμό του ασφαλιστικού μέτρου, ο αιτών φέρει το βάρος να πείσει το δικαστήριο ότι αυτό δεν θα πρέπει να ανακληθεί ή να περιοριστεί. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να επιβάλει στον καθ' ου να παράσχει εγγύηση (ασφάλεια) ότι, αν εκδοθεί απόφαση σε βάρος του, θα υπάρχουν στη διάθεση του αιτούντος τα κατασχεμένα κεφάλαια ή η αξία τους ή, συνηθέστερα, το συνολικό ποσό της αγωγικής αξίωσης.

Προσωρινή απαγόρευση (Interim interdict)

Διαταγή που δέχεται ή απορρίπτει αίτηση προσωρινής απαγόρευσης η οποία έχει εκδοθεί από το Sheriff Court μπορεί, χωρίς να χρειάζεται άδεια άσκησης έφεσης, να προσβληθεί με έφεση ενώπιον του Sheriff Principal (του αρχαιότερου Sheriff της περιοχής) ή, υπό την προϋπόθεση της λήψης άδειας άσκησης έφεσης, ενώπιον του Court of Session.

Διαταγή που δέχεται ή απορρίπτει αίτηση προσωρινής απαγόρευσης η οποία έχει εκδοθεί από το Court of Session μπορεί να προσβληθεί με έφεση εντός προθεσμίας 14 ημερών από την έκδοσή της.

Διατήρηση εγγράφων και άλλων περιουσιακών στοιχείων

Διαταγή που δέχεται αίτηση διατήρησης εγγράφων ή περιουσιακών στοιχείων η οποία έχει εκδοθεί από το Sheriff Court μπορεί να προσβληθεί με έφεση εντός προθεσμίας 14 ημερών από την έκδοσή της.

Στο Court of Session, κάθε πρόσωπο στο οποίο έχει κοινοποιηθεί η αίτηση διατήρησης εγγράφων ή περιουσιακών στοιχείων μπορεί, αν το επιθυμεί, να παραστεί και να αντιπαχθεί στην αίτηση. Κατά την εκτέλεση της διαταγής, ο επίτροπος που έχει διοριστεί από το δικαστήριο για την εκτέλεση ενημερώνει το πρόσωπο προς το οποίο απευθύνεται η διαταγή για το δικαίωμά του να ζητήσει νομική συμβουλή. Όταν σκοπός της λήψης της εν λόγω συμβουλής είναι να λάβει το οικείο πρόσωπο βοήθεια για να αποφασίσει αν θα ζητήσει από το δικαστήριο να μεταβάλει τη διαταγή, ο επίτροπος δεν αρχίζει να αναζητεί, να παίρνει στην κατοχή του ή να διασφαλίζει τα απαριθμούμενα αντικείμενα.

Σχετικοί σύνδεσμοι

 [Scottish Courts and Tribunals Service](#) (Υπηρεσία Δικαστηρίων της Σκωτίας)

 [Accountant in Bankruptcy](#) (Επόπτης για θέματα πτωχεύσεων)

Τελευταία επικαιροποίηση: 28/09/2021

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ - Γιβραλτάρ

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Η διαταγή καταδίκης σε πράξη ή παράλειψη (injunction) είναι δικαστική διαταγή με την οποία ορισμένο πρόσωπο διατάσσεται είτε να προβεί σε ορισμένες ενέργειες είτε να απέχει από ορισμένες ενέργειες. Η προσωρινή διαταγή καταδίκης σε πράξη ή παράλειψη (interim injunction) είναι τέτοια διαταγή που εκδίδεται πριν από την εκδίκαση της αγωγής. Ο αιτών μπορεί να επιδιώξει να προστατεύσει τη θέση του κατά τη διάρκεια της ένδικης διαδικασίας, ή ακόμη και πριν από την έναρξη της εν λόγω διαδικασίας, υποβάλλοντας αίτηση για την έκδοση προσωρινής διαταγής που θα απαγορεύει στον καθ' ου να ενεργήσει κατά τρόπο βλαπτικό για τον αιτούντα.

Υπάρχουν επίσης δύο ειδικά είδη διαταγής τα οποία μπορεί να ζητήσει ο αιτών αν υπάρχει κίνδυνος ενεργειών εκ μέρους του καθ' ου με σκοπό την καταστροφή αποδεικτικών στοιχείων ή τη ματαίωση της εκτέλεσης ενδεχόμενης απόφασης υπέρ του αιτούντος. Το πρώτο από τα εν λόγω είδη διαταγής είναι η διαταγή έρευνας (search order), με την οποία ο καθ' ου διατάσσεται να επιτρέψει τη διενέργεια έρευνας στους χώρους εγκατάστασής του για την εξεύρεση εγγράφων ή περιουσιακών στοιχείων. Το δεύτερο είναι η διαταγή δέσμευσης (freezing injunction), με την οποία το δικαστήριο απαγορεύει στον καθ' ου να προβεί σε συναλλαγές σε σχέση με περιουσιακά στοιχεία ή να τα απομακρύνει από την περιοχή δικαιοδοσίας του.

Αν ο αιτών ζητά την καταβολή χρηματικού ποσού (π.χ. την καταβολή οφειλής ή αποζημίωσης), το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τον καθ' ου να καταβάλει προσωρινά ορισμένο ποσό έναντι του ποσού στην καταβολή του οποίου ενδέχεται εν τέλει να καταδικαστεί, προκειμένου να αποφευχθεί βλάβη του αιτούντος λόγω καθυστέρησης στην έκδοση της σχετικής απόφασης.

Ο καθ' ου μπορεί να αντιμετωπίζει τον κίνδυνο, ακόμη και αν απορριφθεί η αγωγή και ο αιτών διαταχθεί να καταβάλει τα δικαστικά έξοδα, να είναι αδύνατη η εκτέλεση της εν λόγω διάταξης για τα έξοδα. Για την προστασία του καθ' ου, το δικαστήριο μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να διατάξει τον αιτούντα να παράσχει εγγύηση για τα έξοδα, συνήθως με την καταβολή ορισμένου χρηματικού ποσού στο δικαστήριο.

Το Ανώτατο Δικαστήριο (Supreme Court) μπορεί, αν το κρίνει σκόπιμο, να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα για υπόθεση που εκδικάζεται σε άλλο δικαστήριο. Επιπλέον, μπορεί να εκδώσει «διαταγή παγκόσμιας δέσμευσης» («worldwide freezing injunction»), η οποία καταλαμβάνει τα περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται σε άλλες χώρες.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Διαταγές καταδίκης σε πράξη ή παράλειψη (συμπεριλαμβανομένων των διαταγών έρευνας και των διαταγών δέσμευσης)

Οι διαταγές καταδίκης σε πράξη ή παράλειψη είναι δικαστικές διαταγές. Ελλείψει διαταγής έρευνας ή διαταγής δέσμευσης, ο καθ' ου κατά κανόνα δεν έχει καμία υποχρέωση να επιτρέψει τη διεξαγωγή έρευνας στους χώρους εγκατάστασής του ή να απόσχει από πράξεις διάθεσης των περιουσιακών του στοιχείων. Η αίτηση για την έκδοση διαταγής έρευνας ή διαταγής δέσμευσης υποβάλλεται στο Ανώτατο Δικαστήριο (Supreme Court).

Ο αιτών πρέπει να παραθέσει με πληρότητα και ειλικρίνεια όλα τα πραγματικά δεδομένα που πρέπει να λάβει υπόψη του το δικαστήριο (ιδίως αν η αίτηση υποβάλλεται χωρίς κοινοποίηση). Θα πρέπει επίσης να υποβληθεί σχέδιο της ζητούμενης διαταγής, στο οποίο περιγράφονται με ακρίβεια οι ενέργειες που ζητούνται.

Στην περίπτωση αίτησης για προσωρινή διαταγή καταδίκης σε πράξη ή παράλειψη, ο αιτών πρέπει κατά κανόνα να αναλάβει δέσμευση αποζημίωσης («cross-undertaking in damages»), δηλαδή να υποσχεθεί ότι θα αποζημιώσει τον καθ' ου για τις ζημιές που θα έχει υποστεί από την έκδοση της διαταγής αν εν συνεχεία αποδειχθεί ότι η διαταγή δεν έπρεπε να έχει εκδοθεί (π.χ. σε περίπτωση ήττας του αιτούντος στην κύρια δίκη).

Αιτήσεις μπορούν να υποβληθούν χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση στον καθ' ου αν υπάρχουν σοβαροί λόγοι. Μπορούν επίσης να υποβληθούν πριν από την άσκηση από τον αιτούντα της αγωγής για την κύρια δίκη. Ο αιτών δεν είναι τυπικά υποχρεωμένος να εκπροσωπείται από δικηγόρο κατά την ακροαματική διαδικασία εξέτασης της αίτησης, αλλά συνήθως χρειάζεται νομικές συμβουλές και εκπροσώπηση προκειμένου να υποβάλει τη σχετική αίτηση.

Αν γίνει δεκτή η αίτηση από το δικαστήριο, πρέπει να εκδοθεί η διαταγή και να επιδοθεί στον καθ' ου. Οι δικαστικοί υπάλληλοι δεν διαδραματίζουν ρόλο στην επίδοση ή την εκτέλεση των προσωρινών διαταγών καταδίκης σε πράξη ή παράλειψη. Ωστόσο, οι διαταγές έρευνας πρέπει να εκτελούνται σύμφωνα με ειδικές διαδικασίες. Κατά κανόνα, πρέπει να επιδοθούν από «επιβλέποντα δικηγόρο» («supervising solicitor») που είναι εξοικειωμένος με τις διαταγές έρευνας και ανεξάρτητος από τους δικηγόρους του αιτούντος. Ο επιβλέπων δικηγόρος πρέπει να εξηγήσει το περιεχόμενο της διαταγής έρευνας στον καθ' ου και να τον ενημερώσει για το δικαίωμά του να ζητήσει νομική συμβουλή. Ο επιβλέπων δικηγόρος διενεργεί ή επιβλέπει την έρευνα και ενημερώνει για τα αποτελέσματά της τους δικηγόρους του αιτούντος.

Προσωρινές πληρωμές και εγγυοδοσία για τα έξοδα

Οι προσωρινές πληρωμές και η εγγυοδοσία για τα έξοδα μπορούν να συμφωνηθούν μεταξύ των διαδίκων, αλλά, αν δεν υπάρχει συμφωνία, πρέπει να υποβληθεί σχετική αίτηση στο δικαστήριο. Η αίτηση υποβάλλεται με κατάθεση σχετικού δικογράφου το οποίο συνοδεύεται από έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία. Η αίτηση πρέπει να επιδοθεί στον καθ' ου, ο οποίος μπορεί να απαντήσει με την κατάθεση δικών του αποδεικτικών στοιχείων. Αν το δικαστήριο εκδώσει τη διαταγή, καθορίζει τη μορφή και το ύψος της εγγυοδοσίας ή της πληρωμής.

Έξοδα για την έκδοση διαταγών

Δεν υπάρχει προκαθορισμένη κλίμακα για τα έξοδα έκδοσης οποιασδήποτε από τις προαναφερθείσες διαταγές. Υπάρχουν ωστόσο ειδικά δικαστικά τέλη για την υποβολή αίτησης για έκδοση διαταγής, τα οποία εξαρτώνται από το κατά πόσον η αίτηση υποβάλλεται με ή χωρίς κοινοποίηση προς τον αντίδικο. Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τα εν λόγω τέλη μπορείτε να λάβετε από τη γραμματεία του Ανώτατου Δικαστηρίου, στη διεύθυνση Supreme Court Registry, 277 Main Street, Gibraltar, και στο τηλέφωνο (+350) 200 75608.

Ο αιτών υποχρεούται να καταβάλει την αμοιβή του δικηγόρου ή των δικηγόρων του (και, σε περίπτωση διαταγής έρευνας, την αμοιβή του επιβλέποντος δικηγόρου), αν και ο καθ' ου μπορεί τελικά να υποχρεωθεί να καταβάλει τα έξοδα αυτά.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Όλα τα μέσα έννομης προστασίας που περιγράφονται στην παρούσα ενότητα υπόκεινται στη διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου και το δικαστήριο δεν προβαίνει στη χορήγησή τους αν θεωρεί ότι είναι ακατάλληλα ή δυσανάλογα με τις περιστάσεις. Τα δικαστήρια έχουν την τάση να είναι περισσότερο επιφυλακτικά όσον αφορά τις διαταγές έρευνας και δέσμευσης, επειδή πρόκειται για ιδιαίτερα αυστηρά μέτρα.

Προσωρινές διαταγές κατάδικης σε πράξη ή παράλειψη

Προκειμένου να κρίνει αν θα εκδώσει προσωρινή διαταγή κατάδικης σε πράξη ή παράλειψη, το δικαστήριο εξετάζει καταρχάς αν η αγωγή αφορά «την εκδίκαση σοβαρού ζητήματος» (και δεν έχει ασκηθεί «επιπόλαια ή ακόβουλα»). Αν δεν συντρέχει η παραπάνω προϋπόθεση, δεν εκδίδει τη διαταγή.

Αν υφίσταται σοβαρό ζήτημα προς εκδίκαση, το δικαστήριο σταθμίζει τα εκατέρωθεν συμφέροντα. Προς τον σκοπό αυτόν, το δικαστήριο πρέπει να απαντήσει στο ερώτημα αν είναι προτιμότερο να στερηθεί ο αιτών το ασφαλιστικό μέτρο μέχρι τη διεξαγωγή της δίκης ή να υποχρεωθεί ο καθ' ου να το υποστεί. Για να απαντήσει στο ερώτημα αυτό, το δικαστήριο εξετάζει κατά σειρά τα ακόλουθα ζητήματα:

Η επιδίκαση αποζημίωσης θα παρείχε στον αιτούντα επαρκή έννομη προστασία αν αυτός κερδίσει τη δίκη; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, δεν θα γίνει δεκτή η αίτηση ασφαλιστικού μέτρου. Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης (π.χ. επειδή η βλάβη του αιτούντος θα ήταν ανεπανόρθωτη ή μη περιουσιακής φύσης), το δικαστήριο θα εξετάσει τα υπόλοιπα ζητήματα.

Η εκ μέρους του αιτούντος ανάληψη δέσμευσης αποζημίωσης του καθ' ου σε περίπτωση μεταγενέστερης απόρριψης της διαταγής θα παρείχε στον καθ' ου επαρκή προστασία αν ο καθ' ου κερδίσει τη δίκη; Αν η αποζημίωση θα παρείχε επαρκή προστασία στον καθ' ου, το γεγονός αυτό κατά κανόνα συνηγορεί υπέρ της έκδοσης της διαταγής.

Αν οι άλλοι παράγοντες φαίνεται να έχουν την ίδια βαρύτητα, το δικαστήριο συνήθως διατηρεί την υπάρχουσα κατάσταση (status quo). Το στοιχείο αυτό κατά κανόνα συνηγορεί υπέρ της έκδοσης της διαταγής.

Μπορεί να εξεταστούν και άλλοι κοινωνικοί ή οικονομικοί παράγοντες, όπως οι επιπτώσεις από την έκδοση ή μη της διαταγής στην απασχόληση ή στη διαθεσιμότητα φαρμάκων.

Σαν έσχατη λύση, το δικαστήριο μπορεί να εξετάσει τη βασιμότητα των ισχυρισμών των διαδίκων επί της ουσίας της υπόθεσης, αλλά μόνο αν μπορεί να σχηματίσει σαφή πεποίθηση ότι οι ισχυρισμοί του ενός είναι πολύ πιο βάσιμοι από του άλλου.

Διαταγές έρευνας

Διαταγή έρευνας μπορεί να εκδοθεί για τον σκοπό της διατήρησης αποδεικτικών ή περιουσιακών στοιχείων που σχετίζονται με την κύρια δίκη. Οι προϋποθέσεις για την έκδοση διαταγής έρευνας είναι αυστηρότερες από τις προϋποθέσεις για τη λήψη άλλων ασφαλιστικών μέτρων και το δικαστήριο δεν εκδίδει τέτοια διαταγή αν ο αιτών δεν αποδείξει ότι πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

Υπάρχει εξαιρετικά ισχυρή πιθανολόγηση της βασιμότητας των ισχυρισμών σε βάρος του καθ' ου.

Οι ενέργειες του καθ' ου ως προς τις οποίες κινείται η διαδικασία προκαλούν σοβαρή πραγματική ή δυνητική βλάβη στον αιτούντα.

Υπάρχουν σαφείς αποδείξεις ότι ο καθ' ου κατέχει ενοχοποιητικά έγγραφα ή άλλο υλικό.

Υπάρχει «πραγματικό ενδεχόμενο» ή «σοβαρή πιθανότητα» εξαφάνισης των σχετικών εγγράφων ή του υλικού αν δεν εκδοθεί η διαταγή.

Διαταγές δέσμευσης

Το δικαστήριο έχει την εξουσία να εκδώσει διαταγή δέσμευσης όταν αυτό είναι «δίκαιο και κατάλληλο». Διαταγή δέσμευσης δεν εκδίδεται εκτός αν ο αιτών μπορεί να αποδείξει ότι πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

Υφίσταται πραγματική βάση αγωγής του αιτούντος η οποία υπάγεται στη δικαιοδοσία των δικαστηρίων του Γιβραλτάρ.

Οι ισχυρισμοί του αιτούντος κατά του καθ' ου είναι αρκετά καλά θεμελιωμένοι.

Πιθανολογείται ότι ο καθ' ου έχει περιουσιακά στοιχεία εντός της περιοχής δικαιοδοσίας του δικαστηρίου.

Υπάρχει «πραγματικός κίνδυνος» να προβεί ο καθ' ου σε συναναλαγές σχετικά με τα περιουσιακά του στοιχεία κατά τρόπο που θα αποκλείσει την εκτέλεση ενδεχόμενης σχετικής απόφασης (π.χ. διαθέτοντας τα περιουσιακά του στοιχεία ή απομακρύνοντάς τα από την περιοχή δικαιοδοσίας).

Τα δικαστήρια είναι ιδιαίτερα επιφυλακτικά ως προς την έκδοση διαταγών δέσμευσης σε σχέση με κύριες δίκες που διεξάγονται στο εξωτερικό, ιδίως αν η έκδοση διαταγής δέσμευσης θα συνεπαγόταν αλληλεπικάλυψη ή σύγκρουση με διαταγή δέσμευσης που έχει εκδώσει το αλλοδαπό δικαστήριο στο οποίο διεξάγεται η κύρια δίκη ή αν το αλλοδαπό δικαστήριο έχει αρνηθεί την έκδοση τέτοιας διαταγής.

Το δικαστήριο δεν εκδίδει διαταγή παγκόσμιας δέσμευσης αν ο καθ' ου διαθέτει επαρκή περιουσιακά στοιχεία εντός της περιοχής δικαιοδοσίας του δικαστηρίου, ενώ το δικαστήριο πρέπει να εξετάσει αν τυχόν διαταγή παγκόσμιας δέσμευσης θα μπορούσε να εκτελεστεί στις χώρες στις οποίες ο καθ' ου διαθέτει περιουσιακά στοιχεία.

Προσωρινές πληρωμές

Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τον καθ' ου να προβεί σε προσωρινή πληρωμή μόνο αν ο καθ' ου έχει ομολογήσει την οφειλή του έναντι του αιτούντος, αν έχει ήδη εκδοθεί απόφαση υπέρ του αιτούντος για χρηματικό ποσό του οποίου το ύψος θα προσδιοριστεί αργότερα ή αν το δικαστήριο έχει πειστεί ότι κατά την κύρια δίκη θα επιδικαστεί υπέρ του αιτούντος «σημαντικό χρηματικό ποσό» (ή, σε περίπτωση αγωγής για τη νομή ακινήτου, πληρωμή για την εκ μέρους του καθ' ου κατοχή του ακινήτου). Στις υποθέσεις που αφορούν σωματική βλάβη, η πραγματοποίηση προσωρινής πληρωμής μπορεί να διαταχθεί μόνο αν η υποχρέωση του καθ' ου πρόκειται να καλυφθεί από ασφαλιστική εταιρεία ή ο καθ' ου είναι δημόσιος φορέας.

Εγγυοδοσία για τα έξοδα

Οι πλέον συνήθεις περιπτώσεις στις οποίες το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τον αιτούντα να παράσχει εγγύηση είναι οι ακόλουθες:

Αν ο αιτών κατοικεί εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών (που περιλαμβάνει την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία και την Ελβετία) και θα ήταν δύσκολη η εκτέλεση διάταξης καταβολής των εξόδων στη χώρα κατοικίας του αιτούντος.

Αν ο αιτών είναι εταιρεία ή άλλο νομικό πρόσωπο και πιθανολογείται ότι δεν θα είναι σε θέση να καταβάλει τα έξοδα στον καθ' ου, εφόσον του επιβληθεί σχετική υποχρέωση (για να αποφασίσει αν θα διατάξει εγγυοδοσία, το δικαστήριο θα λάβει υπόψη αν η τυχόν έλλειψη χρημάτων ή πόρων του αιτούντος προκλήθηκε από τη συμπεριφορά του καθ' ου).

Αν ο αιτών έχει αλλάξει διεύθυνση προκειμένου να αποφύγει τις συνέπειες της δίκης ή δεν ανέγραψε σωστή διεύθυνση στο δικόγραφο της αγωγής.

Αν ο αιτών έχει προβεί σε ενέργειες σε σχέση με τα περιουσιακά του στοιχεία οι οποίες θα δυσχεράνουν την εκτέλεση σε βάρος του διάταξης καταβολής των εξόδων.

Το δικαστήριο εκδίδει τη διαταγή μόνο αν σχηματίσει την πεποίθηση ότι η έκδοσή της είναι δίκαιη λαμβανομένων υπόψη όλων των συναφών περιστάσεων. Το δικαστήριο εξετάζει μήπως η αίτηση εγγυοδοσίας χρησιμοποιείται για να αποτρέψει βάσιμη αγωγή και κατά πόσο η αγωγή έχει εύλογες προοπτικές επιτυχίας.

Το δικαστήριο έχει επίσης τη δυνατότητα να διατάξει την παροχή εγγύησης:

από τρίτο ο οποίος χρηματοδοτεί την αγωγή με αντάλλαγμα την αποκόμιση μέρους από τα οφέλη της δίκης ή ο οποίος έχει εκχωρήσει το δικαίωμα άσκησης της αγωγής στον αιτούντα προκειμένου να αποφύγει τον κίνδυνο αντιμετώπισης διάταξης καταβολής των εξόδων από τον ίδιο από οποιονδήποτε διάδικο ο οποίος χωρίς σοβαρό λόγο δεν συμμορφώθηκε με τον κανονισμό του δικαστηρίου.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Προσωρινές διαταγές καταδίκης σε πράξη ή παράλειψη

Με τη διαταγή μπορεί να επιβληθεί σε διάδικο να προβεί σε ορισμένες ενέργειες ή να απέχει από ορισμένες ενέργειες σε σχέση με οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο.

Διαταγές έρευνας

Με τη διαταγή έρευνας ο καθ' ου διατάσσεται να επιτρέψει την είσοδο στους χώρους εγκατάστασής του, αλλά δεν παρέχεται στον αιτούντα το δικαίωμα να εισέλθει βιαίως σ' αυτούς. Η διαταγή πρέπει να εξειδικεύει τους χώρους στους οποίους μπορεί να διεξαχθεί η έρευνα και να απαριθμεί τα στοιχεία που μπορούν να επιθεωρήσουν, να αντιγράψουν και να αφαιρέσουν τα πρόσωπα που διεξάγουν την έρευνα. Η διαταγή μπορεί να αφορά μόνο αποδεικτικά στοιχεία που ενδέχεται να είναι σημαντικά για τη δίκη ή περιουσιακά στοιχεία που μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο της δίκης ή σχετικά με τα οποία μπορεί να ανακύψει ζήτημα στο πλαίσιο της δίκης.

Με το τυποποιημένο έντυπο διαταγής, ο καθ' ου διατάσσεται να παραδώσει όλα τα αντικείμενα που απαριθμούνται στη διαταγή. Στις περιπτώσεις που σημαντικά αποδεικτικά στοιχεία ενδέχεται να περιέχονται σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές, πρέπει να επιτραπεί η πρόσβαση σε όλους τους υπολογιστές στους ερευνώμενους χώρους ούτως ώστε να γίνει σχετική έρευνα, καθώς και να παρασχεθούν αντίγραφα όλων των σχετικών στοιχείων που θα ανευρεθούν.

Διαταγές δέσμευσης

Το δικαστήριο μπορεί να εκδώσει διαταγή δέσμευσης της περιουσίας του καθ' ου με την οποία του απαγορεύει να μειώσει τα περιουσιακά του στοιχεία εντός της περιοχής δικαιοδοσίας του δικαστηρίου κάτω από μία ορισμένη αξία ή διαταγή δέσμευσης συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων. Ο καθ' ου διατηρεί τη δυνατότητα να δαπανά τα ποσά που καθορίζονται για έξοδα διαβίωσης και για τη λήψη νομικών συμβουλών και εκπροσώπησης, ενώ η διαταγή μπορεί να του επιτρέπει επίσης την πραγματοποίηση συνήθων επιχειρηματικών συναλλαγών.

Ο συνήθης τύπος διαταγής δέσμευσης είναι η διαταγή δέσμευσης έως ορισμένο ποσό («maximum sum»), που αφορά όλα τα περιουσιακά στοιχεία του καθ' ου έως ορισμένη αξία. Καλύπτει κάθε περιουσιακό στοιχείο το οποίο ο καθ' ου μπορεί να διαθέσει ως δικό του, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων που βρίσκονται σύμφωνα με τις οδηγίες του στην κατοχή ή υπό τον έλεγχο τρίτου.

Η διαταγή γενικής δέσμευσης ή δέσμευσης έως ορισμένο ποσό καλύπτει κάθε περιουσιακό στοιχείο, κινητό ή ακίνητο, οχήματα, χρήματα και τίτλους. Η διαταγή καλύπτει επίσης κάθε περιουσιακό στοιχείο που αποκτάται μετά την έκδοσή της. Μπορεί να καθορίζονται συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία, στοιχεία επιχειρήσεων και τραπεζικοί λογαριασμοί που δεσμεύονται. Οι κοινοί τραπεζικοί λογαριασμοί δεν δεσμεύονται, εκτός εάν αναφέρονται ειδικά στη διαταγή.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Ο καθ' ου προειδοποιείται ότι η μη συμμόρφωση με διαταγή ασφαλιστικών μέτρων αποτελεί απείθεια προς το δικαστήριο για την οποία ο καθ' ου μπορεί να φυλακιστεί, να του επιβληθεί πρόστιμο ή να δημευθούν περιουσιακά στοιχεία του.

Στις περιπτώσεις που τρίτος επιτρέπει στον καθ' ου να διαθέσει περιουσιακά στοιχεία κατά παράβαση διαταγής δέσμευσής τους δεν υπάρχει κατ' ανάγκη απείθεια προς το δικαστήριο. Ωστόσο, αν τρίτος στον οποίο έχει κοινοποιηθεί η διαταγή δέσμευσης βοηθά εν γνώσει του τον καθ' ου να διαθέσει περιουσιακά στοιχεία τα οποία είναι δεσμευμένα διαπράττει απείθεια. Ο αιτών θα πρέπει ως εκ τούτου να κοινοποιήσει αντίγραφο της διαταγής δέσμευσης σε τρίτους, όπως στις τράπεζες, τους λογιστές και τους δικηγόρους του καθ' ου. (Το τυποποιημένο έντυπο διαταγής στηρίζεται στην υπόθεση ότι αυτό θα πραγματοποιηθεί και περιλαμβάνει προειδοποίηση προς τους τρίτους για τις δυνητικές κυρώσεις. Επίσης, περιλαμβάνει δεσμεύσεις του αιτούντος να καλύψει τα εύλογα έξοδα με τα οποία θα επιβαρυνθούν τρίτοι για να συμμορφωθούν με τη διαταγή, καθώς και να τους αποζημιώσει για τυχόν ευθύνη τους που θα απορρέει από την εν λόγω συμμόρφωσή τους). Ακόμη και αν τους έχει κοινοποιηθεί η διαταγή, οι τράπεζες και άλλοι τρίτοι μπορούν να ασκήσουν δικαιώματα συμψηφισμού και παροχής ασφάλειας που γεννήθηκαν πριν από την έκδοση της διαταγής δέσμευσης.

Η διαταγή δέσμευσης δεν παρέχει στον αιτούντα δικαιώματα κυριότητας στα δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία. Κατά κανόνα, μοναδικό μέσο προστασίας του αιτούντος είναι το δικαίωμα προσφυγής στο δικαστήριο για απείθεια. Οι συμβάσεις που έχουν συναφθεί κατά παράβαση ασφαλιστικού μέτρου είναι παράνομες και ως εκ τούτου μπορεί να μην είναι εκτελεστές, εφόσον ο αντισυμβαλλόμενος γνωρίζει ότι ενεργεί κατά παράβαση της διαταγής δέσμευσης. Επιπλέον, το δικαστήριο μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να εκδώσει χωριστή διαταγή που απαγορεύει στον καθ' ου να εκτελέσει σύμβαση με τρίτο. Ωστόσο, η κυριότητα μπορεί να μεταβιβαστεί ακόμη και βάσει παράνομης σύμβασης και, συνεπώς, μετά την εκτέλεση τέτοιας σύμβασης, δεν υπάρχει δυνατότητα ανάκτησης των μεταβιβασθέντων περιουσιακών στοιχείων.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Όταν διατάσσεται ασφαλιστικό μέτρο παρουσία των διαδίκων, μπορεί να ορίζει ότι ισχύει μέχρι τη διεξαγωγή της δίκης, την έκδοση της απόφασης ή περαιτέρω διαταγής του δικαστηρίου ή μέχρι μια συγκεκριμένη ημερομηνία. (Αν το μέτρο ισχύει «μέχρι την έκδοση περαιτέρω διαταγής», δεν εκπνέει κατά την έκδοση της απόφασης του δικαστηρίου, αλλά μόνο όταν το δικαστήριο εκδώσει διαταγή που ανακαλεί ρητά ή σιωπηρά το ασφαλιστικό μέτρο). Ασφαλιστικό μέτρο που έχει εκδοθεί χωρίς κλήτευση του καθ' ου έχει κατά κανόνα περιορισμένη διάρκεια, που δεν υπερβαίνει συνήθως τις επτά ημέρες, και για την παράτασή του απαιτείται η έκδοση άλλης διαταγής του δικαστηρίου. Όταν διατάσσει ασφαλιστικό μέτρο χωρίς να έχει κλητευθεί ο καθ' ου, το δικαστήριο καθορίζει κατά κανόνα «ημερομηνία επιστροφής» («return date») για περαιτέρω συζήτηση, στην οποία ο καθ' ου μπορεί να παραστεί και να προβάλλει αντιρρήσεις για τη συνέχιση της ισχύος του. Στο τυποποιημένο έντυπο διαταγής δέσμευσης αναφέρεται ότι η διαταγή ισχύει μέχρι την ημερομηνία επιστροφής ή την έκδοση περαιτέρω διαταγής.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Ο καθ' ου ή οποιοσδήποτε τρίτος που θίγεται άμεσα από ασφαλιστικό μέτρο μπορεί ανά πάσα στιγμή να ζητήσει από το δικαστήριο τη μεταρρύθμιση ή την ανάκληση του μέτρου (αν και αίτηση που αφορά διαταγή έρευνας που έχει ήδη εκτελεστεί κατά κανόνα δεν μπορεί να εξεταστεί πριν από την έναρξη της δίκης). Δεν υπάρχει ανάγκη αναμονής μέχρι την ημερομηνία επιστροφής για να προσβληθεί διαταγή η οποία εκδόθηκε χωρίς να έχει κλητευθεί ο καθ' ου. Ο καθ' ου πρέπει να κοινοποιήσει την αίτησή του στους δικηγόρους του αιτούντος. Η αίτηση μεταρρύθμισης ή ανάκλησης ασφαλιστικού μέτρου πρέπει κατά κανόνα να υποβληθεί στο δικαστήριο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη διαταγή και συχνά εξετάζεται από τον ίδιο δικαστή.

Στους λόγους επί των οποίων ο καθ' ου μπορεί να στηρίξει τέτοια αίτηση περιλαμβάνονται: η μη εκπλήρωση κάποιας από τις προϋποθέσεις για την έκδοση της διαταγής, η ουσιώδης μεταβολή των συνθηκών που αίρει την αιτία έκδοσης της διαταγής, οι επαχθείς συνέπειες της διαταγής, η αδικαιολόγητη επέμβαση σε δικαιώματα αθώων τρίτων, και η καθυστέρηση του αιτούντος να ασκήσει αγωγή. Αν το ασφαλιστικό μέτρο διατάχθηκε χωρίς να έχει κλητευθεί ο καθ' ου,

στους λόγους ανάκλησης ή μεταρρύθμισής του περιλαμβάνονται επίσης η εκ μέρους του αιτούντος μη γνωστοποίηση στο δικαστήριο ουσιωδών πραγματικών περιστατικών για την έκδοση της διαταγής, καθώς και η ύπαρξη ανεπαρκών αποδείξεων που να δικαιολογούν τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων χωρίς κλήτευση.

Αν το δικαστήριο ανακαλέσει τη διαταγή ασφαλιστικών μέτρων, ο καθ' ου δικαιούται να στηριχθεί στη δέσμευση του αιτούντος να αποζημιώσει τον καθ' ου σε περίπτωση μεταγενέστερης απόρριψης της διαταγής και να αξιώσει αποζημίωση. Το δικαστήριο διατάσσει «έρευνα ως προς τη ζημία» («inquiry as to damages») για να διακριβωθεί η ζημία του καθ' ου, αν και αυτή μπορεί να αναβληθεί μέχρι τη διεξαγωγή της δίκης ή αργότερα.

Το δικαστήριο μπορεί επίσης να ανακαλέσει ή να μεταρρυθμίσει διαταγές για προσωρινές πληρωμές και εγγυοδοσία για τα έξοδα, καθώς και να διατάξει την επιστροφή όλου ή μέρους του χρηματικού ποσού που έχει καταβληθεί βάσει της σχετικής διαταγής.

Τελευταία επικαιροποίηση: 27/09/2021

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.